

PRESSENAEVNET

Årsberetning 2001

PRESSENAEVNET

Årsberetning 2001

Udgivet af Pressenævnet, København, juli 2002
Layout: KONTRAST design 3333 9656
Tryk: Fihl-Jensen Grafisk Produktion A/S, København
Konsulent: IT- og Telestyrelsen
ISBN-nr: 87-988018-1-3
ISSN-nr: 0908-679X

PRESSENÆVNETS ÅRSBERETNING 2001

I henhold til medieansvarslovens § 51 afgiver Pressenævnet herved årsberetning til justitsministeren. Årsberetningen offentliggøres.

Indhold

I: Indledning, s. 5

1. Pressenævnet – 10 år, s. 5
2. Kildekreditering, s. 11
3. Dokumentarprogrammer, s. 12
4. Korrekt berigtigelse, s. 13
5. Satire, s. 14
6. Anmeldelser, s. 15
7. Forhåndstilkendegivelser fra kendte personer til medierne om ikke at omtale private forhold, s. 15
8. Omtale af virkelige begivenheder, personer, foreninger el.lign. i en fiktiv sammenhæng, s. 16
9. Betydningen af klagers egne kraftfulde synspunkter eller særlig sprogbrug, s. 17
10. Ingen sager af egen drift, s. 17
11. Retssag anlagt mod Pressenævnet, s. 17
12. Register for årsberetningerne 1993-2001, s. 18

II: Pressenævnets medlemmer og sekretariat, s. 22

III: Sagsoversigt, s. 24

IV: Statistik, s. 36

V: Gennemgang af konkrete sager.

- A. Sager om overtrædelse af god presseskik, s. 48
- B. Sager om genmæle, s. 132

VI: Anmeldelser til Pressenævnet.

- A. Anmeldelser fra radio- eller fjernsynsvirksomheder om ansvarshavende redaktør, s. 153
- B. Anmeldelser om elektroniske informationssystemer, der ønskes omfattet af medieansvarsloven, s. 153
- C. Anmeldelser efter lov om massemediers informationsdatabaser, s. 155

VII: Internationale kontakter, s. 156

Bilag

1. Medieansvarsloven, s. 157
2. Forretningsordenen, s. 164
3. Lov om massemediers informationsdatabaser, s. 166
4. Vejledende regler for god presseskik, s. 170
5. Pressenævnets regnskab for 2001, s. 173

I. INDLEDNING

Pressenævnet har i 2001 modtaget 132 klagesager, hvilket er et fald på 6% i forhold til sagsantallet i 2000, hvor nævnet modtog 143 klagesager.

Antallet af sager, der har været realitetsbehandlet i nævnet, er ligeledes faldet fra 97 sager i 2000 til 88 sager i 2001, hvilket svarer til et fald på 9%. Formanden har i 2001 afvist 40 sager, hvilket er en stigning på 8% i forhold til 2000, hvor formanden afviste 37 sager.

Tendensen i 1999 og 2000 til, at relativt færre klagerere får helt eller delvist medhold i deres klage, er for 2001 erstattet af en stigning, idet antallet af sager, hvori klageren fik helt eller delvist medhold, i 2001 var 38, mens tallene i 1999 og 2000 var henholdsvis 33 og 27. Det er samtidig værd at bemærke, at antallet af sager, hvor der har været givet pålæg om offentliggørelse, ligeledes er steget fra 18 sager i 2000 til 26 sager i 2001, hvilket svarer til en stigning på 44%.

Antallet af dissenser er i forhold til 2000 faldende, idet der i 2001 var dissens i syv sager mod dissens i 10 sager i 2000. Antallet af dissenser i 2001 er dog fortsat det næsthøjeste siden Pressenævnets etablering. Antallet af dissenser for de enkelte år fremgår i øvrigt af årsberetningen 1999 side 5. De afgørelser, hvori der i 2001 var dissens, er alle gengivet nedenfor (sag nr. 23/2001, side 64, 31/2001, side 70, 37/2001, side 80, 39/2001, side 84, 54/2001, side 105, 79/2001, side 109 og 123/2001, side 128).

1. Pressenævnet – 10 år

Pressenævnet blev oprettet i forbindelse med vedtagelsen af medieansvarsloven, der trådte i kraft den 1. januar 1992. I anledning af, at nævnet således i år "fylder" 10 år, har nævnet indbudt to personer, der beskæftiger sig med pressens forhold på hver sin måde, til at komme med deres syn på Pressenævnet. Det er chefredaktør Hans Engell, Ekstra Bladet, og afdelingsforstander Oluf Jørgensen, Danmarks Journalisthøjskole.

Pressenævnet skal have en central rolle

Af Oluf Jørgensen, afdelingsforstander i Informationsret, Danmarks Journalisthøjskole

Borgere, virksomheder, myndigheder m.v., der føler sig krænkede, har en nem klagevej via det presseetiske system. En klage skal være skriftlig, men kræver ikke særlige formaliteter. Den normale sagsbehandlingstid er imponerende hurtig sammenlignet med andre klage- og tilsynsorganer. Hurtigheden sikres bl.a. ved en kort lovbestemt svarfrist på 7 dage til mediet, der er klaget over. Mange vil påstå, det er umuligt at tage stilling på så kort tid, men for pressen skal og kan det lade sig gøre.

I nogle sager kan klageren vælge at anlægge en retssag med påstand om straf, erstatning eller godtgørelse i stedet for at gå til Pressenævnet. Eller han kan vælge at fortsætte med en retssag efter Pressenævnets afgørelse om presseetikken. Men mange nøjes med den hurtige og nemme klage til Pressenævnet, og dermed undgår både klager og medier at bruge tid og penge på retssager.

Pressenævnet gør et nyttigt arbejde, men det betyder ikke, at alt er, som det skal være. Efter min mening er der behov for at

- få klargjort, at Pressenævnet følger Den Europæiske Menneskeretskonvention
- sikre Pressenævnet mulighed for at tage stilling til alle væsentlige, presseetiske sagstyper
- ajourføre de presseetiske retningslinjer.

Det presseetiske system er ikke frivilligt for massemedierne. Derfor er det efter min mening klart, at Pressenævnet skal følge Den Europæiske Menneskeretskonvention (EMK). Medlemsstaterne er forpligtede til at sikre, at konventionen ikke bliver overtrådt. Det gælder også i forhold til et uafhængigt nævn som Pressenævnet, ligesom det gælder i forhold til de uafhængige domstole.

Pressenævnet henviser ikke til EMK, og det er svært at se, om afgørelserne bygger på de principper, der er udviklet af Den Europæiske Menneskeretsdomstol (EMD). Det er efter min mening nødvendigt at få disse principper klart frem i Pressenævnets praksis. EMD lægger bl.a. afgørende vægt på, om beskyldninger vedrører faktuelle forhold eller er kritiske værdidomme, og den fastslår, at der ikke kan stilles krav om "sandhedsbevis" for værdidomme. En stribe afgørelser fra EMD sikrer stor plads til ytringsfriheden ved spørgsmål, der har samfundsmæssig interesse og i særlig grad for pressen. Her må indgreb i ytringsfriheden om faktuelle forhold stort set kun foretages over for beskyldninger, der er uden nogen faktuel basis. Stødende og chokerende ytringer er også beskyttede af ytringsfriheden ifølge EMD.

Pressenævnet lægger ofte stor vægt på hensynet til ytringsfriheden ved spørgsmål, der har samfundsmæssig interesse, men ikke altid. Efter min vurdering har nævnet ikke lagt tilstrækkelig vægt på ytringsfriheden i to sager, der er omtalt i årsberetningen for 2000. I sagen om DR's udsendelse om Scandinavian Star siger Pressenævnet bl.a., at ingen ud over de to personer, der er dømt af Højesteret, må betegnes som ansvarlige, medmindre der fremlægges materiale, der "giver en betydelig grad af sikkerhed for at betegnelsen er berettiget". Pressenævnet udtalte klar kritik af udsendelsen, selv om den fremlagde nye oplysninger om, hvem der var noteret som "managing owner" i Bahamas' skibsregister og gav den pågældende god plads til genmæle. I en anden sag konkluderer Pressenævnet, at en artikel i spillerforeningens magasin "Indersiden" om aftalt spil i en fodboldkamp var i strid med god presseskik. Artiklen indeholdt en ret udførlig beskrivelse af et forløb, og magasinet havde forelagt beskyldningen for de kritiserede personer. Pressenævnets flertal anførte i begrundelsen, "at bladet har ikke kunnet formå dem til at udtale sig, og bladet har heller ikke på anden måde sandsynliggjort, at beskyldningen er korrekt". De to sager er meget forskellige, men begge handler om spørgsmål, der klart har samfundsmæssig interesse. Det er min vurdering, at afvejningen mellem hensynet til de krænkede og hensynet til ytringsfriheden ville falde anderledes ud ved Den Europæiske Menneskeretsdomstol.

Det kan diskuteres, om kritik fra Pressenævnet er indgreb i ytringsfriheden. Jeg mener ikke, der er tvivl. Pressenævnets kritik har bl.a. til formål at få medierne til at rette sig efter nævnets krav til god presseskik. Sanktionen er ikke streng, men klart følelig, når nævnet stiller krav om, at mediet offentliggør kritikken. Derfor er Pressenævnet omfattet af EMK, og de hensyn, EMD lægger vægt på, bør fremgå klart af nævnets begrundelser.

De grundlæggende synspunkter i de presseetiske regler fremhæver hensynet til ytringsfriheden og respekten for den enkelte borgers personlige integritet. Det harmonerer godt med EMK og EMD's principper. Medieansvarslovens regler om genmæle og de presseetiske regler skelner mellem faktiske oplysninger og kommentarer. Det passer ligeledes fint til EMD's principper. En tilpasning til EMK og EMD's principper stiller ikke krav om store ændringer, men Pressenævnet bør i enkelte sager foretage en mere klar afvejning i sine begrundelser og med stor vægt på ytringsfriheden ved sager, der har samfundsmæssig interesse.

Det er langtfra alle krænkelser af god presseskik, der bliver behandlet af Pressenæv-

net. På det punkt ligner Pressenævnet andre klageinstanser, der på samme måde kun behandler en brøkdel af overtrædelserne på deres felter. Det problematiske er, at visse typer af krænkelse aldrig bliver behandlet af Pressenævnet eller meget sjældent. Det hænger sammen med, at kun de direkte forurettede har klageadgang.

Det er i strid med god presseskik at sammenblande annoncering og redaktionel tekst, men der er ingen til at klage, når det sker. Forbrugerne og deres organisationer er udelukkede. Forretningen, der får god reklame, vil næppe selv klage. Konkurrerende forretninger kan teoretisk set klage, men gør det ikke. Måske håber de at blive tilgodeset en anden gang. Den præventive effekt forsvinder, når en regel aldrig bliver anvendt i praksis.

Principperne om god presseskik gælder også i forhold til omtale og billeder af personer, der lever i andre lande. Det er vigtigt at vise, hvad der foregår i verdens brændpunkter, men det er ikke mindre vigtigt, at der vises respekt for kravene om god presseskik, bl.a. med hensyn til beskyttelse af privatlivet. De forurettede har i disse tilfælde kun en teoretisk mulighed for at klage.

Ifølge pkt. C.4. i de presseetiske retningslinjer bør det ved omtale af konkrete retssager undgås at nævne "personers slægtsforhold, stilling, race, nationalitet, trosbekendelse eller organisationsforhold, medmindre dette direkte har med sagen at gøre". Dette princip har til formål at undgå stempning af befolkningsgrupper på grund af enkeltpersoners handlinger. Den snævre klageadgang er et problem, fordi det kan tænkes, at en person, der dømmes for grove kriminelle forhold, er ligeglad eller måske ligefrem stolt over, at medier omtaler, hvilken race, nationalitet og tro, han tilhører. Befolkningsgruppen, der rammes, har ikke klageadgang.

Det bør efter min mening sikres, at Pressenævnet kan få klager om alle typer overtrædelser af god presseskik. En mulighed er at ændre klagereglerne, så andre end direkte forurettede bliver klageberettigede. Fra miljøområdet kendes klageregler, der giver klageadgang til visse miljøorganisationer. Forbrugerrådet, Forbrugerbudsmændene og pressens organisationer kunne f.eks. få klageadgang over sammenblanding af reklamer og redaktionel tekst.

En anden mulighed er, at nævnet tager sager op af egen drift. Medieansvarsloven giver Pressenævnet muligheden, men ifølge Pressenavnets forretningsorden kan det kun ske, hvis et flertal af medlemmer udtrykkeligt går ind for det. Muligheden er kun benyttet en enkelt gang, der vedrørte Kongehuset. En principiel indvending er, at Pressenævnet ikke kan være helt uvildigt ved behandlingen, hvis det selv har taget initiativet. Men for det første kan forretningsordenen ændres, så Pressenævnet tager sager op på anmodning fra et enkelt medlem. I så fald kunne suppleanten evt. møde i stedet. For det andet er der mange klage- og tilsynsinstanser, der behandler sager på eget initiativ, uden at det fører til problemer. Jeg mener, der af og til er brug for, at Pressenævnet selv tager et initiativ. Kongehuset kan selv tage stilling til, hvor det vil trække grænsen, men ikke alle har denne mulighed, og desuden kan nogle vigtige presseetiske principper overtrædes, uden at der er direkte ofre.

De gældende presseetiske retningslinjer er formuleret af pressens organisationer inden for perioden 1960-1977. Sammenlignet med grundloven og straffeloven er de presseetiske retningslinjer helt friske. Dertil kommer, at Pressenævnet ikke er bundet af regelsættet, men kan udvikle principperne i forhold til nye problemstillinger. Det har Pressenævnet f.eks. gjort i forhold til brugen af skjult kamera og mikrofon.

For at fastholde informationsværdien vil det dog være nyttigt at ajourføre de presseetiske retningslinjer, så læseren får pejlemærker for de væsentligste, aktuelle problemstil-

linger. Spørgsmålet er, hvem der kan vedtage ændringer i de presseetiske retningslinjer? Medieansvarsloven nævner kravet om god presseskik i § 34, og bemærkningerne til lovforslaget henviser til de presseetiske retningslinjer. Betyder det, at de kun kan ændres ved en ændring af medieansvarsloven? Jeg tror ikke, det har været meningen. Når det blev fremhævet, at Pressenævnet kan udvikle principperne, må det også være muligt for Pressenævnet at tage initiativ til ajourføring af teksten og vedtage nye vejledende retningslinjer for sit arbejde. Ved en evt. reformulering bør pressens organisationer igen spille en central rolle.

Medierne har meget vigtige roller, og der er og skal derfor være opmærksomhed om deres håndtering af rollerne. De presseetiske regler og Pressenævnets praksis bør efter min mening være et vigtigt omdrejningspunkt for stillingtagen og debat om presseetik.

Pressenævnet har haft en nyttig funktion i de første 10 år, men jeg mener, opgaven kan løftes bedre i fremtiden, hvis der sker nogle justeringer. Pressenævnets begrundelser kan blive mere informative, hvis principperne fra EMK og EMD klart indgår i nævnets afvejninger. Det må sikres, at Pressenævnet kan tage stilling til væsentlige og principielle sager inden for alle sagstyper om god presseskik. Pressenævnet og pressens organisationer bør endvidere tage initiativ til en principiel debat med henblik på ajourføring af de vejledende regler, så de klart tager stilling til de vigtigste aktuelle presseetiske problemer.

Pressenævnet ved en korsvej

Af Hans Engell, adm. chefredaktør, Ekstra Bladet

Pressenævnet blev født som en del af den nye medieansvarslov i 1991. Loven blev vedtaget med opbakning fra alle Folketingets partier – bortset fra CD, der af uransagelige grunde undlod at stemme. Både regering og opposition var enige om, at loven var en betydelig landvinding i forhold til den gamle presselov fra 1938, som den afløste. Der var også enighed om, at der lovmæssigt var skabt et retligt grundlag både for de trykte og elektroniske medier, som var gennemarbejdet og slidstærkt. På den måde fik Pressenævnet fra starten et bredt og solidt politisk fundament at arbejde på. Også blandt medierne, pressens organisationer – både på udgiver- og journalistsiden – og i den juridiske verden var der bred opbakning til loven.

Men der var også skarpe kritikere. Flere aviser, journalister og medieeksperter argumenterede stærkt mod "socialiseringen" af presseetikken – især Ekstra Bladet og Morgenavisen Jyllands-Posten forsvarede standpunktet, at loven og især nævnet var overflødig. Synspunktet var – og er – at der ikke er brug for et pressenævn til at afgøre tvister mellem borgerne og medierne. Er der problemer med mediernes omtale, må domstolene afgøre, om der kan blive tale om berigtigelse, erstatning eller personlig ansvars-pådragelse.

Hver sten blev vendt

I Medieansvarskommissionen blev hver eneste sten vendt – under anførsel af højesteretsdommer Else Mols, der udviste et betydeligt talent for at bøje velargumenterende modsætninger hos statens jurister, chefredaktører, journalister og advokater mod hinanden.

På kun to væsentlige punkter kom den vedtagne lov til at afvige fra flertallet i kommissionen – nemlig omkring kildebeskyttelsen (der blev styrket) og udgiveransvaret (der blev væsentlig mindre omfattende, end kommissionens flertal havde ønsket det).

I Folketinget fik loven en let og meget hurtig behandling. Loven blev fremsat i februar og vedtaget i maj 1991. Det er nærmest ekspresfart for en så vidtrækkende lovgivning. Men ingen talte om lovsjusk. Hverken før eller siden. Det hjalp naturligvis svært på forløbet, at ordførerkredsen både på regerings- og oppositionssiden var sammensat af en stribe politikere med godt kendskab til mediernes arbejdsvilkår. Det skuffede nogle uden for Christiansborg – ikke mindst blandt kommissionens tidligere medlemmer – at lovarbejdet ikke kom til at vare væsentlig længere. De havde forventet lange, principielle diskussioner om pressens rolle og ansvar. Efter det langvarige og store forarbejde kunne det da ikke være rigtigt, at Folketinget bare kørte loven igennem på nogle måneder. Men sådan kan politik også være ...

Sandheden er, at forarbejdet havde været så grundigt, at der ikke var meget at komme efter for politikerne. Hertil kom, at enigheden i kommissionen bl.a. om Pressenævnets oprettelse og arbejdsgrundlag ikke gjorde det særlig fristende endsige enkelt for politikerne at udtænke nye konstruktioner.

Loven indeholdt så mange fine balancer, at man ikke bare kunne hale enkelte elementer ud og erstatte dem af andre uden problemer. Og når så mange i mediernes og juraens verden var enige, måtte politikerne også kunne erklære sig tilfredse.

Enkelte pressejurister talte i overskrifter, da de fastslog, at loven ville indebære "en katastrofe for den kritiske journalistik". Medierne ville blive "tandløse" og "ensrettede". Efter 10 år med Pressenævnet kan det vel fastslås, at sådan gik det ikke. Vist har der været kritik af konkrete afgørelser i nævnet, men mangfoldigheden i medie billedet, pluralismen og ytringsfriheden er fastholdt – og hvis vilkårene for den kritiske, undersøgende journalistik er blevet vanskeligere, skyldes det ikke Pressenævnet, men samfundets – offentlige som private institutioners og virksomheders – stadig mere udviklede og professionelle evne til at forhindre, at man kigges efter i kortene. Men det er en anden historie.

Nævnet og pressen

Ser man på afgørelserne gennem de 10 år, har de som hovedregel ikke givet anledning til alvorlige sammenstød mellem medier og Pressenævn. Pressen er – som alle andre – ikke fejlfri, og det enkelte medie ville formentlig i den overvejende del af de sager, hvor afgørelsen går mediet imod, ved grundig eftertanke have nået en konklusion, der mindede om nævnets. I betragtning af, at danske medier dagligt indeholder et tusindtal af artikler og radio/tv-indslag – heraf mange med skarpe vinkler – er antallet af afgørelser, der går medierne imod, i virkeligheden meget begrænset. Kan man heraf udlæse noget om kvaliteten i danske medier, er resultatet positivt.

Det er især sager med et principielt indhold – ret naturligt – der giver anledning til de skarpere meningsudvekslinger. Og her har tingene ikke været helt så enkle.

Pressenævnets udgangspunkt er de presseetiske regler, som medierne selv har udformet – og det i så brede vendinger, at de fleste uden vanskeligheder vil kunne tilslutte sig dem. Problemet med den type regler er ikke selve teksten, men deres tilpasning til et samfund under stadig udvikling og forandring.

Respekten for Pressenævnet og dets placering i samfundet beror i afgørende grad på, at dets kendelser respekteres bredt, og at der er bred opbakning i befolkningen, medierne og blandt politikerne til nævnets arbejde. Hvis medierne bare ryster på hovedet og ikke vil efterleve kendelser, der opleves som absurde og utidssvarende, ja, så forsvinder grundlaget for nævnets virksomhed. I den situation vil heller ikke klager opleve nævnet som relevant for dem.

Problemet blev fornylig sat på spidsen, da statsministeren i en konkret sag betegnede nævnets afgørelse som en trussel mod ytringsfriheden, ”politisk korrekt” og utidssvarende. Statsministeren opfordrede tilmed medieerne til at udvise civil ulydighed ved ikke at rette sig efter afgørelser i tilsvarende sager.

Smagsdommerne

Baggrunden for al balladen var artikler i Jyllands-Posten (JYP) om en 19-årig somalier, som blev idømt et års ubetinget fængsel for voldtægt af en 15-årig pige. Mandens to søstre blev ligeledes dømt for at have overfaldet voldtægtsofferet som hævn for anmeldelsen mod broderen.

Efter artiklens fremkomst blev der klaget til Pressenævnet, som i sin kendelse når frem til, at avisen har handlet kritisabelt ved at nævne somaliernes nationalitet. På det felt er de presseetiske regler tilsyneladende temmelig klare: ”Det bør undgås at nævne personers ... race, nationalitet ... medmindre dette direkte har med sagen at gøre”. JYP har på sin side argumenteret stærkt for, at den aktuelle debat om indvandrerkriminalitet gjorde offentliggørelsen fuldt berettiget. At nationaliteten præcis havde noget med sagen at gøre i en bredere sammenhæng.

Medieerne var meget delte i vurderingen af denne kendelse. De fleste stod på samme standpunkt som JYP. Fri os for smagsdommeri og for indblanden i den måde, hvorpå medieerne vil dække den følsomme og vanskelige, men også nødvendige debat om integration, kriminalitet, asylregler og andre vitale spørgsmål, som knytter sig til det flerkulturelle, multietniske samfund, Danmark for længst er blevet. Kendelsen, der gik JYP imod, måtte naturligvis vække debat. Selv regeringens top blev indblandet.

Det er ikke set tidligere, at en statsminister går ind i konkrete afgørelser fra nævn og domstole, der tilmed har en højesteretsdommer i formandssædet. Pressenævnets formand ønskede ikke at kommentere statsministerens udtalelser, men fastslog dog, at ”statsministeren ligesom alle andre har ret til at have en mening om Pressenævnets kendelser”.

Høfligt sagt, men den holder naturligvis ikke. Landets statsminister er ikke en hvem-som-helst, og hans vurdering af Pressenævnet har naturligvis både en politisk og måske endda en juridisk betydning. Forestiller man sig tilsvarende sager – og de kan meget let komme – hvor medieerne IKKE følger nævnets linje og en sag går til domstolene, må det et eller andet sted forudsættes at have en vis betydning, at landets statsminister med al sin autoritet har opfordret medieerne til ikke at respektere nævnets afgørelse.

I virkeligheden havde det været meget spændende, hvis nævnets formand havde taget handsken op og åbent spurgt statsministeren, om regeringen forventer, at nævnets afgørelser fremover respekteres som retningsgivende eller ej. Pressenævnets virke bygger også på autoritet. Og den autoritet har det ikke godt, hvis landets statsminister uden modsigelse verbalt kan sætte nævnets kendelser ud af kraft.

Skulle statsministerens udtalelser tages for fuldt pålydende, måtte man forvente, at regeringen snarest vil iværksætte et arbejde for at ændre grundlaget for Pressenævnets virksomhed. Det er der nu ikke noget, som tyder på. Heller ikke fra pressens egne organisationer vil der formentlig komme krav i den retning. Den balance mellem mange forskellige holdninger, som nævnets virksomhed og grundlag i dag er et udtryk for, vil være meget vanskelig at ændre.

Hvis regeringens tanke var at nedlægge Pressenævnet, kunne det passende være sket i forbindelse med det store blodbad på råd og nævn umiddelbart efter regeringsskiftet. Problemet omkring Pressenævnet ville imidlertid være, at dette forudsatte en lovændring

og dermed en substantiel begrundelse for beslutningen. En sådan argumentation vil og kan regeringen ikke diske op med.

Hvem skulle tage ansvaret?

Man kunne så til gengæld forestille sig en ændring – og modernisering – af de presseetiske regler. Problemet er blot: Hvem skulle tage ansvaret for den? At statsmagten selv skulle påtage sig den opgave, er utænkeligt. Det smager af censur og indblanding. I 1991 kunne de presseetiske regler bygges ind i lovgivningen, bl.a. fordi de gældende regler var udformet af pressen selv – ganske vist 40 år tidligere, men alligevel.

I dag ville det være en besværlig, formentlig uoverstigelig, opgave at få pressens organisationer til at samles om den opgave. Konkurrencesituationen på mediemarkedet peger på, at de enkelte medier meget bevidst søger deres egen holdningsmæssige og dermed journalistiske identitet og profil.

Med en nyhedsstrøm, der kører på højeste gear alle døgnets 24 timer, skal det enkelte medie kunne noget særligt, have en særlig appeal til sine læsere, seere og lyttere for at sikre sin niche i det store flow. I den sammenhæng vil også journalistikken udvikle sig af forskellige spor. De fleste medier vil i nogle store hovedlinjer kunne enes om nogle etiske spilleregler. Men dybest set vil hver medievirksomhed definere sine egne krav og kriterier – og naturligvis være rede til at stå til ansvar for dem. Ikke over for et statsligt medienævn, men over for de domstole, der er vant til at håndtere retsplejelov, straf-felov og hele særlovgivningen.

Det diskuterende folkestyre

I Pressenævnets ti-årige levetid har der fra mediernes side stort set været tilfredshed svingende til indifferens eller kritik i forhold til enkeltafgørelser i nævnets virksomhed. De mest skeptiske ser nok noget mere afslappet på tingene end for ti år siden. Medierne havde næppe udviklet sig meget anderledes, selv om Pressenævnet dengang ikke var blevet oprettet. De, der var imod nævnets oprettelse i 1991, har samme synspunkt i dag. Nævnets tilhængere så gerne dets beføjelser styrket. På den måde er der ikke meget nyt under solen.

Tilbage står, at der efter et 10-årigt forløb vil være en naturlig anledning til at diskutere nævnets virksomhed og grundlag. Den debat kommer næppe. Politikerne er ikke interesseret – for det kører jo meget fornuftigt. Medierne er ikke interesseret – for lovændringer vil højst sandsynligt blot betyde ubehagelige stramninger – uanset statsministerens kommentar til ”somalier-sagen”. Så på den måde er der – trods dybt kontroversielle udtalelser fra regeringen, trods modsatte krav om at nedlægge eller styrke Pressenævnet – en overvejende sandsynlighed for, at de første 10 år kun er begyndelsen på historien.

2. Kildekreditering

Pressenævnet har flere gange udtalt, at nævnet ikke har kompetence til at behandle spørgsmål om, hvorvidt et medie har overtrådt ophavsretlige regler. Sag nr. 4/1999, som er gengivet i årsberetningen 1999 side 63, og sag nr. 33/2001, som er gengivet nedenfor på side 75, er eksempler herpå.

I 2001 har nævnet i sag nr. 18/2001 (gengivet nedenfor side 62) taget stilling til spørgsmålet om, hvorvidt et medies undladelse af at kreditere en kilde vil kunne indebære en

tilsidesættelse af god presseskik over for kilden. I sagen anførte klager, at Danmarks Radio ikke havde nævnt ham som kilde til oplysningerne om gældssanering i den pågældende tv-udsendelse.

Danmarks Radio anførte heroverfor, at man ikke havde benyttet klagers oplysninger i udsendelsen.

Pressenævnet udtalte indledningsvis i lighed med tidligere, at nævnet ikke havde kompetence til at behandle spørgsmålet om, hvorvidt Danmarks Radio havde overtrådt ophavsretlige regler i forhold til klageren. Herefter udtalte nævnet, at massemediers manglende kildekreditering i helt særlige tilfælde vil kunne indebære en tilsidesættelse af god presseskik over for kilden. I den konkrete sag fandt nævnet ikke at have mulighed for, ud fra parternes modstridende udsagn, at vurdere, om Danmarks Radio i programmet havde anvendt oplysninger fra klageren i en sådan grad og af en sådan karakter, at kreditering burde have fundet sted. Nævnet fandt således ikke at have mulighed for at vurdere, om Danmarks Radio havde tilsidesat god presseskik ved at undlade at nævne klager som kilden til udsendelsens oplysninger.

Pressenævnet har på et plenarmøde drøftet spørgsmålet om kildekreditering, herunder om dette spørgsmål overhovedet ligger inden for nævnets kompetence. Et flertal blandt nævnets medlemmer fandt, at nævnet er kompetent til at behandle spørgsmålet. Der var samtidig enighed i nævnet om, at det er det enkelte nævn, der må tage stilling, såfremt spørgsmålet måtte blive forelagt nævnet.

3. Dokumentarprogrammer

Pressenævnet har i en lang række tilfælde behandlet klager fra personer over dokumentarprogrammer, hvori de pågældende har medvirket. Nævnet har i 2001 behandlet to sager vedrørende en særlig type dokumentarprogram. Begge klager vedrørte programmer i programrækken "Historier fra en politistation" sendt på DR 1. Det, der kendetegnede programrækken, var, at de medvirkende, der blev portrætteret, oftest var personer med store sociale problemer. De medvirkende var i øvrigt ofte påvirket af alkohol eller narkotika. Et tredje kendetegn var, at der ikke i programmerne var nogen speak, der ledsagede historierne.

Klagen i sag nr. 23/2001 (gengivet nedenfor side 64) vedrørte et program, der viste politiets arbejde med at opklare/efterspore en brevforsendelse til Nigeria, som indeholdt et kort, i hvilket der var ilagt falske opholds- og arbejdstilladelser. I forbindelse med politiets efterforskning blev der foretaget ransagninger i klagerens to lejligheder, hvilket blev optaget, ligesom der blev foretaget optagelse fra politistationen, hvortil den ene af klagerne blev indbragt.

Klagerne anførte over for nævnet, at de ikke havde samtykket til at medvirke i udsendelsen, og at der derfor var tale om en grov krænkelse af privatlivets fred.

Heroverfor anførte DR, at klagerne mundtligt havde givet tilladelse til, at DR på en række betingelser kunne optage og bruge optagelserne.

Pressenævnet udtalte indledningsvis følgende: "Pressenævnet finder anledning til ... at bemærke, at de personer, der medvirker i optagelser til programmer af den her påklagede art, ofte befinder sig i situationer, der kan virke krænkende for dem ved en senere offentliggørelse i tv. Det er derfor nævnets opfattelse, at der i disse tilfælde bør stilles store krav til dokumentationen for, at de pågældende har samtykket i optagelserne, og at de pågældende har forstået rækkevidden af dette samtykke". I den konkrete sag fandt

et flertal på tre medlemmer – ud fra, at klagerne ikke havde tilkendegivet, at de ikke ønskede at medvirke under optagelserne – at måtte kunne lægge til grund, at klagerne havde samtykket i, at der blev foretaget optagelser af dem. Ét medlem fandt – blandt andet under hensyn til, at klagerne befandt sig i en penibel situation – at DR havde handlet i strid med god presseskik.

Klagen i sag nr. 47/2001 (gengivet nedenfor side 95) vedrørte nogle klip i et andet program, hvor en person hos politiet ansøgte om asyl, hvilket dog ikke fremgik direkte af programmet. I forbindelse hermed undersøgte politiet blandt andet indholdet af klagers taske. En anden person blev herefter underkastet samme undersøgelsesproces som klager. Denne anden person blev på et senere tidspunkt interviewet af en politibetjent, der blandt andet spurgte om, hvorfor han søgte asyl i Danmark.

Klageren anførte over for nævnet, at han ikke havde givet samtykke til optagelse og udsendelse, ligesom han gjorde gældende, at man af udsendelsen fik det indtryk, at han havde et kriminel ærinde i Danmark.

Heroverfor anførte DR, at klager over for DR's tilrettelægger havde samtykket til, at DR kunne optage det passerede og anvende optagelserne i den efterfølgende udsendelse. DR fandt endvidere, at det klart fremgik af udsendelsen, at der var tale om en asylansøger, der lige var ankommet.

Pressenævnet gentog de indledende bemærkninger fra sag nr. 23/2001 og bemærkede herefter for så vidt den konkrete sag: "Nævnet finder det betænkeligt, at der i den konkrete sag ikke er indhentet et skriftligt samtykke fra klager til at medvirke i optagelserne under dennes ophold på politistationen". Nævnet fandt dog med samme begrundelse som i sag nr. 23/2001 at kunne lægge til grund, at klager over for DR havde afgivet det fornødne samtykke.

Det fremgår klart af afgørelserne, at medierne efter Pressenævnets opfattelse har en særlig forpligtelse til at være opmærksom på, at personer, der befinder sig i en udsat situation, har afgivet et samtykke til optagelse og efterfølgende offentliggørelse, og at de pågældende forstår rækkevidden af dette samtykke. Det må derfor anbefales medierne i sådanne situationer at få den medvirkendes skriftlige samtykke i forbindelse med optagelserne eller umiddelbart efter disse, hvis man på tidspunktet for optagelsen fra mediets side er i tvivl om, hvorvidt den pågældende har forstået rækkevidden af det afgivne mundtlige samtykke.

4. Korrekt berigtigelse

Af de vejledende regler om god presseskik punkt A.7. fremgår det, at berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne, lytterne eller seerne får mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen.

Det er vigtigt, at medierne er opmærksom på, at en berigtigelse fra et medies side fremstår tilstrækkelig klar. Dette spørgsmål forelå til bedømmelse i sag nr. 83/2001 (gengivet nedenfor side 116). I sagen havde bladet omtalt en rufferi-sag, hvor en kvinde ifølge politiet skulle have tjent ni millioner kroner på omkring 100 prostituerede kvinders arbejde rundt om i Jylland. Bladet bragte i den forbindelse et billede af en villa, hvorfra den pågældende kvinde skulle have solgt sex, ligesom ejendommens adresse blev oplyst i den ene artikel. Kort tid efter bragte bladet en artikel, hvor ejendommens ejer oplyste,

at hun ingen tilknytning havde til den omtalte rufferi-sag. Ejendommens ejer indbragte sagen for Pressenævnet, idet hun gjorde gældende, at bladet ikke på tilstrækkelig vis havde berigtiget den forkerte oplysning.

Pressenævnet bemærkede, at bladet havde erkendt at have bragt et forkert billede og udtalte i den anledning sin kritik. Nævnet fandt samtidig, at bladet – særligt henset til de meget alvorlige beskyldninger, der var blevet bragt – ikke på tilstrækkelig vis havde berigtiget oplysningen om, at klager skulle være involveret i den omtalte rufferi-sag. Nævnet bemærkede i den forbindelse, at bladets efterfølgende artikel fremstod som en artikel, der alene refererede, hvad der var klagers opfattelse af sagen, og ikke som en artikel, hvori bladet berigtigede forkerte faktiske oplysninger, som bladet havde bragt. Nævnet fandt herefter, at bladet ved den utilstrækkelige berigtigelse havde handlet i strid med god presseskik, og udtalte tillige sin kritik på dette punkt.

5. Satire

Det er Pressenævnets generelle opfattelse, at der må indrømmes medierne vide rammer med hensyn til satiriske gengivelser eller kommentarer i forhold til personer eller begivenheder. Nævnet har flere gange taget stilling til spørgsmålet, f.eks. i sag nr. 50/1995 gengivet i årsberetningen 1995 side 66.

Nævnet har i 2001 behandlet spørgsmålet i to sager.

I sag nr. 54/2001 (gengivet nedenfor side 105) havde et dagblad viderebragt et distriktsblads oplysninger om, at en journalistpraktikant på et konkurrerende dagblad havde tilbudt sex for at få et interview. I samme artikel var indføjet en kommentar om, at chefredaktøren nu pressede sine unge medarbejdere for hårdt, når han tvang sine folk til at prostituere sig for et sølle interview. Klagerne – chefredaktøren og journalistpraktikanten – anførte, at fremsættelse og videregivelse af oplysninger af denne karakter ikke faldt inden for grænserne for tilladelig humor eller satire.

Det indklagede blad anførte heroverfor, at den påklagede kommentar var indeholdt på side 2 under rubrikken ”Dagens debat”, og at dette redaktionelle miljø er kendt i hele landet – og i særdeleshed blandt bladets læsere – som stedet, hvor der med skarpe tænder, happeningsprægede metoder og humor af varierende grovhed langes ud mod hvem som helst – uden persons anseelse.

Efter at nævnet havde fremhævet nævnets generelle synspunkt, udtalte et flertal på tre af nævnets medlemmer, at bladet – ved at videregive de meget krænkende oplysninger uden i tilstrækkelig grad at have efterprøvet disse inden offentliggørelsen – havde handlet i strid med god presseskik, og at den særlige opsætning af artiklen med den efterfølgende satiriske kommentar ikke fritog for denne pligt. Flertallet udtalte videre, at bladet i den efterfølgende kommentar, hvor der i satirisk form blev fremsat beskyldninger mod bladets chefredaktør i tilknytning til de alvorlige beskyldninger mod journalistpraktikanten, havde overskredet grænsen for, hvad en satirisk kommentar burde indeholde. Flertallet fandt, at bladet også på dette punkt havde handlet i strid med god presseskik, og udtalte sin kritik af bladet. Ét medlem fandt ikke grundlag for at konstatere, at bladet skulle have tilsidesat god presseskik blandt andet henset til, at der ingen grund var til at antage, at bladets læsere ville tage artiklens ordlyd for pålydende, da artiklen var trykt på side 2, der blandt bladets læsere var kendt som forum for grovkornet og ofte plat satire.

I sag nr. 112/2001 (gengivet nedenfor side 124) bragte bladet under overskriften ”Da

lyset gik op for p-vagten” i satirisk form en omtale af, hvordan det var lykkedes en af bladets journalister at få to parkeringsafgifter. Det pågældende parkeringsfirma og de to p-vagter, der havde udstedt afgifterne, klagede til Pressenævnet, idet de i artiklen blev latterliggjort, beskyldt for at være berusede i tjenesten og for muligt at have kriminelle tilbøjeligheder.

Bladet anførte heroverfor, at den satiriske vinkling og den humoristiske tone i artiklen gjorde, at de passager, der var blevet klaget over, ikke var i strid med god presseskik.

Pressenævnet fandt – efter at have konstateret, at de to p-vagter ikke havde den fornødne retlige interesse – at artiklen i forhold til parkeringsfirmaet ikke overskred de vide rammer, der i praksis gælder for satiriske gengivelser af personer eller begivenheder.

6. Anmeldelser

Pressenævnet har i flere sager taget stilling til de rammer, der gælder for anmeldelser – det være sig af bøger, mad, musik eller hjemmesider.

Det meget sikre udgangspunkt er, at en anmeldelse er udtryk for anmelderens subjektive oplevelse og vurdering af det anmeldte, og at Pressenævnet ikke kan tage stilling til denne oplevelse/vurdering. Afgørelserne i sag nr. 33/2001 (gengivet nedenfor side 75) og 134/2000 om anmeldelse af en hjemmeside vedrørende modeltog henholdsvis en århusiansk restaurant følger dette udgangspunkt.

I sag nr. 111/2001 beskæftigede et dagblad sig i en artikel med overskriften ”Historien om en skandale” med Copenhagen Opera Festival, der blev afholdt i august 2001. I artiklen omtales en af festivalens initiativtagere – en barytonsanger – under anvendelse af bl.a. udtryk som ”brølet fra en baryton”, ”voldsomme barytonrøst” og ”ukontrolleret stemme”. Der var ikke tale om anmeldelse af en konkret koncert, men om offentliggørelse af vurderinger inden for musikbranchen. Der må gælde en mindre vid margin i sådanne tilfælde end ved anmeldelser, men i det foreliggende tilfælde fandtes grænsen for god presseskik ikke overskredet.

7. Forhåndstilkendegivelser fra kendte personer til medierne om ikke at omtale private forhold

Kendte personer må leve med i særlig grad at nyde pressens bevågenhed. Det er selvsagt ikke uden omkostninger at nyde denne bevågenhed, og det hænder, at kendte personer retter henvendelse til pressen – eventuelt gennem advokat – og tilkendegiver, at de frabeder sig (enhver) omtale af deres private forhold i pressen.

Pressens standpunkt i relation til en sådan henvendelse vil typisk være, at de vejledende regler for god presseskik har taget stilling til problemet – medierne skal undgå meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale – og at denne grænse, trukket gennem de vejledende regler, ikke flyttes ved en henvendelse fra en kendt person.

Problemstillingen er strejft i sag nr. 90/2001, men kom helt klart frem i sag nr. 102/2001 (gengivet nedenfor side 120). En meget kendt sportskvinde (K) frabad sig ved en henvendelse – gennem advokat – til et ugeblad omtale af sine private forhold. Da ugebladet desuagtet bragte overskrifter som ”Årets drømme-romance”, ”Badmintonprinsessens besøg på slottet” og ”K.. mødte Margrethe”, mente K, at god presseskik var tilsidesat.

Ugebladet anførte, at en henvendelse som advokatens ikke kan flytte grænserne for, hvad der er god presseskik. En henvendelse kan alene tillægges betydning i henseende til bedømmelsen af, om der i et konkret tilfælde er givet samtykke til viderebringelse af oplysningen om private forhold.

Pressenævnet, som i øvrigt fandt, at der ikke var handlet i strid med god presseskik, fulgte i sin – enstemmige – afgørelse ugebladets argumentation, idet det i kendelsen hedder: "Nævnet finder ikke, at klagers advokats breve af ... til bladet, hvori denne – i helt generelle vendinger og uden inddragelse af specifikke momenter – frabeder sig omtale af klagers private forhold, kan føre til et andet resultat".

Ordene "og uden inddragelse af specifikke momenter" er sat ind i kendelsen for at reservere Pressenævnets holdning til den situation, at der i en henvendelse til pressen gøres opmærksom på et specielt angivet forhold – f.eks. en dødsårsag – som man nødvendigvis ser omtale af.

8. Omtale af virkelige begivenheder, personer, foreninger el.lign. i en fiktiv sammenhæng

Hvis behandlingen af et givet emne – f.eks. et begivenhedsforløb i 1995 – ville være i strid med god presseskik, såfremt behandlingen fandt sted i ikke-fiktionsform, kan det ikke antages, at man automatisk er uden for den gode presseskiks fangarme, fordi man betjener sig af fiktionsformen. Den nærmere vurdering må afhænge af graden af identitet og genkendelighed.

Selve den omstændighed, at der i en dramaserie – som f.eks. "Rejseholdet" – inddrages elementer fra begivenheder, som faktisk har fundet sted, er klart ikke i strid med god presseskik, jf. afgørelsen i sag nr. 65/2001.

I sag nr. 6/2001 (gengivet nedenfor side 49) klagede Vagttårnet (Jehovas Vidner) over, at man i et afsnit af tv-serien "Strisser på Samsø" på TV 2 fremstillede medlemmer af trossamfundet Jehovas Vidner som utiltalende og usympatiske på en måde, som angiveligt udviskede skellet mellem fiktion og fakta, og hvorfor udsendelsen blev meningsdannende i en sådan grad, at god presseskik var tilsidesat.

Heroverfor anførte TV 2, at reglerne for god presseskik ikke tager sigte på situationer, hvor en gruppe mennesker omtales i et rent fiktivt univers, og at en udvidelse af de presseetiske regler til også at omfatte sådanne situationer ville få uoverskuelige konsekvenser for såvel tv-dramatik som spillefilm og lignende tv-programmer. Den kunstneriske frihed ville blive indskrænket væsentligt, hvilket på ingen måde kan have været hensigten med de presseetiske regler.

Pressenævnet fulgte TV 2's argumentation, idet nævnet udtalte: "Da de påklagede tv-udsendelser [selve afsnittet af serien og en række programtrailere] ikke har karakter af redaktionelt stof, kan disse ikke vurderes af Pressenævnet efter de presseetiske regler".

Pressenævnets afgørelse i sag nr. 6/2001 er ikke ensbetydende med, at det aldrig kan tænkes, at tv-udsendelser af fiktionskarakter vil være i strid med god presseskik, jf. indledningsafsnittet, men dette må antages at være den absolutte undtagelse.

9. Betydningen af klagers egne kraftfulde synspunkter eller særlig sprogbrug

Det faktum, at klager selv – f.eks. i en læserbrevsdebat eller i den offentlige debat i øvrigt – har fremsat kraftfulde synspunkter eller anvendt en bestemt sprogbrug, vil kunne influere på nævnets vurdering af, hvor meget klager ”må tåle at få igen”, når han/hun omtales i mediet.

I sag nr. 79/2001 (gengivet nedenfor side 109), der vedrørte et læserbrev, udtalte et flertal på tre medlemmer således følgende: ”Selv om læserbrevet er formuleret i skarpe vendinger – hvad klagerens eget forudgående læserbrev også var – og kan læses som indeholdende en generel beskyldning for ufine forretningsmetoder, finder vi ikke, at læserbrevet har et sådant indhold, at det burde have været forelagt klageren med henblik på en kommentar, før det blev bragt. Vi finder derfor ikke, at bladet har handlet i strid med god presseskik”. Ét medlem fandt, at bladet burde have forelagt læserbrevet for klager og bemærkede herefter følgende: ”Jeg finder i den forbindelse anledning til at bemærke, at klagers deltagelse i den offentlige debat i form af egne læserbreve ikke fritager bladet for pligten til at forelægge klager indholdet af læserbrevet”.

I sag nr. 25/2000 (gengivet i årsberetningen 2000 side 59) var to politikere i et indlæg i indvanderdebatten blevet beskyldt for at være landsforrædere. Pressenævnet bemærkede blandt andet indledningsvis: ”Begge klagere er kendte og toneangivende politikere, der har markeret sig i indvander- og flygtningedebatten med kraftfulde og værdiladede synspunkter”. Nævnet fandt herefter under hensyn til, at rammerne for den politiske debat er vide, at bladet ikke havde handlet i strid med god presseskik.

10. Ingen sager af egen drift

Ifølge medieansvarslovens § 44, stk. 2, kan Pressenævnet af egen drift optage en sag til behandling, hvis sagen er af væsentlig eller principiel betydning. Heller ikke i 2001 har nævnet benyttet denne hjemmel, der således kun har været aktuel en enkelt gang (årsberetningen 1997 side 5). I enkelte tilfælde har en klager, der ikke selv har haft en retlig interesse i at klage, anmodet nævnet om at tage en sag op af egen drift. Da der i sådanne tilfælde har været mulighed for den potentielt krænkede til selv at indbringe sagen for Pressenævnet, og det fortsat er nævnets opfattelse, at hjemlen i § 44 kun bør benyttes i ganske særlige tilfælde, har nævnet ikke efterkommet anmodningerne.

11. Retssag anlagt mod Pressenævnet

I årsberetningen 1999 er omtalt en sag anlagt mod Pressenævnet. Sagen drejede sig om en artikel bragt i Ekstra Bladet den 23. marts 1999, der omtalte klageren på grund af hans tidligere opgaver for Stasi. Pressenævnet fandt, at det var i strid med god presseskik i denne forbindelse at offentliggøre klagerens ægtefælles navn, deres adresse og en oplysning om, at de havde adressebeskyttelse, ligesom nævnet udtalte kritik i anledning af, at bladet havde fremsat nogle bemærkninger om mulig spionage til fordel for den russiske efterretningstjeneste, der ikke var antageliggjort.

Klageren var ikke tilfreds med nævnets afgørelse, hvorfor advokat Henrik Karl Nielsen på vegne af klageren den 17. september 1999 udtog stævning mod blandt andet Pressenævnet. Påstandene over for nævnet var, at nævnet skulle anerkende, at Ekstra

Bladet havde tilsidesat god presseskik, og at nævnet havde overtrådt begrundelseskravet i forvaltningslovens § 22 og § 24.

Den 31. januar 2002 afsagde Østre Landsret dom i sagen. Den ene af de to påstande om, at Pressenævnet skulle anerkende, at god presseskik var tilsidesat, blev afvist af retten, mens nævnet blev frifundet for den anden påstand. Påstandene om, at nævnet skulle anerkende, at nævnet havde overtrådt begrundelseskravet i forvaltningsloven, blev for begges vedkommende afvist af retten. Klager har herefter indbragt sagen for Højesteret for så vidt angår den påstand, hvor Pressenævnet blev frifundet.

12. Register for emner omtalt i indledningerne til årsberetningerne 1993-2001

Emne	År	Side
Agent provocateur	1998	s. 8
Anmeldelser	2001	s. 15
Annoncer og læserbreve, kontrol	1997	s. 9
Ansvarshavende redaktør for radio/tv, anmeldelse af	1995	s. 9
Artikelsier og nævnets bedømmelsesgrundlag	2000	s. 11
Berigtigelse over for genmæle	1998	s. 10
Bestræbelser i forbindelse med forelæggelse (høring)	1995	s. 5
	1997	s. 9
Betydningen af klagers egne kraftfulde synspunkter eller særlig sprogbrug	2001	s. 17
Billedbrug/identifikation	1996	s. 6
Billedmateriale, offentliggørelse	1994	s. 5
	2000	s. 11
Båndede samtaler (skjult kamera/mikrofon)	1997	s. 10
	1998	s. 8
	1999	s. 12
	2000	s. 9
Debatindlæg, redigering af	1993	s. 7
Dokumentarprogrammer	2001	s. 12
E-mail-sagen	1999	s. 8
E-mails som "skriftlig" klage	2000	s. 8
Egen drift-sager	1997	s. 5
Egen drift-sag, ingen	1999	s. 7
	2000	s. 12
	2001	s. 17
Erhvervsjournalistik	1995	s. 7
Forberedelse af radio- og tv-interviews	1996	s. 5
Forelæggelse, mediernes pligt	1995	s. 5
	1997	s. 9
Forhåndstilkendegivelser fra kendte personer til medierne om ikke at omtale private forhold	2001	s. 15
Forretningsorden, nævnets	1993	s. 7
	1994	s. 7
	1995	s. 9

Freds- og ærekrænkelser over for ytrings- og informationsfrihed	1994	s. 6
Generelt vedr. sager om god presseetik	1994	s. 6
Genmæle	1993	s. 7
	1994	s. 7
	1996	s. 5
Genmæle over for berigtigelse	1998	s. 10
Genmæle, krav på	1999	s. 11
	2000	s. 12
Genmæle, offentliggørelse af	1993	s. 7
	1995	s. 5
	1997	s. 6
	1998	s. 6
God presseskik i straffesager	1999	s. 7
Grænserne i læserbrevsdebatten	2000	s. 12
Grænserne mellem forskellige typer af medier	1998	s. 9
Hvem kan indklages for nævnet	1997	s. 13
Høring (mediernes forelæggelsesforpligtelse)	1995	s. 5
	1997	s. 9
Informationsdatabaser	1993	s. 7
	1994	s. 8
Ingen sager af egen drift	1999	s. 7
	2000	s. 12
	2001	s. 17
Internet	1997	s. 14
Internetmedier	1998	s. 13
Journalistisk arbejdsmetode	1993	s. 6
Kendelser, offentliggørelse af	1993	s. 7
	1995	s. 5
	1997	s. 6
	1998	s. 6
	1999	s. 10
Kendelsesresumeeer	1996	s. 5
Kildekreditering	2001	s. 11
Klagere	1997	s. 12
Klagerne	1998	s. 14
Klagernes baggrund, statistik	1996	s. 8
Klagevejledning, manglende	1999	s. 9
Klagevejledning, mediets pligt til at give	1996	s. 7
Kompetence	1995	s. 7
Kontrol af annoncer og læserbreve	1997	s. 9
Korrekt berigtigelse	2001	s. 13
Krav på genmæle	1999	s. 11
	2000	s. 12
Læserbreve m.v.	1996	s. 6
Læserbreve og annoncer, kontrol	1997	s. 9
	2000	s. 12
Manglende klagevejledning	1999	s. 9

Medieansvarsloven eller retsplejeloven	1993	s. 6
Medieansvarsloven eller straffeloven	1993	s. 5
Mediernes redigering	2000	s. 10
Mediernes uforsigtige behandling af billedmateriale	2000	s. 11
Mediets efterfølgende beklagelse og opfølgning	2000	s. 10
Navneforbud, betydning af	1997	s. 12
Non-information	1995	s. 5
Ny formand	1995	s. 10
Offentliggørelse af billedmateriale	1994	s. 5
Offentliggørelse af genmæler og nævnets kendelser	1993	s. 7
	1995	s. 5
	1997	s. 6
	1998	s. 6
	1999	s. 10
	2000	s. 8
Omtale af befolkningsgruppe som "sigøjnere"	1993	s. 6
Omtale af mindreårige uden forældresamtykke	2000	s. 9
Omtale af virkelige begivenheder, personer, foreninger el.lign. i en fiktiv sammenhæng	2001	s. 16
Optagelse af egen drift	1995	s. 9
Partsstatus	1994	s. 6
Pressenævnet – 10 år	2001	s. 5
Pressenævnets hjemmeside	1998	s. 14
	1999	s. 13
Privatlivets fred	1999	s. 5
Radio- og tv-interviews, forberedelse af	1996	s. 5
Radio- og tv-virksomhed	1996	s. 7
	1997	s. 14
Radio/tv, anmeldelse af ansvarshavende redaktør	1995	s. 9
Redigering af debatindlæg	1993	s. 7
Redigeringsfrihed	1999	s. 8
Retlig interesse	1998	s. 8
	1999	s. 5
Retsplejeloven eller medieansvarsloven	1993	s. 6
Retssag anlagt mod Pressenævnet	1999	s. 14
	2000	s. 13
	2001	s. 17
Sagsbehandlingstid	1995	s. 7
Sanktionsmuligheder, hvis mediet fremturer	1998	s. 13
Satire	2001	s. 14
Scandinavian Star-sagen	2000	s. 5
Sigøjnere, omtale af	1993	s. 6
Skjult kamera/mikrofon	1997	s. 10
	1998	s. 8
	1999	s. 12
	2000	s. 9

Statistik over klagernes baggrund	1996	s. 8
Straffeloven eller medieansvarsloven	1993	s. 5
Straffesager på grund af manglende offentliggørelse af genmæle eller af nævnets kendelser	1995	s. 6
	1996	s. 6
	1997	s. 13
	1998	s. 14
	1999	s. 9
	2000	s. 12
Straffesager, god presseskik i	1999	s. 7
TV 3	1996	s. 7

II. PRESSENÆVNETS MEDLEMMER OG SEKRETARIAT

Efter medieansvarslovens § 41 består Pressenævnet af en formand, en næstformand og 6 andre medlemmer. Alle 8 medlemmer har en stedfortræder.

Medlemmerne beskikkes af justitsministeren. Formanden og næstformanden, der skal være jurister, beskikkes efter udtalelse fra Højesterets præsident. 2 medlemmer beskikkes efter udtalelse fra Dansk Journalistforbund, og 2 medlemmer beskikkes til at repræsentere de redaktionelle ledelser i den trykte presse og radio og fjernsyn efter udtalelse fra disse. Endelig beskikkes 2 medlemmer som offentlighedens repræsentanter efter udtalelse fra Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Stedfortræderne beskikkes efter de samme regler.

Den 1. januar 2001 havde Pressenævnet følgende sammensætning:

Formandskab:

Formand: Højesteretsdommer Per Sørensen
Stedfortræder: Højesteretsdommer Jørgen Nørgaard
Næstformand: Advokat Axel Kierkegaard
Stedfortræder: Advokat Jesper Rothe

Journalister:

Medlem: Journalist Tage Clausen, Morgenavisen Jyllands-Posten
Stedfortræder: Journalist Lene Sarup, Fyens Stiftstidende
Medlem: Journalist Kaare R. Skou, TV 2
Stedfortræder: Journalist Ulrik Holmstrup, TV-Dok

Redaktører:

Medlem: Chefredaktør Aage Lundgaard, De tre Stiftstidender & JydskeVestkysten
Stedfortræder: Chefredaktør Bo Maltesen, Politiken
Medlem: Afdelingschef Finn Rowold, Danmarks Radio
Stedfortræder: Redaktionschef Poul Madsen, TV 2

Repræsentanter for offentligheden:

Medlem: Skoleleder Kirsten Dyregaard, LOF Ballerup
Stedfortræder: Afdelingsleder Leif Max Hansen, AOF
Medlem: Forretningsfører Ole Askvig, AOF
Stedfortræder: Direktør Inge Vinther, FOF

Den 31. juli 2001 blev Poul Madsen efter eget ønske fritaget for hvervet som stedfortræder for Finn Rowold, og i stedet beskikkedes souschef Michael Dyrby, TV 2. Med virkning fra 1. juli 2001 blev højesteretsdommer Jørgen Nørgaard beskikket som ny formand for Pressenævnet i stedet for Per Sørensen, der havde ønsket at udtræde af nævnet. Samtidig blev højesteretsdommer Niels Grubbe beskikket som stedfortræder for formanden.

Ved nævnets behandling af en konkret sag medvirker i henhold til medieansvarslovens § 42 en formand eller næstformand samt en redaktør, en journalist og en repræsentant for offentligheden.

Der har i 2001 været afholdt 14 møder til behandling af konkrete sager. Endvidere har der været afholdt 3 plenarmøder.

Efter medieansvarslovens § 52, stk. 2, bistås nævnet af et sekretariat.

Sekretariatet har fra årets start bestået af fuldmægtig Dorthe Lauritzen og overassistent Susanne L. Bonnesen. Overassistent Agnethe Skovbye Nissen afløste den 15. april 2002 Susanne L. Bonnesen. Fra den 1. marts 2001 blev fuldmægtig Dorthe Lauritzen afløst af fuldmægtig Henrik Riis Andreasen.

Pressenævnets adresse:

Bertel Thorvaldsens Plads 3

1213 København K

Tlf: 33155564

Fax: 33158464

Internet: www.pressenaevnet.dk

E-mail: sekr@pressenaevnet.dk

Åbningstid: mandag-fredag 9-12 og 13-15

III. SAGSOVERSIGT

I nedenstående sagsoversigt er klagere, der har fået medhold, alene anonymiseret, hvis der har foreligget et velbegrunderet ønske herom. I sager, hvor klageren ikke har fået medhold, eller sager, der er hævet eller henlagt, er klageren i almindelighed anonymiseret, medmindre klageren er en organisation eller erhvervsdrivende m.v.

Det er i forbindelse med den enkelte kendelse anført, hvis kendelsen er gengivet fuldt ud i denne årsberetning.

Samtlige realitetskendelser er gengivet i Retsinformation – afgørelsesdatabasen i statens elektroniske retsinformationssystem. Dette betyder, at kendelsen er tilgængelig på internettet på adressen www.retsinfo.dk.

Hvis man har en særlig interesse i bestemte kendelser, kan de rekvireres ved henvendelse til nævnets sekretariat.

Pressenævnet har i 2001 registreret følgende konkrete sager:

1/2001

K
mod
Radio Frederiksberg-Journalen
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 24. januar 2001.

2/2001

K
mod
Lolland-Falsters Folketidende
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 23. januar 2001.

3/2001

K
mod
Politiken
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 15. februar 2001.

4/2001

Landsforeningen Pårørende til Sindslidende
mod
Jyllands-Posten
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 31. oktober 2001.

5/2001

K
mod
Lolland-Falsters Folketidende
Presseetik og genmæle. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 12. september 2001.

6/2001

Vagtårnet
mod
TV 2
Presseetik og genmæle. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 30. maj 2001.
Gengivet side 49.

7/2001

K
mod
Radio Frederiksberg-Journalen
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 16. marts 2001.

8/2001

K
mod
TV 2
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 12. februar 2001.

9/2001

K
mod
Politiken
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 25. april 2001.

10/2001

K
mod
Dagbladet Arbejderen
Hævet den 7. marts 2001.

11/2001

K
mod
Fyens Stiftstidende
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 25. april 2001.

12/2001

Marianne Graversen
mod
Ugeavisen Øboen
Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg
om offentliggørelse af resumé af kendel-
sen.
Kendelse afsagt den 25. april 2001.

13/2001

Boligaktionen
mod
Helsingør Dagblad
Henlagt den 20. februar 2001.

14/2001

AOF Hovedstaden og K
mod
TV 2
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 9. oktober 2001.
Gengivet side 53.

15/2001

Jan Christoffersen
mod
Nordjyske Stiftstidende
Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg
om offentliggørelse af resumé af kendel-
sen.
Kendelse afsagt den 9. maj 2001.

16/2001

Jette Wimmer
mod
Radio Frederiksberg-Journalen
Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg
om offentliggørelse af resumé af kendel-
sen.
Kendelse afsagt den 31. oktober 2001.

17/2001

Jesper Kronsted, Jens Bo, Jens Vestergaard
Knudsen og Henning Skytte Andersen
mod
Nordjyske Stiftstidende
Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg
om offentliggørelse af resumé af kendel-
sen.
Kendelse afsagt den 25. april 2001.

18/2001

K
mod
Danmarks Radio
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 26. juni 2001.
Gengivet side 62.

19/2001

Britt Bartenbach
mod
Randers Amtsavis
Presseetik og genmæle. Klagen delvist
taget til følge for så vidt angår genmæle.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.

20/2001

Britt Bartenbach
mod
Randers Amtsavis
Presseetik og genmæle. Klagen delvist taget til følge for så vidt angår genmæle.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.

21/2001

Nørreholm Planteskole
mod
Dansk Landbrug
Genmæle. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 21. november 2001.

22/2001

K
mod
TV 3
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 5. marts 2001.

23/2001

K og K
mod
Danmarks Radio
Presseetik. Klagen ikke taget til følge. Dissens.
Kendelse afsagt den 26. juni 2001.
Gengivet side 64.

24/2001

K
mod
Sjællands Tidende
Begæring om genoptagelse af sag nr. 99/2000.
Begæringen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 6. marts 2001.

25/2001

K
mod
Radio Frederiksberg-Journalen
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 16. marts 2001.

26/2001

K
mod
TV 3
Formalitetsafvisning
Kendelse afsagt den 6. marts 2001.

27/2001

K
mod
Nørrevang Husavis
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 13. marts 2001.

28/2001

K
mod
TV 2/Lorry
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 18. april 2001.

29/2001

Advokat Jesper Berning
mod
Berlingske Tidende
Presseetik og genmæle. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 12. september 2001.

30/2001

Hanne Lyck
mod
Fredericia Dagblad
Presseetik. Klagen taget til følge. Ikke pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.

31/2001

K
mod
B.T.
Presseetik. Klagen ikke taget til følge. Dissens.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.
Gengivet side 70.

32/2001

Landsorganisationen af Arbejdsledige
mod
Politiken
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 29. marts 2001.

33/2001

Sveva Mercatura
mod
Modelmagasinet
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 30. maj 2001.
Gengivet side 75.

34/2001

K
mod
Berlingske Tidende
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 29. marts 2001.

35/2001

K
mod
Danmarks Radio
Presseetik og genmæle. Klagen ikke taget
til følge.
Kendelse afsagt den 12. september 2001.

36/2001

K
mod
Danmarks Radio
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 3. maj 2001.

37/2001

Even Ibsen og Axel E. Ibsen
mod
Maskin & Materiel Magasinet
Presseetik. Klagen delvist taget til følge.
Dissens. Pålæg om offentliggørelse af
resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 26. juni 2001.
Gengivet side 80.

38/2001

K
mod
Politiken.
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.

39/2001

K
mod
Horsens Folkeblad
Presseetik. Klagen ikke taget til følge. Dis-
sens.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.
Gengivet side 84.

40/2001

Egon Højland Kristensen
mod
Ekstra Bladet
Presseetik. Klagen taget til følge. Ikke
pålæg om offentliggørelse af kendelsen.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.

41/2001

K og K
mod
Herning Folkeblad
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.

42/2001

Jubii A/S
mod
TV 2/Zulu
Presseetik og genmæle. Klagen ikke taget
til følge.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.
Gengivet side 138.

43/2001

Borgmester Preben Christensen
mod
Ekstra Bladet
Presseetik. Klagen delvist taget til følge.
Pålæg om offentliggørelse af resumé af
kendelsen.
Kendelse afsagt den 21. november 2001.
Gengivet side 88.

44/2001

K
mod
Berlingske Tidende
Begæring om genoptagelse af sag nr. 34/2001. Begæringen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 24. april 2001.

45/2001

C. M. Schuberts Minde
mod
TV/Midt-Vest
Presseetik. Klagen delvist taget til følge.
Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 9. oktober 2001.

46/2001

K
mod
B.T.
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 3. maj 2001.

47/2001

K
mod
Danmarks Radio
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 16. januar 2002.
Gengivet side 95.

48/2001

Landmark Education
mod
Kristeligt Dagblad
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 12. september 2001.

49/2001

K
mod
B.T.
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 26. juni 2001.

50/2001

Nakskov Politikklub
mod
Ekstra Bladet
Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 12. september 2001.
Gengivet side 100.

51/2001

Finn Nørmark
mod
TV 2
Presseetik. Klagen delvist taget til følge.
Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 16. januar 2002.

52/2001

Danmarks Radio
mod
Landsbladet
Begæring fra Landsbladet om genoptagelse af sag nr. 136/2000. Begæringen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 30. maj 2001.

53/2001

NPI News
mod
Flensborg Avis
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 23. maj 2001.

54/2001

Kristian Lund og Karin Schmidt
mod
Ekstra Bladet
Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Dissens.
Kendelse afsagt den 15. august 2001.
Gengivet side 105.

55/2001

K og K
mod
Lokalavisen Sydkysten
Presseetik. Klagen delvist taget til følge.
Ikke pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.

Kendelse afsagt den 12. september 2001.

56/2001

Revisionsfirmaet Iversen og Hald og K
mod
Holstebro-Struer Dagblad
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 9. oktober 2001.

57/2001

K
mod
Ekstra Bladet
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 14. juni 2001.

58/2001

ME/CFS Foreningen
mod
Danmarks Radio
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 15. august 2001.

59/2001

TvDanmark 2 - Syd
mod
JydskeVestkysten
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 31. oktober 2001.

60/2001

Elsebeth Søs Hansen
mod
Århus Onsdag
Presseetik. Klagen taget til følge. Ikke pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.

Kendelse afsagt den 12. september 2001.

61/2001

K
mod
Lolland-Falsters Folketidende
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 21. juni 2001.

62/2001

K
mod
Danmarks Radio
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 27. juni 2001.

63/2001

Tanveer Sharif
mod
B.T.
Presseetik og genmæle. Klagen taget til følge for så vidt angår presseetik. Ikke pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.

Kendelse afsagt den 9. oktober 2001.

64/2001

K
mod
TV 2
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 27. juni 2001.

65/2001

K og K
mod
Danmarks Radio
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 6. juli 2001.

66/2001

K
mod
Thisted Dagblad
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 28. juni 2001.

67/2001

Idara Minhaj ul Quran
mod
Danmarks Radio
Presseetik og genmæle. Klagen taget til følge for så vidt angår genmæle.
Kendelse afsagt den 6. februar 2002.
Gengivet side 142.

68/2001

K, K og K
mod
Ekstra Bladet
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 9. oktober 2001.

69/2001

K
mod
Radio Frederiksberg-Journalen
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 28. juni 2001.

70/2001

Elinstallatørernes Landsforening (ELFO)
og Niels Jørgen Hansen
mod
Børsen
Presseetik. Klagen delvist taget til følge.
Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 21. november 2001.

71/2001

K
mod
Farsø Avis
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 9. oktober 2001.

72/2001

Carlo Nielsen
mod
Farsø Avis
Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 9. oktober 2001.

73/2001

K
mod
JydskeVestkysten
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 6. august 2001.

74/2001

Anders Jacobsen
mod
Thisted Dagblad
Presseetik. Klagen delvist taget til følge.
Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 21. november 2001.

75/2001

K
mod
Ekstra Bladet
Sagen hævet den 22. august 2001.

76/2001

K
mod
Berlingske Tidende
Sagen hævet den 12. september 2001.

77/2001

Kennedy Selskabet
mod
Danmarks Radio
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 6. august 2001.

78/2001

K
mod
Roskilde Tidende
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 6. august 2001.

79/2001

K
mod
Politiken
Presseetik. Klagen ikke taget til følge. Dis-
sens.

Kendelse afsagt den 12. september 2001.

Gengivet side 109.

80/2001

K
mod
Nordjyske Stiftstidende
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 21. november 2001.

Gengivet side 111.

81/2001

K
mod
Thisted Dagblad
Begæring om genoptagelse af sag nr.
66/2001.

Begæringen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 3. september 2001.

82/2001

K
mod
Fyens Stiftstidende
Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg
om offentliggørelse af resumé af kendel-
sen.

Kendelse afsagt den 21. november 2001.

83/2001

K
mod
Viborg Stifts Folkeblad
Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg
om offentliggørelse af resumé af kendel-
sen.

Kendelse afsagt den 31. oktober 2001.

Gengivet side 116.

84/2001

K
mod
Ugebladet
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 26. september 2001.

85/2001

K
mod
Kattemagasinet
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 3. september 2001.

86/2001

De Bornholmske Jernbaner
mod
Danmarks Radio
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 16. januar 2002.

87/2001

Fort Østerlund & Fort Østerlund Paint Ball
mod
Midtjyllands Avis
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 31. oktober 2001.

88/2001

Midtpunktet – Psykodynamisk behand-
lings- og udviklingscenter
mod
Danmarks Radio

Presseetik. Klagen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 6. februar 2002.

89/2001

K
mod
Ekstra Bladet
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 31. oktober 2001.

90/2001

Cecilie Frøkjær
mod
Billed Bladet
Presseetik og genmæle. Klagen delvist taget til følge for så vidt angår presseetik. Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.

Kendelse afsagt den 12. december 2001.

91/2001

K
mod
TV 2
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 12. september 2001.

92/2001

Der er ikke oprettet nogen sag på dette sagsnummer.

93/2001

Poul Sørensen
mod
Kirkebladet Sankt Johannes Sogn
Presseetik og genmæle. Klagen delvist taget til følge for så vidt angår presseetik. Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.

Kendelse afsagt den 6. februar 2002.

94/2001

K
mod
Randers Amtsavis
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 12. december 2001.

95/2001

K
mod
Ekstra Bladet
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 26. september 2001.

96/2001

Advokat Jesper Berning
mod
Berlingske Tidende
Begæring om genoptagelse af sag nr. 29/2001.
Begæringen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 11. oktober 2001.

97/2001

K
mod
B.T.
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 2. oktober 2001.

98/2001

K
mod
Sjællands Tidende
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 2. oktober 2001.

99/2001

Dansk Flytteservice ApS
mod
B.T.
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 12. december 2001.

100/2001

K
mod
Jyllands-Posten
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 31. oktober 2001.

101/2001

Københavns Kommune, Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen
mod
Ekstra Bladet
Presseetik. Klagen delvist taget til følge. Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 28. februar 2002.

102/2001

K
mod
KIG IND
Presseetik og genmæle. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 6. februar 2002.
Gengivet side 120.

103/2001

Pressegruppen i Brøndby Strand
mod
B.T.
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 31. oktober 2001.

104/2001

K
mod
Ekstra Bladet
Presseetik og genmæle. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 28. februar 2002.

105/2001

K
mod
Ekstra Bladet
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 31. oktober 2001.

106/2001

K
mod
Information
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 16. januar 2002.

107/2001

Sun-Bornholm
mod
B.T.
Genmæle. Klagen taget til følge.
Kendelse afsagt den 16. januar 2002.

108/2001

SAS
mod
Danmarks Radio
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 28. februar 2002.

109/2001

Århus Kommune, Magistratens 5. Afd.
mod
Århus Stiftstidende
Presseetik og genmæle. Klagen delvist taget til følge for så vidt angår presseetik. Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 20. marts 2002.

110/2001

K
mod
Beboermiljø
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 12. december 2001.

111/2001

K
mod
Politiken
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 16. januar 2002.

112/2001

CarPark A/S, K og K
mod
Horsens Folkeblad
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 12. december 2001.
Gengivet side 124.

113/2001

Århus Kommune, Magistratens 5. Afd.
mod
Århus Stiftstidendes Netavis
Presseetik og genmæle. Klagen delvist taget til følge for så vidt angår presseetik. Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 20. marts 2002.

114/2001

K, K, K, K, K og K
mod
B.T.

Presseetik. Klagen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 12. december 2001.

115/2001

K
mod
Farsø Avis

Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 15. november 2001.

116/2001

K
mod
Farsø Avis

Begæring om genoptagelse af sag nr.
71/2001.

Begæringen ikke taget til følge.

Kendelse afsagt den 12. november 2001.

117/2001

Aage Dedekam
mod
Rent i Danmark

Presseetik og genmæle. Klagen delvist
taget til følge for så vidt angår genmæle.

Kendelse afsagt den 28. februar 2002.

118/2001

K
mod
Herlev Bladet
Formalitetsafvisning.

Kendelse afsagt den 28. november 2001.

119/2001

Borgmester Kurt Nygaard
mod
Dagbladet Holstebro-Struer

Presseetik. Klagen taget til følge. Ikke
pålæg om offentliggørelse af resumé af
kendelsen.

Kendelse afsagt den 12. december 2001.

120/2001

Martin Kasler, Dansk Ungdom og Dansk
Forum
mod

TJECK Magazine

Presseetik. Klagen delvist taget til følge.

Pålæg om offentliggørelse af resumé af
kendelsen.

Kendelse afsagt den 23. maj 2002.

121/2001

René Brinck
mod

TJECK Magazine

Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg
om offentliggørelse af resumé af kendel-
sen.

Kendelse afsagt den 1. maj 2002.

122/2001

EDC-Gruppen A/S
mod

Danmarks Radio

Presseetik og genmæle. Klagen ikke taget
til følge.

Kendelse afsagt den 10. april 2002.

123/2001

Byggeriets Arbejdsgivere (BYG) som man-
datar for K
mod

Fagbladet Træ-Industri-Byg (TIB)

Presseetik. Klagen delvist taget til følge.

Pålæg om offentliggørelse af resumé af
kendelsen. Dissens.

Kendelse afsagt den 28. februar 2002.

Gengivet side 128.

124/2001

Jette Wimmer
mod

Radio Frederiksberg-Journalen

Presseetik. Klagen taget til følge. Pålæg
om offentliggørelse af resumé af kendel-
sen.

Kendelse afsagt den 6. februar 2002.

125/2001

K
mod
Randers Amtsavis
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 12. december 2001.

126/2001

K
mod
Ekstra Bladet
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 16. januar 2002.

127/2001

Mazhar Husain
mod
Politiken
Presseetik. Klagen delvist taget til følge.
Ikke pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 6. februar 2002.

128/2001

K
mod
Danmarks Radio
Presseetik. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 28. februar 2002.

129/2001

K
mod
Frederiksberg Bladet
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 21. december 2001.

130/2001

Kræftens Bekæmpelse
mod
Dagbladet Arbejderen
Presseetik og genmæle. Klagen taget til følge for så vidt angår presseetik. Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 28. februar 2002.

131/2001

K
mod
Ugeavisen Det Grønne Område
Formalitetsafvisning.
Kendelse afsagt den 21. december 2001.

132/2001

Jyllands-Posten
mod
Politiken
Presseetik og genmæle. Klagen ikke taget til følge.
Kendelse afsagt den 6. februar 2002.

133/2001

Heidi Hansen
mod
DR Online
Presseetik. Klagen delvist taget til følge.
Pålæg om offentliggørelse af resumé af kendelsen.
Kendelse afsagt den 28. februar 2002.

IV. STATISTIK

Pressenævnet har i lighed med de tidligere år opgjort antallet af konkrete sager fordelt efter sager afgjort ved kendelse i nævnet, sager afvist af formanden og sager, der enten er hævet af klageren eller henlagt af sekretariatet.

	1992	1993	1994
1. Registrerede konkrete sager	99	100	125
2. Sager afgjort ved kendelse i nævnet	71	76	103
A. Heraf sager om presseetik	42	59	65
Heraf sager optaget af egen drift	-	-	-
B. Heraf sager om genmæle	24	5	9
C. Heraf sager om både presseetik og genmæle	5	12	24
D. Heraf begæringer om genoptagelse	-	-	6
3. Sager afvist ved formandens kendelse	5	3	11
A. På grund af manglende retlig interesse	4	3	4
B. På grund af nævnets manglende kompetence	1	-	2
C. På grund af fristoverskridelse	-	-	3
D. På grund af manglende partsstatus	-	-	2 ⁽²⁾
E. Klagerne åbenbart grundløse	-	-	-
F. Begæringer om genoptagelse	-	-	-
4. Sager hævet af klageren	6	4	7
5. Sager henlagt af sekretariatet	17	17	4
A. Heraf efter klagerens undladelse af at besvare sekretariatets anmodning om yderligere oplysninger	9	6	-
B. Henvist til rette klagemyndighed	2	4	1
C. Henlagt af andre grunde	7	7	3
Sager, hvor klagen blev taget helt eller delvist til følge	26	24	29
1. I sager om presseetik	22	22	24
2. I sager om genmæle	5	3	7
3. Pålæg om offentliggørelse	13	22	27

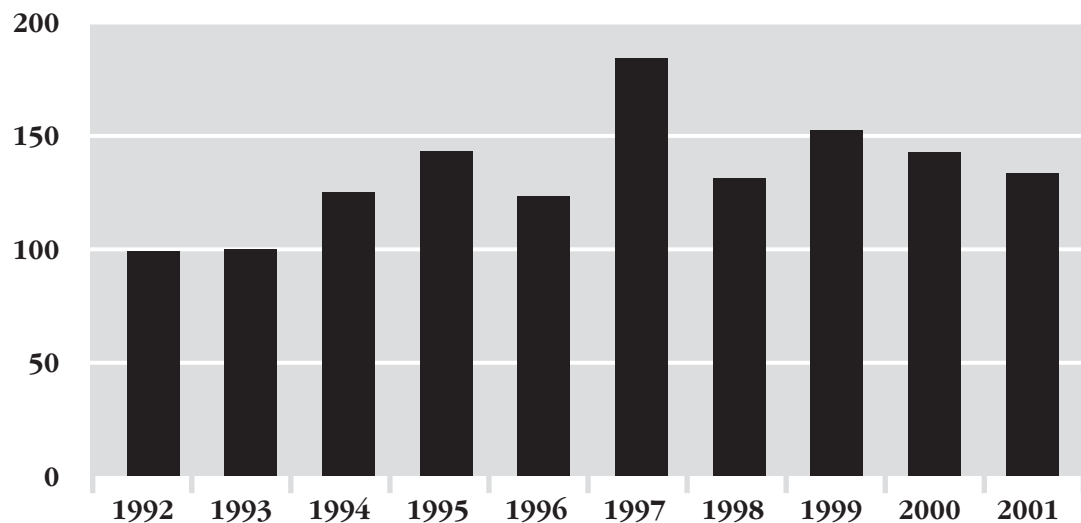
⁽¹⁾ Heraf 1 kendelse afsagt efter drøftelse i nævnet

⁽²⁾ Afsagt af nævnet

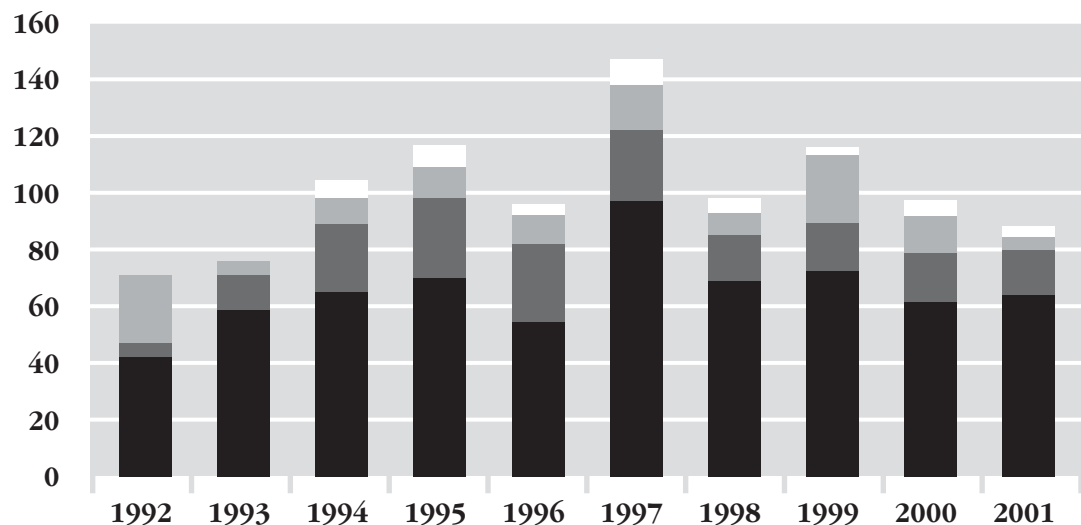
På side 40-42 er som tidligere anført statistikker for de enkelte medier for henholdsvis klager over presseetik og klager over genmæle. Det bemærkes, at sager, der både vedrører presseetik og genmæle, er anført begge steder.

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
143	123	184	131	151	143	132
117	96	147	98	118	97	88
70	53	97	69	72	61	64
-	-	7	-	-	-	-
11	10	16	8	16	14	2
28	29	25	16	26	17	19
8	4	9	5	3	5	3
10	16	31⁽¹⁾	28	29	37	40
3	6	11	5	10	11	12
2	4	5	2	4	5	7
5	3	9	17	10	14	8
-	-	-	-	-	-	-
-	3	2	1	5	5	10
-	-	4	3	-	2	3
5	8	4	2	3	8	3
11	3	2	3	1	1	1
3	3	-	2	-	1	-
2	-	2	1	1	-	-
6	-	-	-	-	-	1
35	27	28	40	33	27	38
21	22	27	36	28	23	33
14	8	3	6	6	5	5
25	25	20	30	30	18	26

ANTAL SAGER

REALITETSKENDELSE FORDELT PÅ SAGSTYPE

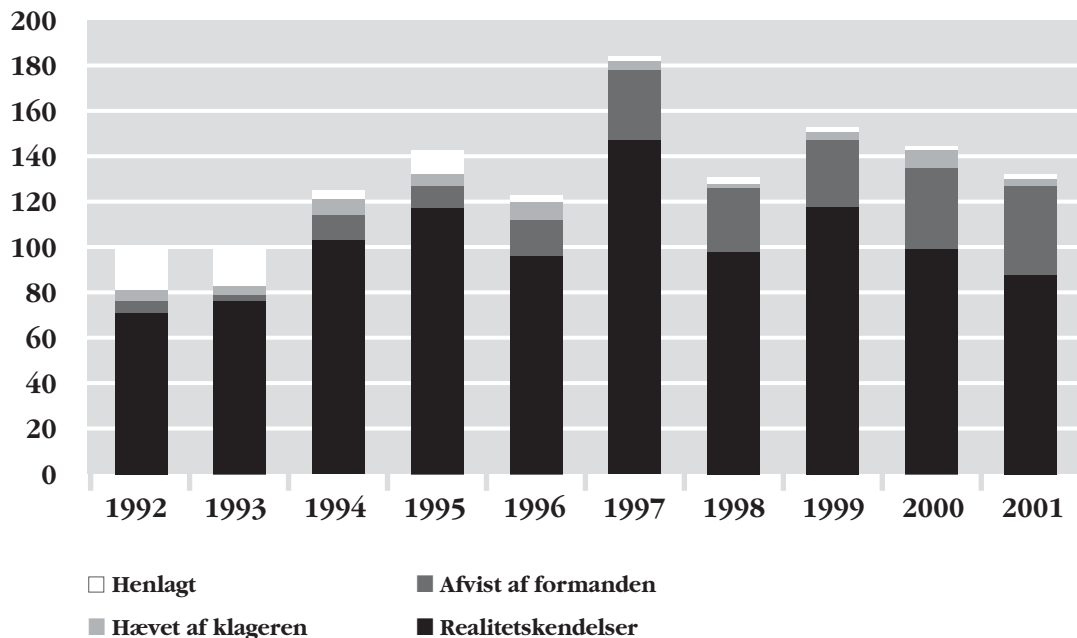
□ Begæring om genoptagelse

■ Sager om både presseetik og genmæle

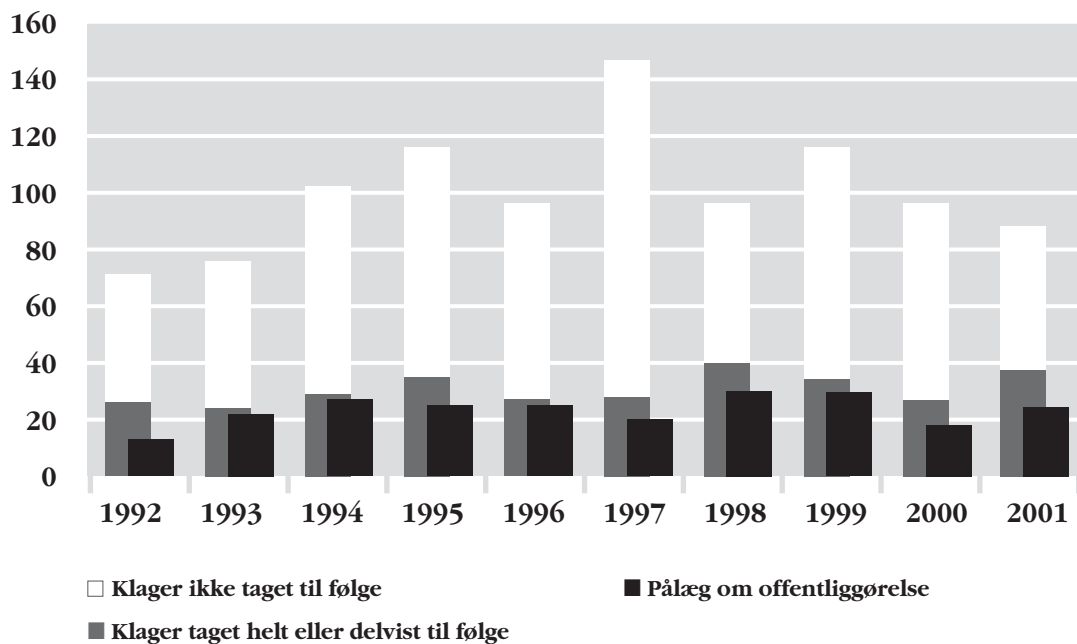
■ Sager om genmæle

■ Sager om presseetik

SAGSFORDELING EFTER AFGØRELSESMÅDE

RESULTAT AF REALITETSKENDELSER

PRESSEETIK 2001

Massemedie	Klagen taget til følge			Klagen ikke taget til følge	Total
	Helt	Delvis	I alt		
Berlingske Tidende	-	-	-	1	1
Børsen	-	1	1	-	1
B.T.	1	-	1	5	6
Dagbladet Arbejderen	1	-	1	-	1
Ekstra Bladet	3	2	5	4	9
Fredericia Dagblad	1	-	1	-	1
Fyens Stiftstidende	1	-	1	1	2
Dagbladet Holstebro-Struer	1	-	1	1	2
Herning Folkeblad	-	-	-	1	1
Horsens Folkeblad	-	-	-	2	2
Information	-	-	-	1	1
JydskeVestkysten	-	-	-	1	1
Jyllands-Posten	-	-	-	2	2
Lolland-Falsters Folketidende	-	-	-	1	1
Kristeligt Dagblad	-	-	-	1	1
Midtjyllands Avis	-	-	-	1	1
Nordjyske Stiftstidende	2	-	2	1	3
Politiken	-	1	1	5	6
Randers Amtsavis	-	-	-	3	3
Thisted Dagblad	-	1	1	-	1
Viborg Stifts Folkeblad	1	-	1	-	1
Århus Stiftstidende	-	1	1	-	1
Dagblade i alt	11	6	17	31	48
Danmarks Radio	-	-	-	11	11
Danmarks Radio Online	-	1	1	-	1
Radio Frederiksberg-Journalen	2	-	2	-	2
TV 2	-	1	1	2	3
TV 2/Zulu	-	-	-	1	1
TV/Midt-Vest	-	1	1	-	1
Århus Stiftstidendes Netavis	-	1	1	-	1
Elektroniske medier i alt	2	4	6	14	20

Massemedie	Klagen taget til følge			Klagen ikke taget til følge	Total
	Helt	Delvis	I alt		
Farsø Avis	1	-	1	1	2
Lokalavisen Sydkysten	-	1	1	-	1
Ugeavisen Øboen	1	-	1	-	1
Århus Onsdag	1	-	1	-	1
Distriktsblade i alt	3	1	4	1	5
Billed Bladet	-	1	1	-	1
KIG IND	-	-	-	1	1
Maskin & Materiel Magasinet	-	1	1	-	1
TJECK Magazine	1	1	2	-	2
Ugeblade, magasiner o.l. i alt	1	3	4	1	5
Beboermiljø	-	-	-	1	1
Fagbladet TIB	-	1	1	-	1
Kirkebladet (Sankt Johannes Sogn)	-	1	1	-	1
Modelmagasinet	-	-	-	1	1
Rent i Danmark	-	-	-	1	1
Tidsskrifter i alt	-	2	2	3	5
Massemedier i alt	17	16	33	50	83

GENMÆLE 2001

Massemedie	Anmodning om genmæle taget til følge			Anmodningen ikke taget til følge	Total
	Helt	Delvis	I alt		
Berlingske Tidende	-	-	-	1	1
B.T.	1	-	1	1	2
Dagbladet Arbejderen	-	-	-	1	1
Ekstra Bladet	-	-	-	1	1
Lolland-Falsters Folketidende	-	-	-	1	1
Politiken	-	-	-	1	1
Randers Amtsavis	-	2	2	-	2
Århus Stiftstidende	-	-	-	1	1
Dagblade i alt	1	2	3	7	10
Danmarks Radio	1	-	1	2	3
TV 2	-	-	-	1	1
TV 2/Zulu	-	-	-	1	1
Århus Stiftstidendes Netavis	-	-	-	1	1
Elektroniske medier i alt	1	-	1	5	6
Distriktsblade i alt	-	-	-	-	-
Billed Bladet	-	-	-	1	1
KIG IND	-	-	-	1	1
Ugeblade, magasiner o.l. i alt	-	-	-	2	2
Dansk Landbrug	-	-	-	1	1
Kirkebladet (Sankt Johannes Sogn)	-	-	-	1	1
Rent i Danmark	-	1	1	-	1
Tidsskrifter i alt	-	1	1	2	3
Massemedier i alt	2	3	5	16	21

FORMALITETSKENDELSER, HÆVEDE OG HENLAGTE SAGER 2001

Massemedie	Formalitetss- kendelse	Henlagt	Hævet	I alt
Berlingske Tidende	2	-	1	3
B.T.	2	-	-	2
Dagbladet Arbejderen	-	-	1	1
Ekstra Bladet	3	-	1	4
Flensborg Avis	1	-	-	1
Helsingør Dagblad	-	1	-	1
JydskeVestkysten	1	-	-	1
Lolland-Falsters Folketidende	2	-	-	2
Politiken	2	-	-	2
Randers Amtsavis	1	-	-	1
Roskilde Tidende	1	-	-	1
Sjællands Tidende	2	-	-	2
Thisted Dagblad	2	-	-	2
Dagblade i alt	19	1	3	23
Danmarks Radio	4	-	-	4
Radio Frederiksberg-Journalen	4	-	-	4
TV 2	3	-	-	3
TV 2/Lorry	1	-	-	1
TV 3	2	-	-	2
Elektroniske medier i alt	14	-	-	14
Farsø Avis	1	-	-	1
Frederiksberg Bladet	1	-	-	1
Herlev Bladet	1	-	-	1
Lokal-avisen Ugebladet	1	-	-	1
Ugeavisen "Det grønne Område"	1	-	-	1
Distriktsblade i alt	5	-	-	5
Ugeblade, magasiner o.l. i alt	-	-	-	-

Fortsættes på næste side

Massemedie	Formalitetens- kendelse	Henlagt	Hævet	I alt
Kattemagasinet	1	-	-	1
Tidsskrifter i alt	1	-	-	1
Nørrevang Husavis	1	-	-	1
Andre i alt	1	-	-	1
Massemedier i alt	40	1	3	44

SAGSBEHANDLINGSTID

Statistikken over nævnets sagsbehandlingstid omfatter kun sager, hvor der er truffet realitetsafgørelse i nævnet. Genoptagelsesbegæring, afvisninger og hævdede og henlagte sager indgår således ikke i statistikken.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
30 dage eller mindre	11	8	23	18	17	3	2
31 - 40 dage	18	13	26	24	21	6	1
41 - 50 dage	17	18	30	30	30	10	5
51 - 60 dage	22	17	22	7	17	8	4
61 - 70 dage	7	9	18	11	11	15	7
71 - 80 dage	9	19	5	3	7	12	6
81 - 90 dage	7	4	3	-	6	8	4
91 - 100 dage	7	3	4	-	5	4	8
Mere end 100 dage	11	1	1	-	1	26	48
I alt	109	92	132	93	115	92	85
Gennemsnit i dage	-	57	49	43	51	85	118

For så vidt angår Pressenævnets sagsbehandlingstid i 2001 bemærkes det, at stigningen i forhold til tidligere år hænger sammen med sygdom i sekretariatet i slutningen af 2000 og starten af 2001.

Nævnet forventer, at sagsbehandlingstiden vil blive reduceret i 2002.

STATISTIK OVER KLAGERNES BAGGRUND

Pressenævnet har i 2001 afsagt kendelse i 88 af de 132 modtagne klagesager, mens 40 sager er afvist af formanden på grund af formalia. 3 af de sager, hvori der blev afsagt realitetskendelse, vedrørte anmodninger om genoptagelse af tidligere afgjorte sager. Der er således truffet realitetsafgørelse i 85 sager, når der bortses fra genoptagelsesbegæringerne.

Nedenfor anføres i skematisk form en oversigt over sagerne fordelt efter, om klageren er privatperson eller organisation, firma m.v., og efter, om klageren er repræsenteret af advokat.

	Hævet/ henlagt	Formalitet- afgørelse	Realitetsafgørelse			I alt
			Taget til følge	Delvis taget til følge	Ikke taget til følge	
Privat	2	34 ⁽¹⁾	10	9	24 ⁽³⁾	79
Privat v. advokat	0	3	6	1	7	17
Organisation, firma, m.v.	1	3	1	4	12 ⁽²⁾	21
Organisation, firma, m.v. v. advokat	1	0	1	3	10	15
I alt	4	40	18	17	53	132

⁽¹⁾ Heraf 3 genoptagelsesbegæring

⁽²⁾ Heraf 2 genoptagelsesbegæring

⁽³⁾ Heraf 1 genoptagelsesbegæring

De sager, hvor klager fra private er afsluttet ved en formalitetsafgørelse fra formanden, fordeler sig som følger:

Klagefrist overskredet	7
Ej retlig interesse	10
Ej kompetence	6
Åbenbart grundløs	8
Begæring om genoptagelse af tidligere afviste sager	3

De sager, der blev afvist på grund af manglende retlig interesse, var alle sager, hvor omtalen i mediet ikke vedrørte klageren, eller hvor klager ikke var omtalt på en sådan måde, at pågældende fandtes at have retlig interesse.

Sagerne, hvor Pressenævnet ikke havde kompetence til at afgøre sagen, drejede sig

om henholdsvis to klager, hvor Pressenævnet ikke fandt, at det kunne foranstalte bevisførelse, en sag, hvor ytringen fandtes at henhøre under domstolenes kompetence, en klage, hvor internetmediet ikke var anmeldt til Pressenævnet, samt to klager, der vedrørte TV 3.

V. GENNEMGANG AF VÆSENTLIGE KONKRETE SAGER

A. Sager om presseetik

Efter medieansvarslovens § 34, stk. 1, skal massemediernes indhold og handlemåde være i overensstemmelse med god presseskik. Inden for denne retlige standard er det overladt til Pressenævnets skøn, om der i et konkret tilfælde er sket en overtrædelse af god presseskik. Skønnet er dog ikke ganske ubundet, idet udgangspunktet for det nærmere indhold af begrebet god presseskik er de vejledende regler for god presseskik, jf. beretningens bilag 4.

Til belysning af nævnets hidtidige praksis i henhold til medieansvarslovens § 34, stk. 1, gengives i det følgende 18 konkrete sager i fuldt omfang:

1. Sag nr. 6/2001:	Vagttårnet mod TV 2	s. 49
2. Sag nr. 14/2001:	AOF Hovedstaden og K mod TV 2	s. 53
3. Sag nr. 18/2001:	K mod Danmarks Radio	s. 62
4. Sag nr. 23/2001:	K og K mod Danmarks Radio	s. 64
5. Sag nr. 31/2001:	K mod B.T.	s. 70
6. Sag nr. 33/2001:	Sveva Mercatura mod Modelmagasinet	s. 75
7. Sag nr. 37/2001:	Even og Axel E. Ibsen mod Maskin & Materiel Magasinet	s. 80
8. Sag nr. 39/2001:	K mod Horsens Folkeblad	s. 84
9. Sag nr. 43/2001:	Borgmester Preben Christensen mod Ekstra Bladet	s. 88
10. Sag nr. 47/2001:	K mod Danmarks Radio	s. 95
11. Sag nr. 50/2001:	Nakskov Politikklub mod Ekstra Bladet	s. 100
12. Sag nr. 54/2001:	Kristian Lund og Karin Schmidt mod Ekstra Bladet	s. 105
13. Sag nr. 79/2001:	K mod Politiken	s. 109
14. Sag nr. 80/2001:	K mod Nordjyske Stiftstidende	s. 111
15. Sag nr. 83/2001:	K mod Viborg Stifts Folkeblad	s. 116
16. Sag nr. 102/2001:	K mod KIG IND	s. 120
17. Sag nr. 112/2001:	CarPark, K og K mod Horsens Folkeblad	s. 124
18. Sag nr. 123/2001:	K mod Fagbladet TIB	s. 128

Herudover gengives nedenfor under punkt B følgende sager vedrørende genmæle:

1. Sag nr. 42/2001:	Jubii A/S mod TV 2	s. 138
2. Sag nr. 67/2001:	Idara Minhaj ul Quran mod Danmarks Radio	s. 142

Disse samt yderligere et antal klagesager kan endvidere ses på Retsinformations afgørelsesdatabase på www.retsinfo.dk.

I sag nr. 6/2001

Vagttårnet
mod
TV 2

afsagde Pressenævnet onsdag den 30. maj 2001 sålydende

Kendelse:

Vagttårnet har ved advokat Palle Melchior Jensen klaget til Pressenævnet over et afsnit af tv-serien "Strisser på Samsø" vist på TV 2 den 9. januar 2001 samt reklamespots for udsendelsen, idet klageren mener, at god presseskik er tilsidesat. Der er endvidere klaget over, at TV 2 har afvist at bringe et gemæle.

Af programtrailere forud for afsnittet bliver der blandt andet bragt følgende udtalelser:

Speak: "Hos Jehovas Vidner har en ung pige fået et alvorligt problem."
Pigen: "Hun ligner slet ikke en djævleunge."

Hovedhistorien i det påklagede afsnit af tv-serien er, at en ung pige, der er medlem af Jehovas Vidner, føder et barn, som hun efterfølgende efterlader hos øens præst. Præsten udtaler i den forbindelse, at "hendes far er medlem af Jehovas Vidner". Under efterforskningen af, hvem der er forældre til barnet, opstår der mistanke om, at pigens far også er far til det nyfødte barn.

I det påklagede afsnit udtaler personer, der er fremstillet som medlemmer af Jehovas Vidner, blandt andet følgende:

Pigen: "Jeg vil ikke se hende. Det er en djævleunge."
Pigens far: "Hold jer fra hende, hold jer fra hende, siger jeg. Syndere og farisæere, hun brænder op i helvede. I må ikke give hende blod, I må ikke give hende blod, siger jeg. Jeres besmittede kropsvæsker – lad hende dø. Guds vilje sker ...". Senere i afsnittet udtaler pigens far, at "Satan kan få hendes djævleyngel."

Kvindeligt
medlem af
Jehovas
Vidner:

"Det er en djævleunge – det er kun naturligt, at den bliver anbragt, hvor den hører hjemme hos en kvinde, som skjuler sine djævelske lyster under en præstekjole. Hun kommer til at brænde i helvede."

Endvidere fremgår det afslutningsvis af afsnittet, at pigens far forsøger at dræbe hende med et jagtgevær.

Klageren har oplyst, at man ved brev af 8. januar 2001 bad TV 2/DANMARK om at foranledige, at det i forbindelse med tv-afsnittet blev gjort klart, at trossamfundet Jehovas Vidner tager kraftigt afstand fra de holdninger og aktiviteter, der i denne episode tillægges dem, hvilket TV 2/DANMARK har afvist. Klageren har efterfølgende ved brev af

1. februar 2001 klagede til Radio- og tv-nævnet over, at der i dagene op til udsendelsen den 9. januar 2001 blev bragt reklamespots, der blandt andet fortalte, at episoden ville gå tæt på medlemmer af Jehovas Vidner. Reklamespottene beskrev i billede og tekst et blodskamsforhold hos Jehovas Vidner, og at det barn, der blev resultatet heraf, blev betragtet som et "djævlebarn" af Jehovas Vidner. Den offentliggjorte programtekst i aviser og ugeblade fortalte ligeledes, at det pågældende tv-afsnit ville gå tæt på medlemmer af Jehovas Vidner.

Radio- og tv-nævnet har imidlertid telefonisk oplyst, at nævnet formentlig ikke kan behandle klagen, da reklamespottene ikke anses som reklame i lov om radio- og fjernsynsvirksomheds forstand. Klageren har derefter ved brev af 2. februar 2001 klagede til Pressenævnet og har gjort gældende, at reklamespottene er i strid med god presseskik. Klageren har endvidere anmodet Pressenævnet om at pålægge TV 2/DANMARK at bringe et genmæle.

Klageren har i den forbindelse oplyst, at klageren er det kristne trossamfund Jehovas Vidner, der som sekretariat bruger Vagttårnets Bibel- og Traktatselskab, i daglig tale omtalt som Vagttårnet, hvilket ikke skal forveksles med det blad, dette selskab udgiver. Klageren har endvidere oplyst, at Jehovas Vidner finder blodskam afskyeligt. Det er helt i modstrid med det moralkodeks, Jehovas Vidner er kendt for, og som de forsøger at leve deres liv efter. Hvis det skulle ske, at et barn kom til verden på den måde, ville det barn under ingen omstændigheder blive betragtet som et djævlebarn, sådan som filmen lægger op til, men som et hvilket som helst andet barn, der fortjener den kærlighed og omsorg, som en far og mor bør give alle deres børn.

Klageren har gjort gældende, at klageren har den fornødne retlige interesse, idet serien i hele set-up'et fremstilles som dramadokumentarisk, jf. formuleringen "tæt på medlemmer af Jehovas Vidner", hvorved klageren føler sig krænket over det fordrejede og diskriminerende billede, der gives af Jehovas Vidner i programtrailerne og i selve filmen.

Klageren har endvidere gjort gældende, at TV 2/DANMARK har haft lejlighed til at tage stilling til Jehovas Vidners klage over de udsendte programtrailer. Klagen af 8. januar 2001 til TV 2/DANMARK var naturligvis også en klage over programtrailerne, der skulle reklamere for selve udsendelsen, jf. princippet "det mindre i det mere".

Klageren har i den forbindelse anført, at uanset, at serien er fiktion, så indeholdt disse reklamespots og filmen oplysninger af faktisk karakter, som var egnede til at påføre Jehovas Vidner som trossamfund og som enkeltpersoner skade, idet der er tale om ærekrænkende udtalelser mod Jehovas Vidner.

Klageren har desuden anført, at når reklamespottene, filmen og programteksten nævner trossamfundet Jehovas Vidner og beskriver samfundet med en moralsk dadelværdig adfærd, som forstærkes af, at disse mennesker skildres utiltalende og usympatiske, så udviskes skellet mellem fiktion og fakta, og udsendelsen bliver meningsdannende. Herved har TV 2/DANMARK bevidst eller ubevidst udnyttet og forstærket de fordomme i samfundet, der kan være mod en minoritet. Programtrailerne var endvidere ledsaget af billeder, der angiveligt skulle vise optagelser fra et møde hos Jehovas Vidner. Gengivelsen strider mod, hvorledes møder hos Jehovas Vidner foregår. Endvidere har klageren gjort gældende, at når en gruppe mennesker omtales i et rent fiktivt univers, så bør den fiktion fastholdes. Vælger man at sammenblende det fiktive med det faktiske, bør man tåle, at de spilleregler – eksempelvis regler for god presseskik – der gælder for det faktiske univers, også kommer til at gælde i det fiktive univers, hvilket ikke medfører en indskrænkning i den kunstneriske frihed.

Herudover har klageren anført, at dramaserien "Strisser på Samsø" og formentlig også

reklamespottene ifølge det oplyste er blevet solgt til blandt andet en række af de nye demokratier i Østeuropa m.v., hvor de nationalistiske tendenser er tiltagende. Reklamespottene og filmen kan i disse lande være med til at fremkalde et fordrejet og diskriminerende billede af Jehovas Vidner og medvirke til hetz og overgreb. De etiske og juridiske krav, der i dag stilles i og til det danske samfund som modvægt mod en voksende diskrimination, blev fuldstændig tilsidesat med de pågældende spots og i filmen.

TV 2/DANMARK har oplyst, at tv-serien "Strisser på Samsø" er produceret af Per Holst Film A/S i entreprise for TV 2/DANMARK, og at klageskrivelsen har været forelagt producenten til udtalelse.

TV 2/DANMARK har i den forbindelse anført, at det fremgår af skrivelsen fra klagerens advokat, at denne repræsenterer bladet Vagttårnet, der udgives af Jehovas Vidners informationstjeneste. Ifølge advokaten repræsenterer bladet Vagttårnet de ca. 15.000 Jehovas Vidner, der er i Danmark, og TV 2/DANMARK anser på baggrund heraf klagen indgivet på vegne af gruppen af Jehovas Vidner i Danmark. Da Vagttårnet eller de ca. 15.000 Jehovas Vidner ikke personligt omtales i den påklagede udsendelse endside i de programtrailere og den programtekst, der er udsendt forud for udsendelsen af den pågældende episode, må TV 2/DANMARK afvise klagen. Hverken Vagttårnet eller gruppen af Jehovas Vidner i Danmark har den fornødne retlige interesse i at klage herover.

Hvis Pressenævnet finder, at klageren har retlig interesse i at klage, har TV 2/DANMARK afvist, at selve afsnittet, programtrailere eller programteksten er stridende mod god presseskik og berettiger klageren til et genmæle. TV 2/DANMARK har i den anledning gjort gældende, at den oprindelige klage af 8. januar 2001 fra Jehovas Vidners Informationstjeneste ikke indeholdt en klage over de forud for den pågældende episode af "Strisser på Samsø" udsendte programtrailere endside den af TV 2/Danmark udsendte programtekst. TV 2/Danmarks afvisning af klagen af 9. januar 2001 indeholdt derfor ikke en stillingtagen hertil.

TV 2/Danmark har desuden gjort gældende, at klagen af 1. februar 2001 til Radio- og tv-nævnet og den efterfølgende skrivelse af 2. februar 2001 til Pressenævnet primært omhandler de forud for den påklagede episode af "Strisser på Samsø" udsendte programtrailere, idet der blot i parenteser i sidstnævnte skrivelse er henvist til selve episoden samt den i aviser og ugeblade offentliggjorte programtekst. Eftersom programtrailere må anses som selvstændige programmer, og da klagen vedrørende de udsendte programtrailere således ikke tidligere har været forelagt TV 2/Danmark, er det TV 2/Danmarks opfattelse, at betingelsen i medieansvarslovens § 34, stk. 3, om, at en klage først skal indgives til TV 2/Danmark, inden den indgives til Pressenævnet, ikke er opfyldt i nærværende sag. TV 2/Danmarks har anført, at dette synspunkt ligeledes gøres gældende i relation til den af TV 2/Danmark udsendte programtekst. TV 2/Danmark har i den forbindelse præciseret, at man ikke er ansvarlig for, på hvilken måde programmet er omtalt i aviser og ugeblade, idet disse medier selv udformer deres programtekster og dermed bærer ansvaret herfor.

TV 2/Danmark har således samlet gjort gældende, at man må afvise klagen, for så vidt angår de udsendte programtrailere og den udsendte programtekst.

TV 2/Danmark har endvidere anført, at "Strisser på Samsø" er en dramaproduktion, hvor såvel universet, karaktererne som persongalleriet er opdigtet, og tv-serien er således en fiktionsserie, hvor den handling, der udspiller sig, ikke er udtryk for faktiske begivenheder. Der fremkommer således ikke i den påklagede episode eller i de påklagede programtrailere eller programtekst faktuelle oplysninger om klageren, som burde

have været forelagt, efterprøvet m.v. TV 2/Danmark har herudover anført, at de vejledende regler for god presseskik ikke tager sigte på sådanne situationer, hvor en gruppe mennesker omtales i et rent fiktivt univers, og at en udvidelse af de presseetiske regler til også at omfatte sådanne fiktive universer ville få uoverskuelige konsekvenser for såvel tv-dramatik som spillefilm og lignende tv-programmer. Den kunstneriske frihed ville blive indskrænket væsentligt, hvilket på ingen måde kan have været hensigten med reglerne. På den baggrund har TV 2/Danmark ikke fundet det relevant at tage stilling til, hvorvidt den pågældende episode m.v. er krænkende for klageren og berettiger klageren til et genmæle i henhold til medieansvarslovens § 36.

TV 2/Danmark har samlet anført, at man må afvise at have handlet i strid med god presseskik, ligesom TV 2/Danmark må afvise, at klageren er berettiget til et genmæle i medfør af medieansvarslovens § 36, idet betingelserne herfor ikke er opfyldt.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Aage Lundgaard, Ulrik Holmstrup og Ole Askvig.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at nævnet finder, at klagen af 8. januar 2001 vedrørende afsnittet af tv-serien "En Strisser på Samsø" også omfatter de forudgående programtrailere om det påklagede afsnit. Pressenævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at scenerne i programtrailere indgår i selve afsnittet af tv-serien.

Pressenævnet bemærker endvidere, at en forudsætning for, at nævnet kan behandle en klage, er, at klageren har retlig interesse i sagen. Dette indebærer efter nævnets praksis, at man selv som person, organisation, virksomhed eller lignende skal være omtalt, afbilledet eller på anden måde identificeret i mediet.

I programtrailere forud for afsnittet af tv-serien og i selve afsnittet omtales Jehovas Vidner specifikt i relation til afsnittets hovedhistorie. Herefter og idet klageren og trosamfundet Jehovas Vidner organisatorisk er forbundet, finder Pressenævnet, at klageren har fornøden retlig interesse i sagen.

De vejledende regler for god presseskik omfatter det redaktionelle stof (tekst og billeder), som offentliggøres i den trykte periodiske presse, radio, fjernsyn samt øvrige massemedier.

Da de påklagede tv-udsendelser ikke har karakter af redaktionelt stof, kan disse ikke vurderes af Pressenævnet efter de presseetiske regler.

I sag nr. 14/2001

AOF Hovedstaden og K
mod
TV 2

afsagde Pressenævnet tirsdag den 9. oktober 2001 sålydende

Kendelse:

AOF Hovedstaden og K har ved advokat Nicolai Westergaard klaget til Pressenævnet over en udsendelse bragt i TV 2 den 11. december 2000, idet man mener, at god presse-skik er tilsidesat.

Udsendelsen "Kammeraternes Klub" omhandlede oplysningsforbundet AOF og de tre underorganisationer AOF Odense, AOF Århus og AOF Hovedstaden. Klagen angår omtalen af AOF Hovedstadens og forretningsfører K's handlemåde i forbindelse med tildeling af midler fra EU's Socialfond.

Afsnittet om AOF Hovedstaden indledtes med en omtale af en sag vedrørende forfalskede lejekontrakter. Derefter klippes til billeder af AOF's bygning og billeder af K, der går ind ad hoveddøren.

Speak: "Sagen førte til fyringen af ledelsen i AOF Hovedstaden, og en medarbejder blev dømt for dokumentfalsk. For at undgå fremtidige skandaler blev den socialdemokratiske borgmester i Slagelse, K, i 1994 gjort til ny forretningsfører i AOF Hovedstaden. Han skulle rydde op og sørge for, at alt gik ordentligt til."

Derefter klippes til et interview med K.

K: "Bestyrelsen gav mig den klare instruks at sikre, at alt foregik pænt og ordentligt i henhold til regler og gældende love. Og det har jeg bestræbt mig på."

Speak: "Men sådan er det ikke gået. TV 2.DOK kan dokumentere, at AOF i hovedstaden under K's ledelse har forsøgt at snyde EU for millioner af kroner. K nægter i første omgang at stille op til dette interview. Først efter råd fra sin advokat vælger han at medvirke. Han kræver dog at lave sin egen optagelse af interviewet på bånd. Som de øvrige AOF-afdelinger har AOF Hovedstaden manglet penge, men i AOF Hovedstaden får man en idé. Pengene kan hentes i EU's kasser. Projektet hedder jobskifte og skal ifølge AOF's ansøgning gøre afskedigede i stand til at få nye job."

Derefter klippes til interviewet med K.

K: "Jeg synes, det er et udmærket projekt. Jeg synes, det er godt, at AOF tager de her projekter op."

Derefter klippes til et billede af EU's institutioner.

Speak: "EU's Socialfond betaler millioner til projektet. Men de stiller en betingelse. AOF kan kun få sine millioner, hvis andre, f.eks. danske virksomheder, bruger et tilsvarende beløb på projektet. Det kaldes medfinansiering."

Derefter klippes til interviewet med K.

K: "Det er en forudsætning for, at man kan gennemføre et projekt, det er, at der er interessenter – virksomheder – som vil være med i en medfinansiering af det her."

Interviewer: "Det er også en forudsætning for, at I får udbetalt jeres EU-bevilling."

K: "Jamen, vi får slet ikke noget projekt, hvis ikke der er en medfinansiering, og der er nogen, der går med i det. Det gør man ikke."

Derefter klippes til et billede af institutionerne i Bruxelles og derefter til billeder af K.

Speak: "Allerede i 1998 udbetaler EU første portion af pengene. 1,7 millioner kr. til AOF. Men hvad med kravet om aktivitet, altså at der skal præstere et stykke arbejde og være en medfinansiering fra danske virksomheder. AOF har svært ved at finde virksomheder, som vil være med i deres EU-projekt. Men så får de hjælp fra den socialdemokratiske familie."

Derefter klippes til billeder af virksomheden Boligbeton.

Speak: "Her i Løsning ligger virksomheden Boligbeton. Boligbeton er en kooperativ virksomhed, dvs. at den er del af arbejderbevægelsen, præcis som AOF er det."

Derefter klippes til interviewet med K.

K: "Det grundlæggende er sådan, at virksomhederne helst ikke vil være med, og derfor er det jo helt naturligt, at vi henvender os til gode venner i Kooperationen."

Derefter klippes til billeder af AOF og Boligbeton anbragt ved siden af hinanden.

Speak: "AOF skriver til EU, at Boligbeton har holdt møder og uddannelsesaktiviteter for næsten 5 millioner kr. i forbindelse med projektet. Det får AOF Boligbetons underskrift på, og dermed har AOF fået adgang til EU-millionerne."

Derefter klippes til interviewet med K.

K: "Det her, det handler også om at indgå i nogle partnerskaber, hvor man kan berige hinanden. Jeg tror, at vi i vores samfund skal kigge lidt mere på også en gang imellem at arbejde på den facon, og det er nu engang sådan, at folk, der kender hinanden godt og har tillid til hinanden, de også godt kan arbejde sammen."

Derefter klippes på ny til billeder af AOF og Boligbeton anbragt ved siden af hinanden og derefter til billeder af en regnemaskine. Herefter klippes til billeder af en sløret mand på en parkeringsplads.

Speak: "Dette samarbejde inden for arbejderbevægelsen betyder altså, at AOF kan hæve sit milliontilskud fra EU. Officielt har der været mødeaktivitet for næsten 5 millioner kr., men det betyder, hvis man regner på tallene, at de medarbejdere, der har været involveret i projektet, i alt skulle have holdt møder på fuld tid i et helt år. Men medarbejdere på Boligbeton fortalte os anonymt en anden historie. De fortalte, at det meste af den påståede mødeaktivitet var fiktiv. Den havde aldrig fundet sted."

Derefter klippes til interviewet med K.

K: "Boligbeton ved jo bedst selv. I må jo spørge dem, om den medfinansiering ikke er i orden."
Interviewer: "De siger, at vi skal spørge jer, fordi de har fået at vide, hvordan det her, det forløber, det er jeres projekt."
K: "Okay, jamen, hvis det er deres synspunkt, jamen, så er det det."
Interviewer: "Altså man må gå ud fra, at I har vejledt dem i forhold til ..."
K: "Bestemt."

Derefter klippes til billeder af Boligbeton.

Speak: "AOF har vejledt Boligbeton om, hvordan de skulle udfylde papirerne til EU. De papirer, som fortalte om den omfattende møde- og uddannelsesaktivitet på fabrikken. De papirer, som betyder, at AOF kan få udbetalt millionerne fra EU."

Derefter klippes til interviewet med K.

Interviewer: "Jeg har talt med den tidligere fabrikschef, som var den på virksomheden, som stod for kontakten til AOF, og var den, som stod for projektet på virksomheden. Han fortæller mig, at de her grupper holdt møde 1-2 timer om ugen."
K: "Jamen, hvad skal jeg bruge det til. Jeg har en erklæring på tro og love fra virksomheden. Hvad skal jeg bruge det der udsagn til?"
Interviewer: "Jamen, hvis I har fortalt dem, hvordan de skulle udfylde dem, så har de jo fulgt jeres retningslinjer ..."
K: "Jamen, det er jo din påstand, Kasper."
Interviewer: "Du har selv sagt, at du går ud fra, at I har vejledt dem i, hvordan de skulle udfylde de her. Så det må man stadig gå ud fra."
K: "Jamen, det går jeg ud fra."

Derefter klippes til billeder af en sagsmappe og billeder fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Speak: "Hvis AOF har vejledt Boligbeton til at skrive under på møde- og uddannelsesaktivitet, som ikke har fundet sted, så er det en sag for Arbejdsmarkedsstyrelsen. Det er her, der bliver ført kontrol med de

penge, EU udbetaler til danske projekter. Vi spurgte til udregningerne for Boligbeton.”

Derefter klippes til et interview med kontorchef i Arbejdsmarkedsstyrelsen, Morten Fenger.

Morten Fenger: ”Hvis vi ser nærmere på selve beløbet, så vil det svare til, at halvdelen af de medarbejdere, der har været beskæftiget i den pågældende hal, hvor man lavede forsøget, skulle have haft mødevirksomhed af næsten 1 års varighed.”

Derefter klippes til billeder af flere personer, der står ud af en taxi.

Speak: ”Kort efter rykkede Arbejdsmarkedsstyrelsens kontrollanter ud til AOF flere steder i hovedstaden. Opgaven var at finde ud af, om AOF overholdt loven, eller om organisationen har svindlet med EU-midler.”

Derefter klippes til interviewet med K.

K: ”Jeg ser ikke nogen problemer i det her. Alting er foregået åbent, og det er lagt åbent frem over for Arbejdsmarkedsstyrelsen. Jeg synes, det ville klæde alle parter at afvente, hvad Arbejdsmarkedsstyrelsen, de godkender det her materiale, der ligger.”

Interviewer: ”Du synes, det hænger godt sammen?”

K: ”Jeg synes, det er et udmærket projekt.”

Derefter klippes til billeder af Arbejdsmarkedsstyrelsens bygninger.

Speak: ”Boligbeton har ikke ønsket at medvirke i dette program. Men de har sendt et brev til Arbejdsmarkedsstyrelsen, hvor de indrømmer, at der kun har været møde- og uddannelsesaktiviteter for under 1/10 af, hvad de først havde skrevet under på.”

Derefter klippes til interviewet med Morten Fenger.

M.F.: ”Der er ikke tale om støtteberettigede udgifter, og jeg kan sige, at det, der i hvert fald vil ske, det er, at beløbet vil blive reduceret – medfinansieringsbeløbet vil blive reduceret – fra de foreslåede 5 millioner kr. til en halv million – altså reduceret til 1/10.”

Derefter klippes til billeder af Boligbeton.

Speak: ”Den omfattende aktivitet, som skulle have foregået her hos Boligbeton, og som var så vigtig for, at AOF kunne få udbetalt deres EU-millioner, var altså fiktiv. Men hvis der ikke er foregået så meget uddannelsesaktivitet, som AOF har skrevet til EU, hvad er der så foregået i projektet.”

Derefter klippes til billeder af en rapport.

Speak: "AOF har bl.a. lavet denne rapport for deres EU-penge. Det er en flot rapport med AOF Hovedstadens logo på, og når man åbner den, er der et billede af K."

Derefter klippes til interviewet med K.

K: "Det var en rapport om danske arbejdsmarkedsforhold, som vores europæiske partner gerne vil have. Og den har vi bedt en om at lave, og det er også betalt og finansieret af projektet."

Derefter klippes til billedet af rapporten, hvor der lægges en anden rapport oveni.

Speak: "Men TV 2.DOK har fundet frem til en anden rapport. En rapport, som Arbejdsmarkedsstyrelsen udgav i 1998. Indholdet i denne rapport er stort set det samme, som i den AOF har udgivet som sin egen. Noget af det, AOF har gjort, er at ændre på nogle ord indimellem og sætte et billede på af K."

Derefter klippes til interviewet med K.

Interviewer: "Det kan vel ikke tage særlig mange timer at lave sådan en rapport, hvis man bare skal gå ind og ændre noget, som andre har skrevet."

K: "Jamen, hvis man skal tage dit udsagn for gode varer, det ved jeg jo ikke, fordi ... Jamen Kasper, nu kan det jo ikke nytte noget, det er jo ikke en fair måde at gennemføre et interview på, at du lige pludselig smider sådan nogen ting på bordet."

Interviewer: "Vi aftalte, at hvis der var noget, du var i tvivl om på konkrete punkter, så kunne du ringe til dem, som rent praktisk har gennemført projektet og få et svar på de her spørgsmål ..."

Derefter ses K tale i telefon, hvor han siger følgende:

"Jamen, det der bliver lagt frem for mig nu her, det er taget direkte fra en publikation, som – jeg har ikke læst det igennem – men det er taget direkte fra en publikation, siger Kasper, som Arbejdsmarkedsstyrelsen har udgivet i 98. Men den rapportering, den kan du ikke huske."

Speak: "K har nu talt med sine medarbejdere og er klar til at fortsætte interviewet."

K: "Jamen, jeg tror altså, at det sker i en lang række tilfælde i vores samfund, at man ikke opfinder den dybe tallerken to gange, men at man lader sig inspirere af materiale, der findes allerede, og så sammenskriver det."

Interviewer: "I får penge for at skrive noget af?"

K: "Nej, du har en opfattelse inde i hovedet af, at vi får penge for ikke at lave noget. Vi får penge for det, der laves. Hvis det her er ren afskrift, så kan du sige, så er den her rapport for dyr. Det kan man tage en diskussion om. Det vil jeg da gerne gøre, men der synes jeg måske nok, at vi skal overlade det til Arbejdsmarkedsstyrelsen at tage stilling til at vurdere projektets kvalitet og tidsforbrug."

Derefter klippes til interviewet med Morten Fenger.

M.F.: "Det viser sig, at den pågældende rapport er en rapport, som er skrevet og forfattet her i Arbejdsmarkedsstyrelsen. Altså et dokument, man har haft stående, og så vidt jeg selv har haft lejlighed til at se, har omredigeret en lille smule i og så sendt den tilbage som et produkt af det arbejde, der er betalt af Socialfondens penge."

Interviewer: "Hvordan vil du karakterisere det?"

M.F.: "Det er uacceptabelt."

Speak: "Hos Arbejdsmarkedsstyrelsen er man klar til at tage stilling efter at have vurderet projektet."

M.F.: "Der er tre væsentlige forhold. Der er i regnskabet medtaget poster, som ikke bør være medtaget. De vil blive reduceret i socialfondtilskuddet. Der er i regnskabet medtaget beløb for medfinansiering, som er alt for store. De vil blive reduceret og vil også betyde, at socialfondtilskuddet vil blive reduceret. Og endelig har vi skønnet det nødvendigt i dag at meddele AOF, at vi vil overgive sagen til nærmere politimæssig efterforskning hos Statsadvokaten for særlig kriminalitet."

Interviewer: "Det tidligere bagmandspoliti?"

M.F.: "Ja."

Derefter klippes til et billede af røde flag i baggrunden. Et Danmarkskort er placeret med tre røde markeringer for Odense, Århus og København. En liste med tolv byer kører over skærmen.

Speak: "Vi er gået tæt på AOF i de tre største byer. AOF Hovedstaden mistænkes for forsøg på snyd med EU-midler, AOF Århus kritiseres for konkursrytteri og AOF Odense har ulovligt sammenblandet økonomien. Men ud over Odense er Undervisningsministeriet i gang med at undersøge sammenblandingen af økonomi mellem AOF og deres daghøjskoler i tolv andre byer."

Klagerne har anført, at der i den sekvens i udsendelsen, der vedrørte AOF Hovedstaden, blev fremsat følgende udtalelse: "TV 2 DOK kan dokumentere, at AOF i Hovedstaden under K's ledelse har forsøgt at snyde EU for millioner af kroner". Udtalelsen har karakter af en beskyldning mod såvel AOF Hovedstaden som mod K for bedrageri, jf. straffelovens § 279, eventuelt som forsøg. Udtalelsen er derfor – medmindre der føres sandhedsbevis – strafbar efter straffelovens § 268, jf. § 267. Fremsættelsen af udsagnet er efter klagernes opfattelse i strid med god presseskik både i relation til udtalelsens karakter af en urigtig beskyldning for et straffbart forhold og til påstanden om, at dokumentation foreligger, skønt dette ikke er tilfældet.

Klagerne har i den forbindelse anført, at uanset hvilken hensigt, der måtte have været med at fremkomme med det kritiserede udsagn, og uanset hvilken opfattelse den pågældende tilrettelægger af udsendelsen måtte have af udsagnets indhold, er det afgørende, hvordan udsagnet objektivt fremtræder, og hvorledes det måtte blive opfattet af omverdenen. TV 2's betragtninger over udsagnets indhold er baseret på en åbenbar anstrengt fortolkning af det. Når henses til karakteren af det faldne udsagn, burde TV 2 i det mindste have været opmærksom på som en mulighed, at udsagnet kunne opfattes som en

grov beskyldning for et alvorligt strafbart forhold og allerede af denne grund have afstået fra at fremkomme med udtalelsen. Ved desuagtet at lade udtalelsen fremsætte har TV 2 påtaget sig den fulde risiko for, at den måtte blive anset for at være retsstridig og fremsættelsen i strid med god presseskik. I øvrigt taler udsagnet klart for sig selv, uden at nogen nærmere forklaring om dets indhold skulle være nødvendig. Udtalelsen – såvel som udsendelsen i øvrigt – har påført klagerne meget betydelige skadevirkninger.

Klagerne har oplyst, at udtalelsen blev fremsat som indledning til omtalen af det såkaldte ADAPT-projekt, som har drejet sig om udvikling af arbejdsmarkedspolitiske værktøjer til en tidlig indsats i virksomheder, der står over for masseafskedigelse. AOF Hovedstaden havde taget initiativ til gennemførelsen af dette projekt, hvortil der ydes støtte med EU-midler. Klager har i den forbindelse fremhævet, at den praktiske gennemførelse af dette projekt i langt overvejende grad ikke er blevet forestået af AOF Hovedstaden, men derimod er blevet overladt til et selvstændigt aktieselskab, Ressourceudvikling A/S. AOF Hovedstaden besidder alene en minoritetsaktiepost i dette selskab og er endvidere repræsenteret i selskabets bestyrelse. AOF Hovedstaden har hverken forestået den daglige ledelse af selskabet eller de konkrete arbejdsopgaver, der var overladt til selskabet. Den omstændighed, at AOF Hovedstaden over for Arbejdsmarkedsstyrelsen konkret har meddelt, at man, selv om den praktiske gennemførelse af projektet var blevet overladt til Ressourceudvikling A/S, fortsat havde det juridiske og økonomiske ansvar, indebærer ikke, at klagerne har påtaget eller har kunne påtage sig et strafferetligt ansvar for handlinger, som de ikke har begået, og kan ikke retfærdiggøre, at TV 2 som sket fremsætter urigtige beskyldninger om strafbare forhold mod personer, som ikke har deltaget i den faktiske udførelse af de pågældende opgaver. Når henses til, at tilrettelæggeren af udsendelsen har været fuldt ud bekendt med forholdene vedrørende Ressourceudvikling A/S og dette selskabs deltagelse i projektet, er det yderligere kritisabelt, at TV 2 ved udsagnet har undertrykt, at Ressourceudvikling A/S har forestået langt den væsentligste del af projektets gennemførelse. Den af TV 2 påberåbte redaktionelle frihed kan ikke retfærdiggøre en så misvisende fremstilling af de faktiske forhold.

Klagerne har yderligere anført, at den omstændighed, at beregningen for støttegrundlaget har givet anledning til bemærkninger fra Arbejdsmarkedsstyrelsens side, under ingen omstændigheder kan legitimere den i udsendelsen fremsatte udokumenterede beskyldning mod klagerne for et meget alvorligt strafbart forhold. Klagerne har over for styrelsen givet udtryk for, at man ikke er enig med den.

Klagerne har i den forbindelse anført, at kontorchef Morten Fengers udtalelser derfor alene var en tilkendegivelse af den ene parts opfattelse vedrørende den indgivne ansøgning og således ikke nogen dokumentation for de fremsatte beskyldninger mod klagerne. Det henhører ikke under Arbejdsmarkedsstyrelsens kompetence at afgøre, om klagerne, som det hævdes i det kritiserede udsagn, med den indgivne ansøgning har forsøgt at snyde EU for millioner af kroner. Der foreligger derfor ikke med kontorchef Morten Fengers udtalelser nogen dokumentation for rigtigheden af det kritiserede udsagn. Det forekommer i øvrigt helt uforståeligt, at TV 2 ikke har fremlagt det øvrige materiale, som man henviser til over for Pressenævnet, og som skulle bekræfte sagsforløbet.

Klagerne har i øvrigt oplyst, at klagerne ikke har modtaget nogen henvendelse fra Københavns Politi om sagen, og at klagerne derfor er uden viden om, hvorvidt en eventuel politimæssig undersøgelse af sagen måtte involvere dem.

TV 2 har anført, at det må afvises, at det med den pågældende speak postuleres, at AOF Hovedstaden og/eller K personligt har haft forsæt til at begå bedrageri i straffelovens for-

stand. Det er på ingen måde tilfældet og har heller ikke været hensigten, og TV 2 må derfor tillige afvise, at det postuleres, at TV 2 er i besiddelse af dokumentation herfor. Det angives derimod i speaken, og det dokumenteres i øvrigt i programmet af kontorchef Morten Fenger fra Arbejdsmarkedsstyrelsen, som er den relevante tilsynsmyndighed, at AOF Hovedstaden i det konkrete projekt var i færd med at tilegne sig midler fra EU's Socialfond, som AOF Hovedstaden efter reglerne ikke var berettiget til. Kontorchef Morten Fengers oplysninger er bekræftet af andre kilder og skriftligt materiale, som tilrettelæggeren har fået kendskab til under sin research.

TV 2 har videre anført, at anvendelsen af ordet "forsøgt" henviser til, at AOF Hovedstaden rent faktisk havde opnået et uberettiget tilskud fra EU's Socialfond, hvis ikke den tilsynsførende myndighed, Arbejdsmarkedsstyrelsen, havde grebet ind og tilbageholdt pengene. Anvendelsen af ordet " snyde " er en almindelig betegnelse for, at AOF Hovedstaden til trods for, at AOF Hovedstaden over for sine samarbejdspartnere havde tilkendegivet at være fuldt ud bekendt med reglerne om beregning af støtten, havde medregnet nogle ikke-støtteberegneede omkostninger og en alt for høj medfinansiering. Om dette skete bevidst eller ubevidst fra AOF Hovedstadens side, er der imidlertid ikke med det nævnte ordvalg taget stilling til, idet dette, som det i øvrigt fremgår af programmet og kontorchef Morten Fengers oplysning om, at vi "har besluttet at anmode Statsadvokaturen for særlig økonomisk kriminalitet, det tidligere Bagmandspoliti, om en politimæssig efterforskning", er overladt til politiets og i sidste ende domstolenes vurdering. Den påklagede speak har derfor dækning i de faktiske forhold, og den postulerer på ingen måde, at medarbejdere i AOF Hovedstaden endsige K personligt har haft forsæt til at begå bedrageri eller forsøg herpå.

TV 2 har yderligere anført, at man ikke finder det af klagerne anførte om Ressourceudvikling A/S' rolle i projektet relevant for sagen, idet både AOF og K forsikrede Arbejdsmarkedsstyrelsen om, at AOF Hovedstaden – trods udlægningen af det praktiske arbejde til Ressourceudvikling A/S – fortsat har "det juridiske og økonomiske ansvar for projektet". Så vidt TV 2 er orienteret, forestod Ressourceudvikling A/S alene den praktiske gennemførelse af projektet i 6 ud af de 24 måneder, projektet varede, idet det var medarbejdere fra AOF Hovedstadens udviklingsafdeling, der forestod gennemførelsen i de første 18 måneder. Det var i øvrigt AOF Hovedstaden, der var modtager af bevillingen fra EU's Socialfond, ligesom det var K, der underskrev det af AOF Hovedstaden udarbejdede regnskab for projektet. Selv om den praktiske gennemførelse af projektet således for en mindre dels vedkommende blev forestået af Ressourceudvikling A/S, var det fortsat AOF Hovedstaden som ansøger og K som forretningsfører, der var forpligtet til over for EU at sikre, at reglerne blev efterlevet. TV 2 er fuldt ud bekendt med, at AOF Hovedstaden og K ikke hermed har påtaget sig et strafferetligt ansvar for handlinger, der måtte være begået af medarbejdere hos Ressourceudvikling A/S, hvilket TV 2 i øvrigt heller aldrig har anført.

TV 2 har herudover anført, at det på baggrund af oplysningerne fra Arbejdsmarkedsstyrelsen var relevant at sætte fokus på, at klagerne ikke sikrede sig, at reglerne blev administreret på en korrekt måde, og at AOF Hovedstaden dermed, hvis ikke Arbejdsmarkedsstyrelsen havde grebet ind, havde fået udbetalt nogle penge fra EU's Socialfond, som AOF Hovedstaden ikke var berettiget til. På den baggrund finder TV 2 heller ikke, at der var grund til at oplyse, at en del af den praktiske gennemførelse af projektet blev forestået af Ressourceudvikling A/S, idet denne oplysning efter TV 2's opfattelse ikke har betydning for omtalen af sagen, da midlerne fra EU's Socialfond skulle tilfalde AOF Hovedstaden. TV 2 har samtidig henvist til, at det i øvrigt til enhver tid tilkommer mediet

den redaktionelle frihed at beslutte, hvilke oplysninger der skal medtages, og oplysningen blev fravalgt i den redaktionelle proces, netop fordi den ikke var af betydning for sagen.

TV 2 har videre anført, at Arbejdsmarkedsstyrelsens sagsbehandling i form af regnskabsgennemgang m.v. er afsluttet, hvilket også fremgår af kontorchef Morten Fengers udtalelser i programmet, hvorfor AOF Hovedstaden ikke vil få udbetalt det beløb fra EU's Socialfond, som var angivet i regnskabet. Derfor må TV 2 på det kraftigste tage afstand fra, at kontorchef Morten Fengers udtalelser i programmet – som anført af klagerne – alene udgør et partsindlæg vedrørende det indgivne regnskab og således ikke skulle være dokumentation for det passede.

TV 2 har endelig anført, at Arbejdsmarkedsstyrelsen, så vidt TV 2 er orienteret, har overgivet sagen til nærmere politimæssig efterforskning af Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Finn Rowold, Tage Clausen og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Det fremgår endvidere, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende.

Pressenævnet finder, at det påklagede udsagn er udtryk for TV 2's vurdering af den pågældende sag – en vurdering, der i det helt væsentlige er baseret på udtalelser fra kontorchef Morten Fenger, Arbejdsmarkedsstyrelsen, der var tilsynsmyndighed i forhold til det pågældende projekt.

Nævnet bemærker i den forbindelse, at K har fået mulighed for at kommentere de kritikpunkter, som TV 2 rejser i udsendelsen.

Nævnet finder, at TV 2 ved fremsættelsen af det pågældende udsagn ikke har handlet i strid med god presseskik.

I sag nr. 18/2001

K
mod
Danmarks Radio

afsagde Pressenævnet tirsdag den 26. juni 2001 sålydende

Kendelse:

K har klaget til Pressenævnet over en udsendelse bragt i Danmarks Radio (DR) onsdag den 21. februar 2001, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

I tv-programmet "Pengemagasinet" den 21. februar 2001 blev der bragt et indslag vedrørende gældssaneringer i Danmark. I indslaget blev der bragt flere personers historier om gældssaneringer samt udtalelser fra blandt andre advokat Peter Bøgelund, dommerfuldmægtig Hans Engberg og landsdommer Lars Lindencrone Petersen.

I udsendelsen blev der desuden bragt en illustration af et danmarkskort, hvor antallet af gennemførte gældssaneringer i landets retskredse i perioden 1995-1999 sammenlignes.

Klageren har oplyst, at han den 9. februar 2001 blev ringet op af Ole Steffensen fra "Pengemagasinet", der anmodede om at få tilsendt materiale vedrørende gældssanering fra klagerens kommende bog. Klageren fremsendte materialet senere samme dag, ligesom han de følgende dage havde telefonsamtaler med DR, som bad om yderligere materiale.

Klageren har endvidere oplyst, at DR ligeledes ønskede at få et interview med klageren, hvilket dog ikke blev til noget, idet DR tilkendegav, at et interview ikke ville være nødvendigt.

Klageren har anført, at han i første omgang har klaget til DR over, at DR i "Pengemagasinet" ikke bragte en reference til klagerens bopælsanalyse til trods for, at DR anvendte hans materiale. Klageren har i den forbindelse anmodet om, at DR snarest beklager fejlen, og at DR straks returnerer det fremsendte materiale, og at det ikke anvendes uden samtykke fra klageren. På baggrund af DR's afvisning heraf har klageren klaget til Pressenævnet, idet DR har overtrådt reglerne vedrørende copyright og god presseskik.

Klager har anført, at DR har misbrugt hans copyright, idet ideen og tallene vedrørende bopælslotteriet er klagers.

Klageren har videre anført, at det er påfaldende, at DR har anvendt samme tidsperiode, som klageren har gjort i det materiale, han har tilsendt DR.

Klageren har herudover anført, at han desuden i det tilsendte materiale har lavet beregninger over tal for gældssaneringer i 2000. Klageren har i den forbindelse oplyst, at han har givet DR følgende tal for år 2000, som han har fået fra Statstidendes hjemmeside: "Gældssaneringskendelser 1.652 stk. og estimeret begæring 4.800 stk."

Herudover har klageren anført, at kilderne retsassessor Hans Engberg og Alfred Høj Stausholm stammer fra hans oplysninger.

DR har oplyst, at temaet for "Pengemagasinet" den 21. februar 2001 var gældssaneringer i Danmark. I programmet blev der blandt andet bragt case-stories, der underbyggede gældssaneringsproblematikken og talmateriale over gældssaneringer i Danmark. DR har

endvidere oplyst, at det er korrekt, at medarbejdere fra "Pengemagasinet" har talt med klageren i forbindelse med research til udsendelsen, idet klageren har beskæftiget sig med gældssaneringer specifikt og gældssaneringsproblematikken generelt.

DR har anført, at man ikke har anvendt copyrightbehæftet materiale i den pågældende udsendelse, og at man ej heller har tilsidesat god presseskik ved ikke at referere til klager. I forbindelse med research og forberedelse til produktion af magasinprogrammer som "Pengemagasinet" henvender redaktionen sig til et større antal kilder, og det er også sket i det konkrete tilfælde, hvor klageren er én af kilderne. Det er ikke normalt at kreditere alle de kilder, som redaktionen har kontakt med.

DR har i forbindelse med research til programmet også henvendt sig til Domstolsstyrelsen og Danmarks Statistik, som velvilligt har stillet talmateriale til rådighed. DR har anført, at dette talmateriale tilsyneladende har været identisk med det talmateriale, som klageren også har indhentet hos disse kilder. Dette materiale har DR selv bearbejdet, og det er det materiale, der blev anvendt i programmet.

For så vidt angår tallene for 2000 har DR anført, at man har fået tallene fra Domstolsstyrelsen og herefter selv lavet et estimat for årets anden halvdel, idet det egentlige tal ikke forelå på udsendelsestidspunktet. DR har endvidere anført, at man i den forbindelse ikke har brugt de to tal vedrørende "Gældssaneringskendelser 1.652 stk." og "Estimeret begæringer 4.800 stk.", som klageren specifikt har fremlagt.

For så vidt angår kilden Alfred Høj Stausholm har DR anført, at det er korrekt, at klageren har henvist til denne person, som har været brugt som case i flere medier. Redaktionen har fundet de øvrige medvirkende via research i andet kildemateriale, herunder ved gennemgang af Statstidende.

DR har sammenfattende anført, at da klageren kun er én af en række kilder, som "Pengemagasinet" har været i kontakt med i forbindelse med researchen til programmet, og da det anvendte talmateriale stammer fra Domstolsstyrelsen og Danmarks Statistik, kan klageren ikke have copyright på disse oplysninger, ligesom god presseskik ikke er overtrådt, fordi klageren ikke har fået kredit i programmet.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Per Sørensen, Bo Maltesen, Kaare R. Skou og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at nævnet ikke har kompetence til at behandle spørgsmål om, hvorvidt Danmarks Radio har overtrådt ophavsretlige regler i forhold til klageren. Dette spørgsmål henhører under domstolene.

Massemediers manglende kildekreditering vil i helt særlige tilfælde kunne indebære en tilsidesættelse af god presseskik over for kilden.

Klageren har anført, at Danmarks Radio ikke har nævnt ham som kilde til oplysningerne om gældssanering i den påklagede tv-udsendelse. Danmarks Radio har heroverfor anført, at man ikke har anvendt klagerens oplysninger i udsendelsen.

Pressenævnet har ikke mulighed for ud fra parternes modstridende udsagn at vurdere, om Danmarks Radio i programmet har anvendt oplysninger fra klageren i en sådan grad og af en sådan karakter, at kreditering burde have fundet sted. Pressenævnet har derfor ikke mulighed for at vurdere, om DR har tilsidesat god presseskik ved at undlade at nævne klageren som kilde til udsendelsens oplysninger.

I sag nr. 23/2001

K og K
mod
Danmarks Radio

afsagde Pressenævnet tirsdag den 26. juni 2001 sålydende

Kendelse:

K 1 og K 2 har v. adv. Allan Falk klaget til Pressenævnet over en udsendelse bragt i Danmarks Radio den 10. januar 2001 og genudsendt den 11. januar, 12. januar og 16. januar 2001 to gange henholdsvis på DR 1 og DR 2, idet de mener, at god presseskik er tilsidesat.

Klagen vedrører et afsnit af udsendelsesrækken "Historier fra en politistation". Afsnittet havde titlen "Post fra Libanon". Afsnittet viste politiets arbejde med at opklare/efterspore en brevforsendelse til Nigeria, som indeholdt et kort, i hvilket der var ilagt falske opholds- og arbejdstilladelser. I forbindelse med politiets efterforskning blev der foretaget en ransagning i klagerens lejlighed, hvor politiet blandt andet fandt dokumenter og effekter, der satte K 1 i forbindelse med de foretagne forfalskninger. Senere – sammen med K 1 – blev der foretaget en ransagning af hans anden lejlighed. Derefter blev han indbragt til politistationen til afhøring. Der blev foretaget optagelser af hele forløbet.

I relation til ransagningen i den første lejlighed vises der i udsendelsen først en sekvens, hvor politiet forsøger at få klagerne til at åbne hoveddøren. Da der kommer en låsesmed til stede, åbner K 1 døren, og politiet går herefter ind efter at have legitimeret sig. Da politiet går ind, rækker K 1 en hånd ud mod tv-holdet, der befinder sig på reposen. Han går herefter videre ind i lejligheden, mens K 2 forklarer en betjent, at hun er løbet hjemmefra. Tv-holdet befinder sig på det tidspunkt fortsat på reposen.

Dernæst vises en sekvens, hvor tv-holdet er kommet ind i lejligheden. Sekvensen viser, hvorledes politiet foretager ransagningen. K 2 og det største barn er sløret under optagelsen. I sekvensens start peger K 1 ud i rummet og siger blandt andet på engelsk: "no photo", hvortil der af en person, som ikke ses i billedet, bliver svaret: "no, we don't photograph". Hertil siger K 1: "okay".

I ingen af sekvenserne – hverken under ransagningerne i de to lejligheder eller under opholdet på politistationen, herunder under afhøringen – tilkendegiver K 1 eller K 2, ud over udsagnet "no photo", på nogen måde, at de ikke ønsker at medvirke eller i øvrigt ønsker at tage forbehold i forhold til optagelserne.

I sagen har klagerne fremlagt en erklæring fra tilrettelæggeren af programmet, Lars Engels. Erklæringen er forneden påtegnet af kriminalassistent ved station 1, Arne Lassen Sørensen. Erklæringen har følgende ordlyd:

"Kære Arne

Vedrørende optagelserne i ... gade ... (27/1-1999) lavede filmholdet følgende aftale med K 1 og hans kone K 2.

De fik at vide, at vi kom fra DR, at vi lavede en dokumentarserie om politiets arbejde, og at den ville blive sendt om 2 år.

Der var ingen problemer i at filme K 1, hverken i lejligheden eller på Station 1. K 2 fortalte, at hun var løbet væk fra sin familie, som ikke måtte vide, hvor hun boede. (K 1

siger 4 gange til sin kone, straks efter at låsen er boret ud på arabisk: "Sig til dem, at vi troede, at det var dine forældre"). Vi aftalte derfor, at lejlighedens placering, billeder på væggen og K 2 ville blive anonymiseret. Dvs. ikke ville kunne identificeres af udenforstående. Som du har set, har vi også sløret det største barn. Vi var i lejligheden 45 min. og filmede uden problemer.

Dette er der et filmhold og tre betjente, der kan bekræfte.

Klokken er 11.53, og jeg kan pt. ikke i øjeblikket få kontakt med nogen af dem.

HK Lars Engels

12.50 Lars Skou og Keld Ove Hansen (fotograf og lydmand) har ringet fra Jylland og bekræfter min fremstilling.

Fortsat den 11. januar 2001.

Undertegnede, der var sagsbehandler mod pgl. K 1, kan hermed bekræfte ovenstående – idet jeg husker helt klart, at der blev lavet en aftale med K 1's hustru – aftalen blev indgået i entreen af Lars Engels, og der var på intet tidspunkt nogen indvendinger mod filmholdet eller deres arbejde.

Arne Lassen Sørensen
Krim. ass. St. 1. Kbh."

Advokat Allan Falk har på vegne af klagerne anført, at udsendelsen er i strid med god presseskik, som primært er tilsidesat ved, at udsendelsen er bragt uden klagernes samtykke, hvilket har indebåret en retsstridig krænkelse af deres privatliv. Klagernes ansigter blev vist uden camouflager af nogen art, ligesom begge klagernes navne blev nævnt flere gange på forskellig vis under udsendelsen. Oven i købet blev der også vist optagelser, hvor klagernes børn er på. Da ransagningen i sin tid blev gennemført, protesterede K 2 mod, at den pågældende fotograf fik adgang til hendes hjem, men fik at vide, at der alene var tale om optagelser til politiets interne brug. Ingen af klagerne har således nogen sinde samtykket i at medvirke i en udsendelse som den pågældende, og der er derfor tale om en grov krænkelse af privatlivets fred. Klagerne har savnet enhver motivation til at give samtykke som hævdet.

Advokat Allan Falk har med henvisning til ovennævnte erklæring fra tilrettelægger Lars Engels anført, at efter kriminalassistent Arne Lassen Sørensens erindring er der alene indgået en aftale mellem K 2 og Lars Engels. K 2 har imidlertid på intet tidspunkt fået at vide, at der var tale om en optagelse, der skulle udsendes i tv. Hun og børnene er ikke blevet anonymiseret. Hun er blevet genkendt under udsendelsen af adskillige bekendte. Det var således hendes moder, der under udsendelsen ringede til hende og oplyste, at hun var i fjernsynet, selv om hun ikke havde fjernsynet indstillet på denne udsendelse. For så vidt K 1 er der ifølge kriminalassistentens påtegning overhovedet ikke indgået nogen aftale med ham. Kriminalassistentens påtegning bekræfter indirekte, at der ikke er indgået nogen aftale mellem Lars Engels og K 1, der ikke taler dansk og ikke har forstået, hvad der er talt om mellem K 2 og Lars Engels.

Advokat Allan Falk har i den forbindelse anført, at K 2 ikke har haft nogen fuldmagtsbeføjelser til at indgå nogen aftale på vegne af K 1, der som nævnt kun i meget beskedent omfang forstår dansk, og han har ikke opfattet, at der skulle være indgået nogen aftale mellem K 2 og Lars Engels. Det må lægges til grund, at hvad der end er talt om mellem Lars Engels og K 2, er det sket på dansk. Det var heller ikke nogen arabisk tolk til stede.

Advokat Allan Falk har endvidere anført, at K 1, efter at han var blevet anholdt, var i en tilstand, som medførte, at han var ude af stand til fornuftsmæssigt at give noget samtykke, og at filmholdet – da de optog på Station 1 – burde have indset dette. Straffesagen imod ham blev i øvrigt afgjort med en dom til psykiatrisk behandling.

Advokat Allan Falk har samtidig gjort gældende, at der er en kort sekvens under udsendelsen fra lejligheden, hvor K 1 siger noget på arabisk, som kan oversættes til "sig til dem, at de ikke må filme". Umiddelbart derefter siger K 1 på engelsk "don't photo", hvortil en stemme tilhørende en person, der ikke er i billedet, svarer "no, we don't photo". Det må herefter lægges til grund, at det i hvert fald for så vidt angår K 1 er uomtvisteligt, at han har modsat sig, at der skete optagelser, og dermed også, at disse blev sendt på tv.

Advokat Allan Falk har endvidere anført, at K 1 overhovedet ikke har talt med tolken om, at optagelserne på Station 1 skulle sendes i tv. Tolken har derfor ingen som helst viden om, at K 1 skulle være klar over, at optagelserne skulle vises på dansk tv.

Advokat Allan Falk har herudover – hvad særligt angår optagelserne på Station 1 – anført, at han under alle omstændigheder finder det retsstridigt og i strid med god pressekik, at der er blevet udsendt optagelser, hvor K 1 står og kaster op. Der er tale om to sekvenser, hvor pågældende først kaster op i en håndvask og senere kaster op i en rist i cellen. Uanset at K 1 havde givet tilladelse – hvilket bestrides – ville en sådan tilladelse aldrig omfatte tilladelse til, at scener som de pågældende blev udsendt. Det siger sig selv, at det at udsende optagelser af en person i en sådan situation er specielt ydmygende og nedværdigende.

Advokat Allan Falk har endelig anført, at når Danmarks Radio ikke trods hans opfordring hertil vil fremsende kopi af det uredigerede masterbånd – som man ikke bestrider at være i besiddelse af – må det tages som udtryk for, at det pågældende bånd ikke som påstået skulle dokumentere, at der er indgået en aftale mellem Lars Engels og K 2.

Danmarks Radio har oplyst, at "Historier fra en politistation" er en dokumentarserie om, hvad der sker på en af de mest omtalte og udsatte politistationer i Danmark. Udsendelsesrækken er blevet til med tilladelse fra politidirektøren og Station 1 selv, og optagelserne er pågået over flere måneder. Serien er skabt af en meget velkendt og anerkendt dokumentarist.

Danmarks Radio har anført, at der var en klar aftale mellem klagerne og Lars Engels om optagelserne. Optagelserne fandt sted hos klagerne den 26. januar 1999. Umiddelbart efter, at hoveddøren åbnes, filmes politiets indtrængen i lejligheden. Herefter blev kameraet stoppet, og Lars Engels gik ind i lejligheden sammen med de tre kriminalbetjente. Inden for døren fortalte Lars Engels lejlighedens beboere, at filmholdet kom fra Danmarks Radio, der var i gang med at lave en række dokumentarfilm om politiets arbejde, og at disse ville blive sendt på DR. K 2 forestod oversættelsen til sin mand.

Danmarks Radio har videre anført, at K 2 på egne vegne – og via tolkning – på vegne af K 1 gav tilladelse til at optage og bruge optagelserne i dokumentarudsendelserne betinget af, at der ikke blev optaget billeder, der viser familie billeder og andet, der kunne gøre lejligheden genkendelig, at lejlighedens placering ville blive sløret, og at K 2 og børnene ville blive lettere sløret, hvis de ønskede det. Begrundelsen herfor var angiveligt, at K 2 var løbet væk fra sine forældre. Danmarks Radio har overholdt aftalen.

Danmarks Radio har i øvrigt gjort gældende, dels at K 2 senere over for Lars Engels har oplyst, at hun arbejder som tolk, dels at klager tillige til politirapport af 27. januar 1999 har oplyst, at K 2 har arbejdet som tolk. Dette faktum sammenholdt med, at klagerne lever som gift par og har et fælles barn, gjorde naturligvis, at Lars Engels ikke stillede

spørgsmålstegn ved, om K 2 oversatte korrekt, eller om hun kunne varetage K 1's interesser. Lars Engels gik ud fra, at hun optrådte loyalt over for sin mand.

Danmarks Radio har særligt med hensyn til den lydbid, hvoraf det fremgår, at K 1 siger "don't photo", anført, at ordvekslingen skete i forbindelse med, at han pegede på billederne på væggen – som Danmarks Radio jo havde lovet ikke at filme.

Danmarks Radio har endvidere afvist, at det skulle være blevet oplyst over for klagerne, at optagelserne skulle benyttes til intern undervisning hos politiet. Det samtykke, der er indhentet, er det samme, som er indhentet fra samtlige medvirkende, og Lars Engels' forklaring støttes af det forhold, at det ville være i direkte strid med de aftaler, han havde indgået med politiet, hvis han havde oplyst, at der var tale om filmoptagelser til intern undervisningsbrug.

Danmarks Radio har herudover oplyst, at filmholdet var sammen med K 1 næsten en fuld dag – først i den beboede lejlighed, dernæst i den ubeboede og endelig hos politiet. På intet tidspunkt har han givet udtryk for, at han ikke vil filmes, og på intet tidspunkt fortæller K 2, at han ikke vil filmes. I forbindelse med opholdet i K 1's lejlighed i Rødovre viser det sig, at han kan kommunikere på engelsk. Han fortæller i øvrigt hverken med ord eller fagter, at han ikke vil filmes. En løftet hånd er et verdensbrugt signal, som alle forstår. Heller ikke i forbindelse med opholdet på Station 1, hvor der filmes i mere end tre timer, giver han udtryk for, at han ikke ønsker, at der optages.

Danmarks Radio har i relation til børnene anført, at der skete en delvis sløring som aftalt, og at børnene nu fulde to år senere ikke kan genkendes.

Danmarks Radio fastholder således med henvisning til den betydelige dokumentation, der er fremlagt, at der er givet gyldigt samtykke. Den forklaring, der er afgivet af Lars Engels, er tiltrådt af kamerafolk og – eksternt – af kriminalassistent Arne Lassen Sørensen. Sadir Said Amin var tolk under afhøringen på politistationen. Han var til stede under størstedelen af opholdet på politistationen og har den 8. februar 2001 telefonisk oplyst, at han har set udsendelsen, at han erindrer K 1, og at denne ingen indvendinger havde mod optagelserne, som han vidste skulle vises på dansk tv.

Danmarks Radio har endelig anført, at det er korrekt, at der ikke blev givet særskilt samtykke til de optagelser, hvor K 1 kaster op. Generelt set er en særskilt aftale ikke nødvendig, når først der er indgået en aftale med en medvirkende. Konkret kan man have forståelse for, at K 1 kan have behov for, at disse scener ikke indgår. Sekvenserne ligger imidlertid inden for Danmarks Radios redigeringsret, og der henvises til nævnets årsberetning 1999 side 8, hvor det almindelige redigeringsprincip omtales. Når der er givet et gyldigt samtykke, er det op til den medvirkende i forbindelse med optagelserne at indskrænke dette samtykke, såfremt der opstår situationer, som den medvirkende ikke ønsker vist. Dette er ikke sket. Danmarks Radio er herefter berettiget til at beslutte, hvad der skal bringes. Sekvenserne må konkret ses i lyset af formålet med programmet. Der er tale om et dokumentarprogram, som ønsker at rejse en debat om samfundets marginaliserede. I den sammenhæng er det helt relevant at vise, hvordan en anholdt kan blive så stresset af afhøringer mv., at han kaster op. Der er ikke fra redaktørens side sket kommentering af forløbet. Det er således op til seeren at forstå, om der er tale om en særlig psykisk latent person med særlige lidelser, om de fleste ville reagere på samme måde, eller om der kan ske simulering. De tilstedeværende under selve episoden havde flere oplevelser af forløbet som – blandt andet derfor – gengives som det skete. Et pålæg om efterfølgende udredigering ville derfor hindre formålet med udsendelsen og modarbejde den form for dokumentarisme, som Lars Engels er kendt og respekteret for.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Jørgen Nørgaard, Bo Maltesen, Kaare R. Skou og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Af de vejledende presseetiske regler fremgår blandt andet, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det fremgår endvidere, at en sigtets navn eller anden identificering bør udelades, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet.

Pressenævnet finder anledning til indledningsvis at bemærke, at de personer, der medvirker i optagelser til programmer af den her påklagede art, ofte befinder sig i situationer, der kan virke krænkende for dem ved en senere offentliggørelse i tv. Det er derfor nævnets opfattelse, at der i disse tilfælde bør stilles store krav til dokumentationen for, at de pågældende har samtykket i optagelserne, og at de pågældende har forstået rækkevidden af dette samtykke.

Tre medlemmer – Jørgen Nørgaard, Kaare R. Skou og Kirsten Dyregaard – udtaler:

Vi finder i den konkrete sag ud fra de foreliggende oplysninger at måtte lægge til grund, at klagerne over for tilrettelæggeren fra Danmarks Radio har samtykket i, at der blev foretaget optagelser under ransagningen i parrets hjem og under afhøringen af K 1. Nævnet har i denne forbindelse lagt vægt på, at det på intet tidspunkt under de langvarige optagelser fra klagerens side er blevet tilkendegivet, at de ikke ønskede at medvirke under optagelserne. Vi finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af Danmarks Radio for så vidt angår det samlede program.

For så vidt angår de scener, hvor K 1 angiveligt kaster op, finder nævnet, at det må ligge inden for Danmarks Radios redigeringsret at beslutte, hvorvidt det er relevant at medtage disse scener, såfremt den medvirkende ikke særskilt gør indsigelse mod, at der sker optagelse i disse situationer. Vi finder således heller ikke på dette punkt grundlag for at udtale kritik af Danmarks Radio.

Et medlem – Bo Maltesen – udtaler:

Jeg mener – med udgangspunkt i nævnets generelle bemærkninger om de særlige krav til mediet i denne slags sager – at konklusionen er den modsatte af flertallets, nemlig at Danmarks Radio ikke har optrådt presseetisk korrekt i den konkrete sag.

Danmarks Radio har således ikke dokumenteret, f.eks. på skrift, at klagerne har sagt ja til optagelserne. Og selv om man tager Danmarks Radios påstand om en aftale for gode varer, så overholder udsendelsen ikke to af aftalens tre punkter. Således vises der i udsendelsen genkendelige familie billeder og andet interiør fra lejligheden, ligesom både den kvindelige klager og hendes børn – trods en delvis maskering et par gange – også kan genkendes.

Danmarks Radio anfører desuden, at man ikke kan have et tv-hold tæt på livet i flere timer uden at vide, at optagelserne finder sted og vil blive brugt. Men personer, der er i en så penibel situation som klagerne, reagerer ikke nødvendigvis på den måde, blandt andet fordi tv-holdet er i følge med politiet, som de pågældende personer måske ikke ønsker at sætte sig op mod af andre grunde. Og man kan ikke tillægge lægmænd en viden om tv, der gør, at de – med politiet på nakken – også skal forestille sig og forstå rækkevidden af, at de to år senere bliver hovedpersoner i en timelang udsendelse på landsdækkende tv.

Ydermere kan det ikke presseetisk legitimere den pågældende tv-reportageform, at den ene af klagerne blev fundet skyldig i den sag, som politiet efterforskede i den pågældende tv-udsendelse.

I overensstemmelse med stemmeflertallet udtaler Pressenævnet ikke kritik af Danmarks Radio.

I sag nr. 31/2001

K
mod
B.T.

afsagde Pressenævnet onsdag den 15. august 2001 sålydende

Kendelse:

Fængselsinspektør K har klaget til Pressenævnet over en lederartikel bragt i B.T. den 9. januar 2001, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat. Ud over den påklagede lederartikel indeholdt bladet endvidere en artikel om de nærmere omstændigheder i forbindelse med, at en indsat fra Statsfængslet i Jyderup havde fået tilladelse til som led i en uddannelse at deltage i to ekskursioner til udlandet.

Af lederartiklen med overskriften ”**Uansvarlig fængselsinspektør**” fremgår, at

”Det er dog en ualmindelig tåbelig måde at styre et fængsel på, som inspektøren for Statsfængslet i Jyderup i dag kan opvise. At give en indsat fange med en dom på to år mulighed for fjorten dages fuld frihed på skiferie er en meningsløs provokation over for den almindelige retsopfattelse.

At forsøde et fængselsophold med så luksuriøs en feriemulighed er tæt på at gøre fængselsopholdet meningsløst.

Et moderne fængselsvæsen skal ikke anlægges på, at de indsatte skal vantrives eller lide unødigt under afsoningen.

Der kan også være god mening i at give indsatte mulighed for at uddanne sig og dermed forbedre deres muligheder for at leve et lovlydigt liv efter løsladelsen.

I sjældne tilfælde kan indsatte vel også – som led i et vigtigt uddannelsesforløb – gives mulighed for en udlandsrejse. Men helt særlige betingelser må være til stede.

Det eksempel, B.T. kan berette om i dag, omhandler en uddannelse, der ikke giver kompetence.

Det er en uddannelse, som driftige udbydere finder på at tilbyde unge, der skal fordrive tiden, inden de kan blive optaget på en eftertragtet uddannelse.

Kursusudbyderne har indlagt de attraktive skirejser som en form for lokkemad til kurset. Man kan formentlig rejse spørgsmålet, om den form for fornøjelsespræget, ikke-kompetencegivende uddannelse overhovedet bør have de offentlige tilskud, som dag-højskolestatus formentlig berettiger til.

Det ligner en ikke helt ukendt form for spekulation i offentlige midler.

Men når de slet skjulte fornøjelsesrejser bliver til præmier for indsatte, bliver situationen grotesk. Det burde den ansvarlige, fængselsinspektør K, helt klart kunne se.

For mennesker, der bliver ofre for forbrydelser, er den form for letsindighed eller ligegyldighed med elementære retfærdighedsprincipper dybt krænkende.

Man kan næppe fortænke en indsat i at søge adgang til så behagelige afbrydelser fra det triste fængselsliv. Men de ansvarlige myndigheder opfører sig tåbeligt og destruktivt.

De ødelægger den tillid til retssystemet, der er den allervigtigste forudsætning for, at det kan fungere, som det skal.”

I artiklen er der med fede typer indsat følgende tekst:

”For mennesker, der bliver ofre for forbrydelser, er den form for letsindighed eller ligegyldighed med elementære retfærdighedsprincipper dybt krænkende.”

Klageren har anført, at lederen indeholder et langt angreb på klagerens person med navns nævnelse. Bladet har med indholdet af lederartiklen overtrådt straffelovens § 267, stk. 2, jf. stk. 1, og punkt A.3. i de vejledende regler for god presseskik. Dels indeholder artiklen både urigtige beskyldninger for ”uansvarlig” embedsførelse og ringeagtsytringer, nemlig ”ualmindelig tåbelig”, ”letsindig”, ”ligegyldig” og ”destruktiv”. Dels har bladets lederskribent langt fra undersøgt sagen så grundigt, som de presseetiske regler kræver. Det fremgår oven i købet af den øvrige reportage i bladet, at man ved henvendelse til Direktoratet for Kriminalforsorgen – klagers overordnede myndighed – havde kunne få bekræftet, at den i lederen kritiserede afgørelse var i overensstemmelse med reglerne.

Klageren har nærmere anført, at lederens overskrift ”uansvarlig fængselsinspektør” udtrykker kritik af en person og ikke af en praksis. Teksten indledes derefter med ordene: ”Det er dog en ualmindelig tåbelig måde at styre et fængsel på, som inspektøren for Statsfængslet i Jyderup i dag kan opvise”. Dette er også en kritik af en person og ikke gældende ret. Senere skriver lederskribenten, at situationen bliver ”grotesk”, når de ”slet skjulte fornøjelsesrejser bliver til præmier for de indsatte”, og at ”Det burde den ansvarlige, fængselsinspektør K, helt klart kunne se”. Dette er også en kritik mod klagers person og ikke mod gældende ret. Klager anser disse udsagn som beskyldninger, som intet har med ”frisprog” at gøre, der vil kunne anses for berettiget i lederen.

Klageren har videre anført, at det er en skærpende omstændighed, at krænkelserne optrådte i bladets lederspalte, som må antages i særlig grad at være udtryk for velovervejede tankevirksomheder hidrørende fra bladets redaktionelle ledelse.

Klageren har herudover anført, at uanset hvor spektakulær og tåbelig en myndighedsafgørelse kan tegne sig i pressens øjne, må pressen respektere, at den besluttende myndighed er bundet af det relevante retsgrundlag, herunder administrativ praksis på området. I det foreliggende tilfælde var praksis klar og utvetydig. Selv om lederskribenten ikke skulle vide dette, burde oplysningerne fra Direktoratet for Kriminalforsorgen have givet et fingerpeg herom. Hvis bladet havde undersøgt spørgsmålet grundigere, ville bladet ikke have været i tvivl om, at klagers afgørelse i juridisk forstand var den eneste rigtige. Herefter kunne bladet i lederen have forholdt sig politisk til den gældende praksis.

Klageren har anført, at hans lederposition angår ledelsesretten i forhold til personalet, og at han i relation til gældende praksis i konkrete sager ikke har nogen ledende position i ”fængselsvæsenet”, dvs. i Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvis ledende embedsmænd sammen med den politisk ansvarlige minister fastlægger praksis. Klager har ikke klaget over, at hans navn er nævnt i bladet, men at lederskribenten ved at nævne klagers navn gør lederen til et personangreb og ikke en kritik af gældende ret.

Klageren har desuden anført, at når en praksis er klar og entydig – og har været det igennem 10 år – er denne praksis en så væsentlig og afgørende retskilde, at den enkelte retsanvender må føle sig bundet heraf, hvorfor klager ikke havde noget valg, når det lå fast, at ekskursionen var væsentlig for uddannelsen. Det var i øvrigt slet ikke vurderingen af ekskursionens ”væsentlighed”, som optog bladets leder. Det var dels tilladelsen til den pågældende uddannelse, som ikke var klagers afgørelse, og dels selve ekskursionen, som var genstand for kritik. Bladet sammenblander politik og jura. Selv om klager

eventuelt også selv havde samme opfattelse som bladet, kunne klager naturligvis ikke træffe en afgørelse, der var stridende mod praksis, dvs. gældende ret, på området. Det ville være embedsmisbrug at træffe afgørelse efter egne personlige holdninger i strid med gældende ret.

Klageren har endvidere anført, at han ikke mener, at Pressenævnet skal afgøre spørgsmålet om overtrædelse af straffelovens § 267, stk. 2, jf. stk. 1, men at dette ikke betyder, at nævnet slet ikke kan "tage stilling" hertil. Pressenævnet skal afgøre, om bladet har handlet i strid med god presseskik og skal herunder tage stilling til, om lederen den 9. januar 2001 indeholdt oplysninger, som var skadelige, krænkende eller virkede agtelsesferringende for nogen, jf. punkt A.3. i de vejledende regler for god presseskik. Det må i den forbindelse ikke være uden interesse for nævnet præjudicielt at tage stilling til, om lederens indhold har rummet strafbare ærekrænkelser. Når man nærmer sig området for strafbare ærekrænkelser, er der ikke længere tale om "frisprog". I sag nr. 14/1999, som bladet henviser til, var det ikke tilnærmelsesvis så grove udtryk, der blev anvendt.

Klageren har yderligere anført, at han er enig i, at der ikke er en pligt til at forelægge vurderende kritik for den, der kritiseres, hvis det faktuelle grundlag for kritikken har været forelagt. Det faktuelle grundlag for den kritik, der kom til udtryk i lederen, var mangelfuldt, blandt andet fordi det ikke havde været forelagt for klager. Man havde forsøgt at få oplysninger om selve substansen i sagen, men på grund af klagers tavshedspligt måtte klager afstå fra at udtale sig herom. Det fremgår også klart af reportagen, at klager ikke udtaler sig om "sagen", som bladet anfører over for nævnet. Det må være vigtigt, at der bag vurderinger som "uansvarlig fængselsinspektør" og "ualmindelig tåbelig måde at styre et fængsel på" også hører faktuelle oplysninger om, hvem der var ansvarlig for de afgørelser, som blev kritiseret, og hvordan en korrekt embedsførelse i en sådan sag burde være. Disse oplysninger forsøgte bladet at fremskaffe. Bladet skriver da også flere gange i udtalelsen, at klager "må antages" at være ansvarlig for afgørelsen.

Klageren har sammenfattende anført, at klager er blevet betegnet som blandt andet "uansvarlig" og "tåbelig" på grund af en afgørelse, som klager ikke har truffet, nemlig tilladelsen til uddannelsen, og en korrekt afgørelse, som klager traf ud fra en fast og langvarig praksis, nemlig tilladelsen til ekskursionen. Selv om bladet på grund af tavshedspligten ikke kunne få oplysninger om substansen i sagen, kunne man godt have fået tilstrækkelige oplysninger om afgørelseskompetencen og om gældende ret til, at man kunne have givet kritikken den rigtige adresse – dvs. til dem, der er (politisk) ansvarlig for gældende ret. Sådanne oplysninger indhentede man imidlertid ikke i tilstrækkeligt omfang. Den ene oplysning, man fik af Direktoratet for Kriminalforsorgen, valgte man at se bort fra, nemlig bekræftelsen af, at der kunne gives tilladelse til ekskursioner – også til udlandet.

Bladet har anført, at for så vidt angår spørgsmålet om overtrædelse af straffelovens § 267, kan Pressenævnet ikke tage stilling til dette forhold, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 1, nr. 1. Bladet finder ikke, at lederartiklen udgør en overtrædelse af god presseskik eller er i strid med de vejledende regler om god presseskik.

Bladet har videre anført, at man på baggrund af en artikel i bladet samme dag om indsattes deltagelse i udlandsrejser i lederartiklen har fremsat kritik af den gældende praksis og af den konkrete afgørelse. Kritikken er rettet mod "de ansvarlige myndigheder" samt mod klageren, som må antages at have truffet eller være ansvarlig for den konkrete afgørelse.

Bladet har endvidere gjort gældende, at omtalen af klageren må anses for berettiget. Den konkrete afgørelse, som bladet kritiserer, må anses for truffet af klageren, der indtager en ledende stilling i fængselsvæsenet. Personer, der indtager betydelige offentlige poster, må generelt tåle offentlig omtale og må også tåle at blive identificeret med de afgørelser, de træffer. Bladet har i den forbindelse henvist til nævnets afgørelse i sag nr. 44/2000.

Bladet har i relation til klagers tidligere henvisning til en ca. 10 år gammel afgørelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen samt til klagers oplysning om, at hans afgørelse er i overensstemmelse med gældende ret, anført, at en myndighedsperson ikke med henvisning til en ældre afgørelse i en anden konkret sag kan fralægge sig ansvaret for senere afgørelser. Det fremgår af klagers udtalelser til bladet, der blev citeret i artiklen i bladet, at klager har indflydelse på, i hvilke tilfælde der skal bevilges frihed. Vurderingen af, om en udlandsrejse er et "væsentligt" eller "nødvendigt" led i et studium, kan ikke være nøje reguleret af retsregler, men må af den pågældende myndighed vurderes i hvert enkelt tilfælde. Der er derfor ikke tale om, at tilladelsen til den konkrete rejse, der omtales i bladet, kan have været en nødvendig følge af de retsregler, der gælder for klagers virke.

Bladet har desuden anført, at bladet ikke kan være afskåret fra at fremsætte kritik af konkrete tilfælde af myndighedsudøvelse, blot fordi myndighedernes mulighed for at træffe en anden afgørelse kan være begrænset. Bladet er ikke enig i – som anført af klageren – at det kun er berettiget at fremsætte kritik af en afgørelse, hvis der på retligt grundlag kan påpeges mangler ved afgørelsen. Pressens opgave er ikke at tage stilling til retlige forhold, og det kan ikke være uberettiget for pressen at kritisere afgørelser, der er i overensstemmelse med gældende ret. Bladet har ikke i lederartiklen anført, at den konkrete afgørelse var i strid med praksis – tværtimod er den konkrete sag udtrykkeligt omtalt som et "eksempel".

Bladet har herudover gjort gældende, at den fremsatte kritik ikke går længere end berettiget. Det må tillægges betydning, at kritikken angår et forhold af betydelig offentlig interesse – indsattes udgang fra fængslet – og at lederartiklen indeholder en afbalanceret gennemgang af og stillingtagen til den generelle praksis og den konkrete sag. Lederartiklens emne er den generelle praksis for indsattes udgang. Bladet er ikke enig i, at man i lederartiklen – som anført af klager – "gik til angreb på klager i stedet for at kritisere gældende ret".

Bladet har endvidere anført, at kritikken er fremsat i en lederartikel, og at klager samme dag, som lederartiklen blev bragt, er citeret for sin opfattelse af sagen i artiklen om den konkrete sag. Lederartiklen adskiller sig ikke fra sædvanlige lederartikler, hvori der ofte fremsættes kritik af offentlige myndigheder og myndighedspersoners varetagelse af deres opgaver. Bladet har i den forbindelse henvist til nævnets afgørelse i sag nr. 14/1999.

Bladet har herudover anført, at sprogbrugen i lederartiklen er i overensstemmelse med sædvanlig og acceptabel sprogbrug i artikler af denne art. Pressen er berettiget til at omtale sager i en skærpet form og til at stille de omtalte forhold klart op. Den konkrete udformning af en artikel er et redaktionelt skøn, som kun mediet kan foretage.

Bladet har endvidere anført, at det er berettiget i en lederartikel at omtale en myndigheds praksis eller en konkret afgørelse på den måde, bladet har gjort. De udtryk, der anvendes i lederartiklen, er alle forskellige udformninger af det synspunkt, at den konkrete afgørelse om en indsats udgang fra fængslet og den generelle praksis herom var uhensigtsmæssig og burde ændres. Den skærpede sprogbrug i lederartiklen tager ude-

lukkende sigte på myndighedernes adfærd, herunder klagers varetagelse af hvervet som fængselsinspektør, og vedrører således ikke en persons private forhold.

Bladet har afslutningsvis anført, at man har været i forbindelse med klager, og han er i artiklen om den konkrete sag citeret for sit syn på sagen. Lederen indeholder ikke faktuelle oplysninger, der kan være skadelige for klager, men indeholder en vurdering og kritik af de fremkomne oplysninger om myndighedernes praksis, herunder klagers afgørelse. Der er ikke efter reglerne om god presseskik pligt til at forelægge vurderende bemærkninger af denne karakter for den person, som bemærkningerne (blandt andet) vedrører. Hvis en lederartikel indeholder faktuelle oplysninger eller faktisk baserede beskyldninger mod en person, kan der være krav om forelæggelse for den pågældende, jf. nævnets kendelse i sag nr. 16/1999. Dette er imidlertid ikke tilfældet i denne sag. Det er endvidere ikke sædvanligt at forelægge denne form for kritik i lederartikler for dem, kritikken vedrører.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Finn Rowold, Tage Clausen og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Det bemærkes indledningsvis, at nævnet ikke har kompetence til at tage stilling til, om bladet i forhold til klager har overtrådt straffelovens § 267.

Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende.

En lederartikel vil i sagens natur altid bestå af mere vurderende, kommenterende og subjektive betragtninger end almindelige artikler, og der må derfor indrømmes en høj grad af frispog i sådanne artikler.

Tre medlemmer – Axel Kierkegaard, Finn Rowold og Tage Clausen – udtaler:

Vi finder under hensyntagen til ovennævnte, at lederartiklen – der ikke indeholder nye faktiske oplysninger i forhold til en samme dag i bladet trykt artikel om samme sag – ikke har et sådant indhold, at bladet har tilsidesat god presseskik. Vi har i den forbindelse tillige lagt vægt på, at klageren er citeret i den artikel, som blev bragt samme dag som den påklagede lederartikel.

Et medlem – Kirsten Dyregaard – udtaler:

Jeg finder, at udsagnene i lederen omkring klagers person og embedsførelse er af en sådan karakter, at bladet ved offentliggørelsen af disse har handlet i strid med god presseskik.

I overensstemmelse med stemmeflertallet udtaler Pressenævnet ikke kritik af bladet.

I sag nr. 33/2001

Sveva Mercatura
mod
Modelmagasinet

afsagde Pressenævnet onsdag den 30. maj 2001 sålydende

Kendelse:

Sveva Mercatura har ved indehaver Sven F. Varmdorf klaget til Pressenævnet over en artikel bragt i Modelmagasinet den 1. marts 2001, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

Af en fire sider lang artikel med overskriften "**WWW.MODELTOG.DK – en succes eller måske en døgnflue?**" fremgik, at

"Dette er ikke skrevet for, hverken at genere eller forulempe nogen. Idéen bag Modeltog.dk er et fantastisk godt tiltag, som er kommet i stand via SVEVA i Ishøj. Intentionerne var fra starten store og forventningerne ligeså. Jeg har med mellemrum besøgt siden, og har da også i den sidste tid fanget webmasterens nødråb: SKRIV TIL MIN SIDE! og samtidig skriver han en hel masse om, at det forbavser ham, at der ikke er flere, som besøger siden, skriver til siden og så videre og så videre. Og jeg vil da gerne give ham ret! Hvorfor er der ikke flere af Jer (modeljernbanefolk), der skriver om de tips, erfaringer og idéer som I gennem årene har samlet og brugt. Det er oplysninger som kan komme kommende generationer af modeljernbanefolk til gode! Men så hører enigheden vel også op med den gode webmaster, selvfølgelig fordi jeg har en formodning om, at den slags (selvfølgelig) skal formidles gennem de her til lands værende blade. Og hvorfor så det?"

1. Når man bygger, så sker det ikke foran computerskærmen, men så langt væk fra den som overhovedet muligt. Det blad, hvor byggeprojektet ligger i, kan ligge på bordet i en plasticlomme.
2. Internetopkoblingen er ikke gratis. Det koster at være på nettet og det går ikke altid lige hurtigt. Og så længe, at man kan finde andre ting at bruge sine penge på, så vil Internettet tabe terræn på dette område.
3. Måske kan man sige, at Internettet er fremtidens kommunikationsforbindelse, men det vil efter alle solemærker og ekspertudsagn vare mere end 50 år, før denne vision er nået.

Vurderingen af Modeltog.dk

blev på min foranledning foretaget af dels et par nørder, en datalog og et par uvildige mennesker, som gerne ville være med på spøgen. Kommentarerne var selvfølgelig spredte, men det skal pointeres, at ingen af de her nævnte personer beskæftiger sig med modeltog overhovedet!

Nørderne: Kedelig side uden action. Rullemenuer er da meget skægge, men ... Siden lidt langsom... For få billeder, for meget tekst. Siden er ikke vores kop te – en fast surf on side – ikke noget for os.

Datalogen: En meget professionel opbygget side med en masse smarte detaljer. Siden er lækker nok, men en anelse langsom, hvilket nok skyldes, at der er animerede rekla-

mer i toppen, hvilket for øvrigt er det eneste skæmmende element på siden. Generelt en side med mange smarte, brugbare detaljer. Hvis man interesserer sig for modeltog, burde den nok være lidt anderledes, idet det kan tage lidt lang tid at finde det, man søger, og der er ikke nogen steder, hvor der i rene ord står noget om modeltog og hvad det kan bruges til.

De uvildige: Det siger os ikke ret meget, og det kan være svært at finde noget, der kan være interessant at læse. Siden er lidt "tam" at komme ind på. Det er ikke der, at vi skal finde inspiration til at starte op med modeljernbane!

Ovenstående er en helt uvildig undersøgelse, foranlediget af en forespørgsel herfra, for at høre, hvad folk, som ikke kører modeljernbane syntes, og samtidig for at se om den kan "skræmme" folk væk fra det at begynde at interessere sig for modeljernbaner, hvilket den tilsyneladende kan.

Et forslag

kunne være, at webmaster begyndte at interessere sig for, hvad der sker i den danske modeljernbaneverden. På det sidste er der kommet et hav af nyheder, f.eks. D-maskinen, CM-vogne, My'ere og en masse andre ting. Disse ting er svære at finde på siden, men hvis man satte et kraftigt fokus på disse nye ting, ville interessen helt sikkert blive større og bedre for siden. En anden ting, som kunne være fornyende kunne så måske være nogle billeder og ikke blot en rød side med en hel masse "kliksteder" – det synes jeg selv er kedeligt, og kører hurtigt træt i denne form for hjemmesider. Jeg kunne måske også tænke mig, at man tog nogle temaopdelte emner op, som kunne inspirere kommende modeljernbanefolk. Det kunne være et tema, som epoke III-materiellet på DSB's spor, godstog, udvekslingen mellem DSB og privatbanerne og så videre. Men således, at man kan hente inspiration og lyst til at komme i gang med modeljernbanen. Vi kan hurtigt nok jage folk væk fra vores kære hobby, og gennemsnitsalderen er høj nok i forvejen, så det ville da være dejligt, hvis man kunne få de unge til at beskæftige sig med modeljernbaner. Jeg ved, at bladet her har sat adskillige unge mennesker i gang med at køre modeljernbane. De siger, oven i købet: "Det er meget sjovere end at sidde og glo på computeren", så jeg kan omvendt godt se, hvilke modsætninger, der ligger i denne problemstilling.

Generel brug af Internettet

er da en udmærket idé, og man kan da selvfølgelig skrive en masse gode tips og idéer ud på sin printer, når man finder dem. Men jeg tror omvendt på, at det vil vare mange år, før Internettet bliver hver mands eje, og dermed stedet, hvor man finder sit læsestof om modeljernbaner. Det er da selvfølgelig også et udmærket sted at få kontakt med andre, der har interessen for tog og modeljernbaner, men som hygge, der tror jeg ikke på en fremtid.

Men her til slut, så vil jeg da opfordre Jer alle sammen til at gå ind på www.modeltog.dk, og derefter foretage Jeres egen vurdering af siden. Måske kunne vi efterfølgende få en debat i gang om, hvilken betydning Internettet kan få for modeljernbanehobbyen i fremtiden. Når det er gjort, så send et par ord her til bladet, og når du er inde på www.modeltog.dk, så send din uforbeholdne mening til webmaster – han kan sagtens tåle at høre den."

I artiklen var to steder indsat et billede af klagers internetside. Under det ene billede var anført:

”Ovenfor ses startside på www.modeltog.dk. Siden er ganske overskuelig, men det kan tage lang tid, før man er inde på den.”

Klager har klaget over nævnte artikel, da han finder, at den flere steder ikke opfylder reglerne for god presseskik, dels ved udokumenterede påstande, dels ved direkte usandheder, dels ved postulater, som bygger på manglende research, hvorved hele artiklen i dens spredning derfor bliver direkte skadevoldende for www.modeltog.dk.

Klager har nærmere blandt andet anført, at han som minimum burde være orienteret om artiklens fremkomst eller måske endnu bedre, at bladet forlods havde drøftet indholdet med ham, som så havde været i stand til at ”clare” og forklare om baggrunden og rette helt åbenlyse misforståelser og urigtigheder.

Klager har endvidere anført, at artiklen ikke er objektiv, idet artiklens forfatter anfører, at han har en formodning for, at oplysninger om tips, erfaringer og ideer ”(selvfølgelig) skal formidles gennem de her til lands værende blade”.

Klager har herudover anført, at bladet har lovet ham personoplysninger på det panel, der har vurderet hjemmesiden, idet han gerne vil have lov til at bedømme disse personers faglige kvalifikationer. Klager har dog ikke modtager disse personreferencer.

Klager har videre anført, at bladet sætter personer uden interesse for hobbyfag til at vurdere en decideret hobbyfagside. Bladet burde have forudset, at personer uden interesse for hobbyfagområdet naturligvis ikke vil fatte interesse for samme. Klager tager afstand fra udsagnet i artiklen om, at siden skulle kunne ”skræmme folk væk”, idet udsagnet kun kan ses som decideret konkurrenceforskrækkelse. At udsagnet er forkert, vil klager om nødvendigt kunne underbygge med mange positive indkomne @-mails til www.modeltog.dk om folks genopståede interesse for hobbyen, efter at www.modeltog.dk kom Inet-on-line.

Klager har endvidere anført, at afsnittet ”Et forslag”, hvor redaktøren giver læserne en masse gode forslag til, hvorledes hjemmesiden burde være bygget op, og i særdeleshed, hvilket stof vi burde skrive om, tydeligt bærer præg af redaktørens totale mangel på research, idet de nævnte emner er bragt på hjemmesiden for længe siden. Hvad værre er, beviser det med al ønskelig tydelighed redaktørens modvilje mod www.modeltog.dk og totale mangel på indsigt i, hvorledes en stor og om sig gribende internetsite nødvendigvis logistisk må bygges op.

Klager har herudover anført, at han har meddelt bladet, at han ikke har til sinds at vente tre måneder på en eventuel debat om emnet i bladet, da klager på grundlag af omstændighederne i det allerede skrevne kunne formode, at en efterfølgende debat ville blive temmelig ensidigt bragt i bladet.

Klager har sammenfattende vedrørende den pågældende artikel anført, at hele artiklen bærer – uagtet pæne ”pak-ind-ord og floskler” – et umiskendeligt præg af ”konkurrence- og teknologiforskrækkelse” samt en total og aldeles mangel på viden om internet som en del af fremtidens formidlingsmedie og en generel nedlæthed over for www.modeltog.dk. Klager anser endvidere hele artiklens hovedformål som værende at ”forskrække” bladets læsere til at holde sig væk fra hjemmesiden under dække af meget løseligt dokumenterede påstande og visse steder deciderede usandheder – alt sammen ”pakket pænt ind” i en sammenhæng, således at bladets læsere bibringes den tro, at hjemmesiden er en useriøs ”spøg/døgnflue”. Dette er yderst uheldigt, da spredningen af artiklen som oftest vil foregå via modeltogsentusiasternes indbyrdes møder i f.eks. klubber osv., hvor én klub eller ét medlem måske holder bladet, men hvor efterfølgende et større antal personer gennem lån af bladet vil kunne læse denne negative artikel med større skadeforvoldelse til følge.

Klager har desuden i sin klage oplyst, at han har lagt artiklen ud på sin hjemmeside med sine medfølgende kommentarer, idet han mener, at der er hjemmel hertil i § 22 om lov om ophavsret, og har i den forbindelse anmodet om Pressenævnets vurdering af dette. Klager har i samme forbindelse anført, at artiklen i bladet er bragt, uden at han er blevet spurgt om f.eks. brug af sidebillede fra hjemmesiden. Endvidere er de sider, der er bragt i bladet, helt klart beskåret således, at www.modeltog.dk ©-angivelsen i bunden mangler på begge.

Bladet har indledningsvis anmodet om, at klagen afvises som ubegrundet.

Bladet har anført, at anmeldelsen omtaler de fordele og ulemper, som bladet har fundet ved hjemmesiden, og er holdt i et almindelig pænt og ordentligt sprog og rummer hverken "direkte usandheder", "udokumenterede påstande" eller "postulater, som bygger på manglende research", som kan skade klagers hjemmeside.

Bladet har endvidere gjort gældende, at bladet normalt ikke forelægger anmeldelser til udtalelse/godkendelse inden offentliggørelse. Bladet bekendt er der heller ikke andre, der følger en sådan fremgangsmåde. At klager er sur over artiklen, skyldes, at han ikke er enig i indholdet. Dette fremgår klart af det, som klager har fremført over for Pressenævnet, hvor klager forsøger at fremsætte sine egne negative tolkninger af bladets tekst og forsøger at forklare, hvor dygtig klager er, og hvor stor en succes hjemmesiden er. Dette betyder imidlertid ikke, at artiklen derved er i strid med god presseetik, og der er ikke i klagers kritikpunkter påvist nogen overtrædelse af de etiske regler.

Bladet har herudover anført, at artiklen, som det fremgår af teksten, blev til i samarbejde med forskellige personer, som bladet bad se på siden og komme med en mening. Bladet ville oprindeligt have oplyst klager om, hvem disse personer er, selv om klager ikke har krav herpå, men på grund af de fremsatte trusler om erstatning og retsforfølgelse osv. har bladet valgt at lade sine kilder forblive anonyme, idet bladet har anmodet dem om selv at kontakte klager, hvis de ønskede det. Bladet ved ikke, om det er sket. Bladet har tilbudt klager spalteplass til et svar, hvilket han dog har afvist.

Bladet har endvidere anført, at den illustration, bladet bragte i artiklen, er et "klip" af hjemmesidens forside som et naturligt led i anmeldelsen, akkurat som hvis bladet havde bragt et billede af forsiden af en anmeldt bog eller lignende. Det er korrekt, at der på hjemmesiden er en copyrightbestemmelse, som ikke er med i billederne i bladet, men det fremgår klart af artiklen, hvem hjemmesiden tilhører, og billederne bringes i direkte sammenhæng hermed. Alt dette ligger inden for citatretten, og klager kan ikke kræve betaling herfor.

Bladet har endelig anført, at bladet har krævet klager betaling for dennes brug af artiklen på hjemmesiden. Bladets artikel bringes her i sin helhed – oven i købet med klagers kommentarer skrevet hen over. Artiklen blev sat på hjemmesiden, efter at bladet havde meddelt klager, at man havde copyright på materialet, og at bladet ville kræve betaling, hvis klager brugte den. Bladets regning blev da også prompte betalt.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Aage Lundgaard, Ulrik Holmstrup og Ole Askvig.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at nævnet ikke har kompetence til at behandle spørgsmålet om, hvorvidt Modelmagasinet har overtrådt regler om ophavsret i relation til

den påklagede artikel, eller hvorvidt klager har været berettiget til at lægge artiklen ud på sin hjemmeside. Disse spørgsmål henhører under domstolene.

Anmeldelser – heriblandt anmeldelser af hjemmesider – er udtryk for anmelderens subjektive oplevelse, og Pressenævnet kan ikke tage stilling til sådanne forhold.

Nævnet finder derfor ikke grundlag for at kritisere Modelmagasinet i denne sag.

I sag nr. 37/2001

Even og Axel E. Ibsen
mod
Maskin & Materiel Magasinet

afsagde Pressenævnet tirsdag den 26. juni 2001 sålydende

Kendelse:

Even Ibsen & Axel E. Ibsen har klaget til Pressenævnet over en artikel bragt i Maskin & Materiel Magasinet den 16. marts 2001, idet de mener, at god presseskik er tilsidesat.

Af artiklen med overskriften "**Fiat-Hitachi satser helhjertet i Danmark**" fremgår det, at:

"Runge & Sørensen oplever stor bevågenhed fra Fiat-Hitachi, og importøren har åbnet afdeling i Benløse.

Fiat-Hitachi lægger stor vægt på at få en ny start for den italienske fabriks tunge entreprenørmateriel i Danmark, så der er kraftig fokus på Runge & Sørensen som ny importør af Heavy-line produkterne.

– Vi mærker det på den måde, at der allerede har været flere delegationer fra Italien på besøg, og de er meget opmærksomme på, hvordan vi griber opgaven an. Det er selvfølgelig positivt med stor interesse fra leverandøren, men jeg synes næsten, at det er for meget, siger direktør Per Sørensen, Runge & Sørensen.

– Når der er så stor bevågenhed fra den italienske ledelse, hænger det sammen med, at Danmark tilsyneladende er et ret prestigefyldt marked for en højteknologisk virksomhed som Fiat-Hitachi.

– Det er dog også min fornemmelse, at salgsledelsen fra Fiat-Hitachi er ret optaget af at få rettet op på nogle uheldige aftaler, der er indgået af den tidligere importør uden fabrikkens viden. Der er afgivet løfter, som ikke er gængse i branchen, og som efter den tidligere importørs konkurs ikke kan opfyldes, fordi Fiat-Hitachi ikke stod bag forretningsmetoderne, men hvor vi forsøger at samle trådene og i nogle tilfælde kan give kunderne en hjælpende hånd, fortæller Per Sørensen.

En tredje væsentlig årsag til fokuseringen på den nye danske importør er, at Fiat-Hitachi på flere af de europæiske markeder er nr. et på salgslisten for gravemaskiner, mens der i øjeblikket er et stykke til en topplacering i Danmark.

Åbner på Sjælland

Runge & Sørensen har i forbindelse med overtagelsen af Fiat-Hitachis heavy line åbnet afdeling i Benløse ved Ringsted. Fra starten er der 10 medarbejdere i afdelingen, og de har alle arbejdet med Fiat-Hitachis produkter hos den tidligere importør, så de kender både maskiner og kunder på forhånd.

– Der er den største markedsandel for Fiat-Hitachi i det sjællandske område, så det gælder naturligvis for os om at følge op på det, så derfor har det haft stor betydning, at vi kunne åbne med en række medarbejdere, der kender produktet, og vi har allerede leveret de første maskiner.

– Med en beliggenhed i Benløse er vi meget centralt placeret på Sjælland. Det er et værksted med de nødvendige faciliteter, og der ud over har vi servicevogne, som hurtigt

kan komme rundt til kunderne både på Sjælland og i resten af landet, siger Per Sørensen.

Fiat-Hitachis heavy-line gravemaskineprogram omfatter hydrauliske gravemaskiner fra 13 til 46 tons, gummihjulslæssere fra 7,5 til 45 tons og dozere.”

Klagerne har oplyst, at de var henholdsvis salgschef og direktør, dvs. ledelsen i virksomheden Alimas A/S, som var en virksomhed inden for entreprenørmaskinbranchen og havde importen af blandt andet fabrikatet Fiat-Hitachi, som er omhandlet i artiklen. Alimas A/S gik konkurs ultimo år 2000, hvorefter agenturkontrakter pr. automatik ophæves og overgår til andre. Klagerne er i dag ved at opbygge en ny virksomhed fra bunden.

Klagerne har anført, at klagen relaterer sig til det afsnit i artiklen, der har følgende ordlyd: ”Der er afgivet løfter, som ikke er gængse i branchen, og som efter den tidligere importørs konkurs ikke kan opfyldes, fordi Fiat-Hitachi ikke stod bag forretningsmetoderne, men hvor vi forsøger at samle trådene og i nogle tilfælde kan give kunderne en hjælpende hånd, fortæller Per Sørensen”.

Klagerne har anført, at det skrevne ikke er i overensstemmelse med sandheden, og at det er dårlig presseetik, at bladet har trykt så grov en ytring fra en part uden forinden at høre den part, som ytringen er rettet imod og eventuelt på lige fod lade denne komme med en kommentar i bladet.

Klagerne har nærmere anført, at det, der er nævnt i artiklen, er usandt, og at det må formodes, at det ikke kan underbygges med navngivne kilder. Firmaet Runge og Sørensen/Per Sørensen er ikke Fiat-Hitachis repræsentant i Danmark, men er en selvstændig forhandler. Fiat-Hitachi har ikke for vane at fremkomme med den slags udsagn om andre, og klagerne kan heller ikke forestille sig, at de har bedt Per Sørensen om at foretage en sådan handling. Klagerne er bekendt med, at Per Sørensen er utilfreds med, at de parallelimporterer Fiat-Hitachi-maskiner. Dette er almindelige markedsforhold, som ikke altid er behagelige for en eneforhandler, men det er ganske lovmæssigt og berettiger ikke, at han spreder usande og nedsættende rygter om klagerne.

Klagerne har endvidere anført, at der i deres branche findes ca. fem førende blade, som alle kunderne læser. Maskin & Materiel Magasinet er ét af disse. Klagernes branche er præget af, at det er yderst vigtigt, at kunde og sælger kan have tiltro til hinanden, og såvel mange kunder som deres ansatte, finansieringsselskaber m.v. læser bladet. Det er derfor alvorligt for klagerne, når der i artiklen er anvendt stærkt nedladende udtryk som: ”afgivet løfter, som ikke er gængse i branchen” og ”ikke stod bag forretningsmetoderne”.

Klagerne har herudover anført, at en virksomhed består af mennesker, og at dens handlinger udøves af mennesker, uanset om den drives i selskabsform eller personligt. Runge og Sørensen overtog stort set alt personalet fra Alimas, da det gik konkurs, og dette skriver bladet også i artiklen, hvori der også står beskrevet, at det overtagne personale ”kender både maskiner og kunder på forhånd”. Det er derfor åbenbart, at det ikke er personalet i Alimas, som Per Sørensen overtog, som han lader sine udsagn gå ud over, men altså ledelsen, som bestod af klagerne.

Klagerne har endvidere anført, at bladet siden december har vidst, at Even Ibsen var ved at starte en virksomhed, og har vidst, hvordan man kunne komme i kontakt med ham for en kommentar, idet bladet sendes hjem til dennes privatadresse. Herudover er det ikke korrekt, når bladet hævder, at man troede, at klagerne var ude af branchen. Dette fremgår af, at bladet ringede Even Ibsen op lige forinden bladets deadline til december-nummeret. Bladet ønskede at få bekræftet, at det var korrekt, at Alimas' betalingsstandsning var afløst af konkurs, idet man så ville skrive herom, og redaktøren

spurgte om, hvad han ville foretage sig i fremtiden. Even Ibsen fortalte, at han nu ville starte en mindre virksomhed op med salg af fortrinsvis brugte entreprenørmaskiner. Redaktøren spurgte endda, om hans nye virksomhed ikke ville annoncere i hans avis. Even Ibsen er bekendt med, at redaktøren følger med i, hvad hans kolleger i bladbranchen foretager sig, så det kan ikke have gået hans opmærksomhed forbi, at Even Ibsens virksomhed har annonceret en hel del i Jyllands-Postens sektion for entreprenørmateriel. I annoncerne står Even Ibsen nævnt ved navn og mobilnr., så redaktøren kan ikke have troet, at han var ude af branchen.

Klagerne har herudover anført, at redaktøren taler mod bedre vidende, når han over for nævnet oplyser, at "hensigten med at bringe udsagnene er at give Fiat-Hitachi kunderne informationer om deres situation i relation til den nye danske importør". Såvel redaktøren som Per Sørensen ved, at antallet af kunder i Danmark, som ejer en Fiat-Hitachi, begrænser sig til nogle få hundrede, og de har som oven for nævnt selv beskrevet, at det overtagne personale fra Alimas kender kunderne. Både Maskin & Materiel Magasinet og andre fagblade har for adskillige måneder siden skrevet artikler om, hvem der overtog forhandlingen, og herudover har Per Sørensen for flere måneder siden sendt breve til de kunder, som ejer en Fiat-Hitachi, om, hvor de fremover kan henvende sig med service, reservedele m.v. Per Sørensen har fra starten haft kontakt til kunderne – for at oplyse yderligere herom skal man vel promovere sig selv, men ikke have ret til at skrive nedsættende om andre i pressen, uden at de forinden får mulighed for at tage til genmæle.

Bladet har anført, at man mener at have god grund til bladets overbevisning om, at det skrevne er i overensstemmelse med sandheden. De citerede udsagn kommer fra den nuværende danske repræsentant for Fiat-Hitachi – altså højeste autoritative kilde i Danmark vedrørende Fiat-Hitachi forhold. Desuden har bladets research underbygget udsagnet, som af andre kilder er udtrykt i betydeligt skarpere vendinger, men disse er ikke offentliggjort, fordi kilderne ikke ønskede at blive citeret med navns nævnelser. Direktør Per Sørensen har over for redaktionen fastholdt sine udsagn efter at være blevet konfronteret med klagen til Pressenævnet.

Bladet har herudover anført, at den angrebne part i udsagnene er Alimas A/S, som er gået konkurs og som var konkurs på det tidspunkt, hvor artiklen blev udarbejdet. Dermed var der ikke en angreben part at udbede sig kommentarer fra. Som det fremgår af klagen, var agenturkontrakten knyttet til firmaet Alimas A/S og ikke til enkeltpersoner, som bladet i øvrigt havde grund til at tro var ude af branchen, når de var gået konkurs. Hensigten med at bringe udsagnene var at give Fiat-Hitachi kunderne informationer om deres situation i relation til den nye danske importør.

Bladet har endvidere anført, at man ikke kan genkende den beskrivelse af begivenhederne, som Even Ibsen giver over for nævnet. Bladet havde på det pågældende tidspunkt intet kendskab til, at der opstod et nyt firma med identisk ledelse. I det hele taget har bladet overordentlig vanskeligt ved at se sammenhængen mellem det af Even Ibsen over for nævnet anførte og de faktiske forhold.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Jørgen Nørgaard, Bo Maltesen, Kaare R. Skou og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at nævnet ikke har mulighed for at efterprøve rigtigheden af de påklagede udsagn.

Tre medlemmer – Bo Maltesen, Kaare R. Skou og Kirsten Dyregaard – udtaler:

Oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende.

Vi finder, at de beskyldninger, der fremsættes i artiklen, er rettet mod den tidligere ledelse i Alimas A/S. Bladet burde derfor have forelagt beskyldningerne for den tidligere ledelse, inden artiklen blev offentliggjort. Ved at undlade dette har bladet handlet i strid med god presseskik.

Et medlem – Jørgen Nørgaard – udtaler:

De påklagede udsagn i artiklen – at der ”er afgivet løfter, som ikke er gængse i branchen”, og at ”Fiat-Hitachi ikke stod bag forretningsmetoderne” – er holdt i så almindelige vendinger og uden uddybning, at det ikke kan anses for at være en tilsidesættelse af god presseskik, at bladet bragte udsagnene uden at forelægge dem for klagerne.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, og Pressenævnet udtaler sin kritik af Maskin & Materiel Magasinet.

(I medfør af medieansvarslovens § 49 pålagde Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Maskin & Materiel Magasinet at offentliggøre et af nævnet udformet resumé af kendelsen).

I sag nr. 39/2001

K
mod
Horsens Folkeblad

afsagde Pressenævnet onsdag den 15. august 2001 sålydende

Kendelse:

K har klaget til Pressenævnet over en artikel bragt i Horsens Folkeblad den 28. marts 2001, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

Af artiklen bragt i bladet den 28. marts 2001 med overskriften ”**Amtet overhører øboere i lægesag**” fremgår det af en mindre overskrift, at:

”Ny læge på Endelave ansat – øboere ville have en anden.”

Af brødteksten til artiklen fremgår, at:

”ENDELAVE: - Vejle amt har valgt at vende det døde øre til et stort flertal på Endelave, der har ønsket deres tidligere læge genansat. Amtet har nu ansat en helt anden.”

I artiklen hed det:

” – Vi har ansat den bedst kvalificerede, siger vicekontorchef Britta Kastberg fra Vejle Amt.

– Men vi har virkelig ønsket at få vores gamle læge igen, vi var rigtig glade for ham og hans kone. Det er utroligt, at man slet ikke vil lytte til os, siger Anna Marie Søvang, der er beboer på Endelave.

Anna Marie Søvang har stået i spidsen for en underskriftsindsamling, der endte med, at 100 ud af ca. 120 stemmeberettigede på Endelave skrev under på, at de gerne ville have deres ”gamle” læge, Poul Heiselberg, igen.

Sagde selv op

Han var læge på øen frem til oktober sidste år, da han sammen med sin kone forlod Endelave efter en uoverensstemmelse med Horsens Kommune.

Uoverensstemmelsen opstod, da Heiselbergs kone ikke fik den sygeplejestilling, som hun mente kommunen havde stillet hende i udsigt.

Siden har amtet flere gange forsøgt at få stillingen som læge på øen besat, og undervejs har Poul Heiselberg skiftet mening og søgt sin gamle stilling.

Men hverken beboernes appel eller Poul Heiselbergs ansøgning har gjort indtryk på amtet, der i stedet har ansat den 57-årige Lone Wright fra København. Hun har tidligere været vikar på øen og starter i sit nye job den 1. september.

– Hvorfor har I overhørt beboernes ønske?

– Det har vi heller ikke. Vi har informeret beboerne om, at Poul Heiselbergs ansøgning ville blive behandlet seriøst, men vi har valgt at ansætte den bedst kvalificerede, siger Britta Kastberg.

– Heiselberg er tidligere læge på øen, 100 ud af 120 øboere ønsker ham tilbage, gør det ham ikke ekstra kvalificeret?

– Det vil jeg ikke diskutere med dig. I øvrigt søgte Lone Wright jo ikke, da vi i sin tid ansatte Poul Heiselberg.

Men selv om vicekontorchefen i amtet ikke synes, at beboerne er blevet overhørt, så føler de selv, at de er det:

– Folk er oprevet, og vi er både skuffede og kede af det. Det er svært at forstå, hvorfor amtet overhører os, siger Anna Marie Søvang.

Det rumler

Men stikker man en finger i jorden på Endelave, så rumler det med røster om, at bestyrelsen og formanden for beboerforeningen på Endelave ikke er gået helt i takt med beboerne.

Formanden Ole Sørensen har sammen med tre ansatte i amtet siddet i ansættelsespanelet, og ifølge de oplysninger, Folkebladet har, har Ole Sørensen ikke stemt for en gensættelse af Poul Heiselberg.

Og allerede da der var lagt op til underskriftsindsamling, og Ole Sørensen blev spurgt, om det var en god idé, svarede han, at det mente han ikke, de (beboerne) ville bare lide et nederlag.

Omvendt sidder bestyrelsen inde med fortrolige oplysninger om sagen, som ikke kan komme frem, men som måske kunne kaste lys over det hele – og også den side af sagen, der går på, at bestyrelsesformandens kone i dag har den sygeplejestilling, som i sin tid startede hele sagen.

Det har ikke været muligt at få en kommentar fra formand Ole Sørensen, der er bortrejst i denne uge, og beboerforeningens næstformand, Lars Knudsen, ønsker ikke at udtale sig.”

Klageren har oplyst, at han er formand for Endelave Beboerforening og varetager den praktiske kontakt mellem Endelave, Horsens Kommune og Vejle Amt. Han deltog med hensyn til stillingen som læge på øen som observatør uden stemmeret i ansættelsessamtaler, der fandt sted på Amtsgården i Vejle den 16. marts 2001.

Klageren har oplyst, at han ved hjemkomst fra rejse blev konfronteret med to artikler, hvor især den fra onsdag den 28. marts 2001 er af en sådan karakter, at han anmoder Pressenævnet om at vurdere den.

Klageren har anført, at det, der især virker stødende – og er med til at nedsætte klagers agtelse – er udtalelsen i artiklens sidste spalte om, at ”... også den side af sagen, der går på, at bestyrelsesformandens kone i dag har den sygeplejerskestilling, som i sin tid startede sagen”. Der er tale om en grov beskyldning mod såvel Horsens Kommune, der er ansættende myndighed, som mod klager for at have misbrugt ”systemet” for at få ansat sin hustru. Den formulering, som bladet benytter, kan kun opfattes negativt, og klager – og mange andre – opfatter dette som en insinuation om, at klager som formand for Endelave Beboerforening skulle have fået ægtefællen ansat i sygeplejestillingen. Bladet kolporterer løse rygter, og det kan undre så meget mere, at bladet ikke har spurgt Horsens Kommune, inden klagers troværdighed drages i tvivl. Det er klart, at klager må blive inddraget i sagen, når han som Endelaves repræsentant har siddet i ansættelsespanelet som observatør uden stemmeret, men fra at have medvirket i et amtsligt ansættelsesudvalg er der dog et spring til at have fået sin kone anbragt i et kommunalt ansættelsesforhold.

Klageren har yderligere anført, at bladets artikler har haft den konsekvens, at klager på et offentligt møde den 4. april 2001 blev stærkt angrebet på sin hæderlighed, og enkelte mødedeltagere havde mistet tilliden til ham.

Klageren har oplyst, at stillingen som sygeplejerske på Endelave blev opslået i fagtidsskriftet "Sygeplejersken" nr. 40/06 okt. 2000, og at klagers ægtefælle reflekterede på dette ved fremsendelse af ansøgning dateret den 16. oktober 2000. Efter ansættelsessamtalen startede ægtefællen i stillingen den 1. november 2000. Klager har ikke – pr. brev, personligt eller telefonisk – på noget tidspunkt haft kontakt til Horsens Kommune herom. Klager har således hverken lod eller del i den anførte ansættelse, og med bopæl et så lille sted som Endelave (165 beboere) er det dels helt ude af proportioner med sådanne indlæg, dels er det så stærkt sårende, at Pressenævnet bør handle.

Bladet har oplyst, at man i en række artikler har beskrevet et forløb, hvor læge Poul Heiselberg først forlod en stilling som læge på Endelave, dernæst søgte stillingen igen, bakkedes op af en underskriftsindsamling og endte med ikke at få stillingen. I starten af forløbet – i forbindelse med opsigelsen – skrev lægen i et brev til øens beboere, at årsagen til, at han valgte at forlade øen, var, at hans hustru ikke fik en ledig stilling som hjemme-sygeplejerske på øen.

Bladet har oplyst, at den stilling siden er blevet besat med klagers hustru, og at dette var bladets baggrund for at skrive, at det hørte med i billedet, at "bestyrelsesformandens kone i dag har den stilling, som i sin tid startede hele sagen".

Bladet har anført, at man ikke har anklaget Horsens Kommune eller klager for at have misbrugt "systemet". Bladet har ikke engang antydning af dette. Men bladet har forsøgt så sagligt, som det er muligt, at fremdrage de forhold, der har haft indflydelse på sagsforløbet. Det har været svært, fordi ikke alle har villet lægge navn til deres udtalelser, men bladet har i sidste omgang taget udgangspunkt i, at 100 ud af ca. 120 stemmeberettede beboere på øen har skrevet under på, at de gerne ville have Poul Heiselberg tilbage – og at de ansættende myndigheder er gået imod dette massive ønske.

Bladet har afslutningsvis anført, at klager til enhver tid er velkommen til at fremsætte sine synspunkter i bladet.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Finn Rowold, Tage Clausen og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende.

Tre medlemmer – Axel Kierkegaard, Tage Clausen og Kirsten Dyregaard – udtaler:

Vi finder, at det påklagede udsagn om, at klagers ægtefælle er ansat i sygeplejestillingen på Endelave, indgik i en naturlig sammenhæng i bladets dækning af sagen om ansættelse af øens læge.

Det er vor opfattelse, at det ikke af artiklen fremgår, at klager skulle have handlet på en usaglig måde i forbindelse med ansættelsen af øens læge og ægtefællens ansættelse som sygeplejerske. Vi finder, at bladet under disse omstændigheder ikke havde fornøden grund til at indhente en udtalelse fra klager inden offentliggørelsen af artiklen, og at god presseskik derfor ikke er tilsidesat.

Et medlem – Finn Rowold – udtaler:

Jeg finder, at det påklagede udsagn sammenholdt med artiklens øvrige indhold kan virke agtelsesforringende for klager, idet udtalelsen kan opfattes på den måde, at der er en sammenhæng mellem klagers rolle i ansættelsen af øens læge og Horsens Kommunes ansættelse af klagers ægtefælle som sygeplejerske på øen.

Jeg finder, at bladet – uanset at man forgæves havde forsøgt at få klagers kommentar, og uanset at foreningens næstformand ikke ønskede at udtale sig om sagen – burde have forelagt klager udsagnet inden offentliggørelsen af den del af artiklen, der angik sammenhængen mellem ansættelsen af øens læge og klagers ægtefælles ansættelse som sygeplejerske. Jeg finder, at det påklagede udsagn ikke var en så nødvendig del af beskrivelsen af ansættelsen af øens læge, at bladet ud fra en aktualitetsvurdering ikke kunne afvente klagers eventuelle bemærkninger. Jeg finder således, at bladet har handlet i strid med god presseskik, og at Pressenævnet må udtale sin kritik af bladet.

I overensstemmelse med stemmeflertallet udtaler Pressenævnet ikke kritik af bladet.

I sag nr. 43/2001

Borgmester Preben Christensen
mod
Ekstra Bladet

afsagde Pressenævnet onsdag den 21. november 2001 sålydende

Kendelse:

Borgmester Preben Christensen, Brande, har ved advokat Jens Møller klaget over to artikler bragt i Ekstra Bladet den 30. marts og 5. april 2001, idet han mener, at god pressekik er tilsidesat.

Af artiklen bragt den 30. marts 2001 med overskriften ”**BYRÅD I LOMMEN PÅ MØLLE-GIGANT**” fremgik det af en underrubrik, at:

”Jysk kommune godkender egne fejl i sag om ulovlige møller.”

I artiklen hed det:

”Hans Kongelige Højhed, Prins Henrik, blev fuppet til at kaste et royalt skær over seancen, da han for et halvt år siden indviede en vindmøllepark i nærheden af den internationale vindmøllegigant Bonus Energys hovedsæde i Brande i Midtjylland.

Et halvt år senere er mølleprojektet gledet i glansen. I dag risikerer de tre kæmpemøller på hver 100 meters højde at blive blæst omkuld af jura og protester, takket være en uklar lokalplan, som nok bærer kommunens navn, men er født og forfattet hos Bonus Energy. Den midtjyske møllegigant har leveret de tre kæmpemøller til en samlet værdi af 24 mill. kroner.

KÆMPEBRØLER

– Nej, nej, så galt går det ikke. Vi kan udstede en dispensation, så projektet bliver lovliggjort, og det vil ske på førstkommande byrådsmøde, siger Brandes erhvervsvenlige borgmester, Preben Christensen.

Den tidligere fremskridtsmand indrømmer dog, at sagen er en ”kæmpebrøler af en skrivefejl”, fordi lokalplanen rummer to modstridende krav vedrørende afstand til nærmeste nabo. Et sted tales om en afstand på 250 meter, et andet sted står der fem gange møllernes højde, altså 500 meter. En af naboerne, der hidtil forgæves har protesteret, har 302 meter til nærmeste mølle.

Landsforeningen Naboer til Vindmøller har indklaget byrådet for Naturklagenævnet. Formanden Jan Bødker er rystet over sagen:

– Sjældent har jeg oplevet mage til svinsk behandling af borgere. Nu undskylder man sig med en såkaldt skrivefejl, men sandheden er jo, at ingen i hverken kommune eller amt har opdaget fejlen. Jeg tror snarere, der er tale om fuldt overlæg. Og nu prøver man så at redde stumperne. Det er magtmisbrug, så det skriger til himlen, siger Jan Bødker.

– De mennesker, der står bag dette, er kun borgernes vagthunde på papiret. De er hverken deres løn værd eller en stemme værdig.

SKANDALØST

– Byrådet mener, at lokalplanen skal tolkes efter 250-meters reglen, men for at fjerne enhver tvivl laver vi en dispensation, så møllerne kan blive stående. At ændre lokalplanen vil være katastrofalt, siger borgmesteren.

Dét har han ret i. For hvis møllerne skal rives ned, vil Bonus Energy og de tre møllers ejere utvivlsomt pudse en hær af advokater på kommunen, der i forvejen er særdeles stolt af at huse en kendt og agtet eksportvirksomhed som Bonus Energy. Så det kommer næppe på tale.

At det er Bonus Energy, der har forfattet lokalplanens fejlfyldte tekst, bekymrer ikke borgmesteren.

Ekstra Bladet har bedt Bonus Energys administrerende direktør Palle Nørgaard om en uddybning, men han har ingen kommentarer til sagen.

Møllernes nærmeste naboer Laila Krahn og Finn Christiansen kan fra første parket bevidne den kommunale fadæse, der har påført dem en ødelagt udsigt og evindelige støj- og lysgener fra de enorme møllevinger.

– Kommunen har vredet og vendt denne sag for at behage Bonus. Nu vil man så gøre det hele lovligt med en dispensation. Det er ganske enkelt skandaløst, siger Laila Krahn til Ekstra Bladet.”

Af artiklen bragt den 5. april 2001 med overskriften ”**Byråd bluffet**” fremgik det af en underrubrik, at:

”Brandes borgmester vidste, lokalplan bag mølleprojekt var fusket igennem.”

I artiklen hed det:

”– Der kom ingen indsigelser. Alle havde chancen, men ingen havde indvendinger.

Sådan sagde Brandes snakkesalige borgmester, Preben Christensen, da Ekstra Bladet på et pressemøde i sidste uge bad ham skitsere grundlaget for den 24 mill. kroners vindmøllepark, der er kommet i kraftig modvind og måske ender med at blive revet ned.

– En storm i et glas vand. Vi har lavet nogle småfejl, men de vil blive rettet med en dispensation, der gør projektet lovligt, sagde den midtjyske bykonge.

Siden er billedet mildt sagt vendt. I går kunne Ekstra Bladet med kontorchef Peter Balzer, Miljøministeriet, som kilde påvise et fejlagtigt lovgrundlag for de tre kæmpemøller på hver 100 meters højde.

Og i dag kan vi dokumentere, at borgmesteren ikke alene er letsindig i sin omgang med sandheden, men hele tiden har været fuldstændig klar over, at den vedtagne lokalplan for gigantomøllerne er fup og fidus. I realiteten er Ringkøbing Amt og Miljøministeriets Landsplanafdeling – samt ikke mindst møllernes naboer – dermed blevet taget grundigt ved næsen.

VETO FRA AMTET

Af et internt, kommunalt notat, som Ekstra Bladet er i besiddelse af, fremgår således, at lokalplanen er vedtaget på trods af klare meldinger om, at der er for kort afstand til nærmeste naboer 302 meter borte. Desuden har Ringkøbing Amt været nødt til at nedlægge veto undervejs – trods borgmesterens løgn om ”ingen indsigelser”. Ja, efter den officielle indsigelsesperiode på fire uger skar den lokale møllefabrik Bonus Energy sågar projektet ned fra fire til tre møller. Det skete få dage før, lokalplanen på et lukket byrådsmøde

blev vedtaget i huj og hast mellem jule- og nytårsfrokosterne den 29. december 1999.

Og for at det ikke skal være løgn, er det siden prins Henrik-indvielsen i fjor lykkedes at klippe en meter af de tre møllers højde. På papiret altså. Statens Luftfartsvæsen kræver nemlig, at der monteres kraftige, rødt blinkende lys på møller og master på 100 meter og derover. Men da det krav blev luftet af Landsforeningen Naboeer til Vindmøller, skrev Bonus Energy den 12. oktober sidste år en attest på, at møllerne skam blot er 99 meter høje.

Indtil den dato ragede de 100 meter op i luften ifølge alle hidtidige dokumenter fra fabrikken, der også har stået for udformningen af lokalplanens tekst og ordlyd.

KATTEPINE

Da Ekstra Bladet i går kiggede forbi borgmesterkontoret i Brande, sagde den tidligere fremskridtsmand fra chefstolen.

– Vi sidder i en kattepine. Det gør vi sgu. Og derfor vil vi også sende sagen ud i en ny nabohøring på fire uger, før der tages stilling til en dispensation.

– Forleden sagde du, at byrådet var klar med en dispensation den 9. april?

– Jo, men naboerne har jo krav på at blive hørt. Det skal gå demokratisk til, siger Preben Kristensen.”

Artiklen var ledsaget af et billede af klager, hvortil var knyttet følgende tekst:

”En bykonge tegner og fortæller. Brandes borgmester Preben Kristensen har fået mange ridser i sit image på det seneste, men han afviser, at møllesagen kan påføre kommunen et økonomisk tab.”

Klageren har anført, at en række nærmere præciserede udsagn i de indklagede artikler strider mod god presseskik, idet udsagnene indeholder grundløse og ubeføjede ærekrænkende sigtelser og ringeagtstyringer, som der ikke er belæg for i de faktiske forhold.

Med hensyn til overskriften i artiklen af 30. marts 2001 ”Byråd i lommen på møllegigant” har klageren bestridt, at byrådet eller byrådets formand, dvs. klager, er i lommen på vindmøllefabrikken Bonus Energy. Lokalplanen var ikke mangelfuld. Først den efterfølgende mølleopførelse konstituerede et problem. Det er helt sædvanligt, at en kommune i forbindelse med et større projekt anmoder den heri interesserede part om at udarbejde udkast til lokalplan.

Udsagnet om, at ”Hans Kongelige Højhed Prins Henrik blev fuppet til...”, har klageren også bestridt, idet der intet belæg er for, at Prins Henrik skulle være blevet fuppet.

Hvad angår overskriften ”Byråd bluffet” og underoverskriften ”Brandes borgmester vidste, lokalplan bag mølleprojekt var fuset igennem” i artiklen den 5. april 2001, har klager bestridt at skulle have bluffet byrådet eller vidst, at en lokalplan var fuset igennem. Det bestrides i det hele, at lokalplanen skulle være fuset igennem. Det er ukorrekt, at lokalplanen er ulovlig. Hvis dette – som af bladet anført – fremgår af et internt, kommunalt sagsresumé, hvad klagers advokat ikke er bekendt med, er pågældende resumé forkert. Klager har ikke været bekendt med nogen sådan ulovlighed/ugyldighed, og der er heller ikke belæg for, at byrådet er bluffet.

Rigtigheden af udsagnet ”...kan vi dokumentere, at borgmesteren ikke alene er letsindig i sin omgang med sandheden, men hele tiden har været fuldstændig klar over, at den vedtagne lokalplan for gigantmøllerne er fup og fidus” har klager bestridt. Bladet

har oven i købet anført, at man kan dokumentere dette, hvilket imidlertid ingenlunde er sket. Der er tale om særdeles grove beskyldninger, som bladet alene støtter på, at klager skulle have "nedtonet" problemerne og "bagatelliseret" de juridiske aspekter. Klager har hverken nedtonet eller bagatelliseret forholdene, som han tværtimod har erkendt, åbent lagt frem og orienteret pressen om, blandt andet under et pressemøde, hvor bladet var repræsenteret. Bladets journalist har yderligere mødt klager på dennes kontor samt haft telefonisk kontakt med klager om sagen.

Klageren har i relation til udsagnet "I realiteten er Ringkøbing Amt og Miljøministeriets Landsplanafdeling dermed blevet taget grundigt ved næsen" ligeledes bestridt, at det skulle være tilfældet. Klager har anført, at det vil føre for vidt at kommentere det tekniske, men det af bladet anførte kan ingenlunde bære den dragne konklusion om "undvigemanøvre – en regelfortolkning, man altid kan omgøre, hvis manøvren skulle blive afsløret".

Med hensyn til udsagnet "Desuden har Ringkøbing Amt været nødt til at nedlægge veto undervejs – trods borgmesterens løgn om "ingen indsigelser"" har klageren bestridt, at han skulle have løjet om spørgsmålet om indsigelser. Bladets journalist er blevet orienteret om sagen under et pressemøde, hvor den pågældende lokalplan blev udleveret, og der blev redegjort for, at der til det oprindelige lokalplansforslag var fremkommet indsigelser, jf. også lokalplanen side 10, 11 og 12. Der blev herunder orienteret om, at lokalplansforslaget på grund af indsigelse fra Ringkøbing Amt blev ændret til alene at tillade opførelse af tre møller mod oprindeligt tænkt fire møller. Om oplysningen, at bladet over for Pressenævnet har givet udtryk for, at "det er korrekt, at han nævnte Ringkøbing Amts indsigelse", bestrider klager, at dette er meddelt "i stærkt nedtonet form", og der er under alle omstændigheder intet belæg for bladets grove beskyldning om klagers løgn om "ingen indsigelser".

Klageren har afslutningsvis anført, at man på ingen måde vil anfægte bladets ret til at skrive om sagen, herunder om kommunens håndtering af denne. Faktum er, at den vedtagne lokalplan i enhver henseende er lovlige. Brande Kommune har meddelt en byggetilladelse til opførelse af tre vindmøller, og byggetilladelsen er meddelt betinget af, at lokalplanen overholdes. At der efterfølgende er opstået spørgsmål om mølleplaceringen, herunder afstand til naboer, er en anden sag, der passende kan karakteriseres – som bladet gør – som en "relativ banal byggesag".

Bladet har indledningsvis oplyst, at det overordnede udgangspunkt for dets og den lokale presses behandling af vindmøllesagen var tvivl om lokalplanens gyldighed, hvilket den senere udvikling til fulde har bekræftet. Således var Brande byråd den 9. april 2001 indkaldt blandt andet med henblik på "lovliggørelse af lokalplanen i form af en dispensation" – et temmelig overflødig indgreb mod en lokalplan, der ved sin usædvanlige hastevedtagelse i julen 1999 hævdedes at være 100% i orden.

Bladet har videre oplyst, at dets beskrivelse af borgmesterens nedtoning af sagen harmonerer med den lokale avis, Herning Folkeblad, hvor klager åbent erkender kommunens rolle, men også her bagatelliserer problemet med ord som "pinlig fejl" og "bomert".

Bladet har anført, at når en af verdens største vindmøllefabrikanter har formuleret en fejlbehæftet plantekst, der på vitale punkter kolliderer med det gældende vindmøllecirkulære, stiller det åbenbart ekstraordinære krav til en offentlig myndighed. Først lang tid efter sagsbehandling, høring og politisk godkendelse blev Brandes kommunale administration opmærksom på fejlene: maksimumhøjden var forkert angivet i planen (99 meter

i stedet for 100 meter), ligesom naboafstand (fem gange møllehøjde, hvor gældende regler siger fire gange højden) var forkert angivet. Bladet fastholder, at lokalplanen fortsat er mangelfuld, idet den ikke stemmer overens med regelsættet og ikke kan være gældende for de pågældende møller. Når disse graverende fejl ikke desto mindre er gledet upåagtet igennem Brande byråd, tyder det på frit spil for Bonus Energy, der er en af Brandes største virksomheder.

Bladet har samtidig anført, at når Brande byråd finder anledning til at behandle en relativ banal byggesag på mindst to ekstraordinære byrådsmøder, hvor den pågældende møllesag var eneste dagsordenspunkt, må der deri ligge en særlig hensyntagen til bygherre og møllefabrikant. Den ene mødedato lå mellem jul og nytår 1999, og det fremgår tydeligt af korrespondancen mellem Brande Kommune og Bonus Energy, at sagen hastede og skulle være behandlet og godkendt inden årets udgang. Årsagen var ifølge klager, at 31. december 1999 var skæringsdato for nye og lavere garantipriser for køb af mølleproducerede kilowatt-timer. Derfor var det vigtigt for møllejerne at få kommunens officielle godkendelse af de tre nye og højtydende møller til de gamle og langt højere kilowatt-priser inden skæringsdatoen. De relevante dispensationer fra Ringkøbing Amt og Statens Luftfartsvæsen forelå imidlertid ikke inden da, sådan som planloven foreskriver, og der var for kort afstand til naboerne – uanset beregningsmetoden.

Bladet har i den forbindelse bemærket, at når kommunen desuden accepterede, at lokalplanens tekst blev formuleret af Bonus Energy, anser bladet det som sandsynligt, at byrådet ved dets ukritiske godkendelse af lokalplanen har valgt at tilgodese møllelaugets og fabrikantens økonomiske interesser – vel vidende, at lokalplanen var mangelfuld. 10 måneder senere rettes møllehøjden således administrativt fra 100 til 99 meter, uden at kommunen krævede en uvildig verifikationsmåling på sine borgeres vegne. På denne baggrund finder bladet, at udtrykket ”Byråd i lommen på møllegigant” er berettiget.

Vedrørende udsagnet ”Hans Kongelig Højhed, Prins Henrik, blev fuppet...” har bladet anført, at hoffet næppe havde accepteret invitationen, hvis Prins Henrik havde været bekendt med, at de tre møllers placering beroede på en ugyldig lokalplan.

Bladet har med hensyn til overskriften ”Byrådet bluffet” og underoverskriften ”Brandes borgmester vidste, lokalplan bag mølleprojekt var fuset igennem” anført, at det af kommunale mødereferater og et internt sagsresumé udarbejdet til byrådets orientering fremgår med kommunens egne ord, at lokalplanen ikke er lovlig. Bladet beklager, at der – som anført af klagers advokat – åbenbart ikke kan fæstes lid til indholdet. Klager har løbende været bekendt med disse dokumenter og må således have været klar over planens manglende gyldighed. Alligevel er planen sendt gennem byrådet med borgmesterens anbefaling. Da bladets medarbejdere nævnte det resumerende notat ”Orientering af BY...” over for klager den 3. april 2001 svarede han, at ”det notat kendte han udmærket, og det havde været fremlagt for byrådet”. Så enten er byrådet blevet bluffet, eller også er sagen fuset igennem. I hvert fald har kommunen kørt et påfaldende tæt og positivt parløb med Bonus Energy uden at skele meget til naboernes tarv. De nævnte punkter om højde og naboafstand spiller således kun en lille rolle i selve sagsbehandlingen i efteråret 1999. Derimod er det snarere vindmøllelaugets og Bonus Energy’s tidspres, der har haft kommunal prioritet. Da bladet på det omtalte pressemøde spurgte klager, hvorfor man ikke lavede en ny lokalplan, svarede han, at ”så kunne møllerne ikke godkendes efter den gældende bekendtgørelse”. På den baggrund er det bladets opfattelse, at klager og byrådet har handlet mod bedre vidende. Den betydelige juridiske usikkerhed, som påpeges i kommunens egne skrivelser, er med andre ord ikke kommet de berørte borgere til gode.

Bladet har med hensyn til udtalelsen om, at klager ikke alene er letsindig i sin omgang med sandheden, men hele tiden har været fuldstændig klar over, at den vedtagne lokalplan for gigantomøllerne var fup og fidus, anført, at Brande Kommune på et tidligt tidspunkt burde have rettet den omstridte lokalplan, så dens indhold stemte overens med de faktiske forhold. Ifølge kommunens korrespondance blev man bekendt med problemerne tidligt i sagsforløbet (sept.-okt. 1999), men uden at justere planteksten. Forvaltningsmæssigt kan sådanne grove fejl ikke uden videre klares med en dispensation. Den side af sagen blev tydeligvis betragtet som en formalitet, som byrådet senere kunne rette. At ét og samme byråd både sover i timen og siden hen retter sine egne fejl med en dispensation af vidtrækkende konsekvenser, er en indlysende opgave for pressen at berette om. Brande Kommunes henvisning til såkaldte overgangsbestemmelser virker som en søgt forklaring. I så fald har kommunen udvist passivitet ved ikke at holde sig ajour med det gældende vindmøllecirkulære fra juli 1999.

Bladet har samtidig anført, at klageren adskillige gange over for bladet har nedtonet problemerne omkring lokalplanen, som han mente kunne vaskes juridisk ren blandt andet ved hjælp af en dispensation. I kraft af sit nære kendskab til den pågældende sag, som han har fulgt tæt ved blandt andet at deltage i møder med møllelauget og Bonus Energy, har klager således været bekendt med lokalplanens ømme punkter. Bladets formulering berettiges af, at klager siden over for bladets journalist har bagatelliseret de juridiske aspekter.

Hvad angår udsagnet "I realiteten er Ringkøbing Amt og Miljøministeriets Landsplanafdeling dermed blevet taget grundigt ved næsen", har bladet anført, at formuleringen tager afsæt i det såkaldte vindmøllecirkulære fra 1. juli 1999, der udstikker klare regler for elproducerende vindmøller. Under sagen har Brande Kommune imidlertid henholdt sig til en overgangsordning, idet sagens ansøgninger er indsendt før 13. marts 1999. Disse overgangsordninger omfatter imidlertid ikke afstandskriterier, men alene behovet for såkaldte VVM-målinger. Når kommunen alligevel påberåber sig overgangsordningen, anser bladet det som en undvigemanøvre – en regelfortolkning, man altid kan omgøre, hvis manøvre skulle blive afsløret.

Bladet har vedrørende udsagnet "Desuden har Ringkøbing Amt været nødt til at nedlægge veto undervejs – trods borgmesterens løgn om "ingen indsigelser"" anført, at grundlaget herfor var flere samtaler med klager, hvori han forsøgte at tage luften ud af sagen. Det er korrekt, at klager nævnte amtets indsigelse, men dette skete i en stærkt nedtonet form. At der i realiteten var tale om et regulært veto fra amtet, fremgik på intet tidspunkt. Udtrykket om amtets veto er et citat fra redegørelsen til Brande byråd. Der er ganske rigtigt omtalt indsigelser bagest i lokalplanen, men de stammede fra planens start. At der på det pågældende tidspunkt verserede uafklarede klagesager, afviste borgmesteren over for bladet.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Aage Lundgaard, Ulrik Holmstrup og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Det fremgår endvidere, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at klager ikke har anmodet om nævnets stil-

lingtagen til spørgsmålet om forudgående forelæggelse for klager af de påklagede artikler. Nævnet tager derfor ikke stilling til, hvorvidt – i hvert fald – visse udsagn i forvejen burde være forelagt klager.

Nævnet bemærker videre, at det på baggrund af sagens oplysninger må lægges til grund, at klager forinden lokalplanens vedtagelse den 29. december 1999 var bekendt med, at Bonus Energy over for kommunen havde gjort opmærksom på, at man ikke ville kunne overholde kravet i § 7.6, punkt 3, i lokalplanen om afstand på minimum 5 multipliceret totalhøjde til opholdsareal.

Det er nævnets opfattelse, at folkevalgte politikere, blandt andet som et led i vælgerens kontrol, i højere grad end personer i almindelighed må tåle kritiske udtalelser og angreb, og at der i forbindelse hermed – og i den politiske debat i øvrigt – består et frisprog, der rækker videre end i mange andre tilfælde. Under henvisning hertil finder nævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at udtale kritik af bladets offentliggørelse af de påklagede udsagn.

Med hensyn til udsagnet ”Desuden har Ringkøbing Amt været nødt til at nedlægge veto undervejs – trods borgmesterens løgn om ”ingen indsigelser”” finder nævnet at kunne lægge til grund, at klager på pressemødet orienterede om de indsigelser, der var indkommet, herunder indsigelsen fra Ringkøbing Amt, hvilket bladet, for så vidt angår sidstnævnte indsigelse, også har erkendt. Disse indsigelser fremgik tillige af lokalplanen, som blev udleveret til bladet. Nævnet finder, at der ikke er belæg for dette udsagn, og bladet har derfor handlet i strid med god presseskik. Nævnet udtaler i den anledning sin kritik.

(I medfør af medieansvarslovens § 49 pålagde Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Ekstra Bladet at offentliggøre et af nævnet udformet resumé af kendelsen).

I sag nr. 47/2001

K
mod
Danmarks Radio

afsagde Pressenævnet onsdag den 16. januar 2002 sålydende

Kendelse:

K har ved advokat Hans Boserup klaget til Pressenævnet over en udsendelse sendt i DR den 24. januar 2001 med senere genudsendelser, senest den 30. januar 2001, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

Udsendelsen var en del af udsendelsesrækken "Historier fra en politistation" og havde undertitlen "Hvor må jeg være?". Sekvenserne, der har relevans for denne klage, indledes med, at en person, der ikke er klager, henvender sig i receptionen på politistationen på Hovedbanegården. Personens pas undersøges af politiet.

Politimand 1: "Han kan være fra Kosovo. Men det, der undrer mig, det er, at det er russiske bogstaver. Det synes jeg...gamle serberpas. Jeg kan sgu' ikke huske det. Men der er ikke nogen af de der gutter, der ikke forstår tysk.

Politimand 2: Sprechen Sie Deutch? Ah, asyl, asul."

Derefter klippes til andre personers historier, hvorefter der på ny klippes til klager, der står i receptionen.

Politimand: "Have you been in Denmark before?

Klager: No. Never in Denmark before.

Politimand: Please look at me when I ask you. Have you been in Denmark before?

Klager: No.

Politimand: You look familiar, that's why. You look familiar, I think I have seen you before, down in Strøget.

Klager: No, no, no."

Derefter vises billeder af politibetjente, der gennemser et mindre hæfte.

Politimand 1: "En dividendebog fra lokalbrugsen.

Politimand 2: Please ask him, where he is from".

Derefter vender klager sig til den ovennævnte person og taler til ham. Personen svarer klager, der oversætter til politiet. Klager siger, idet han først peger på sig selv og bagefter vender sig mod den anden person:

Klager: "I am Albanian – Montenegro."

Derefter klippes til to politibetjente, der taler sammen over en skranke.

Politimand 2: "Montenegro, det er jo noget specielt.
Politimand 1: Nej. Montenegro og Serbien. Det er rest-Jugoslavien.
Politimand 2: Jeg tror, det er en militærbog. Det ligner de gamle serberpas.
Politimand 1: Det ligner et gammelt albanerpas... jo, den der ørn, der er på.
Politimand 2: Men han kunne jo også være ....
Politimand 1: Ja, han kunne også være kosovo-albaner.
Politimand 2: Det var nu ikke lige det, jeg ville sige...."

Klager sætter sig på en bænk ved siden af den anden person og kigger – ligesom denne – på en lyserød blanket. Derefter klippes til de andre historier, hvorefter der klippes tilbage til klager, der nu står ved en anden skranke. To politibetjente kigger i klagers pung, papirer m.v.

Politimand 1: "Empty your pockets.
Klager: My uncle from Germany came to visit me and bring me some...shampoo.
Politimand 2: So, you have a nice uncle, then. And he gave you Danish money as well?
Klager: No – in Denmark.
Politimand 1: Take of your belt.
Politimand 2: Dantex – lyder det ikke på en eller anden mærkelig måde dansk?
Politimand 1: Chokerende dansk. Har vi ikke et eller andet med prismærker på, så er vi kanonheldige....
Politimand 2: Eller vores eksport omkring tøjmarkedet er blevet forbedret.
Politimand 1: Vi er helt enige om, at det her, det er købt i Tyskland.
Politimand 2: Ein bischen, jah.
Politimand 1: Men de sidste 14 dage, der har de jo forsøgt at komme ind igennem – der er de jo braget over grænsen, de der albanere, jo.
Politimand 2: Men det hænger jo nok sammen med, at onkel her er jo kommet med en helt ny pung – selvfølgelig købt i Tyskland sammen med alle de andre varer. Til Ungarn. Og så kommer Tjekkoslovakiet ind i det, ikke. Forstår du dansk?
Politimand 1: Hov, prismærkerne har vi fjernet fra alt, hvad vi har. Vi er altså klar over, hvordan og hvorledes tingene hænger sammen.
Politimand 2: Du er kommet med hele den her taske fyldt med varer og tøj....
Politimand 1: Hvorhen til?
Politimand 2: Ungarn.
Politimand 1: Jamen, Ungarn er jo et sikkert land.
Politimand 2: Det må vi sige ja.
Politimand 1: Jamen, hvis han fastholder den forklaring, så er der ikke så meget i det.
Politimand 2: Your name? Your family name, what is that?
Klager: T..
Politimand 2: T., det er jo en russisk jager."

Imens undersøger en politibetjent indholdet af klagers taske og tager en række genstande op fra tasken. Den anden person fra receptionen bliver ledt ind i det samme lokale, hvor klager befinder sig. Denne person bliver underkastet den samme undersøgelsesproces som klager.

Derefter klippes til andre historier, hvorefter et kort klip viser klager og den anden person blive ført ud af stationen. Senere i programmet vises der længere sekvenser, hvor den anden person bliver interviewet af en politibetjent. Interviewet sker ved hjælp af tolk. Den anden person bliver bl.a. spurgt om, hvorfor han søger asyl i Danmark.

Klageren har anført, at man af udsendelsen får det indtryk, at klager er kriminel og har et kriminelt ærinde i Danmark. Klager har aldrig haft kontakt med politiet og er i et meget vellykket integrationsforløb. Han har hos både danskere og andre indvandrere mødt den reaktion, at han havde været indblandet i kriminalitet, hvilket indtryk de havde fået af tv-udsendelsen. På det menneskelige plan er der konkret tilføjet klager alvorlige krænkelse, og indtrykket af ham er subjektivt af mange blevet oplevet som et portræt af en kriminel. Både på grund af de konkrete klip og på grund af den kontekst, som klippene var indsat i. Klagers tilværelse i Danmark er som følge heraf blevet gjort vanskeligere. Denne virkning kunne være undgået på flere måder, herunder ved en gennemgang af den færdigredigerede udsendelse med de optrædende, men også på andre måder. Den fulgte procedure må anses for uforsvarlig og erstatningspådragende.

Klageren har videre anført, at da klager ved ankomsten blev interviewet af politiet, blev han af politiet oplyst om, at alt, hvad han sagde, blev mellem ham og politiet. Dette løfte har tv-udsendelsen været med til at krænke.

Klageren har i den forbindelse bestridt, at han har givet samtykke til optagelse og udsendelse, ligesom klager har bestridt, at han var helt indforstået med at blive filmet. Det bestrides endvidere, at klager har fået oplyst, at optagelserne ville blive vist i DR to år efter.

Klageren har yderligere anført, at han som traumatiseret asylansøger har været i en særlig situation og dermed i en tilstand, hvor man ikke kan indgå juridiske aftaler med ham. Det er muligt, at kameraholdet ikke har været opmærksom på, at konsekvenser af retshandlinger, såsom tilbud, løfte og accept, var helt uden for klagers rækkevidde, men lægeerklæringer vil i klagers tilfælde kunne gøre dette ret klart. En flygtning rækker – i den situation, som klager befandt sig i – ikke hånden afværgende ud mod kameraoptagelser, der foregår på en politistation.

Klageren har desuden oplyst, at det ikke af udsendelsen fremgår, at den er optaget for to år siden, ligesom det ikke fremgår, at den klart ikke drejer sig om kriminalitet. Dette forhold bevirker, at mange, der har set udsendelsen, har været af den opfattelse, at klippene fra politistationen var optaget for nylig, og at klager umiddelbart før fremvisningen i fjernsynet har været indblandet i kriminalitet eller i hvert fald sigtet for kriminalitet. Klager har i øvrigt bestridt, at indslaget kan anses for uredigeret. De viste sekvenser må anses for udvalgt blandt mange, og indplaceringen i sammenhæng beror på et valg.

Klageren har endelig anført, at han fortsat har betydelige ubehageligheder på grund af tv-optagelsen. I udsendelsen indgår blandt andet en sekvens, hvor klager taler med en flygtning fra Montenegro. Samtalen foregår på serbokroatisk, og den omstændighed, at klager taler "fjendens" sprog, har skabt mistillid til ham i kosovo-albanske kredse.

DR har oplyst, at klager var fuldt indforstået med at blive filmet. Ved ankomsten sad klager på en bænk og ventede på, at der var lejlighed til at tale med politiet. Tilrettelæggeren Lars Engels henvendte sig og forklarede om programmets idé, formål og tilblivelsesproces. Han oplyste samtidig, at udsendelserne ville blive udsendt i DR ca. 2 år efter optagelserne. Klager samtykkede på det grundlag til, at DR kunne optage det, der passerede, og anvende optagelserne i den efterfølgende udsendelse. Der har ikke været rettet

efterfølgende henvendelse til klager, som derfor ikke har set udsendelsen, inden den blev udsendt. Det er i overensstemmelse med fast praksis for alle medier, herunder DR, at de medvirkende ikke ser de indslag, de medvirker i, forinden udsendelsen. Er der givet accept, er selve klipningen en del af DR's redigeringsret. Klager blev fuldt ud informeret om optagelserne, med formålet med udsendelserne og med det omtrentlige sendetidspunkt. Det er ikke i strid med god presseskik, at klager ikke har vidst, hvilke af optagelserne der indgik i den færdigredigerede udsendelse.

DR har videre oplyst, at der under afhøringen – ud over DR's tilrettelægger – var et tomands kamerahold fra DR til stede. Kameraholdet benyttede et udstyr, som det for klager har været umuligt at overse. Som det fremgår af de offentliggjorte optagelser, har kameraholdet været meget tæt på klager. Det fremgår også af optagelserne, at klager ikke på noget tidspunkt spørger til kameraholdet eller protesterer mod optagelserne, f.eks. med en afværgende hånd, der jo er et internationalt tegn på, at man ønsker at stoppe en filmoptagelse.

DR har anført, at udsendelsen giver et klart indtryk af klagers tilstand, og det svarer meget dårligt til det i klagen fremførte. Det objektive forhold, at klager er asylansøger, betyder ikke, at han ikke kan give et samtykke til at medvirke i en tv-udsendelse. Dette ville også svare meget dårligt til den praksis, som følges i dansk presse, hvor asylansøgere jævnligt medvirker i artikler og indslag i de elektroniske medier. En meget stor del af de mennesker, der portrætteres i serien "Historier fra en politistation", er mennesker, der er i en udsat situation. Ca. 50% af de adspurgte personer gav afslag på at medvirke. Med samme procentandel afviste asylansøgere at medvirke. Klager afviste imidlertid ikke at deltage.

DR har i den forbindelse anført, at klager ved ankomsten fremstod sammenhængende og demonstrerede gennem samtalen, at han var i stand til at forstå, hvad han blev anmodet om, ligesom han kendte til programmets formål og udsendelsestidspunkt. Samtykket blev således givet forudgående på gyldigt grundlag og er ikke efterfølgende trukket tilbage. Klager har heller ikke efterfølgende rettet henvendelse til tilrettelægger Lars Engels eller andre i DR og meddelt, at han ikke længere ønskede at medvirke i udsendelsen. Efter at han har opnået asyl, har han heller ikke rettet henvendelse.

DR har med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt udsendelsen efterlader det indtryk, at klager er kriminel, anført, at sekvenserne konkret må ses i lyset af formålet med programmet, som er at portrættere en vigtig og sædvanligvis utilgængelig del af Danmark og i den forbindelse rejse en debat om samfundets marginaliserede. Det fremgår klart, at der er tale om en asylansøger, der netop er ankommet, og som vil søge asyl. I den sammenhæng er det helt relevant at vise, hvordan der tales til en asylansøger. Samtalen er ikke redigeret og/eller krydsklipet.

DR har videre anført, at der ikke fra redaktørens side er sket kommentering af forløbet. Det er således op til seeren at tolke det, der sker, herunder om politiets talemåde er "passende", eller om den – som hævdet af klager – er insinuerende. Et pålæg om efterfølgende udredigering ville derfor forhindre formålet med udsendelsen og modarbejde den form for dokumentarisme, som tilrettelægger Lars Engels er kendt og respekteret for.

DR har endelig anført, at DR selvsagt ingen grund har til at forbinde klager med nogen form for kriminalitet eller betvivle klagers asylmotiver. Det gør indslaget heller ikke. Indslaget gengiver "uredigeret", dvs. uden kommentarer eller tolkning, den samtale, klager havde med politiet. Det er netop det, der er formålet med dokumentarprogrammer som det påklagede.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Aage Lundgaard, Tage Clausen og Ole Askvig.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at de personer, der medvirker i optagelser til programmer af den her påklagede art, ofte befinder sig i situationer, der kan virke krænkende for dem ved senere offentliggørelse i tv. Det er nævnets opfattelse, at der derfor i disse tilfælde bør stilles store krav til dokumentationen for, at de pågældende har samtykket i optagelserne, og at de pågældende har forstået rækkevidden af dette samtykke.

Nævnet finder det betænkeligt, at der i den konkrete sag ikke er indhentet et skriftligt samtykke fra klager til at medvirke i optagelserne under dennes ophold på politistationen. Ud fra de foreliggende oplysninger finder nævnet imidlertid at måtte lægge til grund, at klager over for Danmarks Radio har afgivet det fornødne samtykke. Nævnet har herved også bemærket, at det i de bragte sekvenser fra klagers side ikke på nogen måde tilkendegives, at han ikke ønskede at medvirke. Nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af Danmarks Radio på dette punkt.

Nævnet finder, at Danmarks Radio derudover i forbindelse med de bragte sekvenser på en tydeligere måde end sket burde have markeret, at klager ved sin henvendelse på politistationen søgte asyl, og at han ikke blev afhørt i forbindelse med et kriminelt forhold. Nævnet finder imidlertid, også henset til sammenhængen med optagelserne af den anden asylansøger, ikke tilstrækkeligt grundlag for at udtale kritik af Danmarks Radio på dette punkt.

I sag nr. 50/2001

Nakskov Politiklub
mod
Ekstra Bladet

afsagde Pressenævnet onsdag den 12. september 2001 sålydende

Kendelse:

Nakskov Politiklub har v. advokat Knud Bjørn Eriksen klaget til Pressenævnet over en artikel bragt i Ekstra Bladet den 4. april 2001, idet man mener, at god presseskik er tilsidesat.

Pressenævnets formand afviste ved kendelse af 22. maj 2001 sagen i medfør af medieansvarslovens § 43, stk. 3, idet nævnet lagde til grund, at nævnet først den 3. maj 2001 havde modtaget klagebrevet dateret den 2. maj 2001, hvorved klagefristen var overskredet. Pressenævnet havde imidlertid ved en beklagelig ekspeditionsfejl overset en telefax af klageskrivelsen modtaget i nævnet den 2. maj 2001, hvorved klagefristen var overholdt. Pressenævnet meddelte derfor i breve af 25. maj 2001 klager og indklagede, at nævnet ville genoptage sagen.

Af artiklen med overskriften "**HÅNER FORÆLDRE EFTER DATTERS SELVMORD**" fremgår det af en mindre overskrift, at:

" – Betjentene fra Nakskov opførte sig som rene sadister, da de skulle overbringe nyheden om min venindes tragiske død, fortæller tv-journalist."

I artiklen hed det:

" – Betjentene gik simpelthen i detaljer, da de overbragte forældrene meddelelsen om datterens selvmord. Hvorfor skal man fortælle om kød, der hænger i laser – eller knogler, der er faldet fra hinanden?"

I to år har tv-journalist Margit Knoblauch forsøgt at bearbejde de uhyggelige oplevelser i forbindelse med sin bedste venindes selvmord.

Først nu er hun klar til at fortælle historien om byrådspolitikeren Anne-Sofie Rubæk, der efter et års forsvinden fra sin bopæl på Lolland i foråret 1999 blev fundet hængt i Rold skov.

– For nylig læste jeg historien i Ekstra Bladet om den kvindelige betjent, der efter mobning fra mandlige kolleger i Nakskov nu er havnet på et psykiatrisk hospital. Der må være noget rivende galt på den politistation, siger Margit Knoblauch og fortsætter:

FUNDET DØD

– Min bedste veninde Anne-Sofie Rubæk havde været væk i mere end et år, da jeg en dag i 1999 blev ringet op af politiet i Hjørring. De havde fundet hende død – og ville have liget identificeret. Efter jeg havde gjort det, ringede jeg til politiet i Nakskov og bad om at få lov til at være ved Anne-Sofies forældres side, når de fik den tragiske besked. Bortset fra, at betjentene var sure over, jeg havde fået meddelelsen før dem, lovede de at opfylde mit ønske, fortæller den 47-årige kvinde.

Hun blev dog hurtigt klogere.

NARRET

– Jeg havde aftalt at mødes med politiet på en rasteplads forud for besøget hos forældrene, der bor ved Sakskøbing. Politiet dukkede da også op. Men kom fra den forkerte side. De havde taget røven på mig og havde allerede været hos den hårdt ramte familie, siger tv-journalisten, der blev så gal, at hun smækkede patruljevognens dør i hovedet på en af betjentene.

Endnu mere vred og chokeret blev hun, da hun lidt senere opsøgte Anne-Sofie Rubæks dybt ulykkelige forældre.

FORÆLDRE STOD OG SKREG

– Politifolkene havde simpelthen opført sig som rene sadister. I detaljer havde de udpenslet, hvordan datterens lig så ud. De talte om kød, der hang i trevler, og knogler, der var gået fra hinanden. Forældrene stod og skreg i hver sin ende af huset. Fuldstændig opløst i gråd, fortæller Margit Knoblauch til Ekstra Bladet.

Hun har brugt meget tid på at finde ud af, hvorfor betjentene udviste så ringe respekt for to i forvejen hårdt ramte mennesker.

– Jeg er sikker på, det handler om, at de ville sætte mig på plads. De var vrede over, at jeg havde fået besked om min venindes død før dem. Og i stedet for at vise menneskelige hensyn opførte de sig som små forkælede drenge. Desuden brød Nakskov Politi sig ikke om, at familien på grund af politiets dårlige behandling havde valgt dem fra – og i stedet henvendt sig til Rigspolitiets Eftersøgningstjeneste. Men det retfærdiggør selvfølgelig på ingen måde den katastrofalt nedladende behandling, Anne-Sofies forældre har fået. Jeg er stadig rystet, understreger tv-journalisten.

HVORFOR

To år efter datterens død har forældrene Lissie og Anders Rubæk det fortsat så dårligt psykisk, at de ikke magter at tale offentligt om tragedien og det efterfølgende savn.

De har aldrig fået svar på, hvorfor Anne-Sofie valgte at tage sit liv. Den 29-årige medie-økonom med en kort karriere som kommunalpolitiker hos Venstre i Maribo byråd efterlod ikke noget afskedsbrev.

Nakskovs politimester Poul Erik Schütts eneste kommentar: – De implicerede kan bare klage.”

Artiklen var ledsaget af et billede af afdøde og et billede af afdødes bedste veninde. Billedet af afdøde havde følgende undertekst:

”Anne-Sofie Rubæk – forældrene modtog meddelelsen om hendes tragiske død fra to ubetænksomme politibetjente.”

Billedet af afdødes veninde havde følgende undertekst:

”Jeg er fortsat rystet over den oplevelse, jeg havde med Nakskov Politi i forbindelse med min bedste venindes selvmord, siger tv-journalisten Margit Knoblauch.”

Klageren har anført, at såvel artiklens indhold som indklagedes samlede adfærd i forbindelse med offentliggørelsen er i strid med god presseskik.

Klageren har nærmere anført, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information, og så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger,

der gives, er korrekte. Det er ikke sket i dette tilfælde. Artiklens overskrifter er ikke i overensstemmelse med virkeligheden. Det er derimod klagers opfattelse, at forældrene fik meddelelsen om deres datters selvmord overbragt på en sober og skånsom måde.

Klageren har i den forbindelse oplyst, at faderen til den afdøde kvinde dagen efter offentliggørelsen af artiklen henvendte sig til Politimesteren i Nakskov og over for ham tilkendegav, at forældrene var godt tilfredse med den behandling, de havde fået af politiet, både i forbindelse med underretningen om datterens død og med sagsbehandlingen i øvrigt.

Klageren har yderligere oplyst, at faderen til afdøde kort før artiklens fremkomst blev kontaktet af journalist Margit Knoblauch, som ønskede, at han og hustruen skulle lade sig interviewe af indklagede. Dette afviste forældrene. De var ifølge klager ikke af de mødende betjente blevet hånet ved underretningen og bad tværtimod politimesteren om råd om, hvordan det var muligt at klage over bladets handlemåde.

Klageren gør endvidere gældende, at bladet har forsømt at udvise kritik over for nyhedskilden, idet det ikke nævnes i artiklen, at den tv-journalist, Margit Knoblauch, der i artiklen fortæller, at hun er rystet over sine oplevelser med Nakskov politi, på tidspunktet for underretningen om selvmordet var ansat på det indklagede dagblad.

Klageren har samtidig anført, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforningende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Dette har bladet forsømt. Bladets politi-kritiske oplysninger stammer fra en person, der ikke var tilstede, da politiet overbragte forældrene meddelelsen om dødsfaldet. I en sådan situation må et dagblad, der vil udøve seriøs samfundskritik, vise særlig omhu med hensyn til at få bekræftet oplysningernes rigtighed. Klager påpeger i den forbindelse, at afdødes forældre ikke har klaget over politiets adfærd.

Vedrørende bladets påberåbelse af pkt. B.3. i de presseetiske regler, hvorefter pårørende til ofre skal vises størst mulige hensyn, har klageren anført, at hvis bladet virkelig havde et ønske om at vide præcist, hvordan oplysningen blev overbragt, burde de pågældende journalister have kontaktet forældrene. Størst muligt hensyn ville i den foreliggende situation have indebåret, at bladet havde kontaktet forældrene for at høre, om de overhovedet ønskede omtale af sagen, og for at sikre sig, at omtalen, herunder af politiet, var korrekt.

Klageren har endelig henvist til pkt. B.2. i de vejledende regler for god presseskik, hvorefter selvmord eller selvmordsforsøg ikke bør omtales, medmindre klar almen interesse kræver eller begrundes offentlig omtale. Omtalen bør i givet fald være så skånsom som mulig.

Klager har anmodet om, at Pressenævnet pålægger bladet at offentliggøre nævnets kendelse i henhold til medieansvarslovens § 49.

Bladet har anført, at tv-journalist Margit Knoblauch er kilde til oplysningerne om, at betjente fra Nakskov politi opførte sig meget uheldigt, da de overbragte forældreparret meddelelsen om, at deres datter havde begået selvmord. Bladet har efter klagens indgivelse til Pressenævnet kontaktet Margit Knoblauch, som fastholder den forklaring, der fremgår af den indklagede artikel, og tilskriver forældrenes undladelse af at klage over politiet med, at de fortsat skal leve i lokalsamfundet og derfor ikke ønsker at lægge sig ud med den lokale politimyndighed.

Bladet har yderligere anført, at artiklens forfattere i forbindelse med artiklens tilblivelse havde til hensigt at kontakte forældrene til afdøde, men afstod derfra, da Margit

Knoblauch bad dem undlade at kontakte forældrene, idet de fortsat var meget mærkede af tabet. I stedet kontaktede Margit Knoblauch forældrene, og hun fastholdt efterfølgende, at hændelsen var af en sådan karakter, at offentligheden burde kende til den.

Særligt vedrørende beslutningen om ikke at kontrollere oplysningerne hos forældrene har bladet henvist til, at god presseskik foreskriver, at pårørende til ofre skal vises det størst mulige hensyn. Reglerne kolliderer i det pågældende tilfælde, og bladet har valgt at lægge størst vægt på hensynet til de efterladte.

Bladet har derudover oplyst, at dets medarbejdere var i kontakt med Nakskovs politimester for at få hans kommentar til artiklen. Hans kommentar, der var meget knap, er gengivet i artiklen. Politimesteren har gennem længere tid opført sig fornærmet over for bladet, og det skyldes, at bladet har bragt en række artikler, der har afsløret opsigtsvækkende tilstande på politigården. Det er således politimesterens eget valg, at der ikke i artiklen bringes flere oplysninger fra ordensmagten.

Bladet har endvidere anført, at klagen i det hele bygger på tredjehånds-oplysninger, idet der er tale om advokatens opfattelse af, hvad politimesteren har fortalt ham om sin samtale med afdødes fader. Klagers advokat påtager sig således at optræde som vidne vedrørende forhold, som han ikke kan have nogen som helst viden om. Der er efter bladets opfattelse tale om vidneudsagn, der aldrig ville blive accepteret i en retssal og derfor heller ikke bør blive det i Pressenævnet.

Bladet har i samme forbindelse anført, at eftersom afdødes far ikke har klaget til Pressenævnet, burde klagers advokat – dersom man ville bruge faderen til støtte for sin klage – have sikret sig en udtalelse fra ham inden klagefristens udløb. Den omstændighed, at en sådan udtalelse ikke er indhentet, svækker ifølge bladet klagen i en sådan grad, at den bør afvises.

Afslutningsvis har bladet anført, at klagers påstand om, at Margit Knoblauch skulle have været journalist på Ekstra Bladet er usand, og endnu et udtryk for, at klagers advokat løber med sladder.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Jørgen Nørgaard, Aage Lundgaard, Kaare R, Skou og Ole Askvig.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet skal indledningsvis bemærke, at nævnet ikke har kendskab til – ud over det af parterne anførte – hvorledes afdødes forældre stiller sig til artiklen.

Det fremgår af de vejledende presseetiske regler, at massemedierne har til opgave at bringe korrekt information, og så langt det er muligt bør kontrollere, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Endvidere fremgår det, at kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, samt at oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferrigende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende.

Artiklen baserer sig på et forældrepars konkrete oplevelse i forbindelse med, at to bortjente fra Nakskov politi overbragte dem meddelelse om deres datters selvmord. Forældrene er ikke selv kilde til oplysningerne om politiets påståede upassende opførsel, idet disse stammer fra en tredjeperson, der ikke overværede underretningen af forældrene, men som efterfølgende har talt med dem.

Pressenævnet finder på den baggrund, at bladet forud for offentliggørelsen af de meget alvorlige beskyldninger burde have kontaktet forældrene for at få bekræftet oplys-

ningerne om politiets upassende opførsel. Ved at undlade dette har bladet handlet i strid med god presseskik, og nævnet udtaler sin kritik. Nævnet bemærker i den forbindelse, at bladets forelæggelse af oplysningerne for Politimesteren i Nakskov ikke kan fritage bladet for at søge oplysningerne bekræftet hos forældrene.

(I medfør af medieansvarslovens § 49 pålagde Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Ekstra Bladet at offentliggøre et af nævnet udformet resumé af kendelsen).

I sag nr. 54/2001

Karin Schmidt og Kristian Lund
mod
Ekstra Bladet

afsagde Pressenævnet onsdag den 15. august 2001 sålydende

Kendelse:

Karin Schmidt, journalistpraktikant på B.T., og Kristian Lund, ansvarshavende redaktør på B.T., har ved advokat Henrik Dahl klaget til Pressenævnet over en artikel bragt i Ekstra Bladet den 27. april 2001, idet de mener, at god presseskik er tilsidesat.

Af artiklen med overskriften "**B.T. BYTTER MED SEX**" fremgår, at:

"Ugebladet i Hørsholm beretter om en nyskabelse i morgenavisen B.T.'s såkaldte journalistik. Det er bestyrelsen i Klub 2980, som i et indlæg oplyser, at B.T.-journalist Karin Schmidt ved et besøg i klubben blev afvist. Bestyrelsen for drengeklubben ville ikke tale med hende og bad hende forsvinde.

Men "i sin iver efter at få en sensationshistorie og kaste mudder på indvandrere i Danmark" tilbød hun en af drengene sex for at få et interview:

"Ud på toilettet, du får noget, jeg får noget..!"

Vi har fire-fem vidner på, at dette er hændt, skriver bestyrelsen. Den er ophidset over, at hun i sin avis påstår det modsatte: At drengene tilbød hende sex.

...

Nu synes vi ærlig talt, at chefredaktør Kristian Lund presser sine unge medarbejdere for hårdt. Det er forståeligt, at han er desperat over B.T.'s mangel på nyheder og tomme kasse. Men ligefrem tvinge sine folk til at prostituere sig for et sølle interview – det er for vildt. Hvad siger bestyrelsen i Det Berlingske Hus? Hvor langt vil den gå for at skaffe penge til sine grådige, norske ejere?"

Artiklen er ledsaget af et billede af journalistpraktikant Karin Schmidt med følgende undertekst:

"B.T.-journalist Karin Schmidt – har en brutal arbejdsgiver."

Den 28. april 2001 bragte bladet på side 2 en artikel med overskriften: "**B.T. BYTTER IKKE MED SEX.**"

I artiklen hed det:

"Der var telefon til side 2 i går. B.T.'s chefredaktør Kristian Lund meddeler, at det er helt forkert, når den unge bestyrelse for Klub 2980 i Kokkedal påstår, at en af hans medarbejdere har tilbudt sex for et interview.

Det har klubben ellers meddelt i et langt indlæg i Ugebladet i Hørsholm.

På side 2 bebrejdede vi i går Kr. Lund, at han i sin hunger efter en nyhed presser sine unge medarbejdere til at ofre deres dyd. Nu svarer han i fuldt alvor, at han sandelig ikke har bedt nogen journalist om at bytte sex med avisstof. Det forholdt sig modsat: Medlemmer af klubben havde givet den kvindelige journalist frække tilbud.

Det er noget af en lettelse at få opklaret, at der således er grænser for redaktør Lunds skrupelløshed.”

Klagerne har anført, at artiklen indeholder oplysninger, der er skadelige for klagerne. Oplysningerne er ikke forelagt for klagerne, ligesom rigtigheden af oplysningerne heller ikke kan antages at være efterprøvet på anden måde. Bladet har ved at bringe de skadelige oplysninger uden at efterprøve deres rigtighed overtrådt god presseskik, jf. pkt. A.3. i de vejledende regler om god presseskik.

Klagerne har nærmere anført, at bladet i artiklen har refereret en del af indholdet af pressemeddelelsen fra Klub 2980. Bladet har endvidere anvendt oplysningerne i pressemeddelelsen som grundlag for overskriften ”B.T. bytter med sex”, avisens egne bemærkninger og teksten under billedet af journalistpraktikant Karin Schmidt. Artiklen i bladet må antages udelukkende at være baseret på pressemeddelelsen fra Klub 2980. Indholdet af denne pressemeddelelse er af en sådan karakter, at der i henhold til de vejledende regler om god presseskik er pligt til en særlig grad af efterprøvelse, inden pressemeddelelsens oplysninger bringes. Beskyldningerne i pressemeddelelsen er stærkt krænkende over for Karin Schmidt. Den skadelige virkning er af bladet forstærket ved at forsyne artiklen med et billede af Karin Schmidt.

Klagerne har herudover gjort gældende, at selv om artiklen fandtes på bladets ”lederside”, kan det ikke svække pligten til efterprøvelse, idet artiklen indeholdt faktuelle oplysninger, som ikke fandtes noget andet sted i avisen, og idet det væsentligste indhold af artiklen var omtalen af oplysningerne fra Klub 2980’s pressemeddelelse.

Klagerne har endvidere anført, at det er evident, at beskyldninger mod en journalist for at kompromittere sin journalistiske integritet ved at tilbyde sex for et interview må opleves som stærkt krænkende for den pågældende journalist. Dette burde i særdeleshed stå klart for såvel lederskribent som redaktion på et dagblad. Chefredaktør Kristian Lund og – navnlig – journalistpraktikant Karin Schmidt har i høj grad følt sig forulempet af beskyldningerne og omtalen af dem. Beskyldningerne har udgjort en stor personlig belastning for Karin Schmidt. Denne belastning er navnlig påført ved den betydelige udbredelse, som beskyldningerne har fået ved at blive trykt i bladet, som er blevet forstærket af, at bladet af egen drift valgte at forsyne omtalen med et billede af Karin Schmidt.

Klagerne har videre anført, at bladets synspunkt om, at artiklen er humoristisk ment, ikke kan medføre, at god presseskik ikke er tilsidesat, idet bladet i artiklen har viderebragt stærkt krænkende oplysninger fra et læserbrev i Ugebladet for Hørsholm. Ingen, der har læst pressemeddelelsen fra Klub 2980, kan være i tvivl om, at den er alvorlig ment, og sådan er den også blevet opfattet på B.T., om end B.T. finder de fremsatte beskyldninger grundløse. Fremsættelse og videregivelse af oplysninger af denne karakter falder ikke inden for grænserne for tilladelig humor eller satire.

Klagerne har i forhold til det af bladet anførte om, at klagerne ikke har reageret over for Klub 2980 eller Ugebladet for Hørsholm, der bragte pressemeddelelsen, gjort gældende, at B.T. har gjort Klub 2980 opmærksom på, at pressemeddelelsen er retsstridig, men B.T. har ikke ønsket at anlægge injuriersag mod bestyrelsen for klubben, fordi en sådan sag vil være omkostningsfuld, langvarig og i øvrigt byrdefuld for alle involverede. B.T. har ikke taget retslige skridt over for Ugebladet for Hørsholm, idet ugebladet alene har videregivet pressemeddelelsen fra Klub 2980 som et læserbrev, og således ikke – i modsætning til indklagede – gjort beskyldningerne i pressemeddelelsen til ugebladets egne beskyldninger eller på anden måde forstærket deres virkning.

Klagerne har endelig oplyst, at B.T's chefredaktør, Kristian Lund, den 27. april 2001 rettede henvendelse til chefredaktør på Ekstra Bladet, Bent Falbert. Det blev aftalt, at bladet ville dementere oplysningerne i form af en beklagelse, og Kristian Lund oplyste samtidig, at B.T. ville indgive klage til Pressenævnet. I forlængelse af denne samtale fremsendte advokat Henrik Dahl et brev til indklagede med et forslag til formuleringen af bladets beklagelse. Bladet bragte ikke den foreslåede tekst, men bragte den 28. april på side 2 i avisen artiklen: "B.T. bytter ikke med sex". Bladet har, så vidt ses, ikke efterfølgende omtalt sagen.

Bladet har indledningsvis anført, at den foreliggende klage er enestående i medieansvarslovens virketid, idet den er indgivet af en avis imod dennes hovedkonkurrent. Herved demonstreres i praksis den iboende svaghed i Pressenævnsinstituttet, nemlig risikoen for, at nævnet forledes til at afsige en kendelse, som virker konkurrencebegrænsende.

Bladet har videre anført, at klagen yderligere er unik ved at udgøre den første undersøgelse af, hvorvidt Pressenævnet er i besiddelse af humoristisk sans. Endelig anbringer sagen indklagede i den utaknemmeligste af alle situationer, nemlig at redegøre for, at humor er humor, hvilket er tungt. Bladet har i den forbindelse henvist til, at den påklagede kommentar er indeholdt på bladets side 2 under rubrikken "Dagens debat". Dette redaktionelle miljø er kendt i hele landet – og i særdeleshed blandt bladets læsere – som stedet, hvor der med skarpe tænder, happeningsprægede metoder og humor af varierende grovhed langes ud mod hvem som helst – uden persons anseelse. De millioner af læsere, der har fulgt denne side, har hidtil været i stand til at skelne mellem, hvad der står under "Dagens debat" og så lederen øverst på siden, som i reglen præges af alvorlige standpunkter. Som de eneste mennesker i Danmark hævder Kristian Lund og hans advokat i klagen, at de ikke er i stand til at foretage denne sontring. Bladet har samtidig anført, at man aldrig indhenter udtalelser fra folk til brug i kommentarer.

Bladet har endvidere anført, at da det den 27. april 2001 var umuligt gøre Kristian Lund begribeligt, at sigtelsen imod ham for at presse sin unge medarbejder til at bytte sex for nyheder umisforståeligt var en munterhed, tilbød bladet straks en rettelse på samme side den følgende dag.

Bladet har herudover gjort gældende, at B.T. siden den 2. april 2001 har indledt en bladkrig mod indklagede, og at henvendelsen til Pressenævnet alene er et kluntet forsøg på at lokke nævnet til at udstyre indklagede med en påtale, der kan skade indklagede og gavne B.T.

Bladet har desuden anført, at der ikke er tale om, at nogen på B.T. i alvor føler sig forulempet af den muntre kommentar. Det fremgår af, at B.T.'s redaktør intet har foretaget sig for at få bestyrelsen for Klub 2980 – som stod bag det citerede indlæg i Ugebladet for Hørsholm – til at tilbagekalde dette. Redaktør Morten Timm fra Ugebladet for Hørsholm har over for indklagede oplyst, at han ikke har modtaget noget genmælekrav fra B.T., skønt det var i ugebladet, at indlægget fra ungdomsklubben fremkom i sin fulde længde.

Bladet har endelig anført, at det ikke er Kristian Lunds oprigtige hensigt at fritage sin avis for mistanke om, at den bytter sex med nyheder, idet ingen for alvor vil tro, at noget sådant er passeret. Den påklagede kommentar kan efter sit indhold og placering i avisen alene opfattes humoristisk, idet den ellers ville være meningsløs. Nævnet bør derfor afvise sagen, som det pjat den er.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Finn Rowold, Tage Clausen og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Det fremgår af de vejledende presseetiske regler, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information, og at det, så langt det er muligt, bør kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Det fremgår endvidere, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende.

Det er Pressenævnets opfattelse, at der må indrømmes medierne vide rammer med hensyn til satiriske gengivelser eller kommentarer i forhold til personer eller begivenheder.

Tre medlemmer – Axel Kierkegaard, Finn Rowold og Kirsten Dyregaard – udtaler:

Vi finder, at bladet ved at videregive de meget krænkende oplysninger uden i tilstrækkelig grad at have efterprøvet disse inden offentliggørelsen har handlet i strid med god presseskik. Den særlige opsætning af artiklen med den efterfølgende satiriske kommentar fritager ikke for denne pligt. Vi finder, at Pressenævnet derfor må udtale kritik af bladet.

Vi finder endvidere, at bladet i den efterfølgende kommentar, hvor der i satirisk form fremsættes beskyldninger mod B.T's chefredaktør, Kristian Lund, i tilknytning til de alvorlige beskyldninger mod Karin Schmidt, har overskredet grænsen for, hvad en satirisk kommentar bør indeholde. Bladet har herved handlet i strid med god presseskik, og vi finder derfor, at nævnet også på dette punkt må udtale kritik af bladet.

Et medlem – Tage Clausen – udtaler:

Ekstra Bladets omtale af læserbrevet i Ugebladet i Hørsholm er ikke fremstillet på en sådan måde, at den giver indtryk af, at det er faktiske forhold, der omtales. Der er tale om en satirisk fremstilling, der i lige så høj grad er rettet mod Ugebladet og mod bestyrelsen i Klub 2980, der lægger navn til læserbrevet og den såkaldte pressemeddelelse.

Da artiklen endvidere er trykt på Ekstra Bladets side 2, der blandt bladets læsere er kendt som forum for grovkornet og ofte plat satire, er der ingen grund til at antage, at bladets læsere vil tage ordlyden for pålydende. Der er derfor intet grundlag for at konstatere, at bladet skulle have tilsidesat god presseskik.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, og Pressenævnet udtaler sin kritik af Ekstra Bladet.

(I medfør af medieansvarslovens § 49 pålagde Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Ekstra Bladet at offentliggøre et af nævnet udformet resumé af kendelsen).

I sag nr. 79/2001

K
mod
Politiken

afsagde Pressenævnet onsdag den 12. september 2001 sålydende

Kendelse:

K har klaget til Pressenævnet over et læserbrev bragt i Politiken den 11. juli 2001, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

Af læserbrevet med overskriften "**K's grovheder**" fremgik følgende:

"Else og Steen Relster, Helgesensgade 1, København:

Kære Tøger Seidenfaden.

I Politiken Søndag tilbyder journalist og psykoterapeut K at hjælpe dig med at få styr på din ubevidste personlighed for derved at få justeret dit verdensbillede. Du kan roligt sige ja tak til tilbudet, for chancen for, at K kan levere varen, er ikke stor. Vi er bekendt med hans praksis med afholdelse af kurser for unge journalistaspiranter: Lok kunderne til, lad dem betale på forhånd, meld dig så syg eller konkurs, og ignorer alle anmodninger om tilbagebetaling!

Vi foreslår, at du hjælper K med at få justeret sit verdensbillede og selvbillede ved, at Politiken kulegraver og offentliggør K's forretningsmetoder."

Klageren har anført, at indholdet af ovennævnte læserbrev er af stærkt injurierende karakter, idet det heri hævdes, at klager som gennemgående forretningsmetode melder sig syg eller går konkurs, hvorefter tilmeldte elever ikke kan få deres penge.

Klageren har oplyst, at baggrunden for, at han måtte lukke sin kursusvirksomhed i marts i år, var alvorlig sygdom, og at han netop er ved at undergå en større helbredsundersøgelse. Klager har meddelt Journalisthøjskolen, at man skal slette hans navn på deres hjemmeside over kursusudbydere, og han har over for retten i Nykøbing Sjælland erklæret sig personlig insolvent.

Klageren har oplyst, at det naturligvis er beklageligt, at enkelte kursister er kommet i klemme i dette forløb. I læserbrevet fremstår det imidlertid, som om det er sådan en teknik, han benytter sig af efter forgodtbefindende.

Klageren har anført, at offentliggørelsen af læserbrevet er et brud på god presseskik. Læserbrevet er bragt uden noget forsøg på verifikation og uden at indhente en kommentar fra klager. Det er bladets redaktionelle ansvar. Læserbrevet ligger på ingen måde inden for rammerne af en fri debat. Det er ikke klagers synspunkter, der diskuteres, men hans ære, der beklækkes.

Klageren har endelig anført, at læsernes redaktørs spalte ikke giver mulighed for selv at fremføre en sag, idet han kun behandler konkrete forkerte oplysninger, men ikke redaktionelle anliggender.

Bladet har anført, at læserbrevet er skrevet i anledning af et af K's tidligere læserbreve og er et af flere, som redaktionen har modtaget, og som rummer kritik af klagers kursusvirksomhed.

Bladet har videre anført, at formålet med bladets debatspalter er at skabe meget vide rammer om en levende og til tider skarp offentlig debat – et forum, som klager selv deltager i og udnytter fuldt ud. Klager finder oplysningerne i brevet injurierende og skadelige og vil gøre bladet ansvarlig for dem. Klager har øjensynlig ikke ønsket at benytte sig af den mulighed, som han – via læsernes redaktørs faste daglige spalte – har for at fremkomme med sin version af de faktuelle spørgsmål.

Bladet har herudover anført, at man ikke mener, at det pågældende læserbrev har et sådant indhold, form eller journalistisk troværdighed – qua genren – at det fordrer en særlig efterprøvelse af oplysningernes grad af korrekthed fra bladets side før offentliggørelsen. Bladet finder derfor ikke at have krænket normale normer for redigering af debatsider.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Jørgen Nørgaard, Aage Lundgaard, Kaare R. Skou og Ole Askvig.*

Pressenævnet udtaler:

Det er Pressenævnets opfattelse, at læserbrevsdebatten må have vide rammer, og læserbreve indeholder – efter sagens natur – ofte mere vurderende og kommenterende bemærkninger end redaktionelle artikler.

Tre medlemmer – Jørgen Nørgaard, Aage Lundgaard og Kaare R. Skou – udtaler:

Selv om læserbrevet er formuleret i skarpe vendinger – hvad klagerens eget forudgående læserbrev også var – og kan læses som indeholdende en generel beskyldning for ufine forretningsmetoder, finder vi ikke, at læserbrevet har et sådant indhold, at det burde have været forelagt klageren med henblik på en kommentar, før det blev bragt.

Vi finder derfor ikke, at bladet har handlet i strid med god presseskik.

Et medlem – Ole Askvig – udtaler:

Jeg finder, at læserbrevet har et sådant indhold, at det burde have været forelagt klageren med henblik på en kommentar, inden det blev bragt, idet indholdet af læserbrevet kan virke agtelsesforringende for klager. Jeg finder i den forbindelse anledning til at bemærke, at klagers deltagelse i den offentlige debat i form af egne læserbreve ikke fritager bladet for pligten til at forelægge klager indholdet af læserbrevet.

Jeg finder derfor, at bladet har handlet i strid med god presseskik, og at nævnet må udtale sin kritik af bladet.

I overensstemmelse med stemmeflertallet udtaler Pressenævnet ikke kritik af bladet.

I sag nr. 80/2001

K
mod
Nordjyske Stiftstidende

afsagde Pressenævnet onsdag den 21. november 2001 sålydende

Kendelse:

K har ved advokat Hanne Reumert klaget over en artikel bragt i Nordjyske Stiftstidende den 10. juli 2001, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

I artiklen med overskriften "**Det begyndte i Brønderslev**" fremgik det af en underrubrik, at:

"MISTANKE: Nordjysk arkitekt bag balladen ved EU-mødet i Göteborg."

I artiklen hed det:

"BRØNDERSLEV: Arkitekten bag balladen i forbindelse med EU-topmødet i Göteborg i sidste måned menes at være den 24-årige K, der har trådt sine politiske barnesko i Brønderslev.

K er én af de fem unge, der i går stod tiltalt i Tingsrätten i Göteborg for den omfattende ballade.

K, der er arbejdsløs, og de seneste fire år har boet i København, har gennem mange år været politisk aktiv. Han har haft sit ståsted helt på den politiske venstrefløj.

K er lærersøn fra Brønderslev, og har gået på Hedegårdsskolen, hvorefter han tog sin studentereksamen på Brønderslev Gymnasium.

Allerede i sin gymnasietid var han særdeles aktiv på den politiske front.

1. maj 1996 fremstillede en gruppe unge – heriblandt K – en galge, som de forsøgte at rejse i Hedelund Rhododendronpark i Brønderslev, hvor Mogens Lykketoft var 1. maj-taler. Det lykkedes dog folk fra Socialdemokratiet at stoppe uroen.

I oktober 1996 var K med til at besætte en ø i Hedelund Rhododendronpark. Dette var en protest mod de franske atomprøvesprængninger, der foregik på Bikini-øerne.

I juli 1997 forsøgte K at forhindre et amerikansk krigsskib i at lægge til kaj i Aalborg Havn, da han sammen med flere andre aktivister sejlede ud i gummibåde.

K optrådte da i regi af Internationalt Forum. Det var en aktion, der førte til, at der efter en retssag vankede bøder til aktivisterne.

Fortsatte i København

K menes også at være indblandet i en aktion mod det tidligere halmværk i Brønderslev, der blev udsat for omfattende hærværk. Der blev spraymalet og sat ild til bygningerne.

Politiet har aldrig rejst tiltale mod nogen i den sag, idet sagen faldt på bevisets stilling.

Siden har flere unge peget på K som én af dem, der var med.

I København har K fortsat sit politiske arbejde, og han var blandt andet med i Nørrebro-urolighederne sammen med flere andre unge, der også stammer fra Brønderslev.

Men flere af hans kammerater har på det seneste sagt fra, og har advaret K mod de aktioner han har deltaget i på det seneste.

De unge har deres udspring i en gruppe i Brønderslev. Det begyndte ret uskyldigt med, at der i studiekredse blev læst ideologiske bøger. Men siden har det grebet stadig mere om sig.

K var med i gruppen, der var taget til Göteborg for at stå i spidsen for uroligheder under EU-topmødet.

Det skulle blandt andet være tip fra dansk politi, der førte til, at svensk politi et par dage før topmødet afslørede gruppen af aktivister. K's tidligere indblanding har medført, at han er en af dem, politiet har holdt udkig med."

Artiklen var ledsaget af tre billeder fra forskellige aktioner, hvori klager deltager. Billederne var ledsaget af følgende tekst:

"1. maj 1996: K (yderst til højre) og en gruppe unge fremstillede en galge, som de forsøgte at rejse i Hedelund Rhododendronpark i Brønderslev, hvor Mogens Lykketoft var 1. maj-taler."

"Oktober 1996: K (yderst til venstre) og en gruppe unge besatte en ø i Hedelund Rhododendronpark i protest mod de franske atomprøvesprængninger, der foregik på Bikini-øerne."

"Juli 1997: En gruppe unge – herunder K – prøvede at forhindre et amerikansk krigsskib i at lægge til kaj i Aalborg Havn ved at blokere farvandet med små gummibåde."

Klageren har indledningsvis henvist til overskriften "Det begyndte i Brønderslev", og at der nedenfor er anført "MISTANKE: Nordjysk arkitekt bag balladen ved EU-mødet i Göteborg". Klager har ligeledes henvist til, at det i artiklen er anført, at "K var med i gruppen, der var taget til Göteborg for at stå i spidsen for urolighederne under EU-topmødet".

Klageren har anført, at det følger af medieansvarsloven § 34, jf. de vejledende regler for god presseskik punkt C, nr. 5, at der ikke må offentliggøres meddelelser, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring, eller tilkendegivelser om, at en sigtet eller tiltalt er skyldig, så længe en straffesag ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet. På tidspunktet, hvor artiklen blev bragt, var klager stadig varetægtsfængslet, men han blev kort efter løsladt og frifundet den 26. juli 2001.

Klageren har anført, at han ikke var taget til Göteborg for at stå i spidsen for uroligheder under EU-topmødet, og han var ikke arkitekten bag balladen i forbindelse med topmødet. Udtalelserne i artiklen om disse forhold tilkendegiver klart, at bladet mener, at klager er skyldig i noget, som han altså senere blev frifundet for.

Klageren har videre anført, at bladet kunne – hvis man ønskede at lave en baggrundsartikel om klager – have afventet udfaldet af retssagen i Göteborg, men det er klagers tese, at bladet ikke ville have bragt en sådan artikel efter frifindelsesdommen, fordi der vel så ikke rigtig var nogen "historie".

Klageren har herudover påpeget, at artiklen indeholder flere urigtige oplysninger. Det fremgår således af artiklen, at klager skulle have deltaget i nogle uroligheder på Nørrebro, uden at det konkret nævnes hvilke. Klager har ikke været sigtet/tiltalt eller dømt i forbindelse med nogen af de uroligheder, man uvilkårligt kommer til at tænke på, når

der nævnes uroligheder på Nørrebro, herunder 18. maj 1993-urolighederne, november 1999-urolighederne osv. Det fremgår desuden af artiklen, at klager menes at have været indblandet i en aktion mod et tidligere halmværk i Brønderslev, og selv om det nævnes, at der aldrig har været rejst tiltale i sagen, skriver journalisten, at flere unge har peget på klager, som en af dem, der var med. Klager benægter at have været indblandet i hærværket mod halmværket i Brønderslev. Derudover nævnes nogle episoder fra 1996, der ledsages af billeder. I ingen af de omtalte episoder er der rejst tiltale mod klager.

Klageren har yderligere anført, at han aldrig er blevet forelagt indholdet af artiklen, og han har således ikke haft mulighed for at fremkomme med sine kommentarer til den. Klageren har i den forbindelse henvist til punkt A, nr. 3, i de vejledende regler for god presseskik. At forsøgene med at kontakte "en pige fra samme miljø som K" og de svenske forsvarsadvokater ikke førte til noget, er ikke tilstrækkeligt til at konkludere, at det var umuligt at opnå kontakt til klager og forelægge artiklen for denne, idet bladet kunne have forsøgt at få kontakt direkte til klager selv ved eksempelvis at skrive til ham i fængslet. Klager har ikke på noget tidspunkt været vidende om, at bladet forsøgte at få kontakt til ham, og de "beskeder med ønske om at opnå kontakt", som bladet henviser til, er klager uforstående over for, da han aldrig har modtaget sådanne beskeder, og det i øvrigt ikke er oplyst, til hvem sådanne beskeder eventuelt skulle være givet.

Klageren har videre anført, at bladet ikke på nogen måde har redegjort for, hvorfor artiklen ikke kunne vente med at blive bragt, indtil det havde været muligt at komme i kontakt til klager, og retssagen i Sverige var afgjort. Såfremt man havde gjort det, ville billedet af klager have været et ganske andet, og han ville i så fald ikke, som det er tilfældet nu, blive husket på sin hjemegn som "arkitekten bag balladen i Göteborg". Da artiklen omhandler klager og dennes livsforløb, kan det ikke være selve nyhedsværdien i Göteborg-sagen, der begrundes, at artiklen ikke kunne vente med at blive bragt. Såfremt bladet med artiklen ønskede at fremkomme med en seriøs historie vedrørende klager og dennes liv, burde de netop have ventet med at bringe artiklen, til det var muligt for ham selv at deltage, og dommen i Sverige var afsagt, inden bladet selv dømte klager til at være hovedmand og arkitekt for noget, han ikke var skyld i.

Klageren har endelig anført, at det faktum, at bladet den 29. juli bragte en artikel, hvor bl.a. klager udtaler sig anonymt til Ritzau og udtaler kritik af politiet, kan ikke kompensere for, at bladets artikel den 10. juli 2001 blev bragt uden forudgående forelæggesse for klager, og uden at han fik lejlighed til at fremkomme med sine synspunkter samtidig med, at de mange beskyldninger i artiklen blev bragt. Endvidere retfærdiggør artiklen den 29. juli 2001 heller ikke de mange urigtige sigtelser i artiklen den 10. juli 2001, hvor det fremgår, at klager er skyldig i noget, han ikke har gjort – eller de øvrige usande sigtelser om andre forhold, hvor klager aldrig har været sigtet eller dømt.

Bladet har bestridt at have overskredet reglerne for god presseskik i forbindelse med den foreliggende artikel.

Bladet har oplyst, at man i løbet af den 9. juli 2001 blev opmærksom på, at klager var blandt de anholdte aktivister i Göteborg. Klager har, fra han var ganske ung, bragt sig selv i front og i det offentlige søgelys i forbindelse med demonstrationer. I løbet af den 9. juli 2001 søgte bladet kontakt med mennesker, som bladet vidste havde kontakt med klager og til mange af dem, der havde været i kredsen omkring ham, indtil han forlod Brønderslev og slog sig ned på Nørrebro i København. Bladet forsøgte at få kontakt til de fængslede svenske forsvarere, men desværre uden held. Artiklen byggede dels på oplysninger fra det svenske politi og den svenske statsanklager, og dels på tidligere veri-

ficerede oplysninger i bladets egne arkiver og kilder i Brønderslev, der enten har været eller stadig er tæt på klager. Bladet gjorde sig de anstrengelser, som menes nødvendige i forsøget på at opnå kontakt med klager.

Bladet har videre oplyst, at man efterfølgende løbende forsøgte at få kontakt til klager selv, blandt andet gennem en ung pige fra Brønderslev, der i dag bor i København, og som færdes i samme miljø som klager. Bladet oplevede en stor modvilje i miljøet omkring klager mod at åbne sig så meget, at bladet kunne få kontakt til ham personligt. Beskeder med ønsker om kontakt blev ikke besvaret.

Bladet har desuden henvist til, at aktivisterne den 28. juli 2001 udtalte sig anonymt til Ritzau. Klager udtalte i en særskilt historie stærk kritik af den behandling, han havde fået i bladet den 10. juli 2001. Bladet bragte den 29. juli 2001 klagers kritik ubeskåret. Bladet ville gerne have talt med klager, men da det ikke på noget tidspunkt var muligt, valgte bladet at bruge den pågældende historie. Målet var at lade klager komme til orde og tage til genmæle, sådan som enhver har ret og krav på.

Bladet har herudover anført, at bladet også bragte interviewet med de anonyme aktivister, selv om bladet ikke normalt bringer interviews med folk, der ikke vil lægge navn til deres udtalelser. Bladet fandt imidlertid – efter forløbet i Göteborg – at det, anonymiteten til trods, var relevant at lade aktivisterne komme til orde med deres syn og oplevelse af sagen.

Bladet har afslutningsvis anført, at bladet valgte at bryde anonymiteten omkring klager og bringe hans navn ud fra den holdning, at bladets læsere har krav på at vide, hvem der gemmer sig bag aktivistersnes anonymitet, bag hvilken de har påtaget sig den opgave – både på egne og alle andres vegne – at bekæmpe demokratiet, sådan som vi kender det – et demokrati, hvor det i alle sammenhænge er god etik at lægge både ansigt og navn til sine handlinger og holdninger. Bladet vurderede i forbindelse med artiklen den 10. juli 2001, at det ansvar, der følger med at påtage sig den kamp på medborgeres vegne, forener aktivisterne med ”de gyldne kæder”, som ifølge bladets navneregler betyder, at man må finde sig i at lægge navn til sine handlinger. Dette falder i god tråd med de vejledende regler for god presseetik, punkt C, nr. 6, andet afsnit, der netop åbner mulighed for omtale af navn, hvis almen interesse taler derfor.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Bo Maltesen, Ulrik Holmstrup og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Det fremgår endvidere, at en sigtets eller tiltalts navn eller anden identificering bør udelades, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet, ligesom der ikke må offentliggøres meddelelser, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring, eller tilkendegivelser om, at en sigtet eller tiltalt er skyldig, så længe en straffesag ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at nævnet ikke finder grundlag for at udtale kritik i anledning af, at bladet i artiklen har offentliggjort klagers navn. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på den store offentlige interesse, der var forbundet med sagen.

Nævnet finder, at de af klager fremhævede udsagn, der ifølge bladet byggede på oplysninger fra det svenske politi og den svenske statsanklager, fremstår som udtryk for

bladets opfattelse af klagers rolle under urolighederne i Göteborg. Om end udsagnet "K var i gruppen, der var taget til Göteborg for at stå i spidsen for urolighederne under EU-topmødet" kunne være formuleret, således at dette forhold ikke umiddelbart fremstod som et faktum, finder nævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at udtale kritik af bladet. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at nævnte udsagn ikke indeholder nogen nærmere beskrivelse af klagers deltagelse i urolighederne, og at det i de øvrige af klager fremhævede udsagn i underrubrikken og indledningen til artiklen tilkendes, at der er tale om en mistanke/formodning. Nævnet finder, at det pågældende udsagn skal ses i sammenhæng hermed.

Nævnet finder i øvrigt ikke at kunne vurdere rigtigheden af oplysningerne om klagers deltagelse i de i artiklen omtalte aktioner.

Nævnet er enig med klager i, at oplysningerne om hans rolle i urolighederne i Göteborg og hans deltagelse i uroligheder på Nørrebro burde have været forelagt ham. Det samme gælder bladets påstand om hans deltagelse i aktionen mod det tidligere halmværk i Brønderslev, herunder at flere unge har peget på klager som én af dem, der var med. Da nævnet imidlertid ikke finder at kunne se bort fra bladets forklaring om, at man har forsøgt at få kontakt med klager blandt andet via dennes svenske forsvarer, og da nævnet samtidig er af den opfattelse, at oplysningerne om klagers rolle i Göteborg-urolighederne og i sammenhæng hermed oplysningerne om klagers mulige deltagelse i andre aktioner havde en relevant og betydelig aktualitetsværdi, finder nævnet på dette punkt ikke tilstrækkeligt grundlag for at udtale kritik af bladet.

Sammenfattende udtaler nævnet ikke kritik af bladets handlemåde.

I sag nr. 83/2001

K
mod
Viborg Stifts Folkeblad

afsagde Pressenævnet onsdag den 31. oktober 2001 sålydende

Kendelse:

K har ved advokat Jørgen Molbech Bendtsen klaget til Pressenævnet over tre artikler bragt i Viborg Stifts Folkeblad den 20. juli og den 24. juli 2001, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

Af artiklen bragt den 20. juli 2001 med overskriften ”**Solgte sex fra lokal villa**” fremgik, at:

””Hovedvejens perle”

Sådan hedder massageklinikken på ...vej ... i Knudstrup syd for Viborg, hvor en midaldrende kvinde – efter Folkebladets oplysninger – igennem en årrække har tjent tusindvis af kroner ved at udleje huset til prostitution.

Kvinden er netop nu sigtet af Aalborg Politi for rufferi i millionklassen.

Ifølge politiet har kvinden de seneste år tjent ikke mindre end ni millioner kroner på omkring 100 prostituerede kvinders arbejde rundt om i Jylland.”

Artiklen var ledsaget af et billede af en villa med billedteksten ””Hovedvejens perle” ved Knudstrup”.

Af en anden artikel med overskriften ”**Viborg politi ind i sag om rufferi**” bragt samme dag fremgik det af en underrubrik, at:

”Massageklinik: Viborg politi har i sag om rufferi i al hemmelighed afhørt flere massagepiger på Viborg-egnen det sidste halve år.”

I artiklen hed det:

”Siden nytår har politiet i Viborg bistået kollegaer i Aalborg i sagen om rufferi i millionklassen.

En midaldrende kvinde har fra en massageklinik i Knudstrup syd for Viborg og i andre klinikker rundt om i Jylland i flere år tjent, hvad politiet foreløbig anslår til ni millioner kroner.

Kvinden har haft ikke mindre end 100 prostituerede kvinder på lønningslisten, og da alle endnu ikke er blevet afhørt af politiet, er der stadig kun sparsomme oplysninger at hente hos kriminalpolitiet i Aalborg.

I Viborg tager det lokale politi del i de mange afhøringer. Også her er man forsigtig med at udtale sig.

– Vi har indtil videre afhørt en lille håndfuld piger, der enten har benyttet sig af massageklinikker på Viborg-egnen. Flere af pigerne har cirkuleret mellem klinikker i forskellige byer, oplyser kriminalinspektør Jens Christensen fra Viborg Politi.

Han fortæller, at de enkelte piger ikke er blevet tilbageholdt efter endt afhøring, da sagen kun drejer sig om den midaldrende kvindes rufferi.

Derfor kan han heller ikke afvise, at pigerne allerede er i gang med deres arbejde igen.

– Sagen handler om at få klarlagt, hvad den ene kvinde har tjent på at udleje massageklinikker og i hvor lang tid, hun har gjort det. Når vi har fået de oplysninger af pigerne, kan de gå igen, siger Jens Christensen.

Flere kvinder?

Efterforskningen af den sigtede kvindes gøren og laden foregår udelukkende hos politiet i Aalborg.

Derfor ved kriminalinspektøren i Viborg heller ikke, om der pludselig dukker flere indblandede kvinder op i Viborg. Det lokale politi tager sig kun af afhøringerne.

Hos Aalborg Politi blev det i går oplyst, at sagen har rullet i hemmelighed i det meste af et år.

Et voldsomt privatforbrug var dét, der fik politiet på sporet af kvinden.

Indtil videre har det – i den omfattende sag – vist sig, at kvinden har modtaget omkring 2000 kroner om dagen fra de mange kvinder, der har benyttet hendes lejligheder og ejendomme i Aalborg, Frederikshavn, Randers, Århus og Viborg.

Det har hovedsageligt været danske kvinder, der har arbejdet i massageklinikkerne. Flere af dem kun en enkelt gang om ugen eller hver fjortende dag, da de har haft arbejde ved siden af.

Politiet i Aalborg regner med at skulle bruge måneder endnu, inden sagen er efterforsket til bunds.”

Artiklen var ledsaget af et billede af en villa med følgende billedteksten:

”Fra denne bolig ”Hovedvejens perle” har prostituerede skaffet den midaldrende kvinde i Aalborg mange tusinde kroner.”

Den 24. juli 2001 bragte bladet en artiklen med overskriften ”**Sex-klinik benægter forbindelse til rufferi**”, hvor det af underrubrikken fremgik, at:

”Rufferi: Ejer af massageklinik i Knudstrup syd for Viborg afviser indblanden i rufferisag.”

I artiklen hed det:

”Efter at Folkebladet i fredags omtalte en massageklinik i Knudstrup, som værende den, der er indblandet i en rufferisag i millionklassen, har klinikens ejer henvendt sig til Folkebladet.

Ejeren ønsker at afkræfte historien, der hænger hendes sted ud som et svindelsted, der tager overpriser for leje af husrum.

– Jeg har intet med sagen fra Aalborg at gøre, men desværre er fire af mine lejere blevet skræmte efter omtalen i avisen. Så nu træder jeg frem for at få dementeret historien, siger kvinden.

Ifølge hende har hun på intet tidspunkt gjort noget ulovligt, såsom at tage en vanvittig overpris på 2000 kroner om dagen for husleje, ligesom hun af sine indtægter altid betaler til skattevæsenet.

– Min klinik har kun kørt i små to år, og jeg laver ikke noget, jeg ikke må, lyder kvindens forklaring.”

Artiklen var ledsaget af et lille billede af en villa med følgende billedtekst:

”Massageklinikken ”Hovedvejens perle” ved Knudstrup er ifølge ejeren ikke den klinik, der er indblandet i en sag om rufferi.”

Klageren har anført, at bladets handlemåde klart er i strid med god presseskik, idet man har bragt en artikel, hvori klager fejlagtigt påstås sigtet af Ålborg Politi for rufferi i millionklassen, herunder påstås at have drevet massageklinik fra den pågældende ejendom. Man har endvidere bragt store fotos med angivelse af klagers ejendom.

Klageren har oplyst, at hun den 23. juli 2001 sammen med sin ægtefælle rettede personlig og ikke – som af bladet anført – telefonisk henvendelse til den pågældende journalist, straks efter at hun var blevet opmærksom på artiklerne. Klager havde i den forbindelse en samtale med journalisten og forklarede denne om sagens rette sammenhæng, nemlig at der var tale om en misforståelse. Klager forlangte samtidig dels et dementi, dels en uforbeholden undskyldning med samme opsats og placering, som de påklagede artikler. Journalisten gav under samtalen tilsagn herom. Klager er ikke indblandet i den pågældende rufferisag, der efter det foreliggende relaterer sig til en kvinde fra Ålborg-egnen, hvis sag i slutningen af juli d.å. i øvrigt har været omtalt i medierne, herunder i tv.

Klageren har videre anført, at hun ikke har modtaget en uforbeholden undskyldning fra bladet, ligesom der heller ikke i avisen er offentliggjort et klart dementi, hvilket klager har krav på, i og med at klager af bladet fejlagtigt er blevet udlagt som værende kvinden, der tilsyneladende af Ålborg Politi er sigtet for rufferi i millionklassen.

Klageren har i den forbindelse anført, at bladet den 24. juli 2001 har gjort skaden endnu værre ved på side 8 i avisen på ny at bringe et foto af ”massageklinikken Hovedvejens Perle ved Knudstrup” og en artikel med overskriften: ”Sexklinik benægter forbindelse til rufferi”, hvilket næppe heller med den bedste vilje vil kunne karakteriseres som en undskyldning over for klager eller en berigtigelse. ”Benægtelsen” fremstår alene som klagers postulat og intet andet, uagtet at indholdet af artiklen faktisk er direkte forkert.

Klageren har endelig anført, at klager har haft adskillige gener/ubehagelige henvendelser m.v. som følge af artiklerne i bladet.

Bladet har anført, at man – efter at klager den 23. juli 2001 havde henvendt sig telefonisk og gjort opmærksom på misforståelsen – har forsøgt at gøre skaden god igen i form af en ny artikel dagen efter, hvor klager fortalte om sagens rette sammenhæng. Klager fik oven i købet lejlighed til at understrege, at hun driver en hæderlig forretning.

Bladet har videre anført, at man nok har bragt et billede af et hus, som angiveligt optræder som ”sex-klinik”, men man har ikke identificeret dets ejer med navn og adresse. Journalisten har skrevet en artikel om en bordelsag fra Ålborg, der har udløbere på Viborg-egnen. Desværre bragte bladet til denne artikel ved en fejl et billede af en forkert massageklinik på Viborg-egnen. Klager var slet ikke nævnt i den forbindelse.

Bladet har i øvrigt anført, at journalisten ikke på noget tidspunkt har lovet at bringe en uforbeholden undskyldning eller noget om ”samme placering og med samme opsats”. Enhver i avisbranchen ved, at en sådan sag ville være et redaktøranliggende.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Jørgen Nørgaard, Aage Lundgaard, Tage Clausen og Ole Askvig.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det på baggrund af oplysningerne i forsideartiklen den 20. juli 2001 og af det til artiklerne samme dag knyttede billede af klagers ejendom må anses for sandsynligt, at det er muligt for personer med et vist kendskab til klageren at identificere hende og derved tro, at det er hende, der omtales i artiklerne. Klageren er derfor berettiget til at klage til Pressenævnet.

Det fremgår af de vejledende presseetiske regler, at det er mediernes opgave at bringe korrekt information, og at det så langt det er muligt, bør kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Det fremgår endvidere, at berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen.

Pressenævnet bemærker, at bladet har erkendt at have bragt et forkert billede i forbindelse med artiklerne den 20. juli 2001. Bladet har endvidere oplyst klagers adresse i forsideartiklen. Nævnet finder, at bladet herved har handlet i strid med god presseskik, og nævnet udtaler sin kritik.

Nævnet finder samtidig, at bladet – særlig henset til de meget alvorlige beskyldninger, der bringes – ikke på tilstrækkelig vis har berigtiget oplysningen om, at klager skulle være involveret i den omtalte rufferi-sag. Nævnet bemærker i den forbindelse, at artiklen den 24. juli 2001 fremstår som en artikel, der alene refererer, hvad der er klagers opfattelse af sagen, og ikke som en artikel, hvori bladet berigtiger forkerte faktiske oplysninger, som bladet har bragt. Nævnet finder, at bladet ved den utilstrækkelige berigtigelse har handlet i strid med god presseskik, og nævnet udtaler tillige sin kritik på dette punkt.

(I medfør af medieansvarslovens § 49 pålagde Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Viborg Stifts Folkeblad at offentliggøre et af nævnet udformet resumé af kendelsen).

I sag nr. 102/2001

K
mod
KIG IND

afsagde Pressenævnet onsdag den 6. februar 2002 sålydende

Kendelse:

K har ved advokat Michael Christiani Havemann klaget til Pressenævnet over to artikler bragt i KIG IND den 20. og 27. september 2001, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat. K har endvidere klaget over, at KIG IND har afvist at bringe et genmæle.

På forsiden af KIG IND den 20. september 2001 var sammen med et billede af klager og kronprins Frederik følgende overskrifter anført: "ÅRETS DRØMME-ROMANCE", "Afsløring", "Badminton-prinsessens besøg på slottet" og "K MØDTE MARGRETHE".

I artiklen med overskriften "**Til bal på slottet**" hed det:

"Som KIG IND kunne afsløre i sidste uge, så løber der utallige rygter i hele landet om, at en romance mellem hele Danmarks badminton-prinsesse, K, og kronprins Frederik skulle være en realitet.

K og Peter Gade bekræftede for nylig, at de officielt er flyttet fra hinanden. Hun er blevet boende i pragtøjligheden på Gammel Kongevej på Frederiksberg – den er imidlertid sat til salg nu – mens han er flyttet til Charlottenlund nord for København.

Forholdet til 33-årige kronprins Frederik vil den fem år yngre K dog ikke bekræfte.

– Nej, du kan godt skrive, at det overhovedet ikke passer – dét med Kronprins Frederik. Jeg har kun set ham i ugeblade og på TV, og da han besøgte den danske OL-delegation i Sydney sidste år, sagde K til KIG IND i sidste uge.

Selvom det aldrig nogensinde skulle blive K, der bliver Danmarks nye dronning, er der dog ingen tvivl om, at hun er en pige, der er et perfekt emne som landets førstedame. Hun forstår at begå sig blandt kongelige og adelige og er også bekendt med kongelig etikette og opførsel på de bonede gulve. Hun har også rejst i hele verden, mødt høj og lav – og forstår på flotteste vis at tale med alle – også de kongelige, som hun viste ved OL i Sydney. Her kunne TV-seerne ved selvsyn konstatere, hvor godt hun havde det i selskab med kronprins Frederik og såmænd også hans lillebror, prins Joachim.

I december 1998 var K også blandt de udvalgte, dronning Margrethe godkendte og inviterede til stort og pompøst bal på Christiansborg Slot. Her mødte K op i en specialdesignet guldkjole fra "Antonie" og havde en forrygende aften ved et af hovedbordene, hvor prins Joachim var vært."

Oven over overskriften var anført "K blåstemplet af Margrethe" og "Badmintonprinsessen perfekt på de bonede gulve". Artiklen var endvidere ledsaget af en række billeder af klager, heriblandt to billeder, hvor hun henholdsvis er fotograferet sammen med Peter Gade og Kronprins Frederik. Til billederne var knyttet følgende tekst: "K og Peter Gade var et af hofballets flotteste par" og "Kronprins Frederik og K fik et rigtig godt forhold til hinanden under OL i Sydney".

På forsiden af KIG IND af 27. september 2001 var følgende overskrifter anført: "Glæde ved hoffet", "Frederik og K" og "DET PERFEKTE PAR".

I artiklen med overskriften "**Kronprins Frederik og K: Det perfekte par**" hed det:

"Den milde efterårsluft er stadig tyk af rygter om en romance mellem Danmarks 33-årige kronprins og landets bedste kvindelige badmintonspiller, K.

Mens Frederiks jævnaldrende kolleger i de nordiske kongehuse er ved at falde til rette i ægteskabelig harmoni, så venter kronprinsen stadig på at kunne afsløre sin kommende forlovede. Og hvis der viser sig at være hold i rygterne om romancen, er der ingen tvivl om, at badmintonbaben K, 28, vil gå lige i hjertekulen på danskerne, hvis hun skulle blive Danmarks kommende dronning. Hun er blond, frisk, velformuleret. En sportspige med vindermentalitet, god uddannelse, ingen udsvævende fortid eller kriminelle ekskærestere. En dansk pige, der turde vise sin feminine side i en smuk og ovovet fotoserie i mandebladet M!

I de seneste par uger har rygterne svirret om andet og mere end blot en venskabelig forbindelse mellem ungkarlen Frederik og sportsstjernen K, som lærte hinanden at kende under OL i Sydney i fjor. Sikkert er det i hvert fald, at K allerede har stiftet bekendtskab med de bonede gulve. Således har badmintonstjernen allerede været på Amalienborg og mødt dronning Margrethe, da hun i 1998 deltog i et stjernespækket hofbal."

Artiklen var ledsaget af et billede af klager og Kronprins Frederik. Til artiklen var knyttet følgende tekst: "Rygterne svirrer stadig om en romance mellem kronprins Frederik og sportsstjernen K. En romance, som OL-sølvvinderen imidlertid benægter".

Klageren har oplyst, at det er korrekt, at hun har udtalt sig som beskrevet i en artikel i bladet den 13. september 2001, og at hun deltog i et hofbal i december 1998 på Christiansborg. Det er derimod ikke korrekt, at klager har deltaget i hofballe eller på anden vis har mødt Kronprins Frederik under private former, som det umiddelbart fremstår i bladets artikel den 20. september 2001. Tværtimod afviste klager at kende Kronprins Frederik personligt, ligesom klager ikke har givet samtykke til omtale af sine personlige forhold.

Klageren har anført, at bladets artikler og forsideomtale indebærer en uretmæssig videregivelse af private personlige oplysninger i strid med god presseskik. Oplysningerne er bragt i en sammenhæng og på en måde, der – med bladets vidende – er ukorrekte, og som er agtelsesforringende for klager. Den objektivt mulige sandhed af citaterne og billederne hver for sig disculperer ikke, da de er bragt i en anden sammenhæng, og det må anses for en skærpende omstændighed, at bladet forud for offentliggørelsen den 20. september 2001 var klar over, dels at budskabet om klagers privatliv var ukorrekt, dels at klager ikke ønskede yderligere omtale af sine private forhold.

Klageren har videre anført, at bladet har handlet i strid med god presseskik ved at omtale klagers private forhold i artiklerne på trods af, at klagers advokat udtrykkeligt forinden i breve af 14. og 20. september 2001 havde frabedt sig en sådan omtale af private forhold.

Klageren har herudover gjort gældende, at bladet har tilsidesat god presseskik ved at lade artiklen den 20. september 2001 fremstå, som om klager deltog som privatperson i et hofbal i 1998. Dette sker i umiddelbar tilknytning til klagers dementi i samme artikel over for bladets gengivelse af rygter om klagers forhold til Kronprins Frederik. Klager

har oplyst, at det er korrekt, at hun har udtalt sig som beskrevet i en artikel den 13. september 2001, men klagers dementi i samme artikel udgør ikke et samtykke til bladets adfærd i artiklerne den 20. og 27. september 2001. Klagers accept af at have ladet sig fotografere til bladet i 1998 kan ikke have givet bladet juridisk belæg for at tro, at enhver omtale af private forhold efterfølgende var accepteret af klager. For så vidt angår begrebet "massemediernes indhold" er dette ikke begrænset til et krav om udsagnets eller billedets objektive sandhed, men også til den måde og i den sammenhæng, hvorpå det budskab, massemediet bringer, fremstilles. Bladets forside den 20. september 2001 efterlader – på trods af klagers dementi – det klare indtryk, at klager aktuelt havde et forhold til Kronprinsen.

Klageren har yderligere anført, at bladet har handlet i strid med god presseskik ved uden forudgående samtykke at have rettet henvendelse til klagers mor med forespørgsler om klagers private forhold. Begrebet "god presseskik" relaterer sig ikke alene til den faktiske offentliggørelse, men indeholder desuden et krav om, at massemediernes indhold såvel som handlemåde skal være i overensstemmelse hermed. Bladet rettede henvendelse den 17. september 2001 – altså efter det tidspunkt, hvor klager dels klart havde dementeret forlydenderne om sit private forhold til Kronprinsen, dels udtrykkeligt havde frabedt sig enhver form for henvendelse, være sig telefonisk eller personlig, med forespørgsler vedrørende private forhold. Klageren har endvidere bestridt, at Pressenævnet ikke skulle være kompetent til at behandle klagen over bladets henvendelse til klagers mor.

Klageren har endelig anført, at genmælet, således som det er formuleret i et brev af 8. oktober 2001, opfylder betingelserne for indholdet af et sådant. Af brevet fremgår, hvilke oplysninger af faktisk karakter klager ønsker skal korrigeres og præciseres. Der er ved bladets samlede billede af klager hverken tale om en meningstilkendegivelse eller vurdering fra bladets side, men tværtimod om en sammenstilling af faktiske oplysninger i såvel tekst som billeder, der i sammenhængen mere end antyder, at klager har udtalt sig i strid med sandheden, og at hun har eller har haft et eller andet forhold til Kronprinsen.

Bladet har anført, at en forhåndsafvisning af samtykke til viderebringelse af oplysninger om private forhold, som anført i advokat Michael Christiani Havemanns brev af 14. september 2001, ikke kan flytte grænserne for, hvilke oplysninger der i medfør af reglerne om god presseskik, pkt. B.1., ikke må viderebringes. Forhåndsafvisningen kan alene tillægges betydning, hvor der er tvivl om, hvorvidt der er givet samtykke til viderebringelse af oplysninger om private forhold. Selv i disse situationer vil vurderingen være omfattet af Pressenævnets frie bedømmelse. Bladet bestrider i øvrigt at have tilsidesat god presseskik.

Bladet har videre anført, at artiklen den 20. september 2001 ikke indeholder oplysninger ud over, hvad der med klagers samtykke blev bragt i bladet den 13. september 2001, eller hvad klager tidligere har meddelt om sit forliste forhold til Peter Gade. I artiklen bragt den 27. september 2001 henvises der til allerede bragte oplysninger, og da artiklen ikke indeholder nye oplysninger, udgør den ikke en krænkelse af god presseskik. Advokat Michael Christiani Havemanns breve af 14. og 20. september 2001 er uden betydning for vurderingen af oplysningerne.

Bladet har desuden anført, at bladet ikke har henvendt sig til klager i strid med brevet af 14. september 2001. Brevet kan ikke anses for at omfatte en ubestemt kreds af personer, herunder familie og venner. Såfremt andre end klager skulle være omfattet af "forbudet", må det eksplicit være anført i "forbudet". Brevet af 14. september 2001 næv-

ner alene klager. Det er et almindeligt led i bladets journalistik – ganske som for alle andre medier – at man retter henvendelse til relevante personer og anmoder om en kommentar. I det konkrete tilfælde er der alene tale om en uskyldig henvendelse, som blev afvist, og som derfor ikke affødte nogen bemærkninger i bladet. Der er derfor ikke handlet chikanøst fra bladets side. Der er ikke rettet henvendelse gentagne gange, ligesom bladet i øvrigt ikke har optrådt på en måde, som må anses for usaglig eller på anden måde upassende. Subsidiært gøres det gældende, at Pressenævnet ikke er kompetent til at behandle dette spørgsmål, da henvendelsen ikke medførte en offentliggørelse i bladet, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 1, nr. 1.

Bladet har videre anført, at man har været berettiget til at afvise det af klager krævede genmæle. Genmælet indeholder en undskyldning, hvilket klager ikke kan kræve. At artiklen er blevet til imod klagers protest, er i øvrigt ikke en faktisk oplysning, som kan berigtiges. Desuden kræver klager, at det skal oplyses i genmælet, at artiklen i bladet den 20. september 2001 på grund af flere omstændigheder er vildledende, hvilket er en meningstilkendegivelse, der ikke relaterer sig til spørgsmålet om, hvorvidt den givne oplysning er korrekt eller ej. Det samme gør sig gældende i forhold til de to sidste punkter i genmælet. Begæringen om genmæle opfylder som helhed ikke betingelserne for et genmæle.

Bladet har endelig anført, at artiklen bragt den 20. september 2001 korrekt oplyser, at klager deltog i ballet i 1998. Artiklen fortæller således blot, at klager i 1998 blev udvalgt til at deltage i et bal ved hoffet. En invitation til at deltage i et hofbal for særligt indbudte gæster må anses for en klar ”godkendelse” fra Dronning Margrethes side. Da klager ikke bestrider en særlig post som minister eller lignende, er der ikke grundlag for at sige, at klager ikke deltog i ballet i egenskab af privatperson. Artiklen indeholder derfor alene oplysninger, der er dækning for. Endvidere bibringes læserne alene den korrekte forståelse af de faktiske forhold.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Jørgen Nørgaard, Finn Rowold, Kaare R. Skou og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Artiklerne den 20. og 27. september 2001 omtaler et rygte gående ud på, at klager og Kronprins Frederik skulle have en romance. I den forbindelse omtales et hofbal i december 1998, hvor klager deltog.

Pressenævnet finder, at bladets oplysninger ikke er af en sådan karakter, at bladet ved at bringe oplysningerne har handlet i strid med god presseskik. Nævnet finder ikke, at klagers advokats breve af 14. og 20. september 2001 til bladet, hvori denne – i helt generelle vendinger og uden inddragelse af specifikke momenter – frabeder sig omtale af klagers private forhold, kan føre til et andet resultat. Nævnet finder ej heller grundlag for at udtale kritik af bladet i anledning af, at man rettede henvendelse til klagers mor for en kommentar til sagen.

Ordet genmæle anvendes i medieansvarsloven som betegnelse for den korrektion af forkerte faktiske oplysninger, som sker efter begæring af den, hvis forhold er blevet undergivet en urigtig omtale i mediet. Nævnet finder ikke, at genmælet – således som det er formuleret – vedrører en korrektion af faktisk forkerte oplysningerne, og bladet har derfor været berettiget til at afvise at bringe dette.

I sag nr. 112/2001

CarPark A/S, K og K
mod
Horsens Folkeblad

afsagde Pressenævnet onsdag den 12. december 2001 sålydende

Kendelse:

CarPark A/S, K og K har klaget til Pressenævnet over en artikel bragt i Horsens Folkeblad den 2. oktober 2001, idet man mener, at god presseskik er tilsidesat.

Af forsidehenvisningen med overskriften "**Da lyset gik op for p-vagten**" fremgik, at:

"Horsens – En dag gik det op for en p-vagt hvorfor der er to vinduesviskere på en bil."

Af selve artiklen bragt i 1. sektion side 9 med overskriften "**En p-bøde til hver visker**" fremgik det af en underrubrik, at:

"Den travle p-vagt har aldrig tid til hvile."

I artiklen hed det:

"Horsens – Der er mange store mysterier i livet, og gennem tiden har store filosoffer kastet sig over disse gåder for at løse dem.

Men nu har noget så jordnært som et privat parkeringsvagt-firma løst et af disse forunderlige spørgsmål, nemlig hvorfor de fleste bilmærker er udstyret med to vinduesviskere.

Svaret er så rørende enkelt, at det ligefrem gør ondt. Det er selvfølgelig for at give Carparks p-vagter muligheder for at sætte en p-bøde, eller en p-afgift, som det jo rettelig hedder, under hver visker.

Dermed hæver Carpark og deres fortravlede p-vagter sig op på niveau med Platon, Sokrates, Sartre og så selvfølgelig Søren Kierkegaard.

Livets mening

For mig er det bedrøvelige ved denne historie dog, at det var lige præcis, da p-vagten gik forbi min bil, at klarhedens og visdommens lys slog ned i den arbejdsivrige vagt:

"Der er to vinduesviskere, jeg må sætte en p-afgift under hver. Det er jo hele meningen med livet, meningen med to vinduesviskere", må det have runget i hovedet på p-vagten, og den senere udvikling i historien kan godt foranledige mig til at tro, at der var god plads til at runge i lige præcis det hoved.

Hele seancen udspillede sig på p-pladsen foran Vejle Sygehus, hvor jeg skulle ned til et møde sammen med min hustru.

Vi ankom kl. 08.27, og det var sådan set meget passende, idet mødet skulle starte 08.30.

Jeg fik bilen dirigeret ind på en p-plads og stillede min p-skive på kl. 08.30, men i det samme lød min hustrus stemme.

– Her kan vi ikke holde, der er kun parkering i to timer.

Jeg baksede bilen ud igen, for vi vidste, at mødet ville vare mellem tre en halv og fire timer. Heldigvis var der fire timers parkering på p-pladsen lige ved siden af, så der trillede vi ind.

Mødet gik sådan set glimrende, så vi var i godt humør, da vi kort før kl. 12.30 returnerede til bilen – men så fik stemningen lidt af et knæk.

P-skiven vandrer

Det viste sig nemlig, at vi havde fået hele to p-bøder i løbet af de små fire timer, og det forekom mig en anelse besynderligt i betragtning af, at der rent faktisk var fire timers parkering.

Jeg tjekkede min p-skive, den stod på 08.30, som da jeg forlod min bil.

Raseriet begyndte at vokse i mig. Jeg flåede p-afgifterne til mig og læste på dem.

Den ene havde jeg fået kl. 08.58, og p-vagten havde noteret, at min p-skive var sat til 13.00.

Jeg udspyrede nogle ord, som ikke ligefrem egner sig til at gengive på tryk, og hev fat i den anden p-afgift.

Den havde jeg fået kl. 11.31, og sørme om ikke p-vagten havde noteret, at min p-skive var sat til 12.30.

En vandrende p-skive, det var da også noget helt nyt.

Da jeg i lettere ophidset tilstand ringede til Carpark, forsikrede en kvinde mig om, at firmaet ikke ansatte blinde p-vagter, men hun nægtede at svare på, om p-vagterne så mødte berusede frem på arbejde.

Har altid ret

Jeg prøvede at forklare hende, at blindhed eller beruselse sådan set var den positive udlægning af p-vagtens handlinger, alternativet var jo i bedste fald ren chikane og i værste fald bedrageri.

Hun var nu ligeglad, og direktøren kunne jeg ikke komme til at snakke med; og hvis jeg ville klage, skulle det ske skriftligt.

Men så er tingene jo også gjort så besværlige, at de fleste opgiver at komme videre med sagen. Især da fordi Carpark på firmaets hjemmeside slår fast, at det stort set ikke kan svare sig at klage, da firmaet altid har ret, og at der i øvrigt ikke kræves nogen form for godkendelse eller tilladelse for at drive den slags firma.

Men sammenlignet med min stædighed, så er mulddyr og æsler medgørlige som englebørn, så nu har jeg skrevet til bossen for Carpark.

Så kan han måske forklare mig, hvorfor Carpark ikke bare ansætter almindelige p-vagter i stedet for at hyre filosof-spirer til jobbet.

Måske skulle jeg have foreslået ham, at briller og førerhunde bliver inkluderet i firmaets frynsegoder.”

Artiklen var ledsaget af en tegning af en bil med p-bøder under vinduesviskerne og en gående parkeringsvagt. Til artiklen var knyttet følgende tekst:

”Parkeringsvagtens drømmebil.”

Klagerne har anført, at den indklagede artikel ikke er i overensstemmelse med god pressekik. Klagerne har i den forbindelse fremhævet følgende udsagn:

”Dermed hæver Carpark og deres fortravlede p-vagter sig op på niveau med Platon, Sokrates, Sartre og så selvfølgelig Søren Kierkegaard”,

”Der er to vinduesviskere, jeg må sætte en p-afgift under hver. Det er jo hele meningen med livet, meningen med to vinduesviskere”, må det have runget i hovedet på p-vagten, og den senere udvikling i historien kan godt foranledige mig til at tro, at der var god plads til at runge i lige præcis det hoved”.

”Jeg prøvede at forklare hende, at blindhed eller beruselse sådan set var den positive udlægning af p-vagtens handlinger, alternativet var jo i bedste fald ren chikane og i værste fald bedrageri”.

”Så kan han måske fortælle mig, hvorfor Carpark ikke bare ansætter almindelige p-vagter i stedet for at hyre filosof-spirer til jobbet.”

”Måske skulle jeg have foreslået ham, at briller og førerhunde bliver inkluderet i firmaets frynsegoder.”

Klagerne har nærmere anført, at de citerede dele af artiklen er udtryk for en retsstridig krænkelse af de to parkeringskontrollørers ære, og at krænkelseerne muligvis udgør en overtrædelse af straffelovens § 267. Endvidere indebærer udtalelserne klart en overtrædelse af reglerne for god presseskik, idet de to parkeringskontrollører – og dermed tillige CarPark – latterliggøres, beskyldes for at være berusede i tjenesten og beskyldes for muligt at have kriminelle tilbøjeligheder.

Klagerne har desuden anført, at artiklen er den første i en lang række af artikler om samme emne, og at artiklen på de citerede punkter væsentligt adskiller sig fra de efterfølgende artikler, som ikke indeholder ringeagtsytringer, beskyldninger om beruselse i tjenesten og beskyldninger om kriminel adfærd.

Klagerne bestrider ikke pressens ret til at forholde sig kritisk over for den virksomhed, som CarPark udøver, men bladet er som medie forpligtet til i nyhedsformidlingen at afbalancere hensynet til nyhedsformidlingen på den ene side i forhold til hensynet til krænkelse af selskaber og enkeltindivider på den anden side, hvilket ikke er sket i den konkrete artikel, idet beskyldningerne mod de to parkeringskontrollanter og CarPark ikke kan siges at medvirke til/eller er nødvendige for nyhedsformidlingen af det budskab, journalisten har ønsket frem.

Klagerne har endelig anført, at den omstændighed, at parkeringskontrollanterne ikke navngives i artiklen, mere må betragtes som en skærpende end en formildende omstændighed, da den generelle omtale af de pågældende som parkeringskontrollanter bidrager til, at omverdenen opfatter, at de i artiklen rejste beskyldninger imod de pågældende kontrollanter, er beskyldninger som generelt er dækkende for hele korpset af parkeringskontrollanter hos CarPark.

Bladet har indledningsvis anmodet om, at klagen afvises på samtlige punkter.

Bladet har anført, at artiklen er udtryk for vedkommende journalistik, idet artiklerne om de private parkeringsfirmaer CarPark og EuroPark har givet mange reaktioner og henvendelser fra læsere. Det er også journalistik, som har vist sig at kunne ændre på nogle forhold. Blandt andet har journalisten bag artiklen fået annulleret den ene af sine to p-afgifter. Det er bladet opfattelse, at denne – og andre – p-afgifter ikke ville være blevet annulleret, hvis ikke bladet havde skrevet om sagen. Artiklerne har lokalt sat gang i debatten om de private firmaer, der står for opkrævningen af afgifter, som har en umiskendelig lighed med bøder.

Bladet har videre anført, at CarParks direktør i princippet selv har fravalgt at få sin version af hele sagen med i avisen. Journalisten kontaktede CarPark samme dag, som han fik de to p-afgifter, og bad – efter at have præsenteret sig som journalist – om at komme til at tale med direktøren. Efter gentagne forgæves telefonopkald sendte journali-

sten den 30. september 2001 et brev med fire spørgsmål til CarPark. I brevet gjorde journalisten igen opmærksom på, at han var journalist, og at han ville bruge svarene til en artikel. Da CarParks direktør den 2. oktober 2001 endnu ikke havde svaret på brevet, besluttede bladet at bringe en artikel om hændelsen.

Bladet har yderligere anført, at man valgte at bringe historien med en satirisk og humoristisk vinkling vel vidende, at nogle måske ville få det galt i halsen. Direktøren ønskede åbenbart ikke at udtale sig om sagen, og det var vurderingen, at emnet var velegnet til en satirisk klumme. Den satiriske vinkling og den humoristiske tone i artiklen gør, at de passager, der klages over, ikke er i strid med god presseskik. En del af artiklen er jo netop udformet som en slags spørgsmål, som CarParks direktør kunne have besvaret, hvis han havde ønsket at tale med bladet.

Bladet har endelig anført, at p-vagterne er helt anonyme i artiklen. Bladet var ikke bekendt med, om det var to forskellige eller den samme kontrollør, der havde udskrevet begge afgifter til journalisten. Først ved modtagelsen af brevet fra CarParks advokat den 29. oktober 2001 fik bladet kendskab til p-vagternes navne. Navnene har på intet tidspunkt været bragt i bladet.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Niels Grubbe, Finn Rowold, Kaare R. Skou og Ole Askvig.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at de to parkeringsvagter, der har klaget til nævnet, ikke er omtalt i artiklen på en sådan måde, at de kan identificeres. De har derfor ikke den nødvendige retlige interesse i at klage til nævnet, og denne del af klagen afvises derfor.

Nævnet finder ikke, at artiklen i forhold til CarPark overskrider de vide rammer, der i praksis gælder for satiriske gengivelser af personer eller begivenheder, og nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af bladet.

I sag nr. 123/2001

Byggeriets Arbejdsgivere (BYG) som mandatar for K
mod
Fagbladet Træ-Industri-Byg (TIB)

afsagde Pressenævnet torsdag den 28. februar 2002 sålydende

Kendelse:

Byggeriets Arbejdsgivere (BYG) har ved advokat Michael Jakobsen som mandatar for K klaget til Pressenævnet over en artikel bragt i Fagbladet TIB den 8. august 2001, idet man mener, at god presseskik er tilsidesat.

I artiklen fremgik følgende af en underrubrik:

”Da en tømrer i Helsingør en tidlig morgen skulle møde på arbejde, blev han overfaldet af sin tidligere arbejdsgiver. Selv afviser mesteren overfaldet, men sagen er meldt til politiet.”

I artiklen med overskriften ”**Mester overfalder svend**” hed det:

”Mens tømrer X står og venter på sin cykel for at komme over Kongevejen i Helsingør, bliver han overfaldet af sin tidligere arbejdsgiver, tømrermester K. X falder med cyklen og slår sig i ansigtet og i siden.

Ifølge tømreren er episoden 17. maj kulmination på flere års chikane fra hans tidligere mester.

– K har uden held prøvet at få mig fyret fra min nuværende arbejdsplads, Rammelisten, og i 1999 prøvede han at stoppe min svendeprove, siger X, der har følt sig nødsaget til at ændre sin cykelrute til og fra arbejde.

– Når K møder mig i sin bil, gasser han op og kører ubehageligt tæt på mig, siger X. Sagen bliver ikke bedre af, at K er formand for den lokale afdeling af Byggeriets Arbejdsgivere, BYG.

Selv afviser han overfaldet på sin tidligere lærling og kommer med en helt anden version af episoden på Kongevejen i Helsingør den 17. maj.

– Da jeg kommer ud fra Rammelisten, møder jeg X, som spytter mig lige i ansigtet, da jeg passerer ham. Derefter skubber jeg til ham, men det er ikke det, der får ham til at falde af cyklen. Det gør han først, når han begynder at løbe efter mig, hævder K.

Dygtig håndværker

Kimen til det anspændte forhold starter åbenbart den næstsidste arbejdsdag, hvor X er på K's værksted i Helsingør.

– Mens jeg er i gang med at slibe mit værktøj, generer K mig ved hele tiden at komme med nye opgaver. Det vil jeg naturligvis ikke finde mig i, og når jeg nægter, bliver han fuldstændig tosset, siger X.

Også her får Fagbladet TIB's udsendte en anden version fra mesteren, der trods kontroverserne betegner sin tidligere lærling som en meget dygtig håndværker.

– Vi havde en arbejdsopgave, der skulle afleveres om torsdagen, så X havde hele fredagen til at slibe sit værktøj i. Men fordi han nægtede, måtte jeg hyre en anden mand til

det arbejde, siger K. Han beskylder X for at have krævet 500 kroner sort for at gøre arbejdet.

– Det sagde jeg selvfølgelig nej til, og derfor nægtede han at lave det, siger K.

X beskriver det som en lodret løgn, at han skulle have krævet sorte penge for at udføre den sidste arbejdsopgave for K.

Politiet i Helsingør bekræfter at have modtaget en anmeldelse for vold og forfølgelse, men vil ikke oplyse, om der bliver rejst sigtelse mod mesteren.

Så vidt det forstås er der indtil videre ingen vidner til episoden, og det gør sagen vanskeligt for politiet at efterforske.

Hvad udfaldet af sagen bliver er derfor svært at vurdere, men det har allerede skabt røre i arbejdsgiverkredse i Helsingør. Hvis den politianmeldte mester K bliver dømt, vil det uden tvivl få konsekvenser for ham som lokalformand for BYG.”

Artiklen var ledsaget af to billeder af klager, hvortil der var knyttet følgende tekst:

”Mens X står og venter på sin cykel for at komme over til sin arbejdsplads på Kongevejen i Helsingør, kommer hans tidligere mester og skubber til ham, så han vælter af cyklen”,

og

”X fotograferet umiddelbart efter overfaldet.”

Endvidere var der i artiklen indsat to faktabokse med overskrifterne **”Afdeling gået ind i sagen”** og **”Fra lægejournalen”**, hvoraf fremgik følgende:

”Tømrer X har bedt TIB’s afdeling 24 om assistance i sagen. Afdelingsformand Bent Rasmussen siger:

– For at skaffe os et overblik over, hvad der er sket i denne lidt specielle sag, har vi som partsrepræsentanter bedt Helsingør Politi om fuld aktindsigt i sagen”,

og

17/5-01 kl. 7.00. Dags dato overfaldet af tidligere mester K og vælter af cyklen. Slår her ved primært ansigtet. Siden er der kommet smerter i højre side af lænden, let hovedpine og svimmelhed. Hudafskrabning ved kind, ømhed i musklen ved siden af rygsøjlen og i lænden. Tilrådes at tage det roligt og blive hjemme weekenden over.

18/5-01. Siden i går tilkommet hævelse og ømhed i håndroden. Brud kan ikke udelukkes. Håndleddet skal røntgenfotograferes.

22/5-01. Blodansamling opstået ved den ene tommelfinger. Fortsat ømhed i højre side mellem hale- og hofteben.”

Klageren har gjort gældende, at god presseskik er tilsidesat ved, at bladet har offentliggjort artiklen under overskriften ”Mester overfalder tømrer” og ved offentliggørelse af overskriften på bladets forside med ordlyden ”Mester overfalder svend”. Overskriften på forsiden indeholder en udokumenteret sigtelse mod K for overtrædelse af straffelovens § 244 eller § 245. Denne sigtelse er gentaget med fremhævede skrifttyper i artiklen om sagen. Der er under ingen omstændigheder dækning i artiklen for de anvendte overskrifter – et fremprovokeret ”skub” kan ikke sidestilles med et ”overfald”. Det er en yderligere skærpende omstændighed, at den i artiklen omtalte sag på tidspunktet for artiklens offentliggørelse var henlagt af politiet.

Klageren har oplyst, at artiklen gengiver den påståede forulempedes version af sags-

forløbet, som også understøttes af de redaktionelle oplysninger i teksten til billederne i artiklen. Det fremgår længere inde i artiklen, at sagsforløbet er bestridt af K.

Klageren har anført, at overfaldet redaktionelt betragtes som et faktum og ikke som et postulat fra den ene af de to parter involveret i episoden. Overskriften og de redaktionelle bemærkninger herom er alene baseret på svendens postulat. Artiklen angiver endog, at der indtil videre ingen vidner er til episoden.

Klageren har oplyst, at sagen har været anmeldt af den påståede forurettede til politiet, som den 25. juli 2001 efter afhøring af begge parter besluttede at opgive videre efterforskning. Beslutningen blev altså truffet før offentliggørelsen af historien. Ved telefonisk henvendelse til TIB's formand umiddelbart efter offentliggørelsen fremhævede BYG's administrerende direktør, at politiet ikke havde rejst og ej heller ville rejse sigtelse mod K, og at den i artiklen rejste sigtelse således var udokumenteret og grundløs. Under samtalen blev parterne enige om, at TIB's formand ville træffe de nødvendige foranstaltninger til at rydde misforståelser af vejen, hvilket BYG's administrerende direktør opfattede som en tilkendegivelse af, at TIB efter en nærmere undersøgelse ville berigtige forholdet. Ved brev af 4. oktober 2001 anmodede BYG's administrerende direktør bladet om at berigtige historien. Bladet misforstod tilsyneladende, at selve artiklen indeholdt en sigtelse, idet BYG's indsigelse herom blev afvist med den begrundelse, at politiet ikke havde rejst sigtelse. Ved brev af 12. november 2001 anmodede BYG på ny bladet om at berigtige den sigtelse, der var indeholdt i selve artiklen, hvortil bladet dagen efter svarede, at man ikke ville foretage yderligere i sagen.

Klageren har yderligere anført, at offentliggørelsen af, at politianmeldelse var indgivet imod en navngiven person, er i strid med god presseskik, når redaktionen samtidig burde vide, at anmeldelsen ikke havde medført indgriben fra politiets eller anklagemyndighedens side. Det fremgår af artiklen, at artiklens forfatter ved henvendelse til politiet alene havde fået bekræftet, at der var modtaget en anmeldelse, men ikke fået oplyst, om der var rejst sigtelse mod den pågældende.

Klageren har videre anført, at det er irrelevant for artiklen at gengive K's erhvervsmæssige tilknytning til Byggeriets Arbejdsgivere, BYG, navnlig i sammenhæng med journalistens egen vurdering af, at sagen ikke bliver bedre af denne tilknytning, samt at det vil få konsekvenser for tilknytningen, hvis den pågældende bliver dømt. Ved at fremhæve pågældendes position i lokalsamfundet får sigtelsen således et yderligere nedsættende indhold. Omtalen af K's erhvervsmæssige tilknytning må yderligere forventes at have en skadelig effekt på hans virksomhed og hans forhold til medarbejdere og kunder.

Bladet har anført, at artiklen holder vand. Set fra en journalistisk vinkel er det afgørende, at K bekræfter, at han (de facto) griber til fysisk vold (skubber til svenden) i stedet for at "vende den anden kind til" eller gå sin vej. Dette er den kendsgerning, som historien bygger på. Hvad der gik forud og fulgte derefter, er der delte meninger om, som bladet beskriver. På baggrund af svenden X's påstand og mester K's bekræftelse konkluderer bladet, at der er tilstrækkelig belæg for at karakterisere episoden som et overfald – der ender med, at svenden må en tur på skadestuen til behandling. Efter episoden melder svenden mester til politiet for vold, men trækker anmeldelsen tilbage, da han ifølge politiet får mesters accept af, at mester fremover vil lade ham være i fred.

Bladet har endvidere anført, at bladet først blev bekendt med, at politiet den 25. juli 2001 havde droppet sagen og således efter, at historien var skrevet, sendt i produktion og distribueret til medlemmerne. Deadline for den pågældende udgave af bladet var den 21. juli 2001, hvilket er oplyst over for BYG. Såfremt bladet havde kendt til sagens

udvikling i rette tid, havde man naturligvis oplyst læserne om sagens udvikling. Det ændrer dog ikke ved kernen i historien, som er i overensstemmelse med sandheden.

Bladet har yderligere anført, at mesters navn, erhverv og tillidshverv er faktuelle oplysninger, som læserne i Helsingør er bekendt med. Bladet ser derfor ingen rimelig grund til at "skjule" mesterens rolle i lokalsamfundet for læserne i Helsingør eller andre steder. Omvendt har bladet heller ikke blæst det stort op. Navn og titel er nævnt, fordi der er udsagn fra den pågældende i artiklen. Tillidshvervet som lokalformand for BYG nævnes, fordi det er en vigtig oplysning til forståelse af den pågældendes placering og indflydelse. En lokal repræsentant for arbejdsgiverne er en offentlig person, som bladet naturligvis kan og skal skrive om og kontakte, hvis det er relevant for bladets læsere.

Bladet har afslutningsvis anført, at historien skal ses i lyset af den stående debat om psykisk arbejdsmiljø, trusler og vold på arbejdet og i samfundet, ligesom historien sætter fokus på, hvordan et forhold mellem mester og lærling/svend eskalerer og kulminerer med fysisk vold på åben gade.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Aage Lundgaard, Tage Clausen og Ole Askvig.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det må anses for journalistisk relevant i sagen at oplyse om parternes indbyrdes forhold, herunder K's erhvervsmæssige tilknytning til Byggeriets Arbejdsgivere, BYG.

Nævnet finder, at bladet ikke har handlet i strid med god presseskik ved at omtale, at politiet havde modtaget en anmeldelse mod K, uanset at anmeldelsen ikke havde medført en indgriben fra politiets side.

Tre medlemmer – Axel Kierkegaard, Aage Lundgaard og Tage Clausen – udtaler:

Som sagen foreligger oplyst for Pressenævnet, hersker der uenighed om årsagerne til og forløbet af det håndgemæng mellem K og X som førte til, at X efterfølgende modtog lægebehandling.

Bladet har imidlertid i både forsidehenvisning, overskrift, billedtekst og i indledningen til artiklen betegnet det passerede som et overfald begået af K. Uanset at denne er kommet til orde i artiklen, finder vi, at bladet ved en sådan ensidig fremstilling af et sagsforløb – hvorom der hersker uenighed, og hvis virkelige forløb ikke kan efterprøves – har handlet i strid med god presseskik, og at nævnet derfor må udtale kritik af bladet.

Et medlem – Ole Askvig – udtaler:

Jeg finder, at K i artiklen fuldt ud er kommet til orde over for de alvorlige beskyldninger, der rejses af X, og bladet har derfor ikke handlet i strid med god presseskik på dette punkt. Når henses til, at der er tale om et fagblad samt til, at K fuldt ud er kommet til orde i artiklen, finder jeg ikke tilstrækkeligt grundlag for at udtale kritik af bladets overskrifter.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, og Pressenævnet udtaler sin kritik af Fagbladet Træ-Industri-Byg (TIB).

(I medfør af medieansvarslovens § 49 pålagde Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Fagbladet Træ-Industri-Byg (TIB) at offentliggøre et af nævnet udformet resumé af kendelsen).

B. Sager om genmæle

1. Generelt

Reglerne om genmæle giver adgang til at korrigere oplysninger af faktisk karakter i en sag, der har været omtalt i et massemedie. Den, som oplysningerne vedrører, kan fremsætte anmodning om genmæle, og anmodningen skal altid først fremsættes til vedkommende massemedie selv. Anmodningen til mediet skal være skriftlig, og fristen er 4 uger regnet fra offentliggørelsen i mediet, jf. medieansvarslovens § 36, stk. 3. Hvis mediet afslår at bringe genmælet, eller genmælet er ufyldstgørende, kan sagen indbringes for Pressenævnet. Dette skal ske senest 4 uger efter, at mediets svar er kommet frem, jf. medieansvarslovens § 40, stk. 1 og stk. 2.

Mediet kan kræve, at den, der fremsætter anmodningen, selv udformer genmælet, og genmælets indhold skal i alt væsentligt være begrænset til nødvendige faktiske oplysninger, jf. medieansvarslovens § 38.

2. Vedr. 4 ugers-fristen

Klagefristen over for mediet regnes fra offentliggørelsen af de oplysninger, der ønskes genmæle over for, til det tidspunkt, hvor mediets ansvarshavende redaktør har modtaget en skriftlig henvendelse med anmodning om et genmæle fra en berettiget. Genmælet behøver ikke at være formuleret, og ordet "genmæle" behøver ikke at være nævnt.

Fristen for klage til Pressenævnet regnes fra det tidspunkt, hvor det står endeligt klart, at mediets ansvarshavende redaktør ikke vil bringe genmælet fra den pågældende.

Sag nr. 105/2001:

Den 26. april 2001 anmodede klager bladet om at bringe et genmæle. Ved brev af 15. maj 2001 anmodede bladet klager om selv at udforme det pågældende genmæle, hvorefter bladet omgående ville tage stilling til dette. Ved brev af 15. juni 2001 fremsendte klager sit genmæle til bladet. Ved brev af 8. oktober 2001 klagede klager til Pressenævnet, idet han anførte, at han intet havde hørt fra bladet, uanset at han havde rykket for svar. Pressenævnet bemærkede indledningsvis, at det, for det tilfælde at mediet undlader at besvare en anmodning om genmæle, er nævnets opfattelse, at klagefristen i forhold til nævnet må skulle regnes fra det tidspunkt, hvor det må stå endelig klart for klager, at bladet ikke vil bringe det pågældende genmæle. Pressenævnet fandt, at klagefristen var overskredet, da klagen til nævnet først var indgivet knap 4 måneder efter klagerens fremsendelse af sit udformede genmæle til bladet. Nævnets formand afviste herefter klagen.

Sagen er endvidere omtalt under punkt V, B, j, side 136.

3. Betydning af, at klagerens synspunkter er kommet frem

Hvis klageren har haft mulighed for at fremkomme med sine synspunkter, selv om dette ikke er sket i form af et genmæle, kan det indebære, at Pressenævnet ikke anser klageren for berettiget til at få offentliggjort yderligere genmæle.

4. De enkelte betingelser for genmæle:

Efter medieansvarslovens § 36 skal en anmodning om genmæle over for

- (a) oplysninger af faktisk karakter, som er
- (b) egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som
- (c) er blevet bragt i et massemedie, tages til følge, medmindre
- (d) oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Anmodning om genmæle kan fremsættes af

(e) den, oplysningerne vedrører, eller efter dennes død af de nærmeste pårørende.

Efter § 38 skal genmælets

(f) indhold i alt væsentligt være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger, og

(g) indholdet må ikke være retsstridigt.

Genmælet skal i henhold til § 39

(h) offentliggøres uden unødigt forsinkelse, og

(i) redaktionelle bemærkninger i umiddelbar tilknytning til offentliggørelsen skal indskrænkes til faktiske oplysninger.

Afslag på genmæle skal efter § 40

(j) snarest muligt skriftligt meddeles den, der har anmodet om genmælet

(k) med oplysning om klageadgang.

5. Pressenævnets praksis

Pressenævnets hidtidige praksis vedrørende de enkelte led i bestemmelserne om genmæle er kort gengivet i det følgende. Til illustration heraf refereres enkelte af nævnets sager fra 2001. Til yderligere belysning af Pressenævnets praksis på området henvises til nævnets tidligere årsberetninger.

a. "Oplysninger af faktisk karakter"

Kravet om, at oplysningerne skal have faktisk karakter, er undergivet en skønsmæssig vurdering fra Pressenævnets side og kan afgrænses negativt, idet vurderinger, kommentarer og meningstilkendegivelser i øvrigt ikke vil have faktisk karakter og derfor ikke kan give anledning til et genmæle.

Man vil typisk heller ikke have krav på genmæle over for oplysninger, der er overdrevne eller på anden måde ikke fuldt ud korrekte, men som dog indeholder en vis grad af rigtighed.

Sag nr. 42/2001

TV 2 Zulu havde i en test af søgemaskiner til internettet oplyst, at klagers søgemaskine var den søgemaskine, der fandt færrest sider. Klager anførte, at produkterne i testen ikke var sammenlignelige, og at TV 2 Zulu havde undladt at gøre opmærksom på, hvordan søgemaskiner fungerer. Klager krævede et genmæle i forhold hertil, idet man gjorde gældende, at de manglende forklarende og præciserende oplysninger i udsendelsen udgjorde en så grov forvrængning af faktum, at udtalelserne måtte sidestilles med forkerte oplysninger af faktisk karakter. Pressenævnet udtalte, at redaktionelt fravalg af oplysninger i den pågældende sag ikke kunne sidestilles med oplysninger af faktisk karakter. Nævnet bemærkede samtidig, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet er berettiget til at beslutte, hvilke oplysninger man vil bringe i mediet. TV 2 Zulu var derfor ikke forpligtet til at bringe klagegens genmæle.

Sagen er gengivet i sin helhed på side 138.

Sag nr. 132/2001:

Politikeren havde i en leder omtalt afskedigelsen af en chefredaktør på Jyllands-Posten og i den forbindelse kommenteret baggrunden for afskedigelsen. Jyllands-Posten krævede genmæle, da oplysningerne om baggrunden for afskedigelsen ikke var korrekte. Pressenævnet fandt, at lederartiklen i det hele var udtryk for Politikens vurdering af baggrunden for – og hensigtsmæssigheden af – Jyllands-Postens afskedigelse af chefredaktøren. Jyllands-Posten var derfor ikke berettiget til at få et genmæle angående artiklens udsagn.

b. ”Egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning”

Kravet om, at oplysningerne skal være egnede til at påføre nogen en skade, indebærer, at muligheden for skade af bagatelagtig karakter ikke berettiger til et genmæle.

Hvis klageren og mediet ikke er enige om, hvorvidt der er mulighed for skade af betydning, vurderer Pressenævnet – ud fra et skøn – om den mulige skade kan anses for at være bagatelagtig eller er af så væsentlig karakter, at klageren er berettiget til et genmæle.

Sag nr. 113/2001:

I en længere artikelserie i Århus Stiftstidendes Netavis om affaldssorteringen i Århus Kommune blev det i en artikel blandt andet oplyst, at de til borgerne i Århus uddelte plastikskraldeposer skulle være af en tyndere kvalitet end i Vejle. Århus Kommune krævede genmæle over for denne oplysning, idet den ikke var korrekt. Pressenævnet udtalte, at det pågældende udsagn utvivlsomt var ukorrekt. Nævnet var enig med klager i, at en sletning i arkivteksten ikke udgjorde et genmæle i medieansvarslovens forstand, men da oplysningen om posetykkelsen efter nævnets opfattelse ikke var egnet til at påføre klageren nogen skade af betydning, fandt nævnet ikke, at klager havde krav på genmæle vedrørende oplysningen.

c. ”Som er bragt i et massemedie”

De oplysninger, over for hvilke man ønsker genmæle, skal være bragt i mediet. Det er således ikke muligt via et genmæle at præcisere forhold, som artiklerne eller udsendelsen ikke har omtalt.

Sag nr. 130/2001:

Dagbladet Arbejderen omtalte en undersøgelse udført af to forskere fra Kræftens Bekæmpelse – en undersøgelse, der frikendte mineraluld for at være kræftfremkaldende. I den forbindelse blev det oplyst, at Kræftens Bekæmpelse igennem 24 år havde modtaget penge fra Rockwool. Kræftens Bekæmpelse krævede over for bladet genmæle i forhold til oplysningen om, at man havde modtaget økonomisk støtte til den i artiklen omtalte undersøgelse vedrørende mineraluld. Pressenævnet fandt, at det ikke af artiklen direkte fremgik, at klager havde modtaget støtte til denne undersøgelse, og klager var derfor ikke berettiget til et genmæle vedrørende denne oplysning.

d. ”Oplysningernes rigtighed er utvivlsom”

Oplysninger, der fremgår af udsagn fra offentlige myndigheder, eller som fremgår af domme, må normalt kunne lægges til grund og gengives i medierne. Sådanne oplysningers rigtighed vil normalt altid anses for at være utvivlsom og kan derfor ikke danne grundlag for et genmæle.

Sag nr. 21/2001:

Bladet Dansk Landbrug havde i en artikel omtalt, at klager – en planteskole – reklamerede med tilskud til læhegn – et tilskud, som ifølge bladet ikke fandtes. Klager krævede genmæle over for denne oplysning, idet man anførte, at man var sikker på at blive optaget på leverandørlisten, og at der derfor ville blive ydet et tilskud til beplantning leveret af klager. Pressenævnet lagde indledningsvis til grund, at klager ved artiklens offentliggørelse ikke var optaget på leverandørlisten med mulighed for at levere tilskudsberettiget læhegn. Nævnet fandt på den baggrund, at bladet havde været berettiget til at afvise genmælet, idet artiklens oplysninger om klagers annoncering fremtrådte som utvivlsomt rigtige. Nævnet fandt, at det ikke kunne føre til et andet resultat, at klager på tidspunktet for offentliggørelsen havde en klar forventning om, at man ville opfylde kriterierne for optagelse på leverandørlisten.

Sag nr. 67/2001:

I et indslag i TV-Avisen blev det oplyst, at organisationen Minhaj ul Quran støttede det daværende Taleban-styre i Afghanistan. Den danske afdeling af organisationen krævede genmæle i forhold til denne oplysning, idet det ikke var korrekt. Pressenævnet udtalte, at man ud fra de foreliggende oplysninger ikke fandt det godtgjort, at oplysningen om organisationens støtte til Taleban-styret var utvivlsomt rigtig. Klager havde derfor krav på genmæle.

Sagen er gengivet i sin helhed på side 142.

Sag nr. 107/2001:

B.T. havde i en artikel oplyst, at befæstningen af klagers tovbane over Opalsøen på Bornholm alene gik til ét ankerpunkt, og at klager sendte børn på ca. seks år ud på svævebanen iført voksen-klatredragt. Klager – et teambuilding-firma – krævede genmæle i forhold til disse oplysninger, idet man gjorde gældende, at tovbane var sat op med to uafhængige ankerpunkter i begge ender, og at man til børn anvendte særlige seler. Pressenævnet bemærkede, at klager og bladet var fremkommet med modstridende oplysninger om befæstningen af tovbane og om, hvorvidt klager sendte børn på ca. seks år ud på svævebanen iført voksen-klatreseler. Nævnet fandt på den baggrund, at det ikke var godtgjort, at disse oplysninger var utvivlsomt rigtige. Klager var derfor berettiget til et genmæle.

e. ”Den, oplysningerne vedrører”

Der skal være tale om oplysninger om en selv som person, selskab, virksomhed el.lign.

f. ”Indhold i alt væsentligt være begrænset til faktiske oplysninger”

Krav på genmæle kan afvises af mediet og Pressenævnet, hvis genmælet er for omfattende eller indeholder kommentarer og vurderinger. Herom henvises i øvrigt til nævnets årsberetning for 1996, s. 5.

g. ”Indholdet må ikke være retsstridigt”

Heri ligger først og fremmest, at genmælet ikke må indeholde beskyldninger mod andre.

h. "Offentliggøres uden unødigt forsinkelse"

I bemærkningerne til § 39 i lovforslaget om medieansvarsloven er anført:

"I lighed med, hvad der gælder i dag, skal genmælet offentliggøres vederlagsfrit. Efter presselovens § 9, stk. 4, skal berigtigelse optages i det første eller for dagblades vedkommende senest i det andet nummer, som udkommer efter, at optagelse er forlangt. Dette foreslås i stk. 1, ændret til, at genmælet skal offentliggøres uden unødigt forsinkelse. Heri ligger ikke nogen ændring i det tidsmæssige krav, for så vidt angår periodiske skrifter, men da genmælereglerne også omfatter de elektroniske medier, er det uhensigtsmæssigt at foreskrive konkrete tidsfrister i loven."

i. "Redaktionelle bemærkninger i umiddelbar tilknytning til offentliggørelsen skal indskrænkes til faktiske oplysninger"

Pressenævnet har i sin årsberetning for 1997, side 9, anført, at det er nævnets opfattelse, at det ikke er i strid med lovens § 49, at medierne i forbindelse med nævnets kendelse bringer en redaktionel artikel uden kommentarer og fremkommer med en kommentar på lederplads.

j. "Afslag på genmæle skal snarest muligt skriftligt meddeles den, der har anmodet om genmæle"

Redaktøren har pligt til at besvare en anmodning om genmæle, og Pressenævnet har i enkelte sager udtalt kritik af, at en henvendelse ikke er blevet besvaret.

Sag nr. 105/2001:

Pressenævnets formand afviste klagers anmodning om genmæle, idet klagen over bladets manglende offentliggørelse af genmælet først var indgivet knap 4 måneder efter klagerens fremsendelse af sit udformede genmæle til bladet. Nævnets formand udtalte herefter: "Nævnet skal samtidig over for bladet præcisere, at et medie har pligt til at besvare en anmodning om genmæle, og at dette skal ske snarest muligt som beskrevet i medieansvarslovens § 40, stk. 1".

Sagen er i øvrigt omtalt under punkt V, B, 2.

k. "Med oplysning om klageadgang"

Det er et ubetinget krav, at redaktøren i forbindelse med et afslag på at bringe et genmæle oplyser, at afslaget kan indbringes for Pressenævnet. Redaktøren skal samtidig oplyse om Pressenævnets adresse og skal oplyse, at klagefristen er 4 uger fra det tidspunkt, hvor redaktørens afvisning er kommet frem.

Det er uden betydning, at klageren i henvendelsen til redaktøren har angivet, at der eventuelt vil blive klaget til Pressenævnet, og det er ligeledes uden betydning, at klageren er repræsenteret af en advokat eller selv er et garvet mediemenneske.

Sag nr. 107/2001:

Pressenævnet fandt i den konkrete sag, at klageren havde krav på at få bragt et genmæle. Nævnet udtalte herefter: "Nævnet henleder samtidig opmærksomheden på, at efter medieansvarslovens § 40, stk. 1, skal et afslag på at bringe et genmæle ledsages af en oplysning om, at afslaget kan indbringes for Pressenævnet senest 4 uger efter, at afslaget er kommet frem, ligesom nævnets adresse skal oplyses".

Kendelsen er refereret ovenfor under punkt V, B, d.

6. Sager gengivet i fuldt omfang:

1. Sag nr. 42/2001: Jubii A/S mod TV 2 Zulu, s. 138
2. Sag nr. 67/2001: Idara Minhaj ul Quran mod Danmarks Radio, s. 142

I sag nr. 42/2001

Jubii A/S
mod
TV 2 Zulu

afsagde Pressenævnet onsdag den 15. august 2001 sålydende

Kendelse:

Jubii A/S har v. advokat Bjarke Vejby klaget til Pressenævnet over, at TV 2/Danmark har afvist at bringe et genmæle i anledning af et indslag bragt i programmet "Raketfart" på TV 2 Zulu den 8. marts 2001.

Af indslaget, der blev bragt i begyndelsen af programmet, fremgår følgende:

Indslaget indledes med et billede fra studiet med studieværten.

Studieværten: "Raketfart er klar med en ny version af tidens populærkultur. Velkommen til vores program, der hver uge viser vejen til de bedste oplevelser. Uden søgemaskinerne ville internettet være det totale kaos. Jubii, Alta Vista og alle de andre holder orden i alle hjemmesiderne og sørger for, at vi kan finde rundt og finde lige præcis det, vi leder efter. Den mest anerkendte søgemaskine er måske ikke så kendt herhjemme, men Google har igennem de sidste par år markeret sig positivt, bl.a. ved et atypisk image. Hos Google er der ingen blinkende reklamebaner eller andet lir. Lige om lidt tester vi maskinen, men først skal vi til USA hos Google, der også som firma er atypisk."

Derefter klippes til et indslag om firmaet Google med besøg på virksomheden i USA. Efter indslaget klippes tilbage til studiet og studieværten.

Studieværten: "Sergey fra Google er altså lidt af en arrogant blærerøv, så vi bliver lige nødt til at tjekke, om hans selvtillid kan stå mål med virkeligheden. Vi har sammenlignet Google med fire af de andre mest brugte søgemaskiner og søgt på tre tilfældige danske ord, nemlig "TV 2 Zulu", "æggekage" og fodboldspilleren "Jesper Grønkjær"."

Derefter klippes til et billede af en computerskærm, der viser de undersøgte firmaers navne og logoer. Der klippes undervejs til Jubii's hjemmeside, der viser de ord, der er søgt på. Henover billedet høres følgende speak:

Speak: "Alle søgemaskiner er meget hurtige. Den store forskel ligger i, hvor mange hjemmesider de finder frem til. Den største overraskelse er, at Danmarks mest brugte søgemaskine, Jubii, er den, der finder allerfærrest sider. F.eks. kommer der ikke en eneste "æggekage" frem og kun et resultat for "Jesper Grønkjær". Ud med dem."

Derefter klippes til Alta Vistas hjemmeside og hurtigt videre til Kvasirs hjemmeside. Henover billederne høres følgende speak:

Speak: "Både Kvasir og Alta Vista har problemer med at finde Zulus side. Og så er det enormt irriterende, at Kvasir finder en masse ligegyldige sider frem til en."

Derefter klippes til Yahoo DK's hjemmeside, der viser søgeresultater. Undervejs klippes til Googles hjemmeside, der viser søgeresultater. Derefter klippes tilbage til Jubii DK's hjemmeside. Henover billederne høres følgende speak:

Speak: "Yahoo DK finder mange resultater. Til gengæld virker den lidt rutinepræget. Ligegyldig hvilken madopskrift vi søger på, dukker de samme 157 sider frem. Og så er der det sjove, at når Yahoo DK ikke selv kan finde et resultat, sender de en videre til Google. Og det giver et meget godt tip om, hvad testens topscorer hedder. Sergey kunne nemlig sagens blære sig. Google har mange relevante resultater, ligegyldigt hvad vi søger på. Så Google vinder altså testen suverænt, og ligeså suverænt bliver Jubii den store taber."

Derefter klippes tilbage til et billede af studiet.

Studieværten: "Det er lidt bemærkelsesværdigt, at den søgemaskine, der er størst chance for, at du bruger, er den dårligste. Raketfarts råd er: drop Jubii, og gå over til Google. De er meget bedre."

Klageren har anført, at TV 2 Zulu sammenligner to forskellige produkter i en "test" uden at gøre opmærksom på, at produkterne ikke er sammenlignelige. Endvidere undlader TV 2 Zulu at gøre opmærksom på, hvordan søgemaskiner fungerer. Både Google, Alta Vista, Yahoo og Jubii anvender en kombination af et katalog og en robotbaseret søgemaskine. Forskellen mellem de to typer ligger i den måde, data indsamles på, hvad der indsamles, hvordan det vurderes, grupperes, hvad man kan finde, og hvordan man efterfølgende kan søge i disse data. Helt overordnet gælder det, at kataloger viser links til websteder (samling af websider), mens robotbaserede søgemaskiner viser links til individuelle websider (ikke websteder). Forskellen i de forskellige søgetjenester ligger dels i de typer af indekser, de arbejder med, og dels i, hvilke af disse typer de vægter mest. Jubii og Yahoo vægter katalogdelen mest, men Alta Vista og Google vægter den robotbaserede søgning mest. Udsendelsen på TV 2 Zulu indeholder ingen oplysninger herom, og "testen" er, populært sagt, som at sammenligne æbler og pærer.

Klageren har samtidig anført, at det i sagens natur ikke er meningen, at Jubii skal komme med mange resultater. Derimod er formålet med Jubii at give et kvalificeret overblik over produkter, services og interesser samt klassificere, hvad temaet for webstedet er. Der er i Jubii både mulighed for at søge ned igennem hierarkisk opbyggede kategorier og gennem en søgefunktion i de manuelt udarbejdede beskrivelser af webstedet. En robotbaseret søgemaskine vil altid henvise til flere links end et indeks. Til gengæld henviser de links, der vises i et indeks, til websteder vedrørende det pågældende emne, mens de links, en søgemaskine finder, relaterer sig til individuelle sider

indeholdende det pågældende søgeord. Det er derfor ikke overraskende, at Jubii ikke finder lige så mange links på søgeordet "æggekage" som søgerobotten Google. Søger man derimod i Jubii på "opskrifter", viser Jubii omvendt en række specifikke links til opskriftssamlinger, der bl.a. indeholder opskrifter på æggekage.

Klageren har på baggrund heraf anført, at de manglende forklarende eller præciserende oplysninger i TV 2 Zulus udsendelse udgør en så grov forvrængning af faktum, at udtalelserne må sidestilles med forkerte oplysninger af faktisk karakter.

Klageren har videre anført, at Jubii driver erhvervsmæssig virksomhed, hvis forretning er stærkt afhængig af antallet af brugere af kataloget. De misvisende oplysninger indebærer derfor en oplagt risiko for, at Jubii vil lide betydelig økonomisk skade. Risikoen for økonomisk skade forstærkes af, at målgruppen for programmet "Raketfart", unge i alderen 15-35 år med interesse for nye trends og internettet, er samme målgruppe, som Jubii fokuserer på, og som tilsvarende er målgruppen for størstedelen af den annoncering, der finder sted på Jubii.

Klageren har endelig anført, at TV 2 Zulu har afvist at berigtige oplysningerne i programmet. Afvisningen af at imødekomme klagers anmodning om genmæle er i strid med god presseskik.

TV 2 har anført, at præmisserne for testen i programmet udsendt den 8. marts 2001 er klar. Der testes, hvilken af de fem søgemaskiner der finder flest sider for de tre valgte søgeord. I testen benyttes udelukkende søgning i det felt, som man som normal internetbruger vil benytte. Der anvendes ikke andre søgekriterier eller specialfunktioner i testen. Dårligst placeret i testen bliver Jubii. Bedst placeret bliver Google.

TV 2 har videre anført, at det ikke bestrides, at søgemaskiner kan opbygges forskelligt, eller at en robotbaseret søgemaskine er opbygget, så den vil henvise til flest sider. Forskellen i opbygningen af søgemaskiner er imidlertid en ekspertviden, der ikke er den almindelige bruger bekendt. For den almindelige forbruger skelnes der således ikke mellem de forskellige typer af søgemaskiner.

TV 2 har afslutningsvis anført, at der i et tv-program henvendt til brugere af søgemaskiner ikke kan stilles krav om, at der informeres om de forskellige typer af søgemaskiner. Da præmisserne for testen gøres klart for seerne, da det ikke er bestridt af klageren, at resultatet af testen er forløbet som beskrevet i indslaget, og da indslaget ikke i øvrigt indeholder urigtige oplysninger, gøres det gældende, at klageren ikke har krav på genmæle. Afslag på at bringe det af klageren formulerede genmæle er derfor ikke i strid med god presseskik.

TV 2 har subsidiært gjort gældende, at det af klageren formulerede genmæle ikke var begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger, og TV 2 kunne derfor under alle omstændigheder nægte at bringe genmælet.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Axel Kierkegaard, Finn Rowold, Tage Clausen og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Det følger af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at anmodning om genmæle kan fremsættes over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning.

Pressenævnet finder, at redaktionelt fravalg af oplysninger i denne sag ikke kan sidestilles med oplysninger af faktisk karakter. Nævnet bemærker i den forbindelse, at

redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet er berettiget til at beslutte, hvilke oplysninger man vil bringe i mediet. TV 2 er derfor ikke forpligtet til at bringe klagerens genmæle.

Nævnet finder tilsvarende, at TV 2 ikke har handlet i strid med god presseskik ved ikke at bringe det ønskede genmæle.

I sag nr. 67/2001

Idara Minhaj ul Quran ved næstformand Babar Baig
mod
Danmarks Radio

afsagde Pressenævnet onsdag den 6. februar 2002 sålydende

Kendelse:

Dokumentations- og rådgivningscentret om racediskrimination (DRC) har på vegne af Babar Baig som næstformand for Idara Minhaj ul Quran klaget til Pressenævnet, idet Danmarks Radio har afvist at bringe et genmæle og en berigtigelse i anledning af et indslag i TV-Avisen den 17. maj 2001.

Af indslaget fremgik følgende:

Studievært: "Flere unge nydanskere arbejder målbevidst på at blive opstillet for de politiske partier. Samtidig er de medlemmer af en muslimsk bevægelse fra Pakistan. Og det rejser spørgsmålet om, hvilke mål de reelt forfølger."

Derefter klippes til billeder af bedende muslimer og muslimske børn, hvortil er knyttet følgende speak:

Speak: "Minhaj ul Quran-bevægelsens danske hovedsæde ligger i Valby i København. Her undervises små og store børn i koranen, og herfra udsendes bl.a. et tv-program og en månedsavis."

Derefter klippes til et interview med Anders Thomsen, amtsformand i København for Det Radikale Venstre.

Anders Thomsen: "Umiddelbart ser det jo meget tilforladeligt ud, men når man graver lidt dybere ned, så virker det som om, at der måske er nogle lidt mere religiøse, fundamentalistiske strømninger i det, der gør, at det måske ikke lige er Det Radikale Venstres kop te."

Derefter klippes til billeder af et par formiddagsblades overskrifter, hvoraf det blandt andet fremgår: "Radikale frygter kup" og "Radikale infiltreres af islamiske fundamentalister". Følgende speak kører henover billederne:

Speak: "Flere af de unge politikere med især pakistansk baggrund blev for nylig anklaget for at infiltrere flere politiske partier. Især Det Radikale Venstre. Nu har de radikale undersøgt Minhaj-bevægelsen nærmere og stempler den islamisk fundamentalistisk."

Derefter klippes til et interview med Babar Baig.

Babar Baig: "De her, hvad skal man sige, påstande, der er kommet, det kan jeg kun tage afstand fra, for sådan forholder tingene sig ikke. De medlemmer, som jeg repræsenterer, er hovedsagelig opvokset i Danmark med demokratiske idealer, og det går vi ind for 110%."

Derefter klippes til et billede af indgangen til Minhaj-bevægelsens ungdomsafdeling i Valby, hvortil er knyttet følgende speak:

Speak: "Lyder det fra Minhaj-bevægelsens ungdomsafdeling i Valby. Den, som bevægelsen i øvrigt, har stærke bånd til hovedsædet i Pakistan og dens politiske parti."

Derefter klippes tilbage til interviewet med Babar Baig.

BB: "Det har ikke nogen relevans. Altså Minhaj er en velfærdsorganisation, der arbejder for at skabe bedre forhold i Pakistan.

Interviewer: Men det er også et politisk parti i Pakistan, så er det vel også vigtigt, at man fortæller om, når man stiller op i et andet politisk parti, er det ikke?

BB: Jo, det er et demokratisk politisk parti, og det er vigtigt at understrege. Men altså igen, det har ikke nogen relevans, for det er de samme mål-sætninger, som begge partier stræber efter."

Derefter klippes til en række arkivbilleder af bl.a. Mona Sheikh.

Speak: "En af de unge politikere, Mona Sheikh, forlod CD og søger nu opstilling som folketingskandidat for de radikale på Nørrebro. Hun er medlem af Minhajs kvindeafdeling, Womens League."

Derefter klippes til interviewet med Anders Thomsen.

AT: "Overordnet set, så har vi fået indtryk af en meget velorganiseret bevægelse, der er udbredt på verdensplan. Og som måske ikke fortæller hele sandheden om dem selv."

Derefter klippes til studieværten.

Studievært: "De nye oplysninger får ingen umiddelbare følger. De radikales formand i hovedstaden mener, at det afgørende er at få alt frem i lyset, så ingen føler sig snydt efter et valg. Men lad os se på, hvad det er for en bevægelse, der altså aktivt arbejder på at placere sine medlemmer på centrale poster i dansk politik."

Derefter klippes til billeder af en åben moské med bedende mennesker.

Speak: "Minhaj ul Quran-bevægelsen, eller Koranens Vej, har hjemme i Pakistan. Der bor stifteren Tahir-ul-Qadri, og derfra flyder hans guddommelige indsigt og vejledninger til 70-80 afdelinger af bevægelsen verden over. Den blev grundlagt i 1980 og fik i 1986 sin første filial uden for Pakistan, i Danmark."

Derefter klippes til et interview med journalist ved DR's Indvandrerredaktion Naser Malik.

Naser Malik: "Hvis man kigger på deres tidsskrifter, så er det, at de vil gerne have Islam over hele verden, og Danmark er jo en del af verden."

Derefter klippes til billeder af bevægelsens danske hovedsæde efterfulgt af billeder af et organisationsdiagram.

Speak: "I Danmark har bevægelsen hovedsæde i Valby, afdelinger på Amager og i Odense og tæller ca. 1200 medlemmer. De er velorganiserede og har foruden ungdomsorganisationer en række aktiviteter. Ikke mindst indsamling af penge; penge, der bl.a. sendes til Pakistan og til bevægelsens parti der."

Derefter klippes til interviewet med Babar Baig.

Interviewer: "Det er ikke noget, som man skal oplyse om, når man lader sig stille op og bliver meldt ind i et politisk parti?"

BB: Nej, det vil jeg bestemt ikke mene, fordi der er jo tale om et demokratisk parti. Jeg ku' forstå, hvis det virkelig var en fundamentalistisk bevægelse eller fanatisk militær bevægelse, der var tale om, men det er der overhovedet ikke. De her påstande er fuldstændig usande."

Derefter klippes til et interview med Jørgen Bæk Simonsen, forsker ved Carsten Niebuhr-instituttet.

Jørgen Bæk

Simonsen: "Hvis man er aktiv muslim og overbevist muslim, så bliver det, at man er aktiv og overbevist muslim en del af den måde, man præsenterer sig selv på, og så må man stå ansigt til ansigt med de spørgsmål, dårlige eller gode, som det forhold, at man er muslim, afstedkommer."

Derefter klippes til interviewet med Naser Malik.

Speak: "Naser Malik er pakistaner og muslim, men har ikke forbindelse til Minhaj. Han har boet i Danmark i 25 år og arbejder på DR's Indvandrerredaktion.

NM: De vil gerne have Islam som nummer et, under alle omstændigheder, de vil have Islam over hele jorden.

Interviewer: Men det er ikke det, de siger, når de optræder i dansk politik.

NM: Nej, det siger de ikke."

Mens der vises billeder af bedende muslimer, høres følgende speak:

Speak: "TV-Avisen har også talt med pakistanere, der er medlemmer af bevægelsen. De tør ikke stå frem på tv af frygt for problemer, men de fortæller samstemmende, at Minhaj ul Quran-bevægelsen har to ansig-

ter. Ét udadtil, hvor budskabet er fred, demokrati og menneskerettigheder og så ét, kun medlemmerne kender, at målet er islamisk overherredømme, politisk og økonomisk, åndeligt og kulturelt. Men det vil de aldrig indrømme, man kan ikke stole på dem, mener Naser Malik.

NM: Med meget sikkerhed, det vil jeg sige: nej. Det kan man ikke. I hvert fald ikke her i Danmark.”

Derefter klippes på ny til billeder af bedende muslimer.

Speak: ”Medlemmer af bevægelsen fortæller, at man i starten blot deltager i fredagsbønnen i Valby. Men vinder man bevægelsens tillid, inviteres der til video-aftener med det religiøse overhovede fra Pakistan. Videoer, der er kopieret igen og igen, men hvor budskabet er klart nok.”

Derefter vises et billede af en tv-skærm, hvor Muhammad Tahir-ul-Qadri taler på arabisk. Billedet er teksten således:

”Denne revolution kræver, at vi ofrer alt, hvad vi har. Vores mål kan ikke nås, uden at vi ofrer blod.”

Derefter klippes til billeder af et bibliotek med skrifter og bøger på arabisk.

Speak: ”I bevægelsens mange bøger og skrifter kan man læse, hvordan den hylder Irans afdøde ayatollah Khomeini og støtter Taleban-styret i Afghanistan. Det er den bevægelse, de unge politikere har undladt at fortælle deres nye partier om.”

Derefter klippes til interviewet med Jørgen Bæk Simonsen.

JBS: ”Jeg vil betragte det som intet mindre end en politisk brøler at gøre den slags ting, fordi al erfaring siger os jo, at dem, der forsøger at skjule noget om sig selv over for andre, de bliver altid bragt i en situation, hvor det bare bliver en stor byrde for dem selv.”

Derefter klippes til interviewet med Babar Baig.

Interviewer: ”Du er selv medlem af Det Radikale Venstre. Har du fortalt om dit medlemskab af Minhaj?”

BB: Nej, det har jeg ikke, for det har ingen relevans i denne her sammenhæng. Det forhold, jeg har til Minhaj eller til pølsemanden ned på hjørnet, har i og for sig ikke noget med denne her sag at gøre.”

Derefter klippes tilbage til studiet.

Studievært: ”Mona Sheikh, du er medlem af en underorganisation af Minhaj, som arbejder for muslimsk overherredømme, og så er du også medlem af Det Radikale Venstre. Hvordan harmonerer de to ting?”

MS: Jeg er ikke medlem af nogen bevægelse, der arbejder for et muslimsk herredømme.

- Studievært: Du er medlem af Womens Youth League, som er en underorganisation af Minhaj?
- MS: Ja, men der, altså, det her med, at man arbejder for et muslimsk overherredømme, det vil jeg gerne se dokumenteret et eller andet sted.
- Studievært: Jamen, det står der jo rent faktisk på hjemmesiden, hvis man går ind på den amerikanske hjemmeside, som der henvises til...jo, det gør der.
- MS: Nej, på hovedhjemmesiden står der, at bevægelsen arbejder for indførelsen af demokrati, menneskerettigheder og bekæmpelsen af analfabetisme i Pakistan og uddannelsesmæssig infrastruktur. Altså det kan godt være, at der er en masse teoretisk opspind... .
- Studievært: Nej, det er der ikke, for der står rent faktisk på den amerikanske hjemmeside, som der henvises til mange andre steder fra, står der, at den arbejder for at genoprette den islamiske tros overherredømme over andre ideologier. Det står der rent faktisk.
- MS: I hvilken kontekst?
- Studievært: Det står som målsætning på hjemmesiden.
- MS: Altså, en ting er, at der er en erklæret ideologisk dagsorden for en bevægelse i Pakistan. En anden ting er, at jeg er medlem af en afdeling, der hedder Womens Youth League, som arbejder i en dansk kontekst og holder foredrag og arbejder for den krydskulturelle dialog og forståelse, og jeg kan ikke se, at mit medlemskab i en muslimsk ungdomsforening, som har arbejdet de sidste 5-10 år i Danmark...jamen, du bliver nødt til at høre på det her. Altså mit politiske medlemskab, mit politiske engagement, det har jeg i og med, at jeg er medborger i et dansk samfund, et dansk samfund, som jeg føler ansvar for. Min muslimske religion og min tilknytning til Womens Youth League, det er en helt anden side af sagen. Jeg har aldrig lagt skjul på, at jeg er medlem af Womens Youth League, da jeg stiller op for Det Radikale Venstre, som desuden ikke er noget, som foreningen har skubbet mig til eller noget som helst.
- Studievært: Men det er stadigvæk en underorganisation, som man må gå ud fra har samme politik som hovedorganisationen.
- MS: Altså, det er ikke en politisk organisation. Womens Youth League er ikke en politisk organisation. Der er et politisk parti i Pakistan, ja, men det har intet med den organisation, som jeg er medlem af, at gøre.
- Studievært: Men lederen af Minhaj-bevægelsen er den samme, som er stifter af det politiske parti også, og du er medlem af en underafdeling. Man må gå ud fra, at politikken og formålene er nogenlunde de samme.
- MS: Altså, man må ikke gå ud fra noget som helst, man skal vide det. Altså, en ting er et politisk parti, som er baseret på nogle politiske principper, ja. Jeg er ikke medlem af noget politisk parti i Pakistan. Jeg er medborger i det danske samfund, og jeg er medlem af et dansk politisk parti, og derfor altså jeg forstår ikke, hvorfor I...al den her mistænkeliggørelse... .
- Studievært: Vi prøver ikke at mistænkeliggøre. Vi stiller spørgsmålstegn ved sammenhængen mellem underorganisationen, som må stå for den samme politik som hovedbevægelsen, for ellers er den formentligt ikke en underorganisation.

- MS: Altså, det er en paraplyorganisation, ikke. Minhaj ul Quran er en paraplyorganisation, og der er et politisk parti, der arbejder for indførelsen af nogle politiske principper i Pakistan, som menneskerettigheder, som bekæmpelse af analfabetisme og demokrati osv., mens Womens Youth League er en muslimsk ungdomsorganisation, som arbejder i en dansk kontekst, og man er da nødt til at fokusere på, hvilke initiativer den forening i Danmark har taget, fordi, at mit medlemskab af Det Radikale Venstre må bero på, nå men, altså hvilken kontekst har jeg arbejdet i, og hvad har jeg lavet for et stykke arbejde, som skulle være i modstrid med radikale principper. Når jeg stiller op for Det Radikale Venstre, så har jeg noget tid til at redegøre for ... hvad der er mine tilhørsforhold... .
- Studievært: Er det ikke svært at forstå, at der ikke er nogen sammenhæng mellem en ungdomsorganisation og dens moderorganisation?
- MS: Det siger jeg heller ikke, der ikke er. Jeg siger, at det politiske parti er en ting... .
- Studievært: Men lederen af det politiske parti og bevægelsen er jo den samme.
- MS: Jamen, han fungerer jo ikke i Danmark. Altså i Danmark har vi en forening, som har nogle vedtægter og sine egne formålsbeskrivelser, og det har intet med mit medlemskab at gøre i Det Radikale Venstre, og det, jeg ønsker at påpege, er, at når jeg stiller op for et radikalt parti, så er det, fordi at mine holdninger, som jeg identificerer dem, falder sammen med Det Radikales Venstres holdninger. Den kreds kan så vælge mig eller vælge at fravælge mig, og jeg har de fem minutter til at redegøre for det, som jeg vil, og der er ikke noget hemmeligt ved, at jeg er medlem af en muslimsk ungdomsorganisation.
- Studievært: Jeg bliver nødt til at stoppe dig her. Tiden er gået. Tak skal du have, fordi du kom.
- MS: Selv tak."

Ved brev af 21. maj 2001 anmodede Babar Baig som næstformand i Idara Minhaj ul Quran om genmæle på en række punkter.

Ved brev af 29. maj 2001 afviste Danmarks Radio at bringe et genmæle.

Klageren har anført, at man ønsker et genmæle vedrørende organisationens (Minhaj ul Quran) forhold til Taleban-militsen og berigtigelse over for den urigtige oplysning, at organisationen aktivt arbejder for at placere sine medlemmer på centrale poster i dansk politik.

Klageren har nærmere anført, at DR har fremstillet Koranens Vej (Minhaj ul Quran) som om, at organisationen støtter og hylder Taleban-militsen i Afghanistan.

Klageren har påpeget, at DR har været i besiddelse af følgende oplysninger om Koranens Vej og grundlæggeren Tahir-ul-Qadri's forhold til Taleban-militsen:

- Et citat fra en artikel i et blad, "Western Views", skrevet af en canadier. Klager har over for DR oplyst, at forfatteren til artiklen ikke er tilknyttet Koranens Vej. I citatet opfordres Vesten til at anerkende Afghanistans reelle styre for derved at hindre en russisk besættelse og bekæmpe opiumshandlen. Klager påpeger, at forfatteren i øvrigt har beskrevet Taleban-militsen som "fierce" – dvs. modbydelig eller voldelig.

- Indlæg fra "i fjor" i "The Revival" – udgivet af Muslim Youth League i Storbritannien. Indlægget er "et glødende forsvar for Taleban-bevægelsen".

- En artikel fra The Daily News i Pakistan, som blev sendt til DR som en e-mail med et link. I artiklen citeres grundlæggeren Tahir-ul-Qadri bl.a. for at udtale, at han udelukker enhver mulighed for en talebanisering af Pakistan, og at der i Islam ikke findes tvang m.h.t. religion, og at denne religion aldrig er spredt ved hjælp af sværdet.

- En klage fra udenrigsordføreren for Koranens Vej i Pakistan til Udenrigsministeriet, hvori det anføres, at grundlæggeren altid har afvist bl.a. Talebans islamiske modelstat, og at Koranens Vej ofte i Pakistan er blevet citeret for at udtrykke sig kritisk over for Taleban.

- Endelig har en DR-journalist i Pakistan interviewet flere forskellige offentlige personer. Ifølge udenrigsordføreren var der ingen af dem, der underbygger DR's teori om organisationens støtte til Taleban – eller at den skulle være ekstremistisk.

Klageren har anført, at der på baggrund af disse kilder ikke er tvivl om, at Koranens Vej og grundlæggeren Tahir-ul-Qadri tager afstand fra Talebans metoder og ekstremisme. Den eneste oplysning, der peger i modsat retning, er indlægget i "The Revival", der udgives af en lokal, britisk underorganisation af Koranens Vej.

Klageren har påpeget, at f.s.v.a. artiklen i "Western Views" har DR ikke gjort opmærksom på, at der er tale om et læserbrev. Samtidig har DR valgt at bringe oplysningerne på en måde, der får Koranens Vej til at fremstå som Taleban-støtter med fordækte motiver.

Klageren har videre anført, at DR ikke har bragt nogen af de udsagn, hvor Tahir-ul-Qadri kritiserer Taleban, og end ikke henvist til avisklippet fra The Daily News, som anses for en troværdig kilde. Samtidig sætter DR lighedstegn mellem Eric Margolis' opfordring til samarbejde med Afghanistans Taleban-milits og Koranens Vejs holdning til militsen. Det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. DR's belysning af Tahir-ul-Qadri og Koranens Vejs forhold til Taleban kan i bedste fald siges at være yderst selektiv og i værste fald manipulerende. Den giver på ingen måde et fyldestgørende billede af virkeligheden. I øvrigt mener klager, at DR må have manglet relevante eksterne kilder, når man bruger Naser Malik. Pågældende anses ikke for at være muslim, men tilhører Ahmediya-bevægelsen, som alt andet lige vil modarbejde andre muslimer.

Klageren har i den forbindelse anført, at de presseetiske regler er tilsidesat for så vidt angår manglende kontrol af, om de oplysninger, der gives, er korrekte, navnlig i forhold til brugen af Eric Margolis' artikel og afvisningen af at bruge artiklen fra Daily News den 17. maj 2001. Desuden har DR ikke udvist kritik over for de kilder, der kan være farvet af personlige interesser eller skadegørende hensigt.

Klageren har endvidere anført, at DR ikke har anført, hvilke kilder der hentydes til med henvisningen til "bevægelsens mange bøger og tidsskrifter", ligesom klager ikke har set beviser for Minhaj ul Qurans forbindelse til Umer Mullah, eller at organisationen skulle have deltaget ved en konference i Lahore om forholdet mellem Taleban og det pakistanske samfund. Det er i øvrigt ukorrekt, at klagers holdning til Taleban er medtaget i indslaget, henset til at klager flere gange under interviewet understregede, at Minhaj ul Quran er den eneste politiske organisation i Pakistan, som ikke støtter Taleban, og som aktivt taler imod Taleban-styret. Denne del af interviewet blev imidlertid ikke bragt i forbindelse med indslaget den 17. maj 2001.

Klageren har yderligere anført, at det er tankevækkende, at DR – efter at have citeret fra Pressenævnets årsberetning for 1997, hvorefter man ikke har krav på genmæle, hvis

oplysningerne er overdrevne m.m. – herefter bruger syv sider på at forsvare sig. Samtidig indrømmer man, at oplysninger brugt i denne sammenhæng er overdrevne og på anden måde ikke fuldt korrekte. I øvrigt er lederen af DRC blevet ringet op af tre journalister fra DR, som personligt har undskyldt udsendelsen den 17. maj 2001. De har samtidig tilkendegivet, at der er en stor splittelse hos DR netop på grund af denne sag.

Klager har i øvrigt noteret sig, at DR har valgt at redigere DR Online, så det nu klart fremgår, at Tahir-ul-Qadri ikke støtter Taleban-styret, og at citatet, som opfordrer til samarbejde med Taleban, stammer fra journalisten Eric Margolis, som ikke er medlem af Koranens Vej. Det ser klager som udtryk for, at DR erkender, at fremstillingen af netop det emne fremstod stærkt fordrejet.

Klageren har med hensyn til spørgsmålet om infiltrering af politiske partier oplyst, at hovedhistorien den 17. maj 2001 er, at nogle personer, som fornylig har meldt sig ind i politiske partier og søgt opstilling til Folketinget og Københavns Borgerrepræsentation m.v., har tilknytning til Koranens Vej (eller underorganisationer), og TV-avisen mener, at det rejser spørgsmålet om, hvilke mål de reelt forfølger. Studieværten indleder derpå et indslag om Koranens vej på følgende måde: "Lad os se nærmere på den bevægelse, der altså aktivt arbejder for at placere deres medlemmer på centrale poster i dansk politik". Fra at være en anklage er det blevet til et faktum i DR, hvorved det ikke er muligt for seeren at vide, hvad der er en kommentar, og hvad der er den faktiske oplysning.

Klageren har anført, at historien om infiltrering af Det Radikale Venstre ikke er underbygget, og det fremgår alene af det af DR over for nævnet anførte, at nogle ikke nærmere angivne "kilder" har sagt, at Minhaj bevidst opstiller kandidater. Denne påstand kan der kun tages afstand fra. De tre kandidater har på egen hånd søgt indflydelse uafhængigt af hinanden. Der er ikke på noget tidspunkt blevet snakket om at opstille kandidater på bestyrelsesmøder i Minhaj eller andre steder. DR har ikke nogen dokumentation for denne påstand, og desuden har DR undladt at spørge de tre kandidater direkte, om de er blevet opfordret af organisationen til at stille op for partiet. Hvis Babar Baig var blevet stillet dette spørgsmål forud for udsendelsen den 17. maj 2001, ville det have givet ham en mulighed for at gendrive denne påstand. Det forhold, at Babar Baig har haft adgang til at udtale sig i medierne efter den 17. maj 2001, ændrer ikke på det forhold, at der dermed er begået en alvorlig overtrædelse af de presseetiske regler før og under udsendelsen den 17. maj 2001.

Klageren har endelig anført, at det forhold, at man har inviteret et andet medlem af Det Radikale Venstre – Mona Sheikh – i studiet under udsendelsen, ikke lever op til princippet om, at angreb og svar bør bringes i sammenhæng. Det bemærkes, at "angrebet" i denne sag er rettet mod Minhaj, der som ovenfor nævnt både beskyldes for fundamentalisme og for at "plante" sine tilhængere i et dansk politisk parti. Mona Sheikh er ikke medlem af Minhaj, og hun har under ingen omstændigheder kunne tale på vegne af Minhaj under udsendelsen den 17. maj 2001. Da der således ikke har været inviteret en repræsentant for Minhaj – og da spørgsmålet ikke blev rejst over for Babar Baig før udsendelsen – var organisationen uden mulighed for at svare på angrebet i sammenhæng med dets fremsættelse i udsendelsen den 17. maj 2001.

DR har oplyst, at TV-avisen i dagene fra den 17. maj til den 28. maj 2001 bragte en række indslag, som havde afsæt i den trykte presses historier om flere unge nyudsprungne radikales hurtige vej til en politisk plads som folketings- eller byrådskandidat. Indslagene omhandler det centrale spørgsmål, om man kan være medlem af en dansk underorganisation til en international bevægelse som Koranens Vej, der set med danske øjne har en

fundamentalistisk ideologi, og samtidig være medlem af Det Radikale Venstre. Når potentielle folketingskandidater for Det Radikale Venstre tilhører en religiøs bevægelse, hvis leder – der er i dag er meget aktiv både som politiker, skribent og åndelig leder af det verdensomspændende net af organisationer under Minhaj ul Quran – offentligt bekender sig til grundlæggende muslimske fundamentalistiske holdninger, må margin for dækning og omtale være meget vid. Det er klassisk journalistik at sammenholde politikers handlinger med den ideologi, de repræsenterer.

DR har anført, at Minhaj ul Qurans holdninger til Taleban-styret tilsyneladende er et spørgsmål om, hvem man spørger om hvad i organisationen. TV-avisen har i sin research undersøgt en række hjemmesider verden over. Med den afstandtagen, den danske organisation tager til Taleban-styret, sammenholdt med diverse holdninger, der kommer til udtryk på bevægelsens hjemmesider i andre lande, er der berettiget tvivl om organisationens holdninger til Taleban-styret. Kilder, som TV-avisen har fundet pålidelige, men som på grund af deres tilknytning til det muslimske samfund ikke ønsker at stå frem, har oplyst, at næsten alle religiøse partier og organisationer i Pakistan bortset fra Shia-muslimerne, men inklusive Minhaj ul Quran, støtter Taleban. Umer Mullah og hans regering har brugt Taleban som rollemodel, og Taleban-bevægelsens ledere har efter invitation fra Umer Mullah deltaget i en konference i Lahore om forholdet mellem Taleban og det pakistanske samfund. Støtten til Taleban er et kontroversielt spørgsmål i den vestlige verden. Af den grund fremgår støtten ikke af de tilgængelige hjemmesider, men den er helt åben og utilsløret i Pakistan, fortæller kilderne.

DR har videre anført, at TV-Avisen har foretaget en grundig research, hvor det dels via hjemmesider, tidsskrifter og interviews er dokumenteret, at Idara Minhaj ul Quran og Womens Youth League er underorganisationer under Minhaj ul Quran, dels er dokumenteret, at Minhaj ul Quran står for en række holdninger og målsætninger, der er i direkte strid med Det Radikale Venstres.

DR har i den forbindelse anført, at oplysningerne er kontrolleret så langt, det var muligt. Klagers holdning er medtaget, ligesom det på DR Online præcist er anført, hvilke kilder der er anvendt. På DR Online starter omtalen netop med oplysningen om, at stifteren og lederen af såvel det politiske parti som den religiøse bevægelse flere gange har kritiseret Taleban i Afghanistan.

Med hensyn til anvendelsen af de enkelte kilder har DR anført, at man har tilrettet DR Online, således at der nu gøres opmærksom på, at Eric Margolis ikke er medlem af Minhaj ul Quran. I "Revival", der er det britiske Minhaj ul Qurans blad, fremgik i fjor følgende: "The Taliban Government is the only Muslim Government in the world whose leaders are sincere to establish Shariah". Artiklen munder ud i denne opfordring: "An appeal goes out to the Muslims all over the world to come to assistance of their brothers and sisters in Afghanistan generally, and the Taliban specifically". Det fremgår ikke i øvrigt af artiklen i "Revival", at der – som af klager anført – er tale om et læserbrev. Artiklen i The Daily News indeholder en realpolitisk analyse, hvis holdning f.eks. kommer til udtryk indledningsvis på hjemmesiden. Oplysningen er endvidere nu medtaget på DR Online. DR har endelig henvist til, at DR har fuld redigeringsret for så vidt angår de interviews, som DR lavede i Pakistan.

DR har særligt med hensyn til anvendelsen af Naser Malik i indslaget anført, at DR ofte anvender politiske kommentatorer som led i reportagedækning. Personer, der arbejder professionelt inden for et bestemt område, opnår en omfattende viden og erfaring inden for det pågældende område. Den konkrete anvendelse af Naser Malik er i overensstemmelse hermed. I øvrigt fik Babar Baig i indslaget lejlighed til at svare på Naser Maliks udtalelser.

DR har yderligere anført, at såvel Babar Baig som andre potentielle kandidater har medvirket indtil flere gange i DR's dækning af debatten i perioden 17.-28. maj 2001. F.eks. udtaler Babar Baig i indslaget den 17. maj 2001 følgende på spørgsmålet, om oplysninger om pengeoverførsler burde have været oplyst: "Nej, det er det ikke. Der er jo tale om en demokratisk bevægelse. Jeg kunne forstå, hvis det virkelig var en fundamentalistisk bevægelse eller en fanatisk militær bevægelse, der var tale om, men det er der overhovedet ikke. De her påstande er fuldstændig usande...". Herudover fik Mona Sheikh, der er medlem af en af Minhaj ul Qurans underorganisationer, nemlig Womens Youth League og dermed tilsluttet Minhaj, i et langt studieinterview lejlighed til at svare på spørgsmål om sine egne holdninger i forhold til Minhaj. Det er i øvrigt DR's opfattelse, at der bør ske en vurdering af indslagene set som en helhed og ikke kun af et enkeltstående indslag.

DR har desuden anført, at speaken, der lyder "lad os se på, hvad det er for en bevægelse, der altså aktivt arbejder på at få placeret sine medlemmer på centrale poster..." skal ses som en samlet enhed, og citatet skal ikke bedømmes isoleret fra konteksten.

DR har i den forbindelse gjort gældende, at DR's oplysninger er fremkommet blandt andet fra et tidligere medlem med indgående kendskab til Minhaj, som detaljeret har beskrevet den taktik og de overvejelser, som har ligget bag placeringen af de unge politiske kandidater i forskellige partier med henblik på hurtig indflydelse og kandidatopstilling. Kilden har fortalt, at målet og midlerne – opstilling af kandidater og valg af partier, hvor chancerne var størst – har været drøftet i Minhaj ul Qurans bestyrelse. Kilden til oplysningerne om de interne drøftelser i Minhajs ledelse er TV-avisen bekendt og må betragtes som troværdig.

DR har endvidere henvist til Pressenævnets årsberetning for 1997, hvoraf det fremgår, at "man vil typisk heller ikke have krav på genmæle over for oplysninger, der er overdrevne eller på anden måde ikke fuldt ud korrekte, mens som dog indeholder en vis grad af rigtighed".

DR har sammenfattende anført, at man har handlet i overensstemmelse med god presseskik, ligesom det gøres gældende, at det, som der kræves genmæle overfor, i nogen grad har karakter af vurderinger og meningstilkendegivelser, som ikke giver grundlag for genmæle. DR har ikke bragt faktisk forkerte oplysninger, ligesom der er givet medlemmer af underorganisationer i Minhaj lejlighed til flere gange at komme til orde både i reportager og live i studiet.

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: *Jørgen Nørgaard, Aage Lundgaard, Kaare R. Skou og Kirsten Dyregaard.*

Pressenævnet udtaler:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at klagen over artiklerne på DR Online ikke er fremsendt til Danmarks Radio inden 4 uger efter offentliggørelsen som anført i medieansvarslovens § 34, stk. 3. Nævnet kan derfor ikke behandle denne del af klagen.

Nævnet bemærker videre, at nævnet på baggrund af udformningen af klagen af 27. juni 2001 til Pressenævnet alene har anset denne som en klage over DR's afvisning af at bringe et genmæle og en berigtigelse i forbindelse med indslaget i TV-Avisen den 17. maj 2001.

Det følger af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at en anmodning om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden

skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom. Det følger endvidere af lovens § 36, stk. 2, at anmodning om genmæle kan fremsættes af den, som oplysningerne vedrører.

Der fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at berigtigelse af urigtige oplysninger skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår.

Nævnet finder ud fra de foreliggende oplysninger, at det ikke er godtgjort, at den i indslaget den 17. maj 2001 bragte oplysning om Minhaj ul Qurans støtte til Taleban-styret er utvivlsom rigtig. Klager har derfor krav på genmæle på dette punkt.

Nævnet finder med hensyn til oplysningen om, at bevægelsen aktivt arbejder på at placere sine medlemmer på centrale poster i dansk politik, at der her er tale om Danmarks Radios vurdering, som er baseret på den research, der er foretaget i forbindelse med udsendelsen, herunder interview med et tidligere medlem af den danske afdeling af organisationen. Nævnet finder ikke, at Danmarks Radio har handlet i strid med god presseskik ved at afvise at berigtige denne oplysning.

Klager er berettiget til efter påkrav at få optaget følgende genmæle i Danmarks Radio, jf. medieansvarslovens § 39:

”Genmæle

TV-avisen bragte den 17. maj 2001 et indslag om unge muslimer, der samtidig med at være medlem af Minhaj ul Quran eller en af bevægelsens underorganisationer ønskede at blive opstillet for Det Radikale Venstre.

I den forbindelse blev det oplyst, at Minhaj ul Quran-bevægelsen støtter Taleban-styret i Afghanistan. Dette er ikke korrekt.

Babar Baig, næstformand i den danske afdeling af Minhaj ul Quran.”

VI. ANMELDELSER TIL PRESSENÆVNET

A. Efter medieansvarslovens § 5, stk. 1, skal Danmarks Radio, TV 2, TV 2's regionale virksomheder og foretagender, der har tilladelse til lokal radio- eller fjernsynsvirksomhed, over for Pressenævnet angive, hvem der er ansvarshavende redaktør.

B. Efter medieansvarslovens § 1, nr. 1 og 2, er skriftlige (periodiske) og elektroniske massemedier umiddelbart omfattet af loven. Endvidere kan visse elektroniske informationssystemer, der i § 1, nr. 3, beskrives som "Tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbredes til offentligheden, såfremt de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med den formidling, der er omfattet af nr. 1 eller 2," blive omfattet af loven, hvis der i henhold til lovens § 8, stk. 1, sker anmeldelse herom.

Pressenævnet har på dette grundlag modtaget følgende anmeldelser:

1. A/S Forlaget Børsen:
  - a) Dagens Nyheder (www.borsen.dk)
  - b) RB-Børsen
  - c) Børsen-Linien
  - d) Danish Press Today
2. Ritzaus Bureau I/S:
  - a) Den generelle nyhedstjeneste
  - b) Telefonavisen
  - c) Sportsavisen
3. Den liberale Presse
4. Danmarks Radio Online (www.dr.dk)
5. Jyllands-Posten:
  - a) E-Mailavisen Jyllands-Posten
  - b) Sono-News
  - c) Internetavisen Jyllands-Posten (www.jp.dk)
  - d) Danmarks Elektroniske avis Jyllands-Posten på TV 3's tekst-tv
6. Microsoft News (www.magazine.se/dk/news/default.asp)
7. Århus Stiftstidende netavis (www.stiften.dk)
8. Lokalavisen Frederiksberg.nu (www.frederiksberg.nu)
9. Internetmediet Kafka.dk (www.kafka.dk)
10. TV 2:
  - a) Internetavisen TV 2/Danmark (www.tv2.dk)
  - b) Internetavisen TV 2/Fyn (www.tv2fyn.dk)
  - c) Internetavisen TV 2/Bornholm (www.tv2bornholm.dk)
  - d) Internetavisen TV/Midt-Vest (www.tvmidtvest.dk)
11. Dagbladet Lolland-Falsters Folketidendes netavis (www.folketidende.dk)
12. Berlingske Tidendes internetavis (www.berlingske.dk)
13. Berlingske Online (www.berlingskeonline.dk)
14. Informations netavis (www.information.dk)
15. Næstved Tidendes netavis (www.sj-dagblade.dk)
16. Sjællands Tidendes netavis (www.sj-dagblade.dk)
17. Ekstra Bladets internetavis (www.ekstrabladet.dk)

18. JydskeVestkystens internetavis (www.jv.dk)
19. Aktuelt Online (www.aktuelt.dk)
20. Holbæk Amts Venstreblads internetavis (www.venstreblad.dk)
21. Kalundborg Folkeblads internetavis (www.kal-folkeblad.dk)
22. Internetavisen Computerworld (www.computerworld.dk)
23. Politikens "Netavisen" (www.politiken.dk)
24. Internetavisen TechWord (www.techworld.dk)
25. Internetavisen IT-Branchen (www.itbranchen.dk)
26. Internetavisen PC World (www.pcworld.dk)
27. World Online (www.worldonline.dk)
28. Internetmagasinet Reporteren (www.reporteren.dk)
29. Internetavisen Made By (www.madeby.dk)
30. Internetavisen Danmark-iNvest (www.danmark-invest.com)
31. Internetmediet FaktaLink, Dansk Bibliotekscenter (www.faktalink.dk)
32. Internetmediet Sygeplejersken (www.sygeplejersken.dk)
33. Danske Dagblades Forening (www.danskedagblade.dk)
34. Infopaq ApS' netavis (www.infopaq.dk)
35. Kunsttidsskriftet (www.kunstnyt.dk)
36. Internetavisen Media Watch A/S (www.mediawatch.dk)
37. Nordjyske Stiftstidendes internetavis (www.nordjyske.dk)
38. Ugebrevet Vendsyssel (www.vendsys.dk)
39. Internetavisen Ud og skriv:
  - a) (www.udogskriv.dk)
  - b) (www.udandskriv.com)
40. Kristeligt Dagblad:
  - a) Internetavisen Kristeligt Dagblad (www.kristeligt-dagblad.dk)
  - b) Internetavisen Kristeligt Dagblad (www.religion.dk)
  - c) Internetavisen Kristeligt Dagblad (www.3verden.dk)
41. Politikens Lokalaviser:
  - a) Albertslundpostens internetavis (www.albertslundposten.dk)
  - b) Allerødnyts internetavis (www.allerodnyt.dk og www.alleroednyt.dk)
  - c) Det Grønne Områdes internetavis (www.dgo.dk og www.detgroenneomraade.dk)
  - d) Frederikssundavis' internetavis (www.frederikssundsavis.dk)
  - e) Hillerødpostens internetavis (www.hip.dk og www.hillerodposten.dk)
  - f) Lørdagsavisens internetavis (www.loerdagsavisen.dk)
  - g) Ugenyts internetavis (www.ugenyt.dk)
  - h) Ugebladets internetavis (www.ugebladet.dk)
  - i) Villabyernes internetavis (www.villabyerne.dk)
42. Online magasinet eJour, Danmarks Journalisthøjskole (www.djh.dk/ejour)
43. Herning Folkeblads internetavis (www.herningfolkeblad.dk)
44. B.T.'s internetavis (www.bt.dk)
45. De Bergske Blade K/S' nyhedsportaler (www.bergske.bynet.dk):
  - a) www.viborg.bynet.dk
  - b) www.holstebro.bynet.dk
  - c) www.thisted.bynet.dk
  - d) www.ringkobing.bynet.dk
  - e) www.ulfborg-vemb.bynet.dk
46. Internetavisen Altinget.dk (www.Altinget.dk)

47. Internetavisen Fyns Amts Avis (www.fynsamtsavis.dk)
48. Internetavisen Ingeniøren | net (www.ing.dk)
49. Internetavisen Der Nordschleswiger (www.nordschleswiger.dk)

C. Efter lov om massemediers informationsdatabaser § 6, stk. 1, skal en offentligt tilgængelig informationsdatabase, der i lovens § 2, stk. 2, beskrives som et informationssystem, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling i forbindelse med formidling af nyheder og andre informationer, anmeldes til Pressenævnet for at blive omfattet af loven.

Pressenævnet har på dette grundlag modtaget følgende anmeldelser:

1. De Berlingske Dagblade A/S:
  - a) Avisdata (www.avisdata.dk)
  - b) Nordfoto (www.nordfoto.dk)
2. Politiken:
  - a) Polinfo omfattende en række databaser (www.polinfo.dk)
3. Runestenen:
  - a) Faktagruppen (www.danskforum.dk)
4. PVR Information A/S
5. Danmarks Radio, DR Online (www.dr.dk)
6. Infopaq ApS (www.infopaq.dk)
7. Chili foto & arkiv (www.chili.dk)

VII. INTERNATIONALE KONTAKTER

Nordisk pressenævnsmøde

Pressenævnet var den 14. og 15. juni 2001 vært for det nordiske pressenævnsmøde. I mødet deltog repræsentanter fra Julkisen Sanan Neuvosto (Opinionsnämnden för Massmedier) i Finland, Norsk Presseforbund og Pressens Faglige Utvalg, Norge, Allmänhetens Pressombudsman og Pressens Opinionsnämnd, Sverige, Det grønlandske Pressenævn samt medlemmer af Pressenævnet.

Repræsentanterne indledte mødet med at orientere om aktuelle presseetiske spørgsmål og om udviklingen i nævnene siden det sidste møde i 1999.

På mødet blev der blandt andet af formanden for Det grønlandske Pressenævn givet en orientering om nævnets hidtidige arbejde og herunder de særlige forhold, der gør sig gældende i Grønland.

På dagsordenen var også en drøftelse af Scandinavian Star-sagen, som både det danske Pressenævn og Pressens Faglige Utvalg behandlede i efteråret 2000, og hvor de to nævn kom frem til forskellige resultater. For en udførlig gennemgang af disse sager henvises til årsberetningen 2000 side 5.

Nordisk pressenævnsmøde vil næste gang blive afholdt i Finland i sommeren 2003.

REGNSKAB 2001

Lønudgifter m.v. i alt	1.201.843,07
Sekretariatsbistand	684.384,95
Vederlag til medlemmer	517.458,12
Køb af varer og tjenesteydelser	308.153,22
Rejser og befordring	19.721,70
Taxi-kørsel	10.618,00
Kørselsgodtgørelse	410,80
Repræsentation	28.971,94
Kursusudgifter	0,00
Transport (Grønne bude)	1.952
Porto	33.965,00
Telefon- og teleudgifter	30.930,07
Trykning/indbinding (årsberetning)	149.500,00
Konsulentbistand (edb)	4.150,00
Kontorholdsartikler	15.407,51
Presseklip	11.328,00
Tidsskrifter/bøger	407,00
Radio/tv-licens	791,20
Erhvervelse af materiel	9.452,24
Køb af dataudstyr	9.452,24
Køb af møbler og inventar	0
Bygninger og inventar	0
Leje, vedligeholdelse	6.642,17
Kontormaskiner	6.642,17
Dataudstyr	0,00
Diverse driftsudgifter	-0,02
Kassedifference	-0,02
Udgifter i alt	1.526.090,68

TIL NOTATER

TIL NOTATER

TIL NOTATER

